

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 17^{ης} Δεκεμβρίου 2015

Ωρα έναρξης: 9.00 π.μ.

Αρ. 17

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Καλημέρα σε όλους.

Συνάδελφοι, αρχίζουμε τη δεύτερη μέρα συζήτησης του προϋπολογισμού και θα είναι ολοήμερη. Εύχομαι καλή αντοχή σε όλους και όλες. Ο πρώτος ομιλητής με τον καθορισμένο χρόνο δέκα λεπτών είναι ο κ. Ανδρέας Μιχαηλίδης και να ετοιμάζεται ο κ. Πανίκκος Σταυριανός.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Θα αφήσει το προεδρείο μόνο του, κύριε Πρόεδρε; Πώς γίνεται;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Αστειευόμενος)

Ναι, ο κ. Μιχαηλίδης μετά από δέκα λεπτά θα έρθει στο υψηλό του πόστο!

(Γέλια)

Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι η πρώτη φορά που οι κυρίες είναι περισσότερες από τους κύριους στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ανδρέα, ξεκίνα.

Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κηρύσσω την έναρξη, κύριε Πρόεδρε, των εργασιών της ολομέλειας.

Προτού ξεκινήσω όμως, παρ' όλο που δεν είναι εδώ, θα ήθελα να ευχαριστήσω το προσωπικό της Βουλής, τη γενική διευθύντρια, τους συνεργάτες της και τους γραμματείς των επιτροπών, ιδιαίτερα των επιτροπών Εμπορίου, Άμυνας και Συγκοινωνιών, στις οποίες έχω την τιμή να συμμετέχω, για τη βοήθεια και στήριξη, ώστε να φέρουμε σε πέρας το κοινοβουλευτικό μας έργο, ειδικά αυτή τη χρονιά με τα δύσκολα νομοσχέδια που κληθήκαμε να μελετήσουμε και να ψηφίσουμε.

Έχω την πεποίθηση πως το 2016 θα είναι μια χρονιά σταθμός για την πατρίδα μας. Στην οικονομία υπάρχει διάχυτη η αισιοδοξία ότι η σημαντική βελτίωση που έχει επιτευχθεί θα μεταφερθεί και στην πραγματική οικονομία. Θα είναι η χρονιά που θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας και θα προσελκύνονται οι επενδυτές. Μια χρονιά που θα δημιουργηθούν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης και θα συνεχιστούν οι αναγκαίες για τον τόπο μεταρρυθμίσεις. Δεν πρόκειται όμως να επεκταθώ στον τομέα της οικονομίας, γιατί έκλεισε τη χθεσινοβραδινή συνεδρία ο πρόεδρος της παράταξης και ανέλυσε τα οικονομικά θέματα. Ευελπιστούμε πως το 2016 θα χαρακτηί για πάντα στις μνήμες μας ως η χρονιά λύσης. Μια χρονιά γεμάτη προκλήσεις και προοπτικές. Η χρονιά επανένωσης της πατρίδας μας.

Αφουγκραζόμαστε τις ανησυχίες των πολιτών. Είμαστε έτοιμοι για λύση; Ποια θα είναι η επόμενη μέρα; Θα είμαστε ασφαλείς; Θα εφαρμόσει τα συμφωνηθέντα η Τουρκία; Η οικονομία; Τι θα γίνει με το περιουσιακό; Οι εύλογες ανησυχίες και ανασφάλειες των πολιτών πρέπει να εκφράζονται και να λαμβάνονται υπόψη. Άλλωστε πολλά ζητήματα αποτελούν και δικές μας ανησυχίες. Είναι λογικό μετά από σαράντα ένα χρόνια κατοχής, που σημάδεψαν τρεις ολόκληρες γενιές μέχρι σήμερα, να υπάρχουν φόβοι και προβληματισμοί.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ξεκίνησε μια μεγάλη προσπάθεια για εξεύρεση βιώσιμης και αμοιβαία αποδεκτής λύσης του Κυπριακού. Ουδέποτε αναφέραμε ότι τα πράγματα είναι ρόδινα. Όμως υπάρχει ένα παράθυρο ευκαιρίας και είμαστε αποφασισμένοι να στηρίξουμε μέχρι τέλους αυτή τη νέα προσπάθεια, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και στην ανάγκη διασφάλισης όλων των βασικών ελευθεριών. Στηρίζουμε και εμπιστευόμαστε τον Πρόεδρο Αναστασιάδη και τη διαπραγματευτική του ομάδα για επίτευξη μιας συνολικής και βιώσιμης λύσης, η οποία θα αποτελεί τη φυσική μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ένα ομόσπονδο κράτος με ισχυρή κεντρική κυβέρνηση χωρίς στρατό κατοχής, χωρίς εγγυητές και με το ευρωπαϊκό κεκτημένο κατοχυρωμένο.

Θέλω να τονίσω και πάλι πως ουδέποτε ωραιοποιήσαμε την κατάσταση, όπως πολλοί αφήνουν λανθασμένα να εννοηθεί. Ούτε την ωραιοποιήσαμε ούτε όμως τη δαιμονοποιήσαμε. Έχουμε πλήρη επίγνωση των δυσκολιών που έχουμε ενώπιόν μας. Παρακολουθούμε με αγωνία την πορεία των διαπραγματεύσεων και αντιμετωπίζουμε με ρεαλισμό την όλη διαδικασία. Και δυσκολίες υπάρχουν και διαφωνίες με την τουρκοκυπριακή πλευρά, ειδικά τώρα που έχουμε εισέλθει στα δύσκολα κεφάλαια. Περιουσιακό, εδαφικό, εγγυήσεις και ασφάλεια, εκτελεστική εξουσία και άλλα. Απομένει πολλή σκληρή δουλειά, για να καταλήξουμε σε μια αμοιβαία αποδεκτή συμφωνία. Μια συμφωνία βασισμένη στις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο διεθνές δίκαιο και στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Στόχος μας είναι να επιτευχθούν περαιτέρω συγκλίσεις και σμίκρυνση των διαφωνιών επί όλων των πτυχών του Κυπριακού. Μια σμίκρυνση διαφωνιών που μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από την αλληλοκατανόηση των ανησυχιών της κάθε μιας εκ των δύο κοινοτήτων. Μια λύση λειτουργική και βιώσιμη, με μια σωστή διευθέτηση του περιουσιακού και που να προϋποθέτει τις απαραίτητες εδαφικές αναπροσαρμογές για την επιστροφή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού προσφύγων υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση.

Ο πρόεδρος της παράταξής μας τόνισε πολλές φορές πως η επίτευξη προόδου ή όχι στο εθνικό μας πρόβλημα θα φανεί μόνο στο αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων και όχι από δημόσιες δηλώσεις ή διαρροές. Γι' αυτό θα ήθελα να μας καλέσω όλους να επιδείξουμε την απαραίτητη υπομονή και να αναμένουμε τα πρώτα επίσημα αποτελέσματα, για να κρίνουμε. Επιβάλλεται ομοψυχία και σύμπνοια μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων του τόπου, έτσι ώστε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να περιβάλλεται με ενισχυμένη αξιοπιστία ενώπιον του διεθνούς παράγοντα. Εδώ όμως είναι που χρειαζόμαστε τη δυναμική εμπλοκή της διεθνούς κοινότητας. Να πιέσει την Τουρκία να προσέλθει στο δρόμο της συνεργασίας με χειροπιαστά αυτή τη φορά βήματα. Μια ενδεχόμενη λύση του Κυπριακού θα επέτρεπε στην Τουρκία να διασφαλίσει μια πιο καλή σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ανεξαρτήτως του αν όντως επιθυμεί ή όχι την ένταξη, το άνοιγμα και μόνο των παγοποιημένων κεφαλαίων σίγουρα θα αναβαθμίσει το πολιτικό κύρος της χώρας στη Μέση Ανατολή, θα της επιτρέψει να εμπλακεί στο ενεργειακό παιχνίδι της γύρω περιοχής από το οποίο κινδυνεύει να απομονωθεί και θα τη φέρει πιο κοντά στην Ευρώπη.

Ο δρόμος θα είναι μακρύς και δύσκολος, ειδικά το 2016. Όμως το τελευταίο διάστημα υπάρχει μια κινητικότητα, η οποία πρέπει να συνεχιστεί και τη νέα χρονιά. Τόσο η πρόσφατη κάθοδος των Υπουργών Εξωτερικών Αμερικής, Ρωσίας, Γερμανίας και Βρετανίας και η επερχόμενη της Κίνας όσο και η εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για πρώτη φορά στις διαπραγματεύσεις αποδεικνύουν το έντονο ενδιαφέρον της διεθνούς κοινότητας, η οποία έχει στρέψει και πάλι το βλέμμα προς εμάς, αναμένοντας από τις δύο κοινότητες να αναζητήσουν από μόνες τους μια λύση καθαρά κυπριακή. Ακόμα πιο σημαντική είναι αυτή η κινητικότητα τώρα, που έχουμε εισέλθει στα δύσκολα κεφάλαια. Όχι μια λύση δοτή. Μόνο μια συμφωνημένη λύση μπορεί να τεθεί σε δημοψήφισμα. Αυτό το γεγονός οφείλουμε να αξιοποιήσουμε, γιατί, μόνο εάν η λύση προέρχεται από τους ίδιους τους Κυπρίους, θα μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανησυχίες Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το εθνικό μας πρόβλημα έχει πλέον τοποθετηθεί σε ένα μεγαλύτερο γεωπολιτικό πλαίσιο και υπάρχει η προοπτική η πατρίδα μας να αξιοποιήσει τα συμφέροντα και συνέργειες που συνεχώς προκύπτουν στην περιοχή μας. Ένα πλαίσιο που αφορά την ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης, την ειρήνη, τη σταθερότητα και συνεργασία των χωρών της γύρω περιοχής. Ένα πλαίσιο που θα ενδυναμωθεί αισθητά με την επίλυση του Κυπριακού. Η πατρίδα μας, η μικρή Κύπρος μας σήμερα μπορεί να διαδραματίσει πολιτικό, γεωστρατηγικό και οικονομικό ρόλο πολύ μεγαλύτερο απ' αυτόν που αναλογεί στο μέγεθός της. Η ανακάλυψη σημαντικών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων αναβαθμίζει το ρόλο της Κύπρου. Αυτό το παράθυρο ευκαιρίας δεν άνοιξε ούτε από την αλλαγή στην ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας ούτε από το ενδιαφέρον του διεθνούς παράγοντα ούτε και από τις εξελίξεις στο φυσικό αέριο. Άνοιξε από την πλειοψηφία των πολιτών των δύο κοινοτήτων, που έχουν αντιληφθεί ότι το σημερινό απαράδεκτο status quo

εγκυμονεί πολλούς κινδύνους για το μέλλον. Άνοιξε από την ωριμότητα πλέον του λαού και την επιθυμία του για επανένωση της πατρίδας μας. Άνοιξε από την αποφασιστικότητα και τόλμη του Πρόεδρου Αναστασιάδη. Ένα παράθυρο ευκαιρίας, για να εκπληρώσουμε το μεγάλο μας όραμα για επανένωση του τόπου μας. Αυτή είναι η ευκαιρία που έχουμε ενώπιόν μας Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι. Γι' αυτή θα πρέπει να συζητήσουμε. Ας μην κάνουμε λόγο στο σύντομο μέλλον για ακόμη μια χαμένη ευκαιρία, για ακόμα μια κρίσιμη στιγμή που δηλώσαμε απόντες, για ακόμα ένα παράθυρο που λανθασμένα κλείσαμε. Ο χρόνος κυλά εναντίον μας και δεν πρόκειται να συμβιβαστούμε με τη στασιμότητα.

Την ίδια στιγμή βέβαια ουδείς επιθυμεί να αποδεχτεί την οποιαδήποτε λύση. Ασφαλώς όχι. Θέλουμε λύση που να αντέξει στο χρόνο. Δίκαιη δεν μπορεί να είναι. Έντιμος συμβιβασμός θα είναι. Πώς μπορεί να υπάρξει δικαιοσύνη μετά από την εισβολή και τα σαράντα ένα χρόνια κατοχής; Όμως ας μη γίνονται αναφορές μόνο στους κινδύνους της λύσης και να μη συζητάμε και για τους κινδύνους της μη λύσης. Η οριστική παγίωση του status quo είναι επικίνδυνη. Θεμελιώνει τα τετελεσμένα. Σε καμία περίπτωση δεν υιοθετούνται οι όποιες ανησυχίες για κατάργηση και διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Διαπραγματευόμαστε τη μετεξέλιξη της, όπως αυτή ιδρύθηκε με τις συνθήκες του 1960, σε ένα κράτος ομοσπονδιακό, με μια κυριαρχία, μια ιθαγένεια και μια διεθνή προσωπικότητα. Δε θα καταργηθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμπληρώνετε, κύριε Μιχαηλίδη, διότι έχετε...

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

Ο λόγος είναι ότι αφαιρείται ο χρόνος από τους άλλους και δε θα ήταν δίκαιο.

Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Μα, μετρώ μια χρονιά ολόκληρη, κύριε Πρόεδρε. Δε μου δίνεις κανένα-δκυο λεπτά παραπάνω;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δώσε του ακόμα λίγο χρόνο του κ. Μιχαηλίδη από μένα.

Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Μιάμιση σελίδα έμεινε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λαϊκή απαίτηση, κύριε Μιχαηλίδη, σας δίνω ακόμα ένα λεπτό.

Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Δε θα καταργηθεί... Δε θα ιδρυθεί νέο κράτος, αλλά το υφιστάμενο θα αλλάξει συνταγματική δομή, θα μετεξελιχθεί σε ομόσπονδο, χωρίς να υπάρχει η ανάγκη υποβολής νέας αίτησης ένταξης σε διεθνείς οργανισμούς, τον ΟΗΕ και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα αποφύγουμε την οποιαδήποτε πίεση ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων και θα πρέπει να εξηγηθεί στον κυρίαρχο λαό με σαφήνεια η προτεινόμενη λύση. Τίποτα δε θα συμφωνηθεί, αν δε συμφωνηθούν όλα. Ας διδαχτούμε από τα λάθη του παρελθόντος και να μη διαχωριστούμε και πάλι σε πατριώτες και λιγότερο πατριώτες, σε ενδοτικούς και απορριπτικούς. Με σεβασμό στην αντίθετη άποψη, ας λάβει ο καθένας από εμάς την απόφασή του.

Ο δρόμος της ομοσπονδίας δεν είναι εύκολος. Δεν υπάρχουν εύκολοι δρόμοι σε χώρες με δικαιοδικές ταραχές. Θα πρέπει όμως να είναι ένας δρόμος ο οποίος θα διανυθεί με υπομονή, έτσι ώστε να δημιουργήσουμε μια νέα προοπτική ειρήνης, ενότητας, προόδου και ασφάλειας στην πατρίδα μας. Να κοιτάξουμε το μέλλον, μη ξεχνώντας το παρελθόν. Πολύ ορθά επισήμανε ο πρόεδρος Νεοφύτου ότι μεγάλα οράματα δε χωράνε σε μοιρασμένες πατρίδες. Πολύ ορθά επισήμανε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ότι μια λύση δε χρειάζεται να έχει ηττημένους, αλλά μπορεί να έχει μόνο νικητές. Να ξαναφέρουμε την ελπίδα σε αυτό τον τόπο. Το χρωστάμε στις διαχρονικές θυσίες αυτού του λαού. Δε μας χρειάζεται άλλος χρόνος. Αποφασιστικότητα χρειάζεται. Όραμα, ελπίδα, τόλμη.

Καλές γιορτές σε όλους.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα χειροκροτήματα απαγορεύονται.

Λοιπόν, ο κ. Πανίκκος Σταυριανός, άμεση ανάγνωση.

Να ετοιμάζεται, παρακαλώ, μετά τον κ. Πανίκο Σταυριανό ο κ. Αριστοτέλης Μισός, βουλευτής Λάρνακος, όπως και ο Πανίκκος Σταυριανός.

Ο κ. Μιχαηλίδης είναι βουλευτής Λεμεσού.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καλημέρα σας.

Ευτυχώς συμπληρώσαμε δεκαοκτώδα, κύριε Μιχαηλίδη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Άντε μπράβο!

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Όλοι μας θέλουμε λύση. Καθένας από εμάς και όλοι μαζί δώσαμε τη διαβεβαίωση ενώπιον του κυπριακού λαού ότι θα είμαστε πιστοί και θα σεβόμαστε το σύνταγμα και τους συνάδοντας σ' αυτό νόμους και ότι θα προσπαθήσουμε να διατηρήσουμε την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της Δημοκρατίας της Κύπρου.

Έχουμε ιστορικά ζήσει και έχουμε τέτοιες παραστάσεις και έχουμε αναπτύξει τέτοιες προσλαμβάνουσες, που μας αναγκάζουν να σκεφτούμε λύσεις μέσα από την ιστορία για το πώς πρέπει να αντιμετωπίσουμε την έλευσή μας από τη ζωή. Πρέπει ν' αντιληφθούμε και να εντοπίσουμε τι λείπει από την παιδεία μας, ούτως ώστε να το διορθώσουμε. Ποια κενά υπάρχουν σε πολιτικό επίπεδο, τα οποία επιδρώντας στη νοοτροπία του λαού μας πρέπει να καλυφθούν, ούτως ώστε να έχουμε αποτέλεσμα με θετικό πρόσημο στο μέλλον. Πρέπει να εντοπίσουμε τελικά ποια είναι τα προβλήματά μας.

Θεωρώ ότι, εάν αποφασίσουμε όλοι μαζί να περιορίσουμε τη φλυαρία, την ασυδοσία, την υπερβολή στις ανάγκες και να προσανατολιστούμε στο να διαμορφώσουμε τέτοια παιδεία, που να επιτρέπει μελλοντικά την αποδοχή μιας εφαρμοσμένης πραγματικής αλληλεγγύης, τότε υπάρχει ελπίδα να βγούμε από το αδιέξοδο που εμείς οι ίδιοι έχουμε δημιουργήσει, που εμείς οι ίδιοι, είτε με την άγνοιά μας είτε με την ανοχή μας είτε με τη λανθασμένη αντίδρασή μας είτε με τον υποκειμενισμό μας, έχουμε συμβάλει προς τούτο το αδιέξοδο.

Όντως, έχουμε υπέρμετρο υποκειμενισμό, όντως τείνει να καταβάλλει ο αμοραλισμός μεγάλο πεδίο στην κοινωνία μας. Έκπτωση αξιών. Οφείλουμε να αντιληφθούμε ότι έχουμε πραγματικά εντοπίσει το πρόβλημα και να προσπαθήσουμε να αλλάξουμε το υποκειμενικό εγώ με το αντικειμενικό εγώ. Είμαστε όντα κοινωνικά και επομένως θα πρέπει να αντιληφθούμε τι μπορούμε να πάρουμε μέσα σε λογικά πλαίσια από την κοινωνία, χωρίς να επηρεάσουμε το σύνολο. Πολύ σημαντικό είναι επίσης το ν' αντιληφθούμε τι πρέπει και τι οφείλουμε να δώσουμε στην κοινωνία, για να την ενισχύσουμε, ούτως ώστε να διατηρηθεί η απόλυτή της διαχρονικότητα. Πρέπει να κατανοήσουμε ότι είμαστε επιβάτες σε ένα караβάνι και κάποτε θα εγκαταλείψουμε τη θέση αυτή και θα πρέπει να περιμένουμε και με παρηρησία να δώσουμε τη σκυτάλη στους επόμενους. Με αυτή την προσέγγιση, εάν ριζούμε το βλέμμα στο παρελθόν, θ' αντιληφθούμε τι πρέπει ν' απορρίψουμε στο παρόν, ούτως ώστε να υπάρξει ευοίωνο μέλλον. Εδώ είναι που χρειάζεται η υπέρβαση από μέρους της πολιτείας, απ' όλους τους υπουργούς και απ' όλους τους συναδέλφους βουλευτές και από το λαό τον ίδιο.

Έχουμε ενώπιόν μας τον προϋπολογισμό, δηλαδή τον καταμερισμό και τη διαχείριση της περιουσίας της πολιτείας σε σχέση με τις προτεραιότητες και τις ανάγκες των πολιτών τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, στα πλαίσια χρέους και ευθύνης για τη διατήρηση της ηθικής και της δεοντολογίας που οι νόμοι και οι θεσμοί της Κυπριακής Δημοκρατίας επιδιώκουν. Αυτός ο προϋπολογισμός μάς βρίσκει σε μια περίοδο κατά την οποία, κατά την άποψή μου, ζούμε σε μια αντικειμενική πραγματικότητα, όπου ο υλικός κόσμος στο σύνολό του και σε όλες τις μορφές και τις εκδηλώσεις του υπάρχει ανεξάρτητα από τη συνείδηση του ανθρώπου και μάλιστα έχει αναχθεί ως πρωτεύουσα επιδίωξη. Ζούμε την πλήρη ανάπτυξη του καλούμενου "καπιταλιστικού συστήματος", το οποίο στην προσπάθειά του να επιβιώσει και να επικρατήσει επαναστατεί σε κάθε προσπάθεια εφευρίσκοντας προκρουστικές μεθόδους, τρόικες, μνημόνια, κουρέματα, αξιόγραφα, κόκκινα, πράσινα, κίτρινα, μπλε, μη εξυπηρετούμενα δάνεια κ.λπ. Αντιδρά σπασμωδικά και περιστασιακά και ποτέ προληπτικά, για να θεραπεύσει. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα κατάντησε χωροφύλακας, μα πάντα τρομοκράτης της κακόγουστης παγκοσμιοποίησης του καπιταλιστικού συστήματος.

Θεωρώ ότι πρέπει να εισαγάγουμε μια προσέγγιση ιπποκρατική στην πολιτική επιτέλους και ν' αρχίσουμε να προλαβαίνουμε τις ασθένειες σε όλες τους τις εκφάνσεις είτε αυτές είναι στην παιδεία είτε αυτές είναι στην υγεία, στην οικονομία, στην εργασία, στη μεταξύ μας επικοινωνία είτε είμαστε στο σπίτι μας είτε στην εργασία μας είτε σε σχέση με την κοινωνία γενικότερα. Υπάρχει ανάγκη να ξαναμπεί στην παιδεία της

κοινωνίας μας η αγωγή του πολίτη ενισχυμένη πλέον με την εμπειρία των τελευταίων δεκαετιών. Το δικαίωμα πρέπει να πορεύεται και να διεκδικείται παράλληλα με την υποχρέωση.

Πού πάμε, κύριοι συνάδελφοι; Πού κατευθύνουμε την Κυπριακή Δημοκρατία και τους πολίτες της; Θα δημιουργούμε συνεχώς περισσότερο αποξένωση και λιγότερο κράτος; Εάν αυτή είναι η επιδίωξή μας, τότε πού πάει η διαβεβαίωση που δώσαμε ενώπιον των πολιτών; Για να υπάρξει όμως περιβάλλον ασφάλειας και υγείας σε ένα κράτος, πρέπει να υπάρξει μια γερή οικονομική ραχοκοκαλιά, που να εξασφαλίζει τους πόρους οι οποίοι θα επιτρέπουν την ύπαρξη αυτών των αγαθών, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να υπάρξει ένα κράτος πρόνοιας και αλληλεγγύης για το απρόβλεπτο. Πρέπει ν' αντιληφθούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι έχουμε την ιστορική ευθύνη να ενδυναμώσουμε το κράτος και όχι να το παραδώσουμε κολοβά στις επόμενες γενιές. Δεν είναι υπεύθυνο από μέρους μας να συζητάμε την παράδοση του κράτους και των μηχανισμών του, που με κόπο και αγώνα ανέπτυξαν και κέρδισαν οι πολίτες.

Οι ημικρατικοί οργανισμοί στάθηκαν ασπίδα όλα τούτα τα χρόνια και βοήθησαν οικονομικά και ουσιαστικά ο καθένας από την πλευρά του, βοηθώντας την ποιότητα της ζωής των πολιτών της Δημοκρατίας της Κύπρου. Δεν έχουμε το δικαίωμα να απεμπολήσουμε το κρατικό ιδιοκτησιακό καθεστώς των ημικρατικών οργανισμών, αγαπητοί συνάδελφοι. Ο Ζοζέ Σαραμάγκου, Πορτογάλος στην καταγωγή, βραβευμένος με νόμπελ λογοτεχνίας το 1998, κατέθεσε τα ακόλουθα: «Ας ιδιωτικοποιηθούν τα πάντα, ας ιδιωτικοποιηθούν η θάλασσα και ο ουρανός, ας ιδιωτικοποιηθούν το νερό και ο αέρας, η δικαιοσύνη και ο νόμος, το περαστικό σύννεφο, το όνειρο, ειδικά στην περίπτωση που γίνεται την ημέρα και με τα μάτια ανοιχτά. Και, σαν κορωνίδα όλων των ιδιωτικοποιήσεων, ιδιωτικοποιήστε τα κράτη, παραδώστε επίτελους την εκμετάλλευση ημών των ιδίων σε εταιρείες του ιδιωτικού τομέα με διεθνή διαγωνισμό, διότι εκεί ακριβώς βρίσκεται η "σωτηρία" του κόσμου. Και μια και μπήκατε στον κόπο», ειρωνικά βέβαια, «ιδιωτικοποιήστε στο φινάλε και τη μάνα που σας γέννησε»! Κι εγώ προσθέτω: Θα ιδιωτικοποιήσουμε το παρόν και το μέλλον των παιδιών μας και θα φτιάξουμε ένα νέο χρηματιστήριο, για να μετοχοποιήσουμε τα πιστεύω μας και τις διαχρονικές αξίες, αφού αυτό είναι η συνταγή, για ορισμένους, της επιτυχίας;

Αγαπητοί συνάδελφοι, λάθος συνταγή, καμία επιτυχία. Και ο ιστορικός του μέλλοντος θα καταγράψει του λόγου το αληθές. Αυτό που πρέπει να κάνουμε, κυρίες και κύριοι, είναι ν' αγκαλιάσουμε τους πλουτοπαραγωγικούς πόρους αυτής της ταλαιπωρημένης πατρίδας, να τους νοικοκυρέψουμε και να αποφασίσουμε όλοι μαζί να σταματήσουμε τις κομματικές παρεμβάσεις πρόσληψης υπαλλήλων και να φτιάξουμε συνθήκες αξιοκρατίας, για να μπορούν οι υπάλληλοι να υπηρετούν το λειτουργημά τους.

Η λύση του κυπριακού προβλήματος είναι το μεγαλύτερο μη εξυπηρετούμενο κόκκινο χρέος της γενιάς μας. Εάν θέλουμε να εξυπηρετήσουμε αυτό το ιστορικά βαρύ χρέος, πρέπει ν' αλλάξουμε νοοτροπίες. Πρέπει ν' αναπτύξουμε μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης και να αλλάξουμε τις κακές μας νοοτροπίες, για να λύσουμε τις διαφορές μας με τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας. Ίσως θα πρέπει να συζητήσουμε σοβαρά για την ενοποίηση της δραστηριοποίησης τέτοιων κοινών οργανισμών με κοινή διοίκηση και αυτό θα αποδώσει όσον αφορά τη μελλοντική ειρήνη και συνένωση της κοινής μας πατρίδας. Το πρώτο βασικό πράγμα που έπρεπε να γίνει από το 1974 ήταν να προσπαθήσουμε Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι να συνεργαστούμε πάνω στις πραγματικές ανάγκες και αξίες, να δείξουμε ενδιαφέρον και έγνοια πραγματική και ουσιαστική οι μεν για τους δε και μέσα από μια ρεαλιστική προσέγγιση αλληλεγγύης να δούμε την επίλυση του εθνικού μας προβλήματος.

Έχουμε ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έχουμε τουλάχιστον θεωρητικά αποδεχθεί όλους τους λαούς της. Ας αποδεχτούμε και το αυτονόητο, δηλαδή ότι οι κάτοικοι αυτής της πατρίδας έχουν δικαίωμα στην επανένωση της πατρίδας τους και στην ειρηνική συμβίωση. Δεν είναι αργά να το πράξουμε και έχουμε ευθύνη προς τούτο θεσμοί και πολίτες. Να κάνουμε τη σωστή αυτοκριτική και να απορρίψουμε ιστορικούς εγωισμούς. Μπροστά στα μεγάλα προβλήματα -και συμφωνώ με τον κ. Αβέρωφ- πρέπει να κάνουμε προσωπικές και συλλογικές υπερβάσεις, αλλά να τις κάνουμε.

Στη γειτονιά μας, αγαπητοί φίλοι, εξελίσσονται δραματικά ιστορικά γεγονότα. Εκατομμύρια συνάνθρωποί μας μεταναστεύουν, για να γλυτώσουν από το θάνατο αυτοί και τα παιδιά τους. Η γειτονική μας Συρία και η θάλασσα της Μεσογείου έγιναν οι θεατρικές σκηνές της "Κόλασης του Δάντη". Εκεί βλασφημούν τα παιδιά το Θεό, τους γονιούς και το σόι των ανθρώπων, τον καιρό, τον τόπο των προγόνων τους και ο δαίμονας με μάτια αθράκια και ο Χάρος τούς γνέφουν με περιμαζώνοντες τις ψυχές τους με το κουτί του να χτυπά άρρυθμα στα κύματα. Και οι μεγάλες χώρες με τους ηγέτες τους διακηρύττουν απλά συνθήματα. Και εμείς όλοι απλοί θεατές, ανήμποροι υπαρκτά, καταγράφουμε στις μνήμες μας ως αναμνήσεις μελλοντικές και μόνο την εικόνα τους. Αυτή είναι η κατάντια της παγκοσμιοποίησης και έχουμε όλοι ευθύνη.

Πού είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση; Πού είναι το ανθρώπινο πρόσωπό της; Ο πόλεμος στη Συρία έχει στοιχίσει πέραν των εκατό δισεκατομμυρίων. Με αυτά και μόνο θα έπρεπε ν' ασχοληθεί επιπλέον η τρόικα και τα μνημόνια της και τότε θα ήταν καλοδεχούμενα, εάν εκπονούσαν προγράμματα αναβάθμισης του βιοτικού επιπέδου των ανθρώπων σε χώρες με τέτοια προβλήματα. Αντί να περιμένουμε να μαζέψουμε πτώματα, θα ήταν καλύτερα να εξαγγείλουμε πρόγραμμα προστασίας αυτών των παιδιών και των γονιών τους ως

Ευρωπαϊκή Ένωση και να πάμε να τους παραλάβουμε από τις εστίες του θανάτου με όποιο κόστος, με όποιο τίμημα και όχι με κροκοδείλια δάκρυα να θρηνούμε πάνω από τις σωρούς τους.

Πολιτικές εκ του ασφαλούς δεν είναι πολιτικές, αγαπητοί συνάδελφοι, αλλά επιδιωκόμενα συνειδησιακά άλλοθι. Το κράτος έχει υποχρέωση να εξασφαλίζει την παροχή υγείας των πολιτών και να φροντίζει για την ποιοτική παροχή της ιατροφαρμακευτικής τους φροντίδας. Το θέμα σκαλώνει στο πόσα θα πάρουν οι εμπλεκόμενοι από την πίτα. Γι' αυτό δεν πρόκειται να καταφέρουμε να δημιουργήσουμε Γενικό Σύστημα Υγείας, εάν δε δημιουργήσουμε πρώτα συνθήκες ποιοτικού ελέγχου του ίδιου του προϊόντος της υγείας. Οι ασφαλιστικές εταιρείες και οι φαρμακευτικές εταιρείες μαζί με τις απαιτήσεις των λειτουργιών υγείας εκτοξεύουν το κόστος στα ύψη. Ο πολίτης καλείται να το πληρώσει. Θα πρέπει να βρεθεί η χρυσή τομή και, μόνο εάν κάνουμε όλοι υπερβάσεις, θα το πετύχουμε.

Είναι καιρός ν' αναπτύξουμε εθνικό σχέδιο στρατηγικής δράσης, για ν' αντιμετωπίσουμε το φαινόμενο της εγκληματικότητας σε όλες του τις μορφές. Κυρίως, είναι ανάγκη ν' αναπτυχθεί εθνική στρατηγική καταπολέμησης της όποιας μορφής βίας σε βάρος των ανήλικων ανυπεράσπιστων ατόμων και ιδίως σε βάρος της σεξουαλικής κακοποίησης των ανηλίκων, που ταλανίζει καθημερινά την κοινωνία μας. Είναι προσβλητικό για όλους μας. Τα περιστατικά αυτά μπορεί να προληφθούν, εάν ψυχογραφήσουμε σωστά το περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνουν τα παιδιά μας. Αυτά τα παιδιά περνούν μπροστά από γιατρούς, δασκάλους, καθηγητές, φίλους, γείτονες, συγγενείς, από εμάς τους ίδιους πριν και μετά την κακοποίησή τους. Δε γίνεται να μην κωδικοποιήσουμε πρωτόκολλα που να μας επιτρέπουν την παρέμβαση, για να προλαβαίνουμε το έγκλημα. Δεν πρέπει να παραμένουμε επιμηθείς. Αυτές είναι οι προκλήσεις που έχουμε καθήκον και υποχρέωση ν' αντιμετωπίσουμε.

Το πρόβλημα των ναρκωτικών: Εδώ και χρόνια έχω πει ότι θα πρέπει να σπάσουμε την αλυσίδα εξάρτησης του χρήστη από τον έμπορα και αυτό μπορούμε να το πετύχουμε, μόνο εάν θεωρήσουμε το χρήστη ως ασθενή και θύμα και, αν το συνειδητοποιήσουμε, τότε είμαστε υποχρεωμένοι να του παρέχουμε άσυλο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τούτα τα Χριστούγεννα ας είναι τα τελευταία που θα θρηνήσουμε άλλα παιδιά θύματα στη γειτονιά μας. Ας βάλει ο καθένας μας στη θέση αυτών των παιδιών το παιδί του. Ευελπιστώ τα παιδιά μας να ζήσουν σε μια αποστρατικοποιημένη και επανενωμένη πατρίδα μακριά από πολέμους, σε συνθήκες ειρήνης.

Καλό νέο έτος, καλά Χριστούγεννα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μπράβο, Πανίκο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Σταυριανέ.

Παρακαλώ τον κ. Μισό να έρθει στο βήμα.

Α. ΜΙΣΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λίγοι οι συνεπείς συνάδελφοι.

Καλημέρα.

Δεν έχω παρά να συμφωνήσω με αρκετά απ' όσα έχει αναφέρει ο αγαπητός μου φίλος και συνάδελφος Σταυριανός, πλην όμως θα πρέπει έτσι λακωνικά να του απαντήσω ότι για την οικονομική μας κατάντια δε μας φταίει το καπιταλιστικό σύστημα. Ήταν η ασύνετη διαχείριση των δημοσιονομικών του κράτους, που κάμναμε για χρόνια. Όσον αφορά το μεγάλο κράτος, για μένα ήταν υπέρμετρα μεγάλο κράτος, εξού και η κατάντια που έχουμε σήμερα.

Όπως όλες οι συζητήσεις που αφορούν τον προϋπολογισμό του κράτους, έτσι και η παρούσα στρέφει αναλόγως την προσοχή της σε γενικότερες ανάγκες, σε απαιτήσεις που απορρέουν από τρέχουσες οικονομικές συγκυρίες και σε προτεραιότητες οι οποίες ταξινομούνται με βάση τις επιδιώξεις και τους στόχους του άμεσου και απώτερου μέλλοντος. Εγώ θα ήθελα στον προϋπολογισμό να υπήρχε η δυνατότητα να υπήρχαν μεγαλύτερα κονδύλια για αναπτυξιακά έργα, για την άμυνα, για την παιδεία, για κοινωνικές παροχές. Πλην όμως, η πραγματικότητα είναι άλλη.

Επιτρέψτε μου να παραθέσω τις δικές μου αντιλήψεις και πεποιθήσεις για τον προσανατολισμό που θα πρέπει να έχει ο προϋπολογισμός μας. Αντί να προβώ σε παρατηρήσεις επί του προϋπολογισμού, θα ακολουθήσω μια διαφορετική προσέγγιση. Αφορμή για τη διαφορετική οπτική γωνία την οποία θα σας παρουσιάσω αποτέλεσε μια έρευνα η οποία επίκεντρο είχε τους νέους μας. Μέσα από την παράθεση των απόψεων που εκφράστηκαν μέσα από αυτήν μπορεί να βγουν πολύ χρήσιμα συμπεράσματα, τα οποία δίνουν και το στίγμα για το πού θα πρέπει και εμείς να προσανατολιζόμαστε τις δυνάμεις μας. Το αυτονόητο φυσικά

είναι ότι, εάν το μέλημά μας είναι η νεολαία μας, τότε η εξασφάλιση του μέλλοντος του τόπου μας είναι και πολύ πιο πιθανή. Η έρευνα λοιπόν αυτή έγινε για λογαριασμό του Οργανισμού Νεολαίας. Επικεντρώθηκε σε έξι θεματικές ενότητες: "Εκπαίδευση και κατάρτιση", "Νεανική απασχόληση και επιχειρηματικότητα", "Κοινωνική ένταξη", "Συμμετοχή", "Εθελοντισμός" και "Νέοι και κόσμος". Θα πρέπει να επικεντρωθώ στοχευμένα σε συγκεκριμένες πτυχές της έρευνας, όχι για να κάνω μια στείρα παρουσίαση, αλλά για να μεταφέρω σε πολιτικό επίπεδο τα πορίσματά της, ώστε αυτά να μας καθοδηγήσουν για το πώς εμείς πρέπει να χειριστούμε το μέλλον αυτής της πολύ σημαντικής ηλικιακής ομάδας.

Κάτω από τη θεματική ενότητα "Εκπαίδευση και κατάρτιση" παρατηρούμε ότι οι νέοι μας θεωρούν την ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση ελκυστική και έχουν την πεποίθηση ότι τα αντίστοιχα προγράμματα σπουδών ακολουθούνται κατά κύριο λόγο, για να μπορούν να βρουν εργασία και να έχουν επαγγελματική εξέλιξη. Μόνο ένα μικρό ποσοστό πιστεύει ότι ένα πρόγραμμα σπουδών ακολουθείται, γιατί υπάρχει ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο κλάδο. Ακολουθώντας, η επαγγελματική κατάρτιση θεωρείται ότι είναι γι' αυτούς ελκυστική για παρόμοιους περίπου λόγους, όπως και η παρακολούθηση προγραμμάτων σπουδών στην ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση. Παρατηρούμε με άλλα λόγια το αναμενόμενο. Τα παιδιά μας έχουν τη διάθεση και την όρεξη να γίνουν παραγωγικά, να μπουν στη ζωή ως εργαζόμενοι άνθρωποι και να σταθούν στα πόδια τους. Νομίζω όμως ότι τα δεδομένα της οικονομίας και του εργασιακού περιβάλλοντος στην Κύπρο μας, από πλευράς μεγέθους πρωτίστως, δεν μπορεί να ταυτιστούν πλήρως με τις αντιλήψεις αυτές. Όπως νομίζω, οι περισσότεροι από εμάς αντιλαμβανόμαστε ότι δεν είναι δυνατόν να απορροφηθούν όλοι οι πτυχιούχοι στον τομέα τους, δεδομένο που παρατηρείται εδώ και αρκετά χρόνια, πόσω μάλλον στις μέρες μας. Γι' αυτές τις αντιλήψεις όμως έχουμε, πιστεύω, όλοι μας ευθύνη. Είτε γιατί το επιδιώξαμε είτε γιατί το επιτρέψαμε, αφήσαμε τους νέους μας να ακολουθήσουν ένα όραμα στη ζωή τους που τα δεδομένα στον τόπο μας δεν επιτρέπουν την επίτευξή του για όλο το ποσοστό των παιδιών. Αυτό διαφαίνεται και από τις απαντήσεις που οι ίδιοι οι νέοι έδωσαν στη συνέχεια της έρευνας. Δυστυχώς όμως, για εμάς και ιδίως για αυτούς η συνειδητοποίηση των δεδομένων έγινε, αφού ήδη έχει προδιαγραφεί η πορεία τους.

Ακούστε, σας παρακαλώ, κάτω από τη θεματική ενότητα "Νεανική απασχόληση και επιχειρηματικότητα" τις κύριες ανησυχίες τους όσον αφορά την απασχόληση μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Το 52% θεωρεί ότι δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας στον τομέα των σπουδών τους, το 20% ότι δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας γενικά και το 12% ότι, ναι μεν υπάρχουν θέσεις εργασίας, με πολύ χαμηλές αμοιβές δε. Αυτές οι παγιωμένες πλέον, θα έλεγα, απόψεις, που φυσικά έχουν έρεισμα στην πραγματικότητα, οδηγούν το 43% να λέει ότι θα δούλευε στο εξωτερικό για μικρό χρονικό διάστημα, το 28% για μεγάλο διάστημα με το άθροισμα το ατόμων που είναι πρόθυμα να πάνε στο εξωτερικό για δουλειά να φτάνει στο 71%. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι αυτό κάθε άλλο παρά θετικό είναι.

Είμαστε προ των πυλών να χάσουμε την πιο ορεξάτη για δουλειά ηλικιακή ομάδα και οι προεκτάσεις μιας τέτοιας απώλειας να είναι πολυποικίλες. Μία από τις επιπτώσεις είναι, για παράδειγμα, από καθαρά οικονομικής άποψης, το δεδομένο ότι ξοδεύουμε λεφτά για την εκπαίδευση των παιδιών μας, για να τους αξιοποιήσουν άλλοι. Από κοινωνικής άποψης, η ήδη πληγωμένη συνοχή της κυπριακής οικογένειας θα δεχτεί ακόμη ένα πλήγμα. Πλήγμα όμως για εμάς τους ίδιους και ως γονιούς, αλλά και ως εκπροσώπους της πολιτείας είναι οι απαντήσεις που έδωσαν στη συνέχεια και αποτελούν επιβεβαίωση του δικού μας μεριδίου ευθύνης για την κατάσταση στην οποία έχει υποπέσει η νεολαία μας. Φυσικά, τα όσα ακολουθούν δεν είναι η μοναδική αιτία αλλά μια ακόμα συνιστώσα. Κατά τη διάρκεια της σχολικής τους εκπαίδευσης μόνο το 21% θεωρεί ότι έλαβε ή ικανοποιητική (το 10%) ή καλή (το 8%) ή πολύ καλή (το 3%) καθοδήγηση όσον αφορά επιλογές για περαιτέρω εκπαίδευση και κατάρτιση. Επίσης, μόνο το 11% θεωρεί ότι έλαβε ή ικανοποιητική (το 4%) ή καλή (το 3%) ή πολύ καλή (το 4%) καθοδήγηση για μελλοντικές ευκαιρίες απασχόλησης.

Με τα όσα μέχρι τώρα σας ανέφερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμφανίζεται και στο ερευνητικό πεδίο η εικόνα που όλοι λίγο ή πολύ είχαμε στο μυαλό μας: Οι νέοι που γαλουχήθηκαν με την ιδέα να πετύχουν εισαγωγή σε ανώτατες και ανώτερες σχολές χωρίς την κατάλληλη καθοδήγηση και ενημέρωση έκαναν τις επιλογές τους, οι οποίες μεταξύ άλλων δεν είχαν το στοιχείο της κλίσης ή του ενδιαφέροντος. Σήμερα δυσκολεύονται να βρουν δουλειά και βρίσκονται μπροστά σε μεγάλα προβλήματα. Το 66%, 2 στους 3 δηλαδή, μας λένε ότι λαμβάνουν οικονομική βοήθεια από τους γονείς τους και το 70% υποδεικνύει ότι ο οικονομικός παράγοντας είναι εκείνος που τους αναγκάζει να διαμένουν με τους γονείς τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Για τα παιδιά μας είναι επιπρόσθετα η μεγαλύτερη πρόκληση σήμερα να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα για μια αξιοπρεπή διαβίωση, αφού το 55% αυτών αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα. Στα αρνητικά έρχεται να προστεθεί το γεγονός ότι οι άνεργοι και οι νέοι που οι οικογένειές τους ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας σε ποσοστό 38% και 22%, αντίστοιχα, συγκαταλέγονται στις ομάδες κοινωνικού αποκλεισμού.

Μεγάλο ενδιαφέρον -και θα πρέπει να μας προβληματίσει ποικιλότητα- έχουν και τα ακόλουθα: Οι νέοι μας ρωτήθηκαν πόσο σημαντικές είναι κάποιες επιδιώξεις και αμέσως μετά πόσο αυτές είναι εφικτές. Αν αθροιστικά λάβουμε υπόψη την επιθυμία του "πολύ" ή "αρκετά", όπως οι ίδιοι δήλωσαν, το 69% θεωρεί ότι είναι σημαντικό γι' αυτούς να δημιουργήσουν οικογένεια, όμως το 58% το θεωρεί εφικτό. Αντίστοιχα, το 62% θεωρεί ότι ανήκει στην κοινότητα με το 58% να θεωρεί ότι κάτι τέτοιο είναι εφικτό. Το 82% θεωρεί ότι έχει πετυχημένη

καριέρα με το 41% να θεωρεί ότι αυτό είναι εφικτό. Το 88% θεωρεί ότι είναι οικονομικά αυτόνομοι με το 42% ότι αυτό είναι εφικτό, το 72% ότι θα αποκτήσουν ιδιόκτητη κατοικία με το 33% να πιστεύουν ότι είναι εφικτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμπληρώστε, κύριε Μισέ.

Α. ΜΙΣΟΣ:

Ναι, συμπληρώνω.

Σε αυτό το σημείο, αγαπητοί συνάδελφοι, θα περίμενε κάποιος να αρχίσω να προτάσω ιδέες, λύσεις, βαρύγδουπες εισηγήσεις και ό,τι άλλο θα μπορούσε να προκαλέσει την προσοχή των νέων. Έχω όμως την άποψη ότι όλοι μας γίναμε κουραστικοί με λόγια που δε συνοδεύονται από πράξεις. Δεν είναι τυχαίο που οι νέοι σε ποσοστό 48% δεν έχουν συμμετάσχει στις δραστηριότητες οποιουδήποτε οργανισμού. Ο ένας στους δύο με άλλα λόγια πιο παραγωγικούς ηλικιακά ανθρώπους είναι σήμερα ανενεργός. Το 46% των ιδίων θεωρεί ότι, αν λάμβαναν μέρος στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για θέματα που τους αφορούν, αυτό θα βοηθούσε στο να γίνουν πιο ενεργά μέλη της κοινωνίας. Αυτή η δήλωσή τους προδίδει ένα και μόνο πράγμα, ότι τους έχουμε στο περιθώριο. Είναι καιρός να τους δώσουμε την ευκαιρία, τα κίνητρα, την ενθάρρυνση και την ελευθερία να ασχοληθούν με το μέλλον τους και τον τόπο τους. Θα μας εκπλήξουν οι προτάσεις τους. Ας τους ακούσουμε όλοι μας.

Κλείνοντας, σας καλώ να σταθούμε στο πλευρό των νέων και του Οργανισμού Νεολαίας και, όταν θα είναι έτοιμη η νεολαία να προτάξει τις προτάσεις της, να σταθούμε συμπαραστάτες της. Ας αφήσουμε τις δικές μας αντιλήψεις και, όταν θα έρθει η ώρα εκείνη, αντί να επιβάλουμε τις δικές μας απόψεις, χωρίς να τους ρωτήσουμε, ας εμπλουτίσουμε τις φρέσκες τους ιδέες με τη δική μας πείρα και το πραγματικά γνήσιό μας ενδιαφέρον για αυτούς. Ενισχύοντας αυτή την αξιοπρόσεκτη προσπάθεια που πάει να αρχίσει θα δώσουμε ελπίδα στα παιδιά μας, που τόσο τους έλειψε τον τελευταίο καιρό. Να νιώσουν ότι είμαστε δίπλα τους στο δικό τους αγώνα, ο οποίος είναι αγώνας όλων μας.

Καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επίσης, ευχαριστούμε.

Παρακαλώ τον κ. Χριστάκη Τζιοβάνη, βουλευτή Αμμοχώστου, να προσέλθει το βήμα.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Στα οκτώ λεπτά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι, στα οκτώ λεπτά;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Στα δέκα λεπτά... Είναι δέκα λεπτά ανά βουλευτή. Παρακαλώ! Τους προειδοποιούμε τους ομιλητές, και εγώ και οι γραμματείς, συνέχεια. Τι θέλετε να κάνουμε περαιτέρω;

Λοιπόν, παρακαλώ να τηρείται ο χρόνος, διότι αφαιρείται από τους υπόλοιπους συναδέλφους, εάν πάτε πάνω από τα δέκα λεπτά.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε δώσει κατάλογο με το χρόνο των ομιλητών. Παρακαλούμε να τηρηθεί, διαφορετικά δε θα δεχτούμε να αφαιρείται από τους επόμενους χρόνος. Να αναλάβει το προεδρείο!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Και εμείς το ίδιο, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ έχω σημειωμένο, συνάδελφοι, δέκα λεπτά του καθενός.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Δώσαμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε διαφορετική κατανομή;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιάννο Λαμάρη)

Όστε οι βουλευτές του ΑΚΕΛ οκτώ λεπτά έχουν.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Και του ΔΗΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και του ΔΗΣΥ.

Παρακαλώ, προχωρήστε, κύριε Τζιοβάνη. Έχετε οκτώ λεπτά.

ΧΡ. ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η χώρα μας τα τελευταία χρόνια έχει βρεθεί αντιμέτωπη με τις αρνητικές συνέπειες της οικονομικής κρίσης του νεοφιλελεύθερου συστήματος και της τραπεζικής κρίσης στη συνέχεια. Ενώ προεκλογικά ακούσαμε τα πιο εύχρα συνθήματα, δεσμεύσεις και διαβεβαιώσεις για ανάπτυξη, αναζωογόνηση, άνοιξη, επανεκκίνηση, για κράτος πρόνοιας και δικαίου και για πρόοδο της οικονομίας, τρία χρόνια μετά ο απολογισμός είναι θλιβερός: στασιμότητα, ανεργία, μιζέρια, φτωχοποίηση, απάθεια. Δυστυχώς ακόμα παραμένουμε σε βαρύ χειμώνα.

Οι πιστοί υπηρέτες του συστήματος έχουν ντύσει την έννοια του νεοφιλελευθερισμού με λέξεις όπως “μεταρρύθμιση”, “αναβάθμιση”, “πρόοδος”, “εκσυγχρονισμός”, λέξεις που έχουν διαστρεβλωθεί, έχουν χάσει την ουσία και το νόημά τους. Η προώθηση της συγκεκριμένης οικονομικής πολιτικής από μέρους της κυβέρνησης οξύνει τις αντιθέσεις, προκαλώντας γενικευμένη αντιπαλότητα και συνθήκες οικονομικού και κοινωνικού κανιβαλισμού.

Ο λαός βιώνει τη χειρότερη ύφεση του κύκλου της οικονομικής κρίσης, το κοινωνικό κράτος έχει συρρικνωθεί, τα δικαιώματα των εργαζομένων θυμίζουν εργασιακό μεσαίωνα. Η φτωχοποίηση του λαού είναι πλέον γεγονός. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα που αντικατοπτρίζει την καθημερινότητα του λαού αυτής της χώρας. Και παρ’ όλες τις υποσχέσεις και “δεσμεύσεις” των κυβερνήσεων, η Κύπρος δεινοπαθεί. Αυτή η κυβέρνηση με την ακραία ταξική πολιτική της έχει κατεδαφίσει τα δικαιώματα των ανέργων, των εργαζομένων, των συνταξιούχων, των προσφύγων, των φοιτητών, των ευάλωτων ομάδων. Αυτή η κυβέρνηση βομβαρδίζει το λαό με βαρύγδουπες δηλώσεις για επιτυχημένη οικονομική ιστορία. Είναι το περιβόητο και χιλιοειπωμένο success story.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από τα “ευεργετικά αποτελέσματα” αυτής της απατηλής ιστορίας της δήθεν οικονομικής επιτυχίας δεν έχει ξεφύγει και η ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου. Η εποχικότητα, η ανεργία, η έλλειψη υποδομών είναι μερικά από τα πολλά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι της επαρχίας. Νιώθω έντονη την ευθύνη, γιατί ζω σε μια ημικατεχόμενη περιοχή, ξεχασμένη από τους αρμοδίους, που προσπαθεί να ζήσει τον κόσμο της.

Δυστυχώς όλες οι διαμαρτυρίες και προσπάθειες για αναβάθμιση της περιοχής φτάνουν σε ώτα μη ακουόντων. Συγκεκριμένα, σε συνάντηση με τοπικούς φορείς της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου ο κ. Αναστασιάδης εξήγγειλε έργα ύψους €95 εκατομ. Εντούτοις έχει μείνει για ακόμα μια φορά στα λόγια και δεν έχει περάσει στα έργα. Οι υποσχέσεις του μένουν πράξεις κενού περιεχομένου. Και ο κόσμος της περιοχής κυριολεκτικά πεινά, κύριοι. Και αυτό δεν είναι υπερβολή, είναι η καθημερινότητά μας, η πραγματικότητά μας, όλων εμάς που ζούμε στην Αμμόχωστο και αντικρίζουμε τις δυσκολίες. Όπως υπογράμμισε ο ίδιος ο Πρόεδρος, έργα ύψους €55 εκατομ. θα υλοποιούνταν εντός του 2015. Η πραγματικότητα όμως πόρρω απέχει από τις εξαγγελίες και δεσμεύσεις. Αυτά τα έργα δεν υλοποιήθηκαν ούτε υπάρχουν στους προϋπολογισμούς του 2016 κονδύλια για αναπτυξιακά έργα στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου. Άρα, ουσιαστικά για ακόμα μια φορά αποδεικνύεται ότι αυτή η κυβέρνηση είναι η κυβέρνηση των λόγων και όχι των έργων, των άυλων δεσμεύσεων και όχι των πράξεων.

Στον τουριστικό τομέα επί προηγούμενης κυβέρνησης ξεκίνησαν έργα κοινής ωφέλειας, όπως είναι η δημιουργία μαρίνας στην Αγία Νάπα, σχέδια για ανάπτυξη της περιοχής του ποταμού Λιοπετρίου, η δημιουργία γηπέδων γκολφ, υλοποιήθηκαν έργα, όπως ο πεζόδρομος Πρωταρά, που σκοπό είχαν την άρση της εποχικότητας και την ανάπτυξη της περιοχής. Δυστυχώς, εδώ και τρία χρόνια, βλέπουμε μόνο παλινδρομήσεις στον τουριστικό τομέα. Η κατάσταση στην ελεύθερη επαρχία δυσχεραίνεται λόγω της εποχικότητας. Η ανθρώπινη ουρά αυξάνεται μέρα με τη μέρα έξω από τα κοινωνικά παντοπωλεία και ο κόσμος εναποθέτει τις ελπίδες του στα επιδόματα ανεργίας. Τα επιδόματα και η φιλανθρωπία δεν είναι η λύση.

η λύση είναι η ανάπτυξη, η προώθηση και η αναζωογόνηση της οικονομίας. Η κυβέρνηση θα μπορούσε να εκμεταλλευτεί την κατάσταση που επικρατεί στις χώρες γύρω από την περιοχή, οι οποίες είναι ανταγωνιστικές προς εμάς όσον αφορά τον τουριστικό τομέα, και να καταστήσει την Κύπρο τουριστικό προορισμό, επιμηκύνοντας έτσι την τουριστική περίοδο, εξασφαλίζοντας θέσεις εργασίας και μειώνοντας την ανεργία.

Επίσης είναι ανεπίτρεπτο να λειτουργούν στην επαρχία παραρτήματα κυβερνητικών υπηρεσιών και όχι τα κεντρικά τμήματα εξυπηρέτησης κοινού. Υπηρεσίες όπως η Επαρχιακή Διοίκηση, το Κτηματολόγιο, η Πολεοδομία είναι απαραίτητο να υπολειτουργούν. Παρ' όλες τις προσπάθειές μας για τη μεταφορά των κεντρικών γραφείων από τη Λάρνακα στην επαρχία Αμμοχώστου, οι υποσχέσεις έμειναν στα χαρτιά. Επί διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια λειτούργησε το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολίτη, καθώς επίσης αναβαθμίστηκαν σε μεγάλο βαθμό επαρχιακά τμήματα, όπως το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Τμήμα Φορολογίας και ΦΠΑ. Αυτό όμως δεν ικανοποιεί τις ανάγκες της επαρχίας.

Ο κατασκευαστικός τομέας ήταν άλλος ένας οικονομικός πνεύμονας της περιοχής που δυστυχώς είναι πλέον στον αναπνευστήρα, αφού ο τραπεζικός τομέας έχει κλείσει τελείως τη στρόφιγγα του δανεισμού. Οι ιδιωτικές πρωτοβουλίες έχουν μειωθεί στο ελάχιστο. Και είναι εδώ που αναμέναμε από το κράτος να σταθεί αρωγός. Να εξαγγείλει τέτοια έργα, να οργανώσει τέτοιο αναπτυξιακό πλάνο, ούτως ώστε η επαρχία Αμμοχώστου να ζωντανέψει ξανά. Οι πλείστες μικρομεσαίες επιχειρήσεις φυτοζωούν ή έχουν βάλει λουκέτο, με συνεπακόλουθο η ανεργία στην περιοχή να ανεβαίνει στα ύψη.

Καλούμε τους αρμοδίους να μην παρασύρονται από τα φώτα και τη λάμψη του Αυγούστου, αλλά να επισκέπτονται την επαρχία Αμμοχώστου ολόχρονα, ούτως ώστε να αντικρίζουν τα πραγματικά προβλήματα της περιοχής. Εάν υπήρχαν έργα υποδομής, εάν υπήρχαν κυβερνητικά τμήματα, εάν οργανωμένα μηδενίζαμε την εποχικότητα, τότε ο κόσμος δε θα αναγκαζόταν να τρέχει πίσω από το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα ή στα κοινωνικά παντοπωλεία. Γιατί ο κόσμος δεν είναι επαίτης· ο κόσμος χρειάζεται δουλειά. Στην τελική είναι θέμα αξιοπρέπειας και αυτοσεβασμού.

Κλείνοντας, καλώ τους κυβερνώντες να αφουγκραστούν το λαό, τον οποίο έχουν φτωχοποιήσει, τους νέους τους οποίους έχουν αναγκάσει να μεταναστεύουν. Να κοιτάζουν την τρίτη ηλικία στα μάτια, της οποίας έχουν κουτσουρέψει τις ελάχιστες συνταξιοδοτικές απολαβές μαζί με την αξιοπρέπεια, τον άνεργο που τον μαστίζει η εποχικότητα, αλλά και τον εργαζόμενο με το μισθό πείνας και να κάνουν απολογισμό της αντιλαϊκής τους διακυβέρνησης τα τελευταία τρία χρόνια, τρία χρόνια σκληρής λιτότητας και ακραίας οικονομικής πολιτικής.

Δυστυχώς η κοινωνία μας δεινοπαθεί, μαρτυρεί, υποφέρει, κύριοι, και εσείς μιλάτε για οικονομικό θαύμα, την ίδια στιγμή που ο κόσμος αναμένει στις ουρές των ταμείων για ένα επίδομα, για ένα καλάθι με τρόφιμα, για μια ελπίδα!

Σας ευχαριστώ.

Καλά Χριστούγεννα, καλός ο νέος χρόνος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Τζιοβάνη.

Επήρησες το χρόνο σου ακριβώς.

Παρακαλώ τον κ. Φειδία Σαρίκα, βουλευτή Πάφου της ΕΔΕΚ, να προσέλθει στο βήμα.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού στην ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων αποτελεί μια κορυφαία στιγμή για το κοινοβούλιό μας, μια στιγμή συλλογικού προβληματισμού, πολιτικής ωριμότητας και ατομικής υπευθυνότητας.

Η συζήτηση του φειτού προϋπολογισμού γίνεται υπό τη σκιά της συνεχιζόμενης πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης και των πολυδιάστατων κοινωνικών επιπτώσεών της. Ζούμε πλέον στην Κύπρο της ανεργίας, των κόκκινων δανείων, της φτώχειας, της κοινωνικής εξαθλίωσης και των κοινωνικών παντοπωλείων. Οφείλουμε να διερωτηθούμε: Πόσοι είναι οι συμπολίτες μας που ικετεύουν καθημερινά, για να ενταχθούν στο ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα; Πόσοι αναγκάζονται και επισκέπτονται τα κοινωνικά παντοπωλεία; Πόσοι συνεχίζουν να βρίσκονται στην ανεργία; Πόσοι νέοι μας αναγκάζονται να ξενιτευτούν, γιατί διαπιστώνουν ότι ζουν σε μια αφιλόξενη πατρίδα; Πόσες μικρομεσαίες επιχειρήσεις έκλεισαν και πόσες άλλες βρίσκονται μπροστά σε απίστευτα οικονομικά αδιέξοδα; Πόσοι συμπολίτες μας και πόσες επιχειρήσεις κινδυνεύουν να χάσουν τα πάντα από τις τράπεζες, οι οποίες αξιοποιούν τα όπλα που τους έδωσε η κυβέρνηση και η Βουλή, για να λύσουν δήθεν τα δικά τους προβλήματα, τα οποία δημιουργήθηκαν από τη δική τους κακοδιαχείριση,

την εκμετάλλευση των πολιτών, αλλά και την απραξία των εποπτικών αρχών; Αυτή είναι δυστυχώς η ευρωπαϊκή Κύπρος του 2016. Ο Κύπριος πολίτης πληρώνει το τίμημα και εύλογα ανησυχεί, αφού το σήμερα παραμένει ασταθές και το μέλλον του διαγράφεται αβέβαιο.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο προϋπολογισμός του 2016 χαρακτηρίζεται από λιτότητα, χωρίς όραμα και χωρίς καμιά ελπίδα για μια καλύτερη χρονιά. Εύκολα μπορεί να ερμηνευτεί ως ακόμη ένας συντηρητικός προϋπολογισμός, που μπορεί φυσικά να ικανοποιεί τις απαιτήσεις της τρόικας, αλλά σίγουρα όχι τον Κύπριο πολίτη, ο οποίος ανέμενε από την κυβέρνηση νέες ιδέες και πολιτικές, ικανές να κάνουν την ανατροπή, να δημιουργήσουν ελπιδοφόρες προοπτικές και να πετύχουν την ανάκαμψη και την ανάπτυξη. Δεν μπορεί και δεν πρέπει η κυβέρνηση απλά να δηλώνει και να ικανοποιείται με την ευημερία των αριθμών, παραγνωρίζοντας την κατάσταση της πραγματικής οικονομίας και τις επιπτώσεις στην κοινωνία.

Παρ' όλο που παρουσιάζονται τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης, δυστυχώς αποδείχθηκε ότι το 2015 ήταν χειρότερη χρονιά από το 2014, διαψεύδοντας τις προβλέψεις της κυβέρνησης και τις προσδοκίες των πολιτών, οι οποίοι συνέχισαν να ζουν τον εφιάλητη της καταστροφής και να εξακολουθούν να βλέπουν την κυπριακή πραγματική οικονομία να βρίσκεται ακόμη σε μια αδιέξοδη πορεία. Ο Κύπριος πολίτης βλέπει την τρόικα να καθορίζει και να επιβάλλει την οικονομική πολιτική του κράτους με την εφαρμογή των προνοιών του απαράδεκτου αντιλαϊκού μνημονίου, τη συνέχιση επιβολής μέτρων λιτότητας, με τη δημιουργία συνθηκών φτώχειας και δυστυχίας σε μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού.

Η κυβέρνηση οφείλει μέσα από συλλογική συνεννόηση να θωρακίσει την κοινωνία απέναντι στους κινδύνους που συνεχίζουν να ελλοχεύουν. Πότε επιτέλους θα δούμε την πολυδιαφημιζόμενη ανάπτυξη να έρχεται; Πότε θα δούμε επιτέλους να δημιουργούνται πραγματικές θέσεις εργασίας και όχι θέσεις εκμετάλλευσης με €500 τύπου ΑΝΑΔ; Πότε θα ξαναδούμε το χαμόγελο στο σκυθρωπό πρόσωπο του άλλοτε περήφανου λαού μας; Ποιοι πραγματικά έχουν ευθύνη γι' αυτό το κατάντημα; Γιατί δεν έχουν αποδοθεί ευθύνες μέχρι σήμερα; Όλα αυτά δεν απογοητεύουν μόνο τους απλούς πολίτες, αλλά και εμάς τους ίδιους. Είναι γι' αυτό που έχουμε ευθύνη να χαράξουμε όλοι μαζί μια νέα πορεία, δίνοντας ελπίδα και προοπτική στον τόπο και το λαό. Η ΕΔΕΚ δεσμεύεται ότι θα εργαστεί προς την κατεύθυνση αυτή συλλογικά και συναινετικά.

Κύριε Πρόεδρε,

Ζούμε σε μια περίοδο έντονης αμφισβήτησης και πλήρους απαξίωσης των πολιτών προς την πολιτική και τους θεσμούς. Η οικονομική κρίση, η ανεργία και τα συνεπακόλουθα κοινωνικά προβλήματα έχουν δημιουργήσει ένα κλίμα έντονου προβληματισμού και αγανάκτησης γενικά στην κοινωνία σχετικά με τις διαχρονικές ευθύνες για τα λάθη που οδήγησαν τον τόπο στη σημερινή άθλια κατάσταση. Όπως είναι φυσικό, στο στόχαστρο βρίσκονται τα κόμματα, οι πολιτικοί, ο τρόπος λειτουργίας των θεσμών και γενικότερα το πολιτικό σύστημα. Είναι πλέον προφανές ότι οι πολίτες χρειάζεται να ξαναμπούν στην πρώτη γραμμή και να ενεργούν ως θεματοφύλακες και εγγυητές του δημοσίου συμφέροντος. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει να διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες μέσα από τη σωστή ενημέρωση, την πλήρη διαφάνεια και την εύρυθμη λειτουργία των θεσμών. Οι πολίτες παρακολουθούν με απογοήτευση το αλαλούμ στις σχέσεις της κυβέρνησης με ανεξάρτητους αξιωματούχους τους οποίους η ίδια διόρισε, καθώς και τα εσωτερικά προβλήματα που υπήρξαν στη Νομική Υπηρεσία, την Κεντρική Τράπεζα και σε άλλους θεσμούς, δημιουργώντας ερωτηματικά ακόμη και για την εύρυθμη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα αυτών των θεσμών. Οι πολίτες αναμένουν και απαιτούν από όλους μας πρωτοβουλίες για συνολική αναγέννηση της κοινωνίας, των θεσμών και των εθνικών προοπτικών. Απαιτούν από το κράτος και το πολιτικό σύστημα να ξεφύγουν από τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα και να αναδειχθούν μοχλοί προοδευτικής κίνησης της κοινωνίας. Μόνο έτσι θα αποκαταστήσουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο σύντομο χρόνο που μου απομένει θα ήθελα να εκφράσω τις απόψεις μου και για το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, που αποτελεί το κύτταρο της δημοκρατίας σε κάθε σύγχρονη κοινωνία. Με βάση τις συσσωρευμένες εμπειρίες που είχαμε όλα αυτά τα χρόνια, πιστεύω ότι μπορούμε σήμερα να εκφράσουμε ολοκληρωμένες απόψεις για τη λειτουργία και το μέλλον του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Διαπιστώνουμε ότι διαχρονικά υπήρξε απροθυμία και ατολμία από τις διάφορες κυβερνήσεις να πάρουν τις απαραίτητες πολιτικές αποφάσεις και να προχωρήσουν στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του θεσμού. Μεγάλη ευθύνη φέρουν σίγουρα και τα κόμματα, τα οποία προσπαθούσαν πάντοτε να διατηρήσουν την επιρροή τους στις τοπικές κοινωνίες και να υπηρετήσουν τα στενά κομματικά τους συμφέροντα, παραγνωρίζοντας το πραγματικό συμφέρον του θεσμού και των τοπικών κοινωνιών, έχοντας πάντοτε σαν στόχο την εκλογή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού δημάρχων και δημοτικών συμβούλων, καθώς και προέδρων και μελών κοινοτικών συμβουλίων.

Πιστεύω ότι επιβάλλεται, χωρίς άλλη καθυστέρηση, ο εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου με κύριο άξονα την ανακατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του κράτους και της τοπικής

αυτοδιοίκησης, στη βάση των ευρωπαϊκών αρχών της εγγύτητας, της επικουρικότητας και του εταιρισμού. Θα πρέπει να παραχωρηθούν οι απαιτούμενοι πόροι, τα μέσα, αλλά και οι ευθύνες, ώστε οι τοπικές αρχές να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους με ικανοποιητικότερο τρόπο, εξυπηρετώντας καλύτερα τον πολίτη, παρέχοντάς του υπηρεσίες άμεσα και αποτελεσματικά, με καλή ποιότητα και με χαμηλότερο κόστος. Όμως, για να πετύχουν αυτά, χρειάζεται να το τολμήσουμε. Χρειάζεται να προχωρήσουμε σε μια ουσιαστική μεταρρύθμιση του θεσμού, η οποία να περιλαμβάνει ουσιαστική μείωση των δήμων και των κοινοτήτων και υποχρεωτικές συμπλεγματοποιήσεις υπηρεσιών. Μόνο έτσι οι τοπικές αρχές θα μπορέσουν να λειτουργήσουν πιο σωστά και πιο αποτελεσματικά στο νέο οικονομικό και εξαιρετικά δύσκολο περιβάλλον που ζούμε προς όφελος των πολιτών.

Δυστυχώς η κυβέρνηση, παρά τις θετικές πρωτοβουλίες και προτάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, δε φαίνεται διατεθειμένη να προχωρήσει σε ουσιαστική μεταρρύθμιση, όπως εξάλλου προτείνεται σε όλες τις μελέτες που έχουν εκπονηθεί, αφήνοντας στο περιθώριο τις μικροκομματικές σκοπιμότητες για εξυπηρέτηση των τοπικών φεουδαρχών. Είναι αδιανόητο, ενώ τα νομοσχέδια ετοιμάστηκαν μετά από διάλογο με τα κόμματα και τους εμπλεκόμενους φορείς και έχουν ήδη κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων, πριν καν ξεκινήσει η συζήτησή τους στην αρμόδια επιτροπή, να ξεκινά ένας νέος κύκλος διαβουλεύσεων μετά από παρέμβαση του Προεδρικού λόγω νέων αντιδράσεων. Αυτή η εξέλιξη δημιουργεί νέες καθυστερήσεις, αποδεικνύοντας την κακή προεργασία που έγινε, την έλλειψη αποφασιστικότητας και πολιτικής βούλησης από πλευράς της κυβέρνησης να προχωρήσει σε μια ουσιαστική μεταρρύθμιση αφήνοντας στο περιθώριο της μικροκομματικές σκοπιμότητες.

Καλούμε τον Υπουργό Εσωτερικών να επιταχύνει τη διαδικασία του διαλόγου, ώστε να καταλήξουμε το συντομότερο δυνατό στην ψήφιση των νομοσχεδίων, τα οποία θα εξασφαλίζουν ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα προς όφελος της τοπικής αυτοδιοίκησης και του συνόλου της κοινωνίας. Στόχος θα πρέπει να είναι η διεξαγωγή των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών του 2016 με βάση το νέο θεσμικό πλαίσιο. Θα πρέπει να αποκλειστεί η φημολογούμενη αναβολή διεξαγωγής των εκλογών. Υπάρχει χρόνος για την έγκαιρη ψήφιση των μεταρρυθμιστικών νομοσχεδίων, φτάνει να το θέλει και να ξεπεράσει τις φοβίες της η κυβέρνηση. Η ΕΔΕΚ θα πρωτοστατήσει στην προσπάθεια για ουσιαστική αναβάθμιση του θεσμού μέσα από τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό. Αυτό επιβάλλουν οι σημερινές συνθήκες που περνά ο τόπος μας και σίγουρα αυτό απαιτούν και οι ίδιοι οι πολίτες.

Κύριε Πρόεδρε,

Η οικονομία μας, που κάποτε αποτελούσε πηγή ελπίδας και αυτοπεποίθησης για το αύριο, βρίσκεται και σήμερα σε τραγικά αδιέξοδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν το κόμμα σας σας έδωσε δέκα λεπτά, πλησιάζετε στη συμπλήρωση, κύριε Σαρίκα.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Με διέκοψες, Πρόεδρε. Τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή άρχισες μεγάλο κεφάλαιο, τζιαι λέω να σε προειδοποιήσω!

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι, με το εθνικό μας πρόβλημα σε χρόνια αβεβαιότητα και την οικονομία μας σε αδιέξοδο, οι ελπίδες του λαού μας για ένα καλύτερο αύριο περιορίζονται αισθητά. Οι ευθύνες μας είναι τεράστιες. Δεν έχουμε επιλογή. Πρέπει να ενεργήσουμε με σύνεση και αποφασιστικότητα, με προγραμματισμό και διορατικότητα, με υπευθυνότητα και συλλογικότητα, να πάρουμε τα απαραίτητα μέτρα, για να ξαναβάλουμε την οικονομία, την πραγματική οικονομία, σε τροχιά ανάπτυξης, ώστε να ξαναδώσουμε στον ταλαιπωρημένο λαό μας τη χαμένη του αυτοπεποίθηση και να αναθερμάνουμε την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο. Το οφείλομε στον τόπο, στα παιδιά μας και στις επόμενες γενιές.

Εύχομαι σε όλους καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επίσης, Φειδία, επίσης.

Ακολουθεί ο κ. Αντρέας Καυκαλιάς του ΑΚΕΛ.

Παρακαλώ!

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ο συνάδελφος ο Αριστοτέλης Μισός στην παρέμβασή του στάθηκε σωστά στο σπουδαίο ρόλο που διαδραματίζει ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου. Φαντάζομαι το είπε σε μας, για να το ακούσει η κυβέρνηση και να εγκαταλείψει οποιοσδήποτε σκέψεις και ενέργειες στοχεύουν στην αποδυνάμωση του οργανισμού.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η παιδεία αποτελεί ίσως τον πιο σημαντικό πυλώνα στη διαμόρφωση του αξιακού συστήματος μιας κοινωνίας, της κουλτούρας και της νοοτροπίας ενός λαού. Είναι μια δυναμική και όχι στατική παράμετρος, που δεν πρέπει να περιορίζεται στη μεταφορά χρησιμοθηρικής γνώσης, αλλά να στοχεύει στην ολοκληρωμένη αγωγή του ατόμου. Σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία, όπως διαμορφώνεται η κυπριακή κοινωνία, και σ' ένα πλαίσιο αναγκαίας πολιτιστικής και πολιτικής συνύπαρξης, η παιδεία, για να συμβάλει θετικά στη διαμόρφωση του μέλλοντος, πρέπει να υπερβεί το στόχο της προστασίας του εθνολογικού χαρακτήρα των δύο κοινοτήτων.

Είναι επιτακτική λοιπόν ανάγκη όπως η πολιτεία αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, εντός και εκτός του εκπαιδευτικού συστήματος, για τη δημοκρατική διαπαιδαγώγηση της νεολαίας και την προετοιμασία της νέας γενιάς και της κοινωνίας ολόκληρης για τη λύση του Κυπριακού και την προοπτική ειρηνικής συμβίωσης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Η απόφαση για σύσταση και λειτουργία τεχνικής επιτροπής για την εκπαίδευση, με στόχο το εκπαιδευτικό μας σύστημα και στις δύο κοινότητες να προετοιμάσει τη νεολαία μας, αποτελεί μια θετική εξέλιξη στην κατεύθυνση των όσων πρέπει να γίνουν. Δυστυχώς όμως, την ίδια στιγμή, σειρά κυβερνητικών αποφάσεων κινούνται ακριβώς στην αντίθετη κατεύθυνση. Μέσα από ένα ιδεολογικό ξεκαθάρισμα και την επιβολή ενός μονοκομματισμού, η κυβέρνηση στην πράξη καταλύει δημοκρατικές αρχές και αξίες, παραχαράσσει την ιστορική αλήθεια και διχάζει το λαό.

Η απόφαση του Υπουργείου Παιδείας να μη συμπεριλάβει και φέτος στον υπό έμφαση στόχο για τους αγώνες των Κυπρίων τους αγώνες του λαού μας για τη δημοκρατία, η άρνηση του Υπουργείου Παιδείας να τιμάται η 7^η Δεκεμβρίου, που έχει καθιερωθεί ως ημέρα μνήμης και τιμής για τους μαχητές της αντίστασης, καθώς και η άρνηση να ακυρώσει την απόφασή του για τις επισκέψεις μαθητών στο κρησφύγετο του Γρίβα δεν αφήνουν καμία αμφιβολία πως η κυβέρνηση ακυρώνει, κύριε Χατζηγιάννη, και ακυρώνεται στα όσα εξαγγέλλει.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το εκπαιδευτικό μας σύστημα συνεχίζει να ταλαιπωρείται από πολλά προβλήματα και όποια προσπάθεια της κυβέρνησης, στα πλαίσια των επικοινωνιακών της σχεδιασμών, να ωραιοποιήσει την κατάσταση είναι βέβαιο πως δεν αποτελεί απάντηση-λύση σ' αυτά τα προβλήματα. Είναι πλέον περισσότερο από εμφανές μέσα σ' αυτά τα τρία σχεδόν χρόνια διακυβέρνησης ότι νεοφιλελεύθερες πολιτικές, ιδεολογικές αγκυλώσεις και σκοπιμότητες έχουν εμβολιάσει τους σχεδιασμούς και τις αποφάσεις της κυβέρνησης και στα θέματα παιδείας.

Σ' αυτό λοιπόν το πλαίσιο κινήθηκε η κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή που ανέλαβε την εξουσία. Πάγωσε αρχικά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, με πρόσχημα την αξιολόγησή της, και ακολούθως, επειδή δε συμφωνούσε με τον ιδεολογικό προσανατολισμό των αναλυτικών προγραμμάτων, "ξήλωσε" το περιεχόμενο, για να εφαρμόσει τη δική της αντιμεταρρύθμιση. Από την έναρξη λοιπόν της φετινής σχολικής χρονιάς εφαρμόζονται στα λύκεια τα νέα ωρολόγια προγράμματα. Ενδεικτικό της προχειρότητας και της έλλειψης επιστημονικής τεκμηρίωσης που συνοδεύει και αυτή την απόφαση του υπουργείου αποτελεί το γεγονός ότι τα αναλυτικά προγράμματα και τα σχολικά εγχειρίδια που θα υποστηρίζουν τα νέα ωρολόγια προγράμματα μέχρι και σήμερα δεν είναι έτοιμα. Αποκορύφωμα δε της αλαζονείας των κυβερνώντων έναντι της Βουλής αποτελεί το γεγονός ότι, ενώ γνώριζαν πολύ καλά πως, για να εφαρμοστεί η πρότασή τους, θα έπρεπε να γίνει αλλαγή των κανονισμών, χωρίς να καταθέσουν νέους κανονισμούς, δρομολόγησαν καταστάσεις επιχειρώντας να φέρουν προ τετελεσμένων τη Βουλή, γεγονός το οποίο καταγγέλλουμε.

Η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση έχει τα τελευταία χρόνια αποκτήσει μεγάλη ζήτηση και δυναμική. Ωστόσο και παρά τους σχεδιασμούς για ενίσχυση του θεσμού, τα κονδύλια που περιλαμβάνονται στους προϋπολογισμούς παραμένουν καθηλωμένα στα ίδια επίπεδα με αυτά του 2015, χωρίς κανείς να μπορεί να μας πει πώς στην πράξη θα καλυφθούν οι αυξημένες ανάγκες σε υποδομές και προγράμματα. Προειδοποιούμε πως δεν μπορεί να γίνει ανεκτό για τρίτη συνεχή χρονιά σημαντικός αριθμός μαθητών να αποκλειστεί από μια θέση σε κλάδο της επιλογής του στις τεχνικές σχολές, γιατί απλά η πολιτεία δε μερίμνησε να διασφαλίσει το δικαίωμα των μαθητών να επιλέγουν τον κλάδο σπουδών που θα ακολουθήσουν.

Σοβαρά προβλήματα και ελλείψεις αντιμετωπίζει άλλος ένας ευαίσθητος τομέας του εκπαιδευτικού συστήματος, ο τομέας της ειδικής και ενιαίας εκπαίδευσης. Η αναδόμηση και αναβάθμιση του θεσμού αποτελεί επιτακτική ανάγκη και υποχρέωση του κράτους απέναντι στα άτομα με αναπηρίες και στις οικογένειές τους.

Φτωχός συγγενής του εκπαιδευτικού συστήματος παραμένει και ο θεσμός των εσπερινών λυκείων και των εσπερινών τεχνικών σχολών, χωρίς το υπουργείο να προτείνει συγκεκριμένες πολιτικές στήριξης και

πόρους προς ενίσχυση του θεσμού. Ως ΑΚΕΛ και για το θεσμό αυτό έχουμε καταθέσει συγκεκριμένες εισηγήσεις που στοχεύουν στην αναδόμησή του. Παράλληλα, σειρά αποφάσεων της κυβέρνησης, πράξεων ή παραλείψεων καταδεικνύει ότι η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και η προστασία του κοινωνικού ιστού στις σχολικές μονάδες δε βρίσκονται στις προτεραιότητες της κυβέρνησης. Ενδεικτικός είναι ο τρόπος που ενήργησε το Υπουργείο Παιδείας σ' ό,τι αφορά στις κοινωνικά ευαίσθητες ομάδες των αλλόγλωσσων μαθητών, αλλά και των μαθητών που παρακολουθούν προγράμματα στήριξης. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις το υπουργείο άλλαξε τα δεδομένα εις βάρος των μαθητών χωρίς καμιά επιστημονική τεκμηρίωση, μόνο και μόνο για να "πετύχει" εξοικονομήσεις. Απαράδεκτο κρίνεται και το γεγονός ότι οι θέσεις στην εκπαιδευτική ψυχολογία παραμένουν καθηλωμένες στις τριάντα επτά, καθώς επίσης και το γεγονός ότι έχουν αποκοπεί κονδύλια από το σύστημα μαθητείας που αφορούν στην οικονομική στήριξη των σπουδαστών για την πρακτική τους άσκηση.

Κατ' ανάλογο τρόπο, οι πολιτικές των πλεονασμάτων και της "δημιουργίας μαξιλαριών" είναι και εις βάρος εργαζομένων τους οποίους η κυβέρνηση έχει οδηγήσει σε έναν εργασιακό μεσαίωνα με εισοδήματα πείνας, που δεν ξεπερνούν σε πολλές περιπτώσεις τα €400 το μήνα.

Βαρύ τίμημα των πολιτικών και των μεθοδεύσεων της κυβέρνησης, η οποία ακολουθεί τις υποδείξεις της τρόικας, πληρώνουν οι φοιτητές και οι οικογένειές τους. Σε μια περίοδο που ο δείκτης κοινωνικής ανισότητας είναι σκαρφαλωμένος στα ύψη, αποφάσεις της κυβέρνησης επιφέρουν καίρια κτυπήματα κατά της κοινωνικής συνοχής, κατά της δυνατότητας των πολλών να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Σ' αυτά τα πλαίσια κινήθηκε η κυβέρνηση το 2015, για να "πετύχει" εξοικονομήσεις €10 εκατομ. από τα κονδύλια της κρατικής φοιτητικής μέριμνας, αποστερώντας πόρους από φοιτητές που ήταν δικαιούχοι και που τα είχαν ανάγκη. Νέες πιέσεις αναμένονται εντός του 2016, αφού, με τα νέα κριτήρια που εισήχθησαν, αριθμός φοιτητών αποκλείεται από την κρατική φοιτητική μέριμνα, ενώ μειώσεις €300.000 σημειώνονται και στον προϋπολογισμό του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών.

Θύμα των πιο πάνω πολιτικών είναι και το ετήσιο τιμητικό χορήγημα που λαμβάνουν οι άνθρωποι του πολιτισμού, το οποίο με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου καταργείται και διασυνδέεται με το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, μια απόφαση που στην πράξη προσβάλλει τους ανθρώπους του πολιτισμού και μειώνει την αξία της πολύχρονης και βαρυσήμαντης προσφοράς τους.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Αντρέα Καυκαλιά, βουλευτή Λεμεσού, και παρακαλώ τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή Αμμοχώστου, να προσέλθει στο βήμα. Για οκτώ λεπτά.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Έν' δέκα τα λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έν' δέκα τα λεπτά, κύριε Πρόεδρε!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διανύουμε τον τεσσαρακοστό δεύτερο χρόνο προσφυγιάς και συνεχιζόμενης κατοχής, ενώ ταυτόχρονα βρισκόμαστε σε παρατεταμένη ύφεση, τα σημάδια της οποίας διαφάνηκαν από το 2008. Δυστυχώς, οι δύο αυτές προκλήσεις είναι αλληλοεξαρτώμενες και οφείλουμε να τις αντιμετωπίσουμε με ιδιαίτερη σοβαρότητα, αλλά και βαθιά μελέτη των εξελίξεων.

Ο προσφυγικός κόσμος, ο οποίος για σαράντα δύο χρόνια βιώνει το διωγμό, έχει πρόσθετα χτυπηθεί και από αυτήν την οικονομική κρίση. Είναι γνωστή σε όλους μας η επιστολή Σιαρλή που απαιτούσε το κούρεμα κάθε στεγαστικού προγράμματος που απευθυνόταν στον προσφυγικό κόσμο. Θα πρέπει ωστόσο να πούμε ευθαρσώς στον προσφυγικό κόσμο ότι η προσφυγική πολιτική δεν αρχίζει και δεν τελειώνει μόνο στη στεγαστική πολιτική, στην οποία για δεκαετίες κάποιοι επικεντρωνόντουσαν ασχέτως ρεαλιστικού κριτηρίου. Χρειαζόμαστε μια νέα προσφυγική πολιτική, που να διευκολύνει τη λύση και επιστροφή και όχι μια πολιτική που να εδραιώνει το διαχωρισμό και να κάνει ακατόρθωτη την επανεγκατάσταση στους τόπους μας, μια πολιτική που να θέτει στο επίκεντρό της τη διατήρηση μιας προσφυγικής κοινωνίας ζωντανής, λειτουργικής, αλλά και πάνω απ' όλα με συνοχή τόσο για την περίοδο πριν τη λύση όσο και για την περίοδο μετά τη λύση.

Θέλουμε ζωντανές κοινότητες να επιστρέφουν στα χωριά τους και να ασκούν τις βασικές τους ελευθερίες, αλλά και όλα τους τα δικαιώματα. Είναι υποχρέωση όλων μας να ενισχύσουμε το θεσμό των τοπικών αρχών των κατεχομένων δήμων και κοινοτήτων. Οι προσφυγικές κοινότητες είναι ο απόλυτος και μοναδικός θεσμός δημοκρατικής εκπροσώπησης, αλλά και έκφρασης του προσφυγικού κόσμου σε κάθε

κοινότητα. Ο κοινοτάρχης και το κοινοτικό συμβούλιο είναι δημοκρατικά εκλεγμένοι. Υπάρχει αμεσότητα στη σχέση του πρόσφυγα πολίτη και της εξουσίας της τοπικής αρχής.

Η συνοχή της προσφυγικής κοινωνίας θα πρέπει στο αμέσως επόμενο στάδιο να τεθεί ως κομβική προτεραιότητα ως μια από τις πλέον σημαντικές πτυχές της προσφυγικής πολιτικής. Δυστυχώς, τα τελευταία σαράντα δύο χρόνια και -το επαναλαμβάνω- παρά το σλόγκαν του μακροχρόνιου αγώνα, η διατήρηση της συνοχής των τοπικών κοινωνιών δεν ήταν ποτέ προτεραιότητά μας. Θα έλεγα μάλιστα ότι την έχουμε πολεμήσει με μεγάλη επιτυχία. Θα έλεγα μάλιστα ότι η πολιτική ήταν να διαλύσουμε τις τοπικές προσφυγικές κοινωνίες μέσα στις προσωρινές κοινωνίες που διαμένουν και μαζί να αναιρεθεί η ταυτότητα προέλευσης κάθε πρόσφυγα.

Προτιμήσαμε να εκπροσωπείται ο προσφυγικός κόσμος από θεσμούς άλλους αντί των τοπικών αρχών. Τι πετύχαμε όμως; Πετύχαμε τη διάλυση των τοπικών κοινωνιών και πάνω απ' όλα την αφαίρεση από τους νέους μας του αισθήματος αγάπης του τόπου προέλευσής τους. Πετύχαμε να αντιμετωπίζουμε όλοι τη λύση του Κυπριακού ως οικονομικό θέμα και όχι ως εθνική υπόθεση, όχι ως το μέλλον μας. Ασχολούμαστε πώς μας επηρεάζει σήμερα οικονομικά και όχι πώς διασφαλίζουμε το μέλλον των επόμενων ελληνικών γενιών, δηλαδή των παιδιών μας, και αυτό θα πρέπει να το ανατρέψουμε σήμερα. Και αυτός ο οποίος μπορεί να το ανατρέψει, αλλά και να το καλλιεργήσει είναι η τοπική αρχή. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, γι' αυτόν το στρατηγικό στόχο θα πρέπει να αναβαθμίσουμε τις τοπικές αρχές ως ισότιμες και ισάξιες των τοπικών αρχών στις ελεύθερες περιοχές. Θα πρέπει να ενισχύσουμε την αρχή της αλληλεγγύης, ώστε να έχει νόημα και περιεχόμενο αυτό που θέλουμε να λέμε, ότι είμαστε ελληνική κοινότητα σε αυτόν τον τόπο.

Ζητώ από τις τοπικές αρχές να ετοιμάσουν ολοκληρωμένους προϋπολογισμούς για τις κοινότητές τους. Τους περιμένει μια τεράστια δουλειά. Οι προϋπολογισμοί θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν και το λειτουργικό κομμάτι, αλλά και το αναπτυξιακό τους κομμάτι. Στο αναπτυξιακό κομμάτι υπάρχει το φλέγον θέμα διάσωσης της πολιτιστικής κληρονομιάς σε κάθε δήμο και κοινότητα, τις εκκλησίες μας, τα κοιμητήρια και τους αρχαιολογικούς χώρους. Οι τοπικές αρχές, τα προσφυγικά σωματεία, καθώς και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, αλλά και ο εθελοντισμός του προσφυγικού κόσμου διαθέτουν ευελιξία και δημιουργούν δυνατότητες παρέμβασης στους χώρους αυτούς. Κρατούν ζωντανή την κοινωνία τους, κρατούν ζωντανή τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων μας στους χώρους απ' όπου καταγόμαστε.

Δεν μπορεί όμως μια τοπική αρχή να λαμβάνει ή να μη λαμβάνει πολλές φορές €1.000 για αυτό το σκοπό. Δεν μπορεί να υπάρχει αυτή η διάκριση. Αν το κεντρικό κράτος συνεχίσει την πολιτική των τελευταίων δεκαετιών, να υποτιμά και να αγνοεί τις προσφυγικές αρχές, αυτές θα πρέπει να προσφύγουν στο Ανώτατο για αποκατάσταση της δικαιοσύνης. Καλώ λοιπόν τη σημερινή κυβέρνηση να θέσει τέρμα σ' αυτή την πολιτική και να αποκαταστήσει τους προϋπολογισμούς των προσφυγικών δήμων και κοινοτήτων.

Οι εθελοντικές οργανώσεις είναι αυτές που με τα δικά τους μέσα δημιουργούν και ευκολύνουν τις προοπτικές επίλυσης του κυπριακού προβλήματος και συγκεκριμένα του τμήματος με το οποίο η καθεμιά ασχολείται ειδικότερα. Είναι αυτές που διατρανώνουν με σθένος την απαίτηση για λύση του κυπριακού προβλήματος. Είναι αυτές που μόνιμα και διαρκώς προσδίδουν τα δυναμικά χαρακτηριστικά στο κυπριακό πρόβλημα και αναιρούν τη στατικότητα και παγίωση του κυπριακού προβλήματος. Είναι τέλος αυτών των οργανώσεων και των εθελοντών το έργο το οποίο χαρακτηρίζω πατριωτικό, επειδή μεταφέρουν τη διεκδίκηση στις κατεχόμενες περιοχές, καθώς επίσης δημιουργούν γέφυρες επικοινωνίας, που απελευθέρωσαν την κινητικότητα στο κυπριακό πρόβλημα από τους τύπους και άλλα παρόμοια νομικού τύπου εμπόδια.

Άξια αναφοράς είναι η μη κυβερνητική οργάνωση "Αμμόχωστος η Πόλη μας", που νυχθημερόν δημιουργεί προϋποθέσεις διεκδίκησης της πόλης είτε ως μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης είτε κατά τη λύση. Είναι επίσης και η πρόσφατη κίνηση για επιστροφή της Καρπασίας κάτω από ελληνοκυπριακή διοίκηση και δηλώνω την απαίτησή μας η Καρπασία να τεθεί κάτω από ελληνοκυπριακή διοίκηση.

Ανάλογα σημαντικός προς την ίδια κατεύθυνση είναι και ο ρόλος των προσφυγικών αθλητικών σωματείων στη διατήρηση της συνοχής και της καλλιέργειας της μνήμης των κατεχομένων μας κοινωνιών και περιοχών. Θα πρέπει να ενισχύσουμε τη σωματειακή τους ύπαρξη και χαιρετίζω το σχέδιο που ετοίμασε ο Υπουργός Παιδείας.

Η επιτροπή της Τουρκίας προσφέρει μόνο μια θεραπεία, αυτήν της αποζημίωσης. Δυστυχώς, η ανταπόκριση των ιδιοκτητών είναι τεράστια. Αυτή η ανταπόκριση προκρίνει και τη συμπεριφορά ίσως πολλών ιδιοκτητών, ότι θα επιλέξουν αυτή τη θεραπεία και μετά τη λύση. Μόνο η λύση του Κυπριακού θα επιτρέψει και σε άλλες θεραπείες του περιουσιακού και κατ' επέκταση της διατήρησης της ελληνικότητας της γης στα κατεχόμενα. Όλα πωλούνται και δυστυχώς είναι εξέλιξη που δε συγκρατείται. Ακόμα και τώρα που διεξάγονται διαπραγματεύσεις, οι αναπτύξεις συνεχίζονται ασυγκράτητα. Ο κ. Ακιντζί δεν είχε την πολιτική κομψότητα να αναστείλει αναπτύξεις, ώστε να μην επιβαρύνει περαιτέρω το πρόβλημα.

Τεράστιο είναι το έργο που επιτελείται στο θέμα των αγνοουμένων μας, παρά τα πολλαπλά προβλήματα που δημιουργεί ο χρόνος και η αναλλοίωτη θέση της Τουρκίας. Η μεταφορά οστών της Άσσιας και η απόκρυψή τους σε άγνωστο χώρο είναι μια ένδειξη του βαθμού δυσκολίας. Ωστόσο όμως, το παλεύουμε.

Αναφέρω και τη σημαντική μας επιτυχία στον ΟΑΣΕ και το ιστορικής σημασίας ψήφισμα για τους αγνοούμενους που πετύχαμε. Με την ευκαιρία αυτή εκφράζω θερμές ευχαριστίες στους συναδέλφους κ. Σοφοκλή Φυττή και Αντρέα Καυκαλιά, καθώς και στις υπηρεσίες της Βουλής και ειδικότερα στην κ. Μαρίνα Αδαμίδου.

Ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, πολύ σύντομα. Παρά τις τελευταίες εξαγγελίες του Προέδρου της Δημοκρατίας -για πρώτη φορά €95 εκατομ.- και παρά τη σχετική και μερική αποκατάσταση της αδικίας του παρελθόντος, η Αμμόχωστος δυστυχώς παραμένει ο φτωχός συγγενής. Η ελπίδα αρχίζει να διαφαίνεται μέσα από τα έργα του ιδιωτικού τομέα. Τα πολύ υψηλά ποσοστά ανεργίας, η μέχρι πρότινος απουσία αδειοδοτήσεων για μεγάλα έργα καθήλωσαν τη ζωή και την τοπική κοινωνία. Οι ελπίδες μας στρέφονται πλέον στα δύο μεγάλα έργα των μαρίνων στην περιοχή, καθώς επίσης και στο έργο του ποταμού. Η μηδενική χρηματοδότηση των τραπεζών στους παραγωγικούς τομείς του τουρισμού και της γεωργίας έχει καθηλώσει την επιχειρηματική δραστηριότητα, ενώ επιμέρους μέτρα αύξησης των πολεοδομικών κινήτρων στον τουριστικό τομέα ήταν σωτήρια για την επαγγελματική δραστηριότητα στην περιοχή.

Τέλος, ο αγώνας των εγκλωβισμένων μας συνεχίζεται, μαζί τους όμως και η έγνοια μας, αλλά και η μέριμνά μας. Προσπαθήσαμε, παρά την οικονομική κρίση, να διατηρήσουμε ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης στις κατεχόμενες περιοχές. Για το επάγγελμα του γεωργού η κυβέρνηση συμπεριέλαβε τους εγκλωβισμένους γεωργούς μας στο μητρώο γεωργών. Τα κοινοτικά συμβούλια μέσω της σχολικής εφορείας δίνουν καθημερινά τη μάχη για τη σωστή λειτουργία των σχολείων μας στο Ριζοκάρπασο. Πιστεύω ακόμα ότι θα πρέπει να εξευρεθεί τρόπος για τη συνέχιση των επιδιорθώσεων τόσο των κατοικιών των εγκλωβισμένων μας όσο και των κατοικιών των προσφύγων που επανεγκαταστάθηκαν στα κατεχόμενα.

Ευχαριστώ και καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Χατζηγιάννη.

Παρακαλώ τον κ. Κώστα Κώστα, βουλευτή Λεμεσού. Έχει το λόγο.

Κ. ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως ΑΚΕΛ θεωρούμε καθήκον μας τη στήριξη του τουρισμού στη χώρα μας, ενός τομέα στον οποίο η πολιτεία και κατ' επέκταση η κοινωνία έχουν επενδύσει τεράστιους πόρους και αναμένουν δικαιωματικά την ανάλογη ανταπόδοση. Γι' αυτό και έχουμε εκπονήσει μελέτη και έχουμε επεξεργαστεί σειρά προτάσεων που καλύπτουν όλο το φάσμα της τουριστικής δραστηριότητας και ευελπιστούμε ότι αυτές θα αξιοποιηθούν από την πολιτεία και τους τουριστικούς εταίρους, ώστε να συμβάλουν στη διαμόρφωση μιας πραγματικά καινοτόμου τουριστικής μεταρρύθμισης.

Μας ανησυχούν βέβαια πολιτικές ενέργειες που γίνονται το τελευταίο διάστημα και που τείνουν να αμφισβητήσουν το ρόλο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και σταδιακά να απονευρώσουν τον οργανισμό με την πολυδιάσπαση των αρμοδιοτήτων του. Μας ανησυχούν επίσης οι προσπάθειες να αποκλειστεί ο ΚΟΤ από την εκπόνηση της νέας στρατηγικής για τον τουρισμό, για την οποία ως ΑΚΕΛ διερωτόμαστε ποιοι σήμερα ετοιμάζουν και γιατί δεν εφαρμόζεται σχετική νομοθεσία που καθορίζει τον ΚΟΤ ως το φορέα εκπόνησης της στρατηγικής αυτής.

Τονίζουμε το γεγονός ότι μία ιδιωτική εταιρεία, η HERMES AIRPORTS, η οποία διαχειρίζεται τα αεροδρόμιά μας, που αποτελούν σημαντικό κομμάτι του τουρισμού θα διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο σε όλη τη διαδικασία της εθνικής στρατηγικής τουρισμού με τη χρηματική συνεισφορά της για κάλυψη μέρους των εξόδων, κάτι που αποτελεί σοβαρή στρέβλωση και δημιουργεί εύλογα ερωτηματικά.

Ως ΑΚΕΛ για μία ακόμα φορά δηλώνουμε δημόσια την έντονη αντίθεσή μας σε οποιαδήποτε προσπάθεια για υποβάθμιση ή και κατάργηση του ΚΟΤ, ο οποίος είναι ο κατ' εξοχήν σύμβουλος του κράτους για τον τουρισμό και δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να αποδυναμωθεί προς όφελος πιθανών ιδιωτικών συμφερόντων. Θα πρέπει να βοηθήσουμε όλοι, έτσι ώστε ο ΚΟΤ να επιλύσει τα προβλήματά του και να συνεχίσει την αποστολή του ενδυναμωμένος, με αναβαθμισμένο ρόλο και ευθύνες. Και βέβαια ως κόμμα δεν πρόκειται να συναινέσουμε σε προσπάθειες που αποσκοπούν στην αφαίρεση της διαχείρισης των χρημάτων των φορολογουμένων από το δημόσιο και την ανάθεση της διαχείρισης σε ιδιώτες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για μία ακόμα φορά εκφράζουμε την έντονη διαφωνία μας με το πιλοτικό πρόγραμμα προβολής της Κύπρου από τρεις αεροπορικές εταιρείες με συνολικό προϋπολογισμό €2 εκατομ. που αποφάσισε η

κυβέρνηση. Ως ΑΚΕΛ επανειλημμένα θέσαμε τα ακόλουθα ερωτήματα: Γιατί προχώρησε η κυβέρνηση χωρίς προσφορές και με απευθείας ανάθεση και όχι διαπραγμάτευση για ένα τόσο μεγάλο ποσό; Γιατί η εταιρεία HERMES να συνεισφέρει μέρος του συνολικού ποσού; Η εταιρεία αυτή δεν έχει άμεσο συμφέρον; Δεν είναι πρωτάκουστο μία εταιρεία να συνεισφέρει χρήματα από τα οποία τελικά να χρηματοδοτηθεί; Μπορεί να χαράσσει στρατηγική μία ιδιωτική εταιρεία με υπουργούς και όχι ο ΚΟΤ; Γιατί επιλέγηκαν οι συγκεκριμένες εταιρείες; Ποια θα είναι η ζημιά από τις υπόλοιπες εταιρείες οι οποίες λόγω του ότι δεν έγινε σωστή διαδικασία πιθανώς να σταματήσουν να προωθούν την Κύπρο; Δυστυχώς, μέχρι σήμερα η κυβέρνηση δεν έχει δώσει πειστικές απαντήσεις στα ερωτήματά μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως ΑΚΕΛ διερωτόμαστε πώς είναι δυνατόν, όταν η τιμή του πετρελαίου μειώνεται διεθνώς, οι τιμές στην Κύπρο να μειώνονται ελάχιστα με καθυστέρηση και κατόπιν μεγάλων πιέσεων από το κοινωνικό σύνολο, ενώ, όταν η τιμή αυξάνεται διεθνώς, οι εταιρείες πετρελαιοειδών στην Κύπρο να αυξάνουν άμεσα και ταυτόχρονα την τιμή.

Όταν οι πολίτες βλέπουν τις τιμές των καυσίμων να αυξάνονται, βλέπουν ότι δυστυχώς κάποιοι εξακολουθούν να αισχροκερδούν και να σκέφτονται μόνο το υπερβολικό τους κέρδος μέσα σε συνθήκες φτώχειας και ανεργίας και να θησαυρίζουν. Σημειώνουμε ότι η έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το 2013 σε ό,τι αφορά στις τιμές των πετρελαιοειδών επιβεβαιώνει, ενισχύει και επαληθεύει πλήρως τις ανησυχίες μας για αισχροκέρδεια, αλλά παράλληλα φανερώνει και τις αδυναμίες του αρμόδιου υπουργείου να εφαρμόσει τη νομοθεσία.

Τονίσαμε πολλές φορές ότι όλα τα μέτρα που έχουν ανακοινωθεί από το Υπουργείο Ενέργειας στη βάση της μελέτης που ετοιμάζεται και έχουν εφαρμοστεί κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά δεν μπορούν να επιλύσουν οριστικά το πρόβλημα. Είναι παράλληλα αλήθεια ότι τους τελευταίους τρεις μήνες είχαμε μειώσεις στις τιμές των καυσίμων, οι οποίες όμως, σύμφωνα με τις διεθνείς τιμές πώλησης, θα 'πρεπε να ήταν ακόμα πιο χαμηλές και βέβαια οι μειώσεις αυτές έγιναν λόγω της μεγάλης πίεσης που ασκήθηκε από κόμματα και οργανώσεις καταναλωτών.

Ως ΑΚΕΛ επισημαίνουμε ότι την απόλυτη ευθύνη προστασίας των πολιτών από την αισχροκέρδεια την έχει η κυβέρνηση. Οι πολίτες έχουν κουραστεί να ακούνε υποσχέσεις ή να βλέπουν την εφαρμογή μέτρων τα οποία δεν επιλύουν ριζικά το πρόβλημα και περιμένουν ότι η κυβέρνηση και οι αρμόδιοι φορείς του κράτους επιτέλους θα τους προστατεύσουν.

Θα πρέπει το υπουργείο άμεσα να προχωρήσει στην εφαρμογή όλων των εισηγήσεων του Γενικού Ελεγκτή και κυρίως αυτών που διορθώνουν τη μεθοδολογία αναφορικά με τον έλεγχο των τιμών των καυσίμων και προωθούν τη βελτίωση του ανταγωνισμού, ο οποίος σήμερα είναι ανύπαρκτος, αλλά και να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι των αρμόδιων υπηρεσιών.

Τέλος, με την ευκαιρία αυτή για μία ακόμα φορά καλούμε δημόσια την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού επιτέλους να ολοκληρώσει την αυτεπάγγελτη έρευνά της για τη συνεννόηση ή όχι μεταξύ των εταιρειών στον καθορισμό των τιμών των καυσίμων, η οποία ξεκίνησε τον περασμένο Δεκέμβριο, και να δημοσιοποιήσει τα αποτελέσματά της.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως ΑΚΕΛ εδώ και καιρό δίνουμε έναν τιτάνιο αγώνα για την αποτροπή του ξεπουλήματος των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, οι οποίοι αποτελούν περιουσία του λαού μας. Οι λόγοι της έντονης αντίδρασής μας σ' αυτό το έγκλημα είναι πολλοί και τεκμηριωμένοι. Μεταξύ αυτών είναι και οι σοβαρές επιπτώσεις στην εθνική ασφάλεια της ημικατεχόμενης μας πατρίδας.

Είναι ακατανόητο αλλά και παράλογο η κυβέρνηση να αποφασίζει την ιδιωτικοποίηση των πολύ σημαντικών για την εθνική ασφάλεια ημικρατικών οργανισμών ΑΗΚ, CΥΤΑ και Αρχή Λιμένων, απόφαση η οποία θα δημιουργήσει πολύ σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία της Εθνικής Φρουράς, της οποίας το αξιόμαχο και την επιχειρησιακή ικανότητα με τεράστιες θυσίες του λαού μας προσπαθούμε να διατηρούμε όσο μπορούμε πιο ψηλά, μέχρι την ευλογημένη ώρα της λύσης και της επανένωσης του τόπου και του λαού μας. Γι' αυτό και είναι αδιανόητο η κυβέρνηση να παραδίδει τον απόλυτο έλεγχο της ηλεκτροδότησης και των τηλεπικοινωνιών της Εθνικής Φρουράς, αλλά και της εισόδου στη Δημοκρατία στρατιωτικού υλικού από το μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας στον όποιο ιδιώτη και πιθανότατα ξένο επιχειρηματία. Δυστυχώς, οι κυβερνώντες στο βωμό της εξυπηρέτησης συμφερόντων και στην προσπάθειά τους να εφαρμόσουν τα ιδεολογικά τους πιστεύω με τις ιδιωτικοποιήσεις δε διστάζουν να θυσιάσουν ακόμα και την εθνική ασφάλεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά την πρόσφατη σύσκεψη στο Προεδρικό υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο Υπουργός Ενέργειας ανακοίνωσε ότι έχει απομακρυνθεί το ενδεχόμενο για ιδιωτικοποίηση της ΑΗΚ και ότι καλείται η κυβέρνηση να πάρει μία απόφαση επί της αρχής για το βέλτιστο τρόπο αποδοτικού και αποτελεσματικού διαχωρισμού του οργανισμού. Όλα αυτά αποδεικνύουν ότι το ενδεχόμενο ιδιωτικοποίησης έχει απλά απομακρυνθεί όχι όμως οριστικά. Αποδεικνύουν επίσης ότι ως επιλογή παραμένει ο διαχωρισμός της ΑΗΚ, πιθανότατα στη βάση της περιβόητης μελέτης.

Το όλο ιστορικό της μελέτης με τις απaráδεκτες εισηγήσεις του Υπουργείου Ενέργειας στη δημόσια διαβούλευση της ΡΑΕΚ και τη συμπερίληψή τους στους όρους της μελέτης από τον Έφορο Αποκρατικοποιήσεων, τους νέους όρους που προέβλεπαν τη διενέργεια μελέτης για το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ΑΗΚ και όχι για εκσυγχρονισμό του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας, τη μη τήρηση όρων της συμφωνίας που έγινε στην επιτροπή Εμπορίου, την αντίθεση της ΡΑΕΚ στα δύο νομοσχέδια για τις ΔΟΚΕ και το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, η οποία ούτε καν είχε ερωτηθεί, παρ' όλο που είναι η ανεξάρτητη αρχή που έχει την ευθύνη για τα ζητήματα της αγοράς ηλεκτρισμού, τα αποτελέσματα της προκαταρκτικής μελέτης που μιλούν για νομικό διαχωρισμό της ΑΗΚ σε δύο εταιρείες, όλα τα πιο πάνω μαζί με την όχι ξεκάθαρη θέση της κυβέρνησης μετά τη σύσκεψη στο Προεδρικό μάς κάνουν να είμαστε πολύ επιφυλακτικοί για το τι τελικά θα γίνει με την ΑΗΚ.

Πιθανότατα οι τελευταίες δηλώσεις από μέρους της κυβέρνησης να γίνονται, ώστε να μην προχωρήσουν οι συντεχνίες στη λήψη δυναμικών μέτρων λίγο πριν τις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές. Τι θα γίνει όμως μετά; Θα τηρήσει τη δέσμευσή της η κυβέρνηση ή θα έχουμε ακόμα μία δέσμευση πεταμένη στον κάλαθο των αχρήστων όπως εκείνη που έδωσε γραπτώς ο Πρόεδρος Αναστασιάδης δύο μέρες πριν τις προεδρικές εκλογές του 2013 στους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών ότι δε θα γίνουν οι ιδιωτικοποιήσεις;

Για μία ακόμα φορά καλούμε την κυβέρνηση να αφήσει την ΑΗΚ να εφαρμόσει το λειτουργικό και λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της κάτω από τις οδηγίες της ΡΑΕΚ, παραμένοντας ένας οργανισμός δημοσίου δικαίου, καθετοποιημένος, αυστηρά ρυθμιζόμενος, με στόχο την ασφάλεια εφοδιασμού και την όσο το δυνατόν χαμηλότερη τιμή ηλεκτρικού ρεύματος, αλλά και τον υγιή ανταγωνισμό στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και όχι να παραδοθεί σε ιδιωτικά μονοπώλια, ακολουθώντας μία διαδικασία η οποία τελικά θα οδηγήσει στην αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος, για να θησαυρίσουν κάπιοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Κώστα.

Ακολουθεί ο κ. Ευγένιος Χαμπουλλάς, βουλευτής Αμμοχώστου.

ΕΥ. ΧΑΜΠΟΥΛΛΑΣ:

Καλημέρα, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητές κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση για τον προϋπολογισμό του 2016 έχει ιδιαίτερη σημασία, πρώτον, επειδή ψηφίζεται ο τελευταίος προϋπολογισμός μιας συνετής και λελογισμένης οικονομικής πολιτικής που μας οδηγεί εκτός μνημονίου και, δεύτερον, επειδή διεξάγεται παράλληλα με ραγδαίες εξελίξεις γύρω από το κυπριακό πρόβλημα και την προσπάθεια που καταβάλλει η κυβέρνηση με στόχο την επανένωση της πατρίδας μας.

Δε θα κάνω καμία αναφορά σε θέματα οικονομικής φύσεως. Άλλωστε, αυτά έχουν αναλυθεί με τον καλύτερο τρόπο από τον πρόεδρο της παράταξής μας κατά την ψεσινή του ομιλία. Όμως, θα ευχηθώ η νέα Βουλή να παραμείνει προσηλωμένη και να στηρίζει ωφέλιμες οικονομικές πολιτικές, για να μη διαπράξει τα ολέθρια λάθη του παρελθόντος.

Το Κυπριακό σήμερα, μετά από αρκετά χρόνια, παρουσιάζει έντονη δραστηριότητα με αυξημένες πιθανότητες επίλυσης λόγω του σωστού σχεδιασμού πάνω στον οποίο εκτελείται η εξωτερική πολιτική της χώρας, αλλά και της ειλικρινούς βούλησης του Προέδρου Αναστασιάδη να επανενώσει την Κύπρο.

Επειδή το Κυπριακό δεν είναι ένα αυτοτροφοδοτούμενο θέμα, θα ήθελα να αναφερθώ στους εξωτερικούς παράγοντες που επηρεάζουν την προσπάθεια για μία νέα συμφωνία επίλυσης του προβλήματος. Οι μεγάλες δυνάμεις ενδιαφέρονται ξανά για την επίλυση του Κυπριακού, γιατί το θεωρούν εύκολο να επιλυθεί σε σχέση με άλλα προβλήματα μέσα στη λάβα του πολέμου. Θα προσθέσει σε κάτι η επίλυση του Κυπριακού; Η απάντηση είναι καταφατική, γιατί όλη η γύρω περιοχή μας είναι εξαιρετικά ασταθής και η Κύπρος μπορεί να αποτελέσει μία μικρή αλλά αξιοσημείωτη προσθήκη στη ζώνη της σταθερότητας.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι βρισκόμαστε στη ζώνη της σταθερότητας, έστω και στο εξωτερικό της άκρο, γιατί αποτελούμε τμήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, κοιτάζοντας τι συμβαίνει μερικές δεκάδες χιλιόμετρα

μακριά μας, καταλαβαίνουμε πόσο σημαντική υπήρξε η ένταξή μας στην Ευρώπη και βέβαια θυμόμαστε όλοι τον αείμνηστο το Γλαύκο το Κληρίδη, γιατί σ' αυτόν τη χρωστάμε.

Το τρίτο σημείο είναι η κατάσταση στην Τουρκία. Ο Ερτογάν και ο Νταβούτογλου απέτυχαν στην προσπάθειά τους να καταστήσουν την Τουρκία περιφερειακή δύναμη. Η χώρα τους ζώνεται από εχθρούς, άστε που ο μεγαλύτερος εχθρός είναι ο κακός τους εαυτός με όλα τα προβλήματα και τις καταστάσεις στο εσωτερικό της χώρας, όπως η έλλειψη της δημοκρατίας και το Κουρδικό.

Παρ' όλα αυτά, είναι σημαντικό να κατανοούμε εμείς στην Κύπρο ότι, από τη στιγμή που η ανάγκη οδηγεί την Τουρκία σε κρίσιμες αποφάσεις, αυτό μπορεί να αποβεί προς το συμφέρον μας. Αυτό συμβαίνει σήμερα. Η Τουρκία έχει ανάγκη τη Δύση, έχει ανάγκη την Ευρώπη και έχει αναθεωρήσει την πολιτική της. Ψάχνει πιο στενή πρόσδεση με τη Δύση και την Ευρωπαϊκή Ένωση και αυτό μας δίνει όπλα, για να λύσουμε το Κυπριακό.

Γνωρίζει πολύ καλά η Τουρκία ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν υπάρχει περίπτωση να κάνει βήμα πίσω όσον αφορά το μπλοκάρισμα της ευρωπαϊκής προοπτικής της, εάν δεν εμβολιάσει τη λύση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και αν δεν αποδεχτεί τις τέσσερις βασικές ελευθερίες, δηλαδή της εγκατάστασης, της διακίνησης, της ιδιοκτησίας, της εργασίας.

Την ίδια ώρα άλλος ένας παράγοντας είναι η μεγάλη επιθυμία της Τουρκίας να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε σχέση με τα ενεργειακά στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Ξέρουν στην Άγκυρα ότι με άλλο το Κυπριακό δεν μπορεί να εφαρμοστεί και να εκτελεστεί κανένα σχέδιό της ούτε μπορεί να δέσει με τους υπόλοιπους παίκτες της περιοχής, δηλαδή το Ισραήλ, την Αίγυπτο και το Λίβανο, αν δε διευθετήσει πρώτα το πρόβλημα.

Στους εσωτερικούς παράγοντες εγώ προσωπικά ξεχωρίζω την παρουσία στις διαπραγματεύσεις του Προέδρου Αναστασιάδη και τη θετική συγκυρία να είναι συνομιλητής του ο Μουσταφά Ακιντζί, όχι βέβαια επειδή ο Μουσταφά Ακιντζί είναι όπως τον θέλουμε εμείς, αλλά επειδή η προσέγγιση και οι προθέσεις του σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να συγκριθούν με τους προκατόχους του.

Προβλέπω ότι προς το τέλος της διαδικασίας θα χρειαστεί μεγάλη προσπάθεια, θάρρος και θα περάσουμε μέσα από άγριες φουρτούνες, για να καταλήξουμε σε επίλυση. Πρέπει να προετοιμαστούμε και να αναμένουμε ότι η Τουρκία θα κρατήσει μέχρι τέλους τα ισχυρά της χαρτιά πάνω στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, ανεξάρτητα εάν γνωρίζει ότι λύση με επεμβατικά δικαιώματα και κατοχικό στρατό δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή από τον κυπριακό ελληνισμό.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Προέρχομαι από την πόλη της Αμμοχώστου. Δε θέλω να αντικρίσω την υπόθεση της Αμμοχώστου κάτω από το φακό του ρομαντισμού. Άλλωστε, προέρχομαι από τη νεότερη γενιά των προσφύγων, που δε χάρηκαν την Αμμόχωστο στις καλές εποχές. Ξέρω όμως να μιλήσω για το μέλλον της Αμμοχώστου, της πόλης και ολόκληρης της επαρχίας που σήμερα είναι ελεύθερη ή κατεχόμενη. Σε συνθήκες λύσης η περιοχή της Αμμοχώστου θα γίνει ένα ολόκληρο εργοτάξιο ανοικοδόμησης. Ο λόγος είναι πολύ συγκεκριμένος. Η περιοχή της Αμμοχώστου, όπως και έως το 1974, διαθέτει ένα μοναδικό συνδυασμό πλεονεκτημάτων, για να αναπτυχθεί ως μια σύγχρονη ελκυστική πόλη. Ολόκληρη η επαρχία διαθέτει πολιτισμό, θάλασσα και δυνατότητα για υποδομές, για να πολλαπλασιάσουν την οικονομική δύναμη όλου του νησιού. Η Αμμόχωστος μπορεί να είναι η ατμομηχανή της ανάπτυξης ολόκληρης της Κύπρου, εάν καταφέρουμε να φτάσουμε σε λύση.

Όμως, η επίλυση του Κυπριακού με τα σημερινά δεδομένα δεν μπορεί να είναι μόνο το αποτέλεσμα μίας καλής διαπραγμάτευσης. Βασικό στοιχείο της επίλυσης κατά την άποψή μου είναι η χρηματοδότηση της εφαρμογής της λύσης με ένα ισχυρό μέρος των επενδύσεων να στρέφονται σε έργα ανοικοδόμησης.

Πιστεύω και από καιρό το έχω υποστηρίξει ότι η Κύπρος δικαιούται και έχει τη δυνατότητα να διεκδικήσει σημαντικές επιπρόσθετες χρηματοδοτήσεις από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ένα ελεύθερο και επανενωμένο νησί μπορεί να ενταχθεί στα κριτήρια της περιφερειακής ανάπτυξης της κοινότητας και να εξασφαλίσει εκείνο το ζωτικό κομμάτι χρηματοδότησης που θα κάνει τον τροχό της οικονομίας και της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων να γυρίσει.

Γνωρίζω ότι αυτή την περίοδο στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων και μετά τις επισκέψεις που είχαμε από ισχυρούς ξένους αξιωματούχους, Αμερικανούς και Ευρωπαίους, γίνονται πολλές σκέψεις και ορισμένες μελέτες για τον τρόπο της χρηματοδότησης. Η ίδια η επίλυση του Κυπριακού θα δώσει σημαντική ώθηση στην οικονομία. Όμως, για να γίνει κατορθωτό η Κύπρος να κερδίσει λεφτά για αυτό το σκοπό, θα πρέπει να έχει σχέδιο για προσέλκυση επενδύσεων και τα λεφτά σήμερα βρίσκονται μόνο στον ιδιωτικό τομέα. Δε θα έρθουν οι Ευρωπαίοι φορολογούμενοι να μας δώσουν λεφτά, γιατί έχουν και οι ίδιοι τις δικές τους ανάγκες.

Πιστεύω λοιπόν ότι πρέπει να δουλέψουμε από τώρα συγκεκριμένα σχέδια που μπορούν να βρουν επενδυτές, επιλέγοντας τις περιοχές της ανοικοδόμησης και συνδυάζοντας τις αποφάσεις μας με ποιοτικές και βιώσιμες υποδομές, που θα πολλαπλασιάζουν τα λεφτά που θα επενδύονται.

Τελειώνοντας, θέλω να ευχηθώ να είναι ο τελευταίος προϋπολογισμός που ψηφίζεται με τη μισή μας πατρίδα υπό κατοχή και εύχομαι του χρόνου να συζητούμε τα θέματα που αφορούν το μέλλον του τόπου μας και των παιδιών μας σε μια επανενωμένη Κύπρο.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Ευγένιου Χαμπουλλά τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικατέστησε στην έδρα η κ. Μαρία Κυριακού.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ο κ. Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ξεκινήσω με την οικονομία, για να καταγράψω το γεγονός ότι όντως έχουν επιτευχθεί αρκετά θετικά με τη συμβολή όλων, ιδιαίτερα με τη συμβολή του λαού μας, ο οποίος υπομονετικά και με απaráμιλλη αντοχή κατάφερε να αντέξει αυτά τα τρία δύσκολα χρόνια. Επανέρχεται η σταθερότητα και αυτό αποδεικνύεται από τις αναβαθμίσεις από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης, από τις αποδόσεις των κυπριακών ομολόγων, από την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και της αξιοπιστίας της χώρας μας με την επιτυχή έξοδο στις αγορές. Κι εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα, όπως το γνωρίζετε, έχουμε συμβάλει στο μέτρο των δικών μας δυνάμεων στο να καταφέρουμε να πετύχουμε αυτά τα δεδομένα.

Όμως υπάρχουν ακόμα πολλά που πρέπει να γίνουν. Η ανεργία είναι ακόμη σε επίπεδα που δεν τιμάνε κανέναν μας. Τα κοινωνικά παντοπωλεία είναι ακόμα εκεί. Και η μετανάστευση, ιδιαίτερα νέων επιστημόνων, είναι εκεί, για να μας θυμίζει ότι υπάρχουν ακόμα πολλά που πρέπει να κάνουμε. Η περιβόητη ανάπτυξη δυστυχώς ακόμη δεν έχει έρθει. Και συνεχίζουμε να βλέπουμε ένα από τα μεγάλα προβλήματα που μας έφεραν εδώ που μας έφεραν, τον τραπεζικό τομέα, να εξακολουθεί να αντιμετωπίζει το πολύ σοβαρό πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, το οποίο ακόμη δε βρήκε τον τρόπο να το επιλύσει. Η Βουλή έδωσε εργαλεία, έδωσε πάρα πολλά εργαλεία, αλλά δυστυχώς ακόμα οι τράπεζες δεν έχουν επιδείξει εκείνη τη συμπεριφορά προς τους δανειολήπτες, ώστε να μπορέσουμε να βρούμε λύσεις.

Εδώ θα πρέπει να δούμε ένα θέμα που πρέπει να το αναδείξουμε, το ρόλο της Βουλής. Μιας Βουλής όλων μας, όλων των κομμάτων, που, ενώ δεν μπορούμε να επένεθουμε σε ιδιωτικές εταιρείες, γιατί οι τράπεζες είναι ιδιωτικές εταιρείες, ενώ δεν μπορούμε να επένεθουμε στην εποπτική αρχή αυτών των ιδιωτικών εταιρειών, η οποία είναι η Κεντρική Τράπεζα, που είναι ανεξάρτητος θεσμός, καλούμαστε με δικές μας νομοθεσίες, ψηφοφορίες, επιλογές να στηρίξουμε τις τράπεζες, όταν βρεθούν στη δίνη και όταν πρέπει, να ψάξουν για κεφάλαια. Και αυτό μας οδήγησε στο να παίρνουμε δύσκολες αποφάσεις για κάτι το οποίο στο τέλος της ημέρας δεν ήταν δική μας ευθύνη ούτε να το δημιουργήσουμε ούτε να το εποπτεύσουμε. Και είναι εδώ που πρέπει να μας προβληματίσει το πώς θα καταφέρουμε επιτέλους η εποπτική αρχή, που είναι η Κεντρική Τράπεζα, να κάνει απλά τη δουλειά της σωστά έναντι αυτών των ιδιωτικών εταιρειών, οι οποίες έχουν φέρει τον τόπο και τις ίδιες τις εταιρείες σε αυτή την κατάσταση.

Καθυστερούν οι μεταρρυθμίσεις. Το μνημόνιο περιλάμβανε και μεταρρυθμίσεις. Καθυστερούν. Το ΓΕΣΥ δεν το είδαμε και δεν ξέρω πότε θα το δούμε. Δημόσια υγεία, δημόσια υπηρεσία, τοπική αυτοδιοίκηση, ιδιωτικοποιήσεις.

Φίλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, κάναμε μαζί μια συμφωνία και στηρίξαμε τον πρόεδρό σας για Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αφού συμφωνήσαμε ότι οι ημικρατικοί οργανισμοί, που έχουν να επιτελέσουν εθνικό και κοινωνικό ρόλο, δε θα ιδιωτικοποιηθούν, αλλά θα εκσυγχρονιστούν. Εσείς συνεχίζετε την πορεία προς τις ιδιωτικοποιήσεις, στην αρχή γιατί το επέβαλε το μνημόνιο. Όσον αφορά το μνημόνιο, σήμερα έχει ξεπεραστεί η αιτία για την οποία έμπαιναν μέσα οι ιδιωτικοποιήσεις. Τα χρήματα δεν τα χρειαζόμαστε πλέον από αυτό τον τομέα. Παρ' όλα αυτά, επιμένετε, γιατί έχετε ιδεολογικό θέμα με τις ιδιωτικοποιήσεις. Εμείς δεν έχουμε το ίδιο ιδεολογικό θέμα, γιατί το δικό μας το κόμμα δεν είναι νεοφιλελεύθερο κόμμα. Είναι ένα κεντρικό κόμμα, το οποίο θεωρεί ότι αυτού του είδους οι επιχειρήσεις είναι καλό να παραμείνουν στο κράτος, αφού εκσυγχρονιστούν, αφού αποκομματικοποιηθούν, αφού κάνουν όσα πρέπει να κάνουν, για να συνεχίσουν να προσφέρουν στον τόπο.

Χθες πήραμε, όταν καθόμασταν στα έδρανα, μια ενημέρωση από το Υπουργείο Οικονομικών για άλλα €25 εκατομ. ή €23 εκατομ. που η Cyta δίνει μέρος στο κράτος. Διερωτώμαι ποιος είχε αυτή τη φαινή ιδέα, το νέο σχέδιο που μας έφεραν ή θα μας φέρουν τώρα, να πουλήσουμε, λέει, τη Cyta στον ιδιώτη, αλλά να

απορροφήσουμε το προσωπικό στο κράτος, δύο χιλιάδες εργαζομένους, είτε τους θέλουμε είτε όχι, για να δώσουμε τη Cyta καθαρή και πλήρη δυνατοτήτων στον ιδιώτη. Να δώσουμε στον ιδιώτη τα κέρδη, αλλά τα "βαρίδια", όπως αποκαλείτε τους υπαλλήλους, να τα μεταφέρουμε στο κράτος. Απορώ ποιος είχε αυτή την ευφάνταστη ιδέα! Λοιπόν, για να κλείσουμε αυτό το θέμα, το Δημοκρατικό Κόμμα δε θα πάρει, κύριοι του Δημοκρατικού Συναγερμού. Το Δημοκρατικό Κόμμα παραμένει πιστό σε αυτά τα οποία έχει υποσχεθεί μέσω του προεκλογικού προγράμματος του δικού σας προέδρου προς τον κυπριακό λαό. Να βρούμε άλλους τρόπους μαζί. Και είμαστε έτοιμοι, ανοικτοί να βοηθήσουμε τους ημικρατικούς οργανισμούς να επιτελέσουν τον εθνικό και κοινωνικό ρόλο που επιτελούν και που είχαμε βάλει στο προεκλογικό πρόγραμμα, όταν στηρίξαμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: Ευφάνταστη ιδέα. ΕΕΕ: Πολύ καλή ιδέα. Τη στηρίξαμε και τη στηρίζουμε και τη διορθώσαμε με προτάσεις του Δημοκρατικού Κόμματος το καλοκαίρι. Έχουν διευρυνθεί τα κριτήρια και είμαστε εδώ ακόμα, για να βελτιώσουμε ακόμη περισσότερο αυτό τον πρωτοποριακό θεσμό. Υπάρχουν αδυναμίες, ναι, υπάρχουν καθυστερήσεις, ναι, το επίδομα φροντίδας ακόμα δεν το έχουμε δει να καταβάλλεται, όμως είναι πρωτοποριακός αυτός ο θεσμός και τον στηρίξαμε και τον στηρίζουμε ως Δημοκρατικό Κόμμα. Θετικό πρόσημο στην κυβέρνηση γι' αυτό, αρνητικότερο πρόσημο στα της εργασίας η συμπεριφορά της κυβέρνησης σε σχέση με τα ωράρια των γενικών καταστημάτων. Μείνατε μόνοι σας, κύριοι της κυβέρνησης, μείνατε μόνοι σας κόντρα σε ολόκληρη τη Βουλή, σε ολόκληρη τη Βουλή εκτός του δικού σας κόμματος, φίλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, που πεισματικά αρνείστε να δεχτείτε τι θέλει η συντριπτική πλειοψηφία όλων των κομμάτων εκτός από εσάς, την ίδια ώρα που η Βουλή με δική της πρωτοβουλία βρήκε λύση. Βρήκε λύση, που και οι μικροί και οι μεγάλοι την είχαν αποδεχτεί και την έχουν αποδεχτεί, αλλά επιμένετε στη δική σας προσέγγιση.

Εδώ είναι που πρέπει να στείλουμε και εμείς το δικό μας μήνυμα. Γιατί; Και το έχω πει και το επαναλαμβάνω: Αν επιβεβαιώσουμε αυτό που κυκλοφορεί παντού, αν το επιβεβαιώσουμε, ότι δηλαδή το σύστημα -και χρησιμοποιώ σκόπιμα αυτή τη λέξη, δε λέω "η κυβέρνηση", λέω "το σύστημα"- αποφάσισε να μεταφέρει τον πλούτο από τους πολλούς μικρούς στους λίγους μεγάλους, θα μας βρείτε αντιμέτωπους. Και, αν θέλετε το θέμα να το κάνουμε ταξικό, να το κάνουμε και ο καθένας να αναλάβει τις ευθύνες του. Γιατί κάποιος απ' εδώ μέσα πρέπει επιτέλους να σταθούν δίπλα σε αυτές τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στους πολίτες για τους οποίους εμείς κατά καιρούς δακρύζουμε, γιατί λέμε ότι κλείνει η μια επιχείρηση μετά την άλλη. Αυτές οι επιχειρήσεις που κλείνουν η μια μετά την άλλη δεν έχουν τη δυνατότητα ούτε της διαφήμισης στους δρόμους ούτε των μεγάλων διαφημίσεων στις εφημερίδες. Κάποιοι πρέπει να σταθούν δίπλα σε αυτούς τους ανθρώπους. Το Δημοκρατικό Κόμμα είναι δίπλα σε αυτούς τους ανθρώπους και θα το πάρουμε μέχρι τέλους! Και πάρτε αυτή την πληροφορία, αυτή την είδηση, αυτή την προειδοποίηση στην κυβέρνηση. Ελπίζω ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να δράσει σε σχέση με αυτό το θέμα και να πάρει πρωτοβουλίες και οι πρωτοβουλίες να είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, όπως οι πρωτοβουλίες που είχαν ληφθεί πριν από λίγες μέρες -το ξέχασα, το λέω τώρα- στην ΑΗΚ.

Οι πρωτοβουλίες που πάρθηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την ΑΗΚ ήταν σωστές πρωτοβουλίες, παρ' όλο που χθες ακούσαμε ότι τελικά δεν ισχύει το ότι δε θα ιδιωτικοποιηθεί η ΑΗΚ. Αποφασίστε: Θα ιδιωτικοποιηθεί η ΑΗΚ ή δε θα ιδιωτικοποιηθεί η ΑΗΚ; Και κατ' αναλογία απαντήστε μας, παρακαλώ, γιατί η ΑΗΚ βγαίνει από το μνημόνιο και από την ιδιωτικοποίηση, αλλά δε βγαίνει και η Cyta, που είναι ο μόνος ημικρατικός οργανισμός που είναι στον ανταγωνισμό και τα κέρδη του, όσα υπάρχουν, πάνε στο κράτος υπό τη μορφή μερίσματος.

Θα πάω λίγο, αν έχω χρόνο, στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Πολύ θετικές οι νέες εξελίξεις στον ενεργειακό τομέα. Η ανακάλυψη του Zor, του κοιτάσματος στην Αίγυπτο, έχει δώσει νέες προοπτικές. Και το δικό μας όραμα, που μπορεί να υλοποιηθεί, είναι η Κύπρος να μην παραμείνει μόνο παραγωγός φυσικού αερίου. Η Κύπρος μπορεί και πρέπει να γίνει ενεργειακός κόμβος στην περιοχή. Για να γίνει αυτό, χρειάζεται απλά να έχουμε τη δυνατότητα στη δική μας τη χώρα να μπορέσουμε αυτό το προϊόν να το έχουμε και σε άλλες μορφές. Εκτός από την αέρια, και σε υγρή μορφή με τερματικό υγροποίησης φυσικού αερίου στο Βασιλικό. Ένα πρόγραμμα το οποίο ανεστάλη μεν, λόγω του ότι δεν έχουμε ακόμη τις ποσότητες, αλλά ήρθε η ώρα για τον τρίτο γύρο αδειοδότησης και αυτή είναι η δικιά μας θέση. Τρίτος γύρος αδειοδότησης, να έχουμε νέα κοιτάσματα, νέους παίκτες, θετική εξέλιξη με την BG και από εκεί και πέρα και με το Ισραήλ, να υπάρξει η δυνατότητα άμεσης δημιουργίας τερματικού φυσικού αερίου στην Κύπρο, υγροποιημένου φυσικού αερίου, το οποίο μαζί με τις επιλογές από τις γειτονικές χώρες, ιδιαίτερα την Αίγυπτο με τους αγωγούς, μπορεί να καταστήσουν την Κύπρο ενεργειακό κόμβο στην περιοχή. Και αυτό είναι το δικό μας όραμα. Και είναι εδώ που πρέπει να καταλάβουν όλοι ότι, όταν μιλάμε για νορβηγικό μοντέλο στην οικονομική διαχείριση, το νορβηγικό μοντέλο δε μιλάει μόνο για χρήματα. Λέει ότι πρέπει η οικονομία μας να οργανωθεί με τέτοιο τρόπο, που να είναι φιλική σε αυτού του είδους τις επιχειρήσεις. Γι' αυτό, ναι, δεν είναι ο καλύτερος τρόπος να διώχνουμε αυτές τις επενδύσεις, όπως γίνεται σε μια πόλη της Κύπρου, γιατί λέμε ότι το ένα μας ενοχλεί, το άλλο μας εκνευρίζει. Πρέπει να καταλάβουμε ότι μπορούμε με ασφάλεια, με το σωστό περιβαλλοντικό τρόπο να πετύχουμε το καλύτερο για τον τόπο μας.

Ολοκληρώνω λέγοντας ότι επιτέλους, παρά το ρυθμό χελώνας, Τεχνολογικό Πάρκο και καζίνο προχωρούν. Τουρισμός: Προοπτικές λόγω της κρίσης, που πρέπει να εκμεταλλευτούμε.

Κλείνω με την ευχή ότι το 2016 θα είναι η χρονιά τερματισμού της κατοχής, θα είναι η χρονιά της απελευθέρωσης και της επιστροφής στα σπίτια, στις περιουσίες και στους τάφους των γονιών μας.

Καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Να καλέσω την κ. Χαραλαμπίδου για την επόμενη εισήγηση.

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πρόδηλο ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η κυβέρνηση ψάχνουν απεγνωσμένα ένα success story. Δεν είμαι σίγουρη αν το επιτυγχάνουν, παρ' όλο που η ωραιοποίηση της κατάστασης είναι ένα παιχνίδι που κατέχουν πολύ καλά! Ωστόσο, άλλο επικοινωνία και άλλο καθημερινότητα. Για τους περισσότερους συμπολίτες μας η πραγματικότητα απέχει πολύ από τα επικοινωνιακά τερτίπια των κυβερνώντων. Παρακολουθούν τη λειτουργία των θεσμών και του κράτους και διερωτώνται αν υπάρχει ισονομία ή δικαιοσύνη. Τι απέγιναν οι πομπώδεις προεκλογικές εξαγγελίες περί διαφάνειας, πάταξης της διαφθοράς και της διαπλοκής;

Δυστυχώς, δεν έχουμε χρεοκοπήσει μόνο οικονομικά, αλλά και ηθικά. Το κράτος σάπισε μέσα στη διαπλοκή, στο ρουσφέτι και στη διαφθορά που το διακρίνει. Υπάρχει κανείς που να μην έχει διαπιστώσει συμπεριφορές που κάθε άλλο παρά τιμούν τους θεσμούς και τη δημοκρατία; Ας πάρουμε τα τελευταία γεγονότα, που καταδεικνύουν νοοτροπίες και συμπεριφορές των κυβερνώντων οι οποίες διαβρώνουν τους θεσμούς. Εξυμνεί με στόμφο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και τον καλεί να είναι άτεγκτος, να ελέγχει ακόμα και τον ίδιο. Και μέσα σε μια βδομάδα αλλάζει γνώμη και μας λέει ότι ο Γενικός Ελεγκτής με τη συμπεριφορά του υποσκάπτει τη σοβαρότητα του θεσμού που υπηρετεί, για να τα μαζέψει ο ίδιος ο Πρόεδρος την επομένη κακήν κακώς, διαπιστώνοντας την κατακραυγή των πάντων στις μεθοδεύσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Τελικά, είτε πολύ καλά κάνει τη δουλειά του ο κ. Μιχαηλίδης και αυτοί δε θέλουν τον έλεγχο είτε ο Πρόεδρος τραβά τους διορισμούς από την κληρωτίδα ή υπάρχει και μια τρίτη διάσταση, ότι επιχειρούν να εκφοβίσουν κάθε ανεξάρτητο αξιωματούχο που δεν υποτάσσεται πλήρως στις μεθοδεύσεις της κυβέρνησης.

Να ήταν μόνο ο Γενικός Ελεγκτής, αγαπητοί συνάδελφοι; Μαύρη κωμωδία με τις τόσες υστερίες και τους αποκεφαλισμούς αξιωματούχων που επιχειρούν οι κυβερνώντες. Διαξιφισμοί μεταξύ του Προέδρου και της Διοικήτριας της Κεντρικής Τράπεζας -και τα μάζεψε και πάλι στη συνέχεια ο Πρόεδρος- μεταξύ του Προέδρου και του τέως Διοικητή, μεταξύ του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Αρχηγού της Αστυνομίας, μεταξύ του Προέδρου και του Γενικού Εισαγγελέα. Εδώ τα μάζεψε ο Πρόεδρος και εισέπραξε και τη λέξη "ντροπή"! Και φυσικά οι ομηρικοί καυγάδες του Υπουργού Εσωτερικών με το Γενικό Ελεγκτή, οι οποίοι κτύπησαν κόκκινο με το "ή εκείνος ή εγώ". Αφήστε επιτέλους τους ανεξάρτητους αξιωματούχους να κάνουν αυτό που το σύνταγμα ορίζει, πάντοτε βέβαια αντικειμενικά και ακριβοδίκαια.

Ο κόσμος δεν πείθεται από εξαγγελθείσες δεσμεύσεις. Θέλει έργο, αλλά και αυτό πάει προς λάθος κατεύθυνση, αρχής γενομένης των ιδιωτικοποιήσεων, γιατί κάποιοι πρέπει και πάλι να θησαυρίσουν σε βάρος των πολιτών.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήταν μεγάλη παράλειψη να μην πιστώσω στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας το ότι έναν τουλάχιστον άριστο των αρίστων εξ αυτών που διόρισε έκρινε ότι έπρεπε να τον υπερασπιστεί, διακυβεύοντας την αξιοπιστία του ίδιου του θεσμού που υπηρετεί, τον τέως Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος δικάζεται ενώπιον κακουργιοδικείου. Αυτές είναι οι επιλογές του ίδιου του Προέδρου και της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Παραχώρησε απόλυτη εξουσία σε άτομα που δε θα έπρεπε και που την καταχράστηκαν. Και δυστυχώς τα παθήματα δεν έγιναν μαθήματα, γιατί το σπιράλ διορισμών συνεχίζεται. Δε θα αναφερθώ στις επιλογές του όσον αφορά τους συνεργάτες του. Άλλωστε, αυτό το περιέγραψε ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο κ. Νεοφύτου, με τον καλύτερο τρόπο, αναφερόμενος στο φιάσκο των συμβολαίων της κ. Γιωρκάτζη: «Η τάσσα έμεινε» και μαζί με αυτήν πολλές άλλες στο λόφο του Προεδρικού!

Επιτέλους, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν περάσει δυόμισι χρόνια. Ας νομιμοποιήσουν, έστω και τώρα, τους συμβούλους των υπουργών. Η διαμοίραση παράνομων συμβολαίων εκ

μέρους της κυβέρνησης δεν είναι και το καλύτερο παράδειγμα που θέλουμε να δείχνουμε στους πολίτες.

Επομένως, αν πραγματικά θέλουμε να βάλουμε ένα τέλος στην απαξίωση της πολιτικής και των θεσμών, θα πρέπει ως θεσμικοί αντιπρόσωποι της κοινωνίας και του λαού να είμαστε διπλά προσεκτικοί. Ο σεβασμός στους νόμους είναι εκ των ων ουκ άνευ τόσο εντός όσο και εκτός κοινοβουλίου. Α λα καρτ εφαρμογή δεν υπάρχει ούτε α λα καρτ αρχές ούτε ασήμαντες παραβάσεις υπάρχουν.

Όταν εμείς οι ίδιοι, που είμαστε υπεύθυνοι για τη νομοθετική λειτουργία, δηλαδή την ψήφιση των νομοσχεδίων και των προτάσεων νόμου, δε σεβόμαστε τη νομοθεσία, τότε με ποιο ηθικό έρεισμα απαιτούμε από τους πολίτες να το πράξουν; Ένα τσιγάρο, ένα αμπελοπούλιν, μια παράβαση της τροχαίας, ρητορική μίσους, σεξιστικές συμπεριφορές. «Καλά και τι έγινε; Υπάρχουν τόσα άλλα σοβαρά». Το ακούσαμε και αυτό σε μια προσπάθεια να σώσουν κάποιιοι τα του οίκου τους. Ειλικρινά, αυτή την κουλτούρα δεν την κατανοώ! Και αυτή ακριβώς η νοοτροπία είναι που οδήγησε σε καταστροφικές συμπεριφορές. Ξεκινάς από τις μικρές και τέλος πας και στις μεγάλες παραβάσεις. Συνεπώς, ας μην απορούμε, που οι πολίτες βιώνουν έντονα το αίσθημα της αδικίας. Ίσως γιατί ξέρουν ότι ακόμη υπερισχύει το δίκαιο του ισχυρού. Ίσως γιατί νιώθουν πως η ισονομία είναι ανύπαρκτη έννοια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο ρόλος ο δικός μας δεν περιορίζεται σε ρητορείες ή σε στομφώδεις διακηρύξεις, αλλά έχει να κάνει με πράξεις. Βέβαια, από ένα σημείο και μετά ο δικός μας θεσμικός ρόλος εξαντλείται και αναλαμβάνουν άλλοι θεσμοί, οι οποίοι επίσης κρίνονται για όσα έπραξαν ή δεν έπραξαν ακόμα ή για όσα -και το τονίζω αυτό- αφήνουν τον κόσμο να στηλιτεύσει και να κρίνει. Πάντως, η υπομονή μας εξαντλείται, όχι όμως και η επιμονή μας.

Από το 2012 ασκούσαμε έντονες πιέσεις, για να ζητηθεί η λίστα Λαγκάρντ, η λίστα με τους φοροφυγάδες εκατοντάδων εκατομμυρίων. Και θα επιμείνουμε όχι μόνο να καταβληθεί ο οφειλόμενος φόρος στην Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά και να διερευνηθούν πιθανά ποινικά αδικήματα σε σχέση με ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και πιθανή ανάμειξη των φοροφυγάδων στην τραπεζική ληστεία. Στοιχειοθετήσαμε και καταγγείλαμε τη μεγαλύτερη υπόθεση, σύμφωνα με δηλώσεις της προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, χειραγώγησης μετοχών από πλευράς Marfin Λαϊκής. Μια υπόθεση που αφορούσε και τη γερμανική τράπεζα "Commerzbank" και που έτυχε ευρείας κάλυψης από διεθνή πρακτορεία, όπως το Bloomberg και οι Reuters. Αναμένεται η απόφαση εντός των ημερών. Στοιχειοθετήσαμε τις ευθύνες Ορφανίδη σε σχέση με την ανεπαρκή εποπτεία της Marfin Λαϊκής, δίνοντας στη δημοσιότητα την έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας της Ελλάδος, όπου καταγράφονται οι τραπεζικές πρακτικές της διοίκησης Βγενόπουλου. Με τη σιωπή του ο κ. Ορφανίδης συνέβαλε τα μέγιστα στην εξαπάτηση των Κυπρίων καταθετών. Ακόμη βρίσκεται στο απυρόβλητο από τις κυπριακές αρχές. Και είναι πολλά που θα πρέπει να εξηγήσει για τις αποφάσεις του, που αφορούσαν και τη Λαϊκή και την Τράπεζα Κύπρου.

Αναφέρονται στη Focus. Και όμως εμείς δώσαμε στη δημοσιότητα στοιχεία για τα δάνεια του ομίλου εταιρειών Ζολώτα ύψους €729 εκατομ., καθώς και για το υπόλοιπο προβληματικό χαρτοφυλάκιο, που αφορούσε μια χούφτα οικείους της διοίκησης Βγενόπουλου. Αναδείξαμε τη διαχείριση που άριστοι υπουργοί του Προέδρου έκαναν, για να ενισχύσουν επιχειρηματίες, φίλους της κυβέρνησης.

Θα κάνω και μια αποκάλυψη σήμερα. Αντιλαμβάνεστε την έκπληξή μας, όταν πριν από λίγες μέρες ο Γενικός Ελεγκτής, αυτός που θέλει να τον ξηλώσει η κυβέρνηση, μας ενημέρωσε ότι μας απέκρυψαν στοιχεία, κύριοι, για δεύτερο σκάνδαλο που καταγγείλαμε το 2013 και το οποίο επίσης αφορούσε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Και αυτή η απόκρυψη στοιχείων αλλοίωσε φυσικά και την τελική εικόνα του πορίσματος.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κατάλογος είναι μακρύς και οι ενέργειες και οι πράξεις όλων κρίνονται. Θα κλείσω υπενθυμίζοντας ότι είμαστε όλοι υπόλογοι στο λαό, κυρίως όμως αυτοί που κυβερνούν και για όσα κάνουν, αλλά κυρίως για όσα δεν κάνουν.

Θα κλείσω με μια ευχή από τα βάθη της καρδιάς μου. Ας είναι αυτή η τελευταία συζήτηση προϋπολογισμών σε μια μοιρασμένη πατρίδα.

Καλές γιορτές σε όλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε, αγαπητοί συνάδελφοι.

Ο κ. Μαυρίδης.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Καλημέρα σας.

Σήμερα θα σας διαβάσω δύο από τα άρθρα που είχα γράψει παλαιότερα, σε περίπτωση που δεν τα έχετε διαβάσει.

(Γέλια)

Αλλαξα κάποια πράγματα.

Το πρώτο αφορά τον ισοσκελισμένο προϋπολογισμό και το δεύτερο αφορά την κοινωνική δικαιοσύνη και τις ιδιωτικοποιήσεις.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φαίνεται ότι η κυβέρνηση θα καταφέρει να πετύχει το στόχο του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού μέχρι το 2017, όμως αυτό δεν είναι αρκετό. Το πιο σημαντικό είναι οι δαπάνες της κυβέρνησης να κατανέμονται δίκαια, αποτελεσματικά και προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομίας. Το σημαντικό είναι η κυβέρνηση να επενδύει τα χρήματα των φορολογουμένων και να επιστρέφει πίσω σε αυτήν περισσότερα.

Οι φορολογούμενοι πολίτες θέλουν να πληρώνουν όσα πρέπει και όχι περισσότερα. Θέλουν επίσης τα χρήματά τους να αξιοποιούνται σωστά, αποδοτικά και αποτελεσματικά. Οι πολίτες θέλουν την κυβέρνηση να είναι υπεύθυνη, να υπηρετεί την κοινωνία και την οικονομία και να λογοδοτεί σε αυτούς. Η κοινωνία θέλει ένα σωστό σύστημα διακυβέρνησης, νοικοκυρεμένα δημόσια οικονομικά, μια δημόσια υπηρεσία που να υπηρετεί τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, ένα δίκαιο σύστημα φορολόγησης, μια ευαίσθητη αλλά στοχευμένη κοινωνική πολιτική, ένα καθολικό, κοινωνικό και αλληλέγγυο σύστημα υγείας, που να θεραπεύει τους ανθρώπους και όχι να επιδεινώνει την υγεία τους. Ένα εκπαιδευτικό σύστημα που να μορφώνει τους ανθρώπους και να παράγει εργαζομένους και όχι ανέργους. Ένα ικανοποιητικό σύστημα δημόσιων μεταφορών, που να εξυπηρετεί τους πολίτες, ώστε να εξοικονομούν χρόνο και χρήμα κατά τις μετακινήσεις τους και πολλά άλλα.

Για να πετύχει τα πιο πάνω, η κυβέρνηση θα πρέπει να ενεργεί χωρίς κομματικές σκοπιμότητες και χωρίς να εξυπηρετεί συμφέροντα ή να διατηρεί κατεστημένα, όπως, για παράδειγμα, τα κεκτημένα στο δημόσιο ή τα συμφέροντα επιχειρηματικών και επαγγελματικών ομάδων. Τίποτα δεν είναι κεκτημένο, όταν επιβαρύνει τους φορολογουμένους και ουδείς έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί τα χρήματα των φορολογουμένων, για να εξυπηρετεί πολιτικά και άλλα συμφέροντα ή για να αποφεύγει πολιτικό κόστος. Τα κομματικά συμφέροντα θα πρέπει να παραμερίζονται, οι στρεβλώσεις να διορθώνονται, τα κατεστημένα να σπάζουν και να εξουδετερώνονται και τα επιχειρηματικά και επαγγελματικά συμφέροντα να καταπολεμούνται.

Οι επιδόσεις της πολιτείας σε ό,τι αφορά τα πιο πάνω δεν είναι άριστες. Διαχρονικά οι κυβερνήσεις έχουν πετύχει πολλά τόσο σε υποδομές όσο και σε υπηρεσίες, για να έχουμε σήμερα ένα σύγχρονο κράτος, όσο μπορεί να είναι δηλαδή. Το κόστος, για να γίνουν όλα αυτά, ήταν υπερβολικό και το πλήρωσε ο Κύπριος φορολογούμενος και οι κυπριακές επιχειρήσεις, που παράγουν θέσεις εργασίας. Οι διάφορες κυβερνήσεις έχουν κατασπαταλήσει τα χρήματα των φορολογουμένων είτε λόγω ανεπάρκειας είτε λόγω διαπλοκής και διαφθοράς είτε λόγω επιπολαιότητας και ανευθυνότητας, για να καταλήξουμε σήμερα σε ένα υπερχρεωμένο κράτος, το οποίο δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τους πολίτες.

Σε ό,τι αφορά τις επιδόσεις αυτής της κυβέρνησης θα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι είναι η μόνη που νοικοκυρεύει τα δημόσια οικονομικά και η μόνη που έχει προχωρήσει σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις σε πολλούς τομείς της κοινωνίας. Πολλοί υποστηρίζουν ότι όλα αυτά που έχουν γίνει και που αναμένεται ακόμα να γίνουν, ελπίζω, οφείλονται στο μνημόνιο -και αυτό είναι ορθό- αλλά το ότι η παρούσα κυβέρνηση αποφάσισε να εφαρμόσει το μνημόνιο είναι προς τιμήν της. Διότι η άρνηση της προηγούμενης κυβέρνησης να προσφύγει στο μηχανισμό έγκαιρα και να υπογράψει μνημόνιο πήρε την Κύπρο χρόνια πίσω και αυτό θα πρέπει να μας γίνει μάθημα.

Πάμε τώρα στο δεύτερο: Ιδιωτικοποιήσεις και κοινωνική δικαιοσύνη.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ενδιαφέρον κεφάλαιο.

M. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, είναι διάφορα κεφάλαια.

Το θέμα των ιδιωτικοποιήσεων δεν είναι ιδεολογικό ούτε εθνικό αλλά οικονομικό και κοινωνικό και έχει να κάνει με τις τιμές που πληρώνει ο καταναλωτής, τις επιλογές του καταναλωτή και την ποιότητα των υπηρεσιών που απολαμβάνει. Οι ιδιωτικοποιήσεις δεν είναι θέμα πώλησης κρατικών οργανισμών σε ιδιώτες ούτε μετατροπής κρατικών μονοπωλίων σε ιδιωτικά μονοπώλια αλλά θέμα νέων επενδύσεων και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού μέσα από τον οποίο οι καταναλωτές θα

απολαμβάνουν χαμηλότερες τιμές, περισσότερες επιλογές, αναβαθμισμένη ποιότητα προσφερόμενων υπηρεσιών κ.λπ. Το θέμα των ιδιωτικοποιήσεων είναι θέμα ιδιωτικοποίησης της αγοράς και ανάπτυξης της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, η οποία μπορεί να αποφέρει σε μια κοινωνία καλύτερα αποτελέσματα με χαμηλότερο κόστος. Ο στόχος της ιδιωτικοποίησης της αγοράς είναι οι καταναλωτές να πληρώνουν χαμηλότερες τιμές και οι φορολογούμενοι να πληρώνουν λιγότερους φόρους.

Η ιδιωτικοποίηση της αγοράς επιβάλλεται, διότι θα μειώσει το κόστος ζωής για τους πολίτες και θα αυξήσει το διαθέσιμο εισόδημα για άλλα αγαθά και υπηρεσίες, διότι τις υψηλότερες τιμές και τα κέρδη των ημικρατικών οργανισμών που επιστρέφονται στην κοινωνία τα πληρώνουν οι καταναλωτές και οι φορολογούμενοι. Το κόστος αυτό το πληρώνουν οι επιχειρήσεις, που δημιουργούν θέσεις εργασίας, άρα θα δημιουργούν λιγότερες θέσεις εργασίας. Οι μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα, οι χαμηλοσυνταξιούχοι και οι άποροι συμπατριώτες μας, που πληρώνουν 19% ΦΠΑ και φόρους στα καύσιμα και καπέλο το ΦΠΑ και περιμένουν μήνες στα κρατικά νοσοκομεία για ένα ραντεβού και, αν είναι τυχεροί και αντέξουν, η κατάστασή τους θα έχει ήδη επιδεινωθεί. Σε αυτή τη χώρα μόνο οι εύποροι και οι εργαζόμενοι στους ημικρατικούς οργανισμούς μπορούν να λένε ότι απολαμβάνουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη της προκοπής. Οι υπόλοιποι αργοπεθαίνουν εν γνώσει της κοινωνίας, η οποία υποκρίνεται, και αυτό πιστεύω είναι έγκλημα. Οι ιδιωτικοποιήσεις λοιπόν θα συμβάλουν στην κοινωνική δικαιοσύνη, διότι η πολιτεία θα πρέπει να χειρίζεται τους πολίτες της ισότιμα και χωρίς διακρίσεις.

Τα ούτω καλούμενα “κεκτημένα των εργαζομένων” είναι μια πλάνη που εμπεδώθηκε από τους συνδικαλιστές του δημοσίου, οι οποίοι ποτέ δε σκέφτηκαν ή μάλλον σκέφτηκαν, αλλά υποκρίνονται ότι τα κεκτημένα τα πληρώνει ο φορολογούμενος και αυτό είναι κοινωνικά άδικο. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο το γεγονός ότι όλες οι οικογένειες επιθυμούν να βολέψουν τα παιδιά τους στην κυβέρνηση ή στους ημικρατικούς οργανισμούς. Ποιος μπορεί να αμφισβητήσει ότι οι ημικρατικοί οργανισμοί χρησιμοποιούνταν από πολιτικούς και πολιτικά κόμματα, συντεχνίες και διευθυντές ως εργαλεία, για να βολεύουν ο ένας τον άλλο; Ποιος μπορεί να αμφισβητήσει ότι οι ημικρατικοί επιβιώνουν μόνο ως μονοπώλια και ότι, όταν εκτίθενται στον ανταγωνισμό, είναι καταδικασμένοι να καταρρεύσουν; Ποιος μπορεί να αμφισβητήσει ότι τα περιουσιακά στοιχεία του κάθε ημικρατικού οργανισμού που καταρρέει δεν αρκούν για τα κεκτημένα των εργαζομένων και η κυβέρνηση αναγκάζεται να πληρώνει και από πάνω; Αυτό πρέπει να το επαναλάβω: Ποιος μπορεί να αμφισβητήσει ότι τα περιουσιακά στοιχεία του κάθε ημικρατικού οργανισμού που καταρρέει δεν αρκούν για τα κεκτημένα των εργαζομένων και η κυβέρνηση αναγκάζεται να πληρώνει και από πάνω; Θα το έλεγα και τρίτη φορά, αλλά δεν έχω χρόνο. Το Σφαγείο της Κοφίνου, η Αρχή Κρατικών Εκθέσεων, οι Κυπριακές Αερογραμμές είναι μόνο μερικά παραδείγματα.

Αν θέλουμε πραγματικά κοινωνική δικαιοσύνη σε αυτή τη χώρα, θα πρέπει να αφήσουμε την αγορά να δουλέψει, διότι η αγορά είναι κοινωνικά πιο δίκαιη, πιο αποδοτική και πιο αποτελεσματική από ένα διεφθαρμένο κράτος. Ας προσπαθήσουμε να βρούμε τις ισορροπίες μεταξύ της ελεύθερης αγοράς και του κοινωνικού κράτους.

Εύχομαι σε όλους καλές γιορτές και ευτυχισμένο το νέο έτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Θα ήθελα να καλέσω τον κ. Γιώργο Γεωργίου για τη δική του εισήγηση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με ρώτησε ο φίλτατος κ. Μαυρίδης «τι θα απαντήσεις τώρα που θα πας πάνω;». Απαντώ ότι για τον κ. Μαυρίδη η τρόικα είναι μία “like” κατάσταση, μπορεί να έχει και αριστερό χρώμα, θα την ήθελε να είναι πιο ακραία. Πρέπει να ομολογήσω ότι ήταν τόσες και τέτοιες οι πρωτεύουσες μεταμορφώσεις χτες, που ένιωσα μια σύγχυση, ότι ήμουν σε άλλο χώρο και άλλο χρόνο. Ένιωσα κάποια στιγμή ότι εδώ που είμαι τώρα βρισκόταν ο κ. Βαρουφάκης, το alter ego του δηλαδή. Μόνο που εκείνο το alter ego του Βαρουφάκη ψήφισε, εκείνος και το κόμμα του, όλα τα μνημονιακά νομοσχέδια σ’ αυτή τη Βουλή.

Μου άρεσε επίσης ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου ο πρωινός, ο συνενωτικός και ο ήπιος, γιατί τον απογευματινό κ. Νεοφύτου θα τον ζήλευε και ο κ. Σόιμπλε. Μέσα από ένα παραλήρημα ο κ. Νεοφύτου εκδηλώθηκε ως ιεροκήρυκας του πιο ακραίου φιλελευθερισμού.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Δημήτρη Συλλούρη)

Κυρία Πρόεδρε, με διακόπτουν και θέλω το χρόνο μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Μετρά ο χρόνος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Οπότε, λέω ότι πρέπει να έχει δίκαιο σ' εκείνο που είπε πριν από λίγες βδομάδες, ότι δηλαδή ο Χάρης είναι ο πιο πετυχημένος Υπουργός Οικονομικών τις τελευταίες δεκαετίες και από τους καλύτερους στην Ευρωζώνη. Αφού καταφέρνει βέβαια με πρόσχημα το μνημόνιο, που είναι και το δικό τους μανιφέστο, να υλοποιεί με κοινωνική αναληψία τους πιο ακραίους πολιτικούς και ιδεολογικούς προσανατολισμούς της ντόπιας αστικής τάξης, γιατί να μη θεωρείται πετυχημένος; Με τη γνωστή βοναπαρτική του έπαρση, κάθε φορά που εισπράττει τα "μπράβω" από τους νέους σταυροφόρους του βορρά, μας σερβίρει το ίδιο παραμύθι. Τα ίδια έκανε και εδώ προχθές κατά την παρουσίαση της ομιλίας του για τους προϋπολογισμούς. «Πάμε καλά», «βγαίνουμε από την ύφεση», «μας περιμένουν οι αγορές», «αυξάνεται το ΑΕΠ». Ε, και; Τι σημαίνουν όλα αυτά; Εξαγοράζεται το Mall του Σιακόλα και αυξάνεται το ΑΕΠ. Ανεβαίνει κατά τι ο ρυθμός ανάπτυξης λόγω διεθνών συγκυριών. Πρόκειται σαφώς για μια συγκυριακή ανάπτυξη. Αποκαθίσταται, λέει ο υπουργός, η επενδυτική εμπιστοσύνη. Μα, πού τα είδε όλα αυτά ο κ. Χάρης Γεωργιάδης;

Είναι και εκείνο το αμίμητο, πάλιν του Αβέρωφ, ότι η Κύπρος γύρισε το παιχνίδι. Το είπατε. Μα, το παιχνίδι ήταν σημμένο εξαρχής και αφορούσε μόνο στη διάσωση των τραπεζών. Εξάλλου, εδώ δεν είναι κυπριακό πρωτάθλημα, για να γυρίζουν τα παιχνίδια με τον τρόπο που ξέρουμε, εδώ είναι Ευρώπη. Εδώ είναι ο Αϊλάν στις ακτές πνιγμένος. Εδώ είναι η Ευρώπη που περιγράφει ο κ. Πισσαριδής 27 του Μάρτη του '13, που καταλογίζει στους Ευρωπαίους ενέργειες που συνιστούν παρωδία του οράματος των ιδρυτών της νομισματικής ένωσης, που χαρακτηρίζει την Ευρωζώνη ως μια ασύνδετη ομάδα χωρών, όπου τα εθνικά συμφέροντα των μεγάλων κρατών υπερτερούν των συμφερόντων του συνόλου.

Τα δώσατε όλα σ' εκείνο το παιχνίδι το σημμένο στους τραπεζίτες και όμως ακόμα οι τράπεζες ακροβατούν, αφού η κερδοφορία τους στηρίζεται σε επιτοκιακά έσοδα, πολλές φορές παράνομα και εξοντωτικά. Για την πραγματική οικονομία καμία πίστωση. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, €28 δις, είναι μία βραδυφλεγής βόμβα. Πώς θα αποπληρωθούν με όλες αυτές τις μειώσεις των μισθών και την ανεργία να κτυπά στο 20%; Θα την αποπυροδοτήσετε τη βόμβα, έτσι νομίζετε, πουλώντας τα σπίτια του κόσμου. Αυτό υποσχεθήκατε στους νέους τραπεζικούς αφέντες.

Και όμως, ο κόσμος πεινά, η κοινωνία εξαθλιώνεται και βουλιάζει μέσα στη μιζέρια. Βιώνουμε πλέον μία ανθρωπιστική κρίση. Μακροχρόνια ανεργία, απορρύθμιση εργασιακών σχέσεων, εσωτερική υποτίμηση μισθών και εισοδημάτων, φτωχοποίηση, κοινωνικά παντοπωλεία, κατάρρευση του ΓΕΣΥ, "επαναστατική" φροντίδα με το ΕΕΕ, επερχόμενες εκποιήσεις. Αυτή είναι η εικόνα της "σωτήριας" προσπάθειας του ΔΗΣΥ. Ποτέ δεν υπήρξαμε κήρυκες του χάους ούτε το θελήσαμε. Όσα είπα είναι το χάος που εσείς φέρατε. Αλλιώς, η άνοιξη που έγινε βαρυχειμωνιά. Όχι για όλους. Γιατί είναι και κάποιοι που κερδίζουν από την κρίση. Είναι οι φίλοι σας οι επιχειρηματίες, που αβγατίζουν τα κέρδη τους. Διότι, πώς να το κάνουμε; Και η ανάπτυξη έχει χρώμα και ταξικές παραμέτρους. Το ερώτημα είναι απλό: Τι ανάπτυξη και για ποιον ανάπτυξη;

Αναίτια, δογματικά, ιδεοληπτικά αποπειράστε να αυξήσετε τα κέρδη των μεγαλοεπιχειρηματιών με τις ιδιωτικοποιήσεις των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών. Άλλη μια προεκλογική αποδέσμευση. Θυμάστε εκείνη την επιστολή που ανέμιζε ο κ. Αναστασιάδης μαζί με τον κ. Τρυφωνίδη; Τη θυμάστε. Αυτό δεν εξυπηρετεί όμως το ευρύτερο συμφέρον. Απλώς, συνιστά δογματισμό, εμμονή, αριστοκρατικό, ίσως και ολιγαρχικό DNA, μια ταξική αυτοϊκανοποίηση. Δηλαδή όλα όσα μας νουθετείτε να αποφεύγουμε, αλλά και κάτι πολύ χειρότερο, το ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου και την κοινωνικοποίηση των ζημιών που θα προκύψουν. Τάσσετε δώρα στους υπαλλήλους της CYTA και προς τιμήν τους δεν τα αποδέχονται. Αντιστέκονται. Και ελπίζουμε...

Λείπει ο Άγγελος, αλλά τον χάρηκα και σήμερα και προχθές σε μια τηλεοπτική εκπομπή, γιατί ήταν πάρα πολύ καλός. Και πρέπει να είσαι καλός, διότι υπήρξες εγγυητής τζιαι της υπογραφής σου ακόμα δεν εστέγνωσε το μελάνι γι' αυτή την ιστορία.

Όλα ετούτα λοιπόν, για να 'ρθει, τάχατες, η ανάπτυξη. Ποιος θα τη φέρει; Είναι σαν εκείνη την ανάπτυξη, αγαπητέ Ζαχαρία, που μας έφερε στη Λάρνακα ο Πρόεδρος το καλοκαίρι, όπου ήλθε, είδε και απήλθε, γιατί παίζει πολύ η Λάρνακα και με υπονοούμενα, και μείναμε και εμείς περιδεείς να προσπαθούμε να αποκρυπτογραφήσουμε τους προεδρικούς χρησμούς. Ακούστε. Μας υποσχέθηκε έργα σχεδόν ολοκληρωμένα, νοσοκομείο της Λάρνακας, εξήγγειλε έργα τελειωμένα, πλατεία Κιτίου. Έπινα καφέ και την εξήγγελλε ότι εννιά την κάμει! Αναφέρθηκε σε έργα που θα καλυφθούν από τις τοπικές αρχές και από ευρωπαϊκά ταμεία. Από το κράτος ψίχουλα. Επανεξήγγειλε πανεπιστημιακές σχολές για τις οποίες οι αρμόδιοι κρατικοί φορείς δεν είχαν ιδέα! Το όλο μενού βέβαια συμπληρώθηκε με ένα ακόμα ψέμα, ότι τάχατες το λιμάνι της Λάρνακας προορίζεται και για τουριστική και εμπορική ανάπτυξη. Αιδώς! Το λιμάνι γέμισε με λάσπες και χημικά, η περιοχή "Κρασά" με επικίνδυνα για την υγεία και ασφάλεια των κατοίκων εργοστάσια.

Εσχάτως, μας κουβαλούν και το χρυσοφόρο θάνατο με εκείνο το εργοστάσιο, το οποίο η Επίτροπος Διοίκησης, ο Γενικός Ελεγκτής, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας μάς είπαν ότι είναι παράνομο. Βέβαια, κυκλοφόρησαν στην περιοχή μας ράβδοι χρυσού και από το φως τους το εκθαμβωτικό κάποιοι φαίνεται

τυφλώθηκαν και δεν ακούν τους κατοίκους που φωνάζουν. Δεν τους ακούει κανείς. Και δεν είναι βλάκες οι Λαρνακείς. Θέλουν δουλειά, αλλά πάνω από τη δουλειά βάζουν την υγεία και την ασφάλεια των παιδιών τους. Εμείς θεωρούμε ότι η απόφαση ήδη ελήφθηκε, με την ανοχή βέβαια των δύο δημάρχων σας, Λάρνακας και Αραδίππου. Η επαρχία της Λάρνακας, χωρίς μελέτες και στρατηγικό σχεδιασμό, βίαια, παράνομα, μετατρέπεται σε ένα ακατάστατο εργοστάσιο. Η πόλη αργοπεθαίνει. Καμία ανάπτυξη. Και η ανεργία στα ύψη. Απλώς, εγκαινιάζουμε δυο φορές το χρόνο ξανά και ξανά την Πιαλέ Πασά. Δεύτερη φορά προχθές.

Φίλοι εκ δεξιών, τελειώνω. Ακούστε, πριν να 'ναι αργά, και σας το λέω, παρ' όλο που η φωνή μου είναι λίγο βροντώδης, με πολλή αγάπη και ειλικρίνεια. Κάνετε ήδη πολλά για την τάξη σας. Σκεφτείτε και τον κόσμο. Αξιοποιήστε τους δημόσιους πόρους για πραγματική ανάπτυξη. Φτάνουν τα μαξιλαράκια! Καταναίμετε τις δαπάνες για τη στήριξη των ανέργων και των ευάλωτων ομάδων, ανακαταναίμετε τον πλούτο και φορολογήστε δικαιότερα. Κυβερνήστε -σας τα είπε η κ. Χαραλαμπίδου πιο πριν- με λιγότερο αυταρχισμό. Σεβαστείτε τους θεσμούς επιτέλους! Μόνο τότε θα γίνετε και ωφέλιμοι και αρεστοί, όχι στους ξένους, για το λαό μας, καθώς οι ξένοι θα φύγουν κάποια στιγμή. Αλλά και εσείς δε θα μείνετε για πάντα εδώ. Υπάρχουν όρια και αντοχές που εξαντλούνται. Και η έπαρση, όταν οδηγεί στην ύβρη, σε πάει στην τιμωρία και στη συντριβή. Και αυτά δεν αργούν να έρθουν, όταν πολλοί αρχίζουν να συνειδητοποιούν πως το success story του Χάρη είναι ουσιαστικά μια ιστορία εμπαιγμού και τρόμου.

Καλές γιορτές, ιδιαίτερα σ' αυτούς που το έχουν παραπάνω ανάγκη!

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Γιώργου Γεωργίου ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Ευχαριστούμε τον κ. Γεωργίου.

Ακολουθεί ο βουλευτής Λεμεσού κ. Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ελέχθη προηγουμένως ότι ο Νίκος Αναστασιάδης τα έχει μαζέψει στο άλφα σημείο, στο βήτα, στο γάμα, στο δέλτα. Η κυπριακή κοινωνία όμως ξέρει ένα μόνο πράγμα, ότι ο Νίκος Αναστασιάδης μάζεψε τον κ. Χριστόφια και τον έστειλε σπίτι του, όπως και το κόμμα του και την κυβέρνησή του.

Έχει λεχθεί επίσης για τον κ. Ερωτοκρίτου. Ο άνθρωπος είναι υπόδικος. Θεωρώ σωστό και πρέπει, αφού σεβόμεθα τους θεσμούς, να αφήσουμε την κυπριακή αδέκαστο δικαιοσύνη να αποφανθεί επί τούτου τελεσίδικα και να μην προτρέχουμε αυτής.

Βεβαίως, στα πλαίσια της συντήρησης της πολιτισμικής μας ταυτότητας θα πρέπει να πω και αυτό και θα το πω στην κυπριακή διάλεκτο: Είναι κρίμα ο γουμάς που, αντί να κράζουν οι πετεινοί, κράζουν οι όρνιαθες!

Έχει λεχθεί από το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία!

Προχωρήστε, κύριε Θεμιστοκλέους, με ταχύτητα.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μα, διακόπτουν με, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απαγορεύεται η διακοπή.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Είναι η μοίρα μου, όποτε βγω στο βήμα, να με διακόπτουν.

Ο κ. γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ χθες το βράδυ είπε «εργαζόμαστε με όλες μας τις δυνάμεις, για να ξημερώσει η μέρα που η επανενωμένη ομοσπονδιακή Κύπρος θα είναι φάρος και παράδειγμα για όλο τον κόσμο, θα είναι σύγχρονο πρότυπο αρμονικής συμβίωσης των δύο κοινοτήτων, που θα συνδιαχειρίζονται το κοινό κράτος» κτλ. κτλ. Προσυπογράφω πλήρως τη δήλωση αυτή, όμως σήμερα ο βουλευτής ο κ. Καυκαλιάς,

ο καλός μου συνάδελφος, είπε ότι πρέπει να υπερβαίνει η παιδεία τους στόχους της προστασίας του εθνολογικού χαρακτήρα και είπε ότι θα πρέπει η τεχνική επιτροπή που θα δημιουργηθεί για την παιδεία των δύο κοινοτήτων να εκπαιδεύσει περίπου για τη λύση. Οι απαντήσεις μου γι' αυτά είναι οι εξής: Ακρογωνιαίος λίθος της βιωσιμότητας της οποιασδήποτε λύσης περάσει από δημοψήφισμα είναι ένας, ο αμοιβαίος και απόλυτος σεβασμός της μίας κοινότητας προς την εθνική ταυτότητα, συνείδηση και θρησκευτική πίστη, τον πολιτισμό, τη γλώσσα και την ιστορία της άλλης κοινότητας. Ο δεύτερος ακρογωνιαίος λίθος, για να είναι η λύση βιώσιμη, να αντέξει στις δοκιμασίες του χρόνου, για να μην καταρρεύσει και να πέσουν τα ερείπιά της επί των κεφαλών μας, είναι ότι αυτή η λύση θα πρέπει να διασφαλιστεί εκ των προτέρων με ρητές διατάξεις και όχι "εποικοδομητικές" ασάφειες, που σε μια διεθνή συμφωνία ερμηνεύονται πάντοτε εις βάρος του αδύνατου. Να διασφαλιστεί λοιπόν ότι η λύση αυτή θα είναι οικονομικά δίκαιη, να διασφαλιστεί ότι θα διασφαλίζονται εσαεί οι νόμιμες πληθυσμιακές αναλογίες από εξωτερικές αλλοιώσεις.

Ο κ. Ακιντζί είπε ότι θέλουμε, λέει, να συνεχίσουν οι τουρκικές εγγυήσεις. Η απάντησή μας είναι η εξής: Δηλαδή ζητά από εμάς σ' ένα νέο δημοψήφισμα, με την υπογραφή μας την ελεύθερη, να του αναγνωρίσουμε και να ανανεώσουμε στο διηνεκές το δικαίωμα στην Τουρκία να ξαναεισβάλει στην Κύπρο. Άρα λοιπόν η Τουρκία δεν πρέπει να έχει δικαίωμα επεμβάσεως ή εγγύησης ούτε σε μία σπιθαμή κυπριακού εδάφους.

Έχει λεχθεί επίσης για την εκ περιτροπής προεδρία. Είπε ο κ. Ακιντζί «μα, είναι δυνατό να μην έχουμε εκ περιτροπής προεδρία;». Δηλαδή τα χρόνια εκείνα που θα κυβερνά η άλλη πλευρά θα αποφασίζει το 50% προφανώς της τουρκικής πλευράς. Και εφόσον η τουρκική πλευρά θα είναι περίπου το 20% του πληθυσμού, τούτέστιν το 10% του συνόλου του λαού συν μία ψήφος θα κυβερνά το υπόλοιπο 90%. Εγώ σας λέω ότι μια τέτοια λύση δεν πρόκειται να περάσει από δημοψήφισμα.

Έχει λεχθεί επίσης -και συμφωνώ με αυτό που έχει λεχθεί- ότι ο καλύτερος τρόπος για όλους τους παίκτες της περιοχής...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Συνεχίστε.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Έχει λεχθεί επίσης -και δε διαφωνώ, το προσυπογράφω κι αυτό- ότι ο καλύτερος τρόπος, για να απολαύσουν όλοι οι παίκτες της περιοχής τα πλούσια κοιτάσματα υδρογονανθράκων που έχουμε, θα είναι μια σωστή και βιώσιμη λύση. Δεν υπάρχει άνθρωπος με δύο δράμια νου που μπορεί να διαφωνήσει με αυτή τη θέση. Ωραία! Δηλαδή, αν δεν υπάρξει λύση του Κυπριακού, τι πρέπει να γίνει; Τι πρέπει να γίνει; Γι' αυτό στηρίζουμε το Νίκο Αναστασιάδη και την πολιτική που εγκαινίασε με τον Αντώνη Σαμαρά τότε και σήμερα συνεχίζει με τον κ. Τσίπρα. Σε βάθος χρόνου αυτές οι δουλειές του φυσικού αερίου χρειάζονται σχεδιασμούς, συμμαχίες και συνεργασίες μακράς πνοής, σαράντα χρόνων, πενήντα, εκατόν, διακόσιων χρόνων. Και η Κύπρος έχει καθήκον να ανταποκριθεί σε αυτές τις συνεργασίες. Διαφορετικά, αν επιδιώξει από μόνη της, τότε θα είναι συνεχώς στην πρίζα και θα τρέχει πάντοτε πίσω από γεγονότα και τετελεσμένα της Τουρκίας, για να εκλιπαρεί για έκδοση δημοψηφισμάτων.

Θα κλείσω με το εξής: Έχει λεχθεί «μα, καλά, δε θέλετε λύση;». Υπάρχουν δύο άκρα, ξέρετε, στην Κύπρο. Το ένα άκρο είναι έτοιμο να απορρίψει οποιαδήποτε λύση, ακόμα και λύση που θα διελάμβανε πλήρη αποχώρηση των πάντων Τούρκων στρατιωτών, θα έλεγε όχι. Και υπάρχει και ένα άλλο άκρο που λέει το εξής: Φέρτε οποιαδήποτε λύση, καλέ, να τελειώνουμε. Ανάμεσα αυτών των δύο άκρων υπάρχει μια συντριπτική πλειοψηφία, πολύ συντριπτική, κατισχύουσα, η οποία περιμένει, ελπίζει ότι θα εξευρεθεί μια λύση που θα κρίνει το περιεχόμενό της και στο κατά πόσο αυτή η λύση οδηγεί σε βάθος χρόνου την Κύπρο σε μόνιμη σταθερότητα, σε ασφάλεια και ειρήνη. Ανήκω κι εγώ σ' αυτή τη μεγάλη πλειοψηφία και δε δέχομαι χαρακτηρισμούς ότι είμαι απορριπτικός ή ενδοτικός. Αυτά είναι μασκαρέματα όσων ωφελούνται από αυτά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ποιου τα λαλείς, κύριε Θεμιστοκλέους;

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Συλλούρη, μα, γιατί με διακόπτετε;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ε, διότι εν σου είπαμεν ποττέ εμείς έτσι πράμα.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έχει και ο Ανδρέας δίκαιο, έχει και ο Δημήτρης δίκαιο.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μα, καλά, είπα το στον κ. Συλλούρη, κύριε Πρόεδρε;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, λέω ότι και ο Δημήτρης έχει δίκαιο και ο Ανδρέας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εθώρες κατά το Συναγερμό, απολογούμαι, αλλά ενόμισα ότι εννά θωρείς τζιαι αριστερά τζιαι δεξιά.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εχάσαμε το μέτρο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο χρόνος παρατείνεται για ένα λεπτό λόγω διακοπών.

Συνεχίστε.

Κύριε Θεμιστοκλέους, συνεχίστε.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Με άλλα λόγια, αγαπητοί συνάδελφοι και αγαπητές συνάδελφοι, η επιδίωξή μας μία πρέπει να είναι, λύση που θα μας απαλλάξει από την εισβολή, κατοχή και τα τετελεσμένα της, αλλά και από τα αίτια και τις αφορμές τυχόν επαναλήψεώς τους. Επιδίωξή μας πρέπει να είναι επίσης μία και να 'ναι η εξής: Μέσα στα Ηνωμένα Έθνη, μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τους μηχανισμούς τους να οδηγήσουμε την Κύπρο μετά από τις καθόλα σύντομες, ελπίζω, μεταβατικές περιόδους σε ειρήνη και τον κυπριακό ελληνισμό, για τον οποίο είμαστε εδώ εκπρόσωποι, σε κατάσταση ασφάλειας, αν είναι δυνατό, σε έκταση αιώνων.

Εύχομαι σε όλους και όλες σας και στις οικογένειές σας καλά Χριστούγεννα και είτε η νέα χρονιά να είναι χρονιά επανένωσης, σωστής λύσης και τελικά δικαίωσης της μικρής μας πατρίδας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε τον κ. Θεμιστοκλέους.

Ακολουθεί ο κ. Γεώργιος Προκοπίου, βουλευτής Λάρνακας.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η διαδικασία συζήτησης και ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί για τη Βουλή την κορυφαία πράξη άσκησης του κοινοβουλευτικού της ελέγχου προς την κυβέρνηση. Αναπόφευκτα, ο προϋπολογισμός του κράτους για το 2016 είναι δομημένος βάσει των μνημονιακών μας υποχρεώσεων, όπως και αυτοί των προηγούμενων δύο ετών. Παρ' όλα αυτά όμως, είναι ο πρώτος προϋπολογισμός που θα κληθούμε να εφαρμόσουμε χωρίς την τρόικα, δεδομένου ότι η κυπριακή οικονομία βγαίνει θεωρητικά από το μνημόνιο.

Ως γενική εικόνα, ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος, με πρωτογενή πλεονάσματα και θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η κυπριακή οικονομία έχει διαφοροποιηθεί από αυτήν που ήταν πριν από δυόμιση χρόνια. Υπάρχουν θετικές εξελίξεις, τις οποίες εμείς αναγνωρίζουμε και χαιρετίζουμε. Αυτή όμως είναι η μια όψη του νομίσματος, όπου για τα δημόσια οικονομικά οι αριθμοί, μέσα από τις περικοπές στις δαπάνες και τον περιορισμό στις σπατάλες, φαίνεται ότι βελτιώνονται. Παράλληλα, η άλλη όψη του νομίσματος είναι καταθλιπτική. Δε συμφωνούμε με την ωραιοποιημένη εικόνα της κυπριακής οικονομίας που προβάλλει καθημερινά η κυβέρνηση. Δυστυχώς, μετά την παρέλευση τριών χρόνων ακόμη το ένα τρίτο των συμπατριωτών μας ζουν στο όριο και κάτω από το όριο της φτώχειας. Τα κοινωνικά παντοπωλεία και τα συσσίπια συνεχίζουν. Οι άποροι μαθητές στα σχολεία αυξάνονται.

Η πραγματική οικονομία, δηλαδή η οικονομική κατάσταση του ιδιωτικού τομέα, των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, παρουσιάζει ακόμα πολλά προβλήματα, ενώ η πολυδιαφημιζόμενη επανεκκίνηση της οικονομίας και η ανάπτυξη, που προϋποθέτει νέες θέσεις εργασίας, δεν έχει φανεί. Η κατάσταση στην απασχόληση εξακολουθεί να είναι δραματική, με την ανεργία να φτάνει σε υψηλά ποσοστά, πρωτοφανή για τα ιστορικά δεδομένα της Κύπρου. Δυστυχώς, οι πλείστοι νέοι επιστήμονές μας έχουν ήδη μεταναστεύσει. Περαιτέρω, τα αναπτυξιακά έργα, που κρίνονται άκρως απαραίτητα για την επανεκκίνηση της οικονομίας, παρουσιάζουν τα χαμηλότερα επίπεδα υλοποίησης των τελευταίων χρόνων. Τα προβλήματα με τις τράπεζες,

οι αναδιρθρώσεις δανείων, που δεν προχωρούν στο βαθμό που αναμέναμε, αποτελούν βαρίδια για την οικονομία μας.

Δυστυχώς, ο λαός μας συνεχίζει μέχρι και σήμερα να βιώνει όλα αυτά τα επώδυνα μέτρα του μνημονίου κάνοντας οδυνηρές θυσίες και την ίδια ώρα γίνεται ανεκτό μερικοί μεγαλοεπιχειρηματίες να χρωστούν δισεκατομμύρια και να μην τα πληρώνουν. Επίσης, οι αίτιοι της οικονομικής τραγωδίας του τόπου μας βρίσκονται ακόμα ελεύθεροι και οι ένοχοι του οικονομικού εγκλήματος δεν έχουν ακόμα τιμωρηθεί παραδειγματικά, ούτως ώστε να επέλθει έτσι η κάθαρση.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα επικεντρωθώ σε ορισμένα ζητήματα που αφορούν τις κοινοβουλευτικές επιτροπές στις οποίες μετέχω, καθώς και σε θέματα που αφορούν την εκλογική μου περιφέρεια.

Αναφορικά με τα θέματα της άμυνας, υποστηρίζω ακράδαντα ότι πρέπει να διαφυλαχθούν ως κόρη οφθαλμού και δεν πρέπει να επιτρέψουμε την οποιαδήποτε παρέμβαση σ' αυτά. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να πληγεί η αμυντική και η επιχειρησιακή ετοιμότητα και ικανότητα των ενόπλων δυνάμεών μας. Οι προϋπολογισμοί για την άμυνα βρίσκονται περίπου στα ίδια με τα περσινά επίπεδα. Αυτό δε μας ικανοποιεί. Η αμυντική θωράκιση της πατρίδας μας πρέπει να εξελιχτεί και να επεκταθεί, δεδομένων των συνθηκών κατοχής, άλλα και εσχάτως των προκλητικών και πειρατικών ενεργειών της Τουρκίας εντός της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Επισημαίνω λοιπόν ότι το Υπουργείο Άμυνας επιβάλλεται άμεσα να προχωρήσει στα ακόλουθα:

- Να ετοιμάσει μια σωστή μελέτη και να κινησει τις διαδικασίες για άμεση πρόσληψη μεγάλου αριθμού νέων εθελοντών πενταετούς υποχρεώσεως για την επάνδρωση των κύριων οπλικών συστημάτων, την κάλυψη των ελλείψεων των παλαιών ετών και των πρόσφατων 120 αποσπάσεων στελεχών στην αστυνομία για αντιμετώπιση της τρομοκρατίας.
- Να προβεί στην αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των οπλικών συστημάτων και αγορά νέων για τις νέες ανάγκες που προέκυψαν μετά την ανεύρεση υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ μας.
- Να ετοιμάσει την πολυδιαφημιζόμενη αναδιοργάνωση της Εθνικής Φρουράς. Αναμένουμε να δούμε μια ολοκληρωμένη μελέτη, ώστε να μπορούμε να τοποθετηθούμε υπεύθυνα.
- Αναφορικά με τους κανονισμούς που αφορούν τις κρίσεις, αποστρατείες, προαγωγές και για περαιτέρω ανέλιξη των στελεχών, που αναμένοντο από το 2006, επιτέλους κατατέθηκαν τέλος Οκτωβρίου. Πιστεύω ότι μέχρι το Μάρτιο του 2016 θα μπορεί η Εθνική Φρουρά να προβεί στις προβλεπόμενες κρίσεις με τους νέους αυτούς κανονισμούς, αφού υπολογίζουμε ότι το μήνα Φεβρουάριο θα τους έχουμε ψηφίσει. Έτσι, θα επιλυθεί ένα ύψιστο θέμα για την Εθνική Φρουρά, που αφορά το ηθικό των στελεχών του στρατεύματος.

Τώρα για τα θέματα υγείας οφείλω να επισημάνω ότι αποτελεί κορυφαίο ζήτημα η εισαγωγή του ΓΕΣΥ, που θα επιφέρει τομές και μια γενναία μεταρρύθμιση στον ευαίσθητο τομέα της υγείας. Πρόκειται για ένα θέμα που το συζητούμε εδώ και δεκαετίες με μελέτες και μεγάλο κόστος χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα. Απαιτείται άμεσα η μεταρρύθμιση και ο εκσυγχρονισμός στη δημόσια υγεία. Δεν μπορεί άλλο να περιμένει η αναδιοργάνωση των δημόσιων νοσηλευτηρίων μας. Πρέπει να προχωρήσουμε καθιστώντας τα νοσοκομεία αυτόνομα, τόσο σε θέματα προϋπολογισμού όσο και στην πρόσληψη και διαχείριση προσωπικού. Απαραίτητη ακόμα είναι και η επέκταση της μηχανογράφησης και η αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας σε όλα τα επίπεδα.

Σε αυτό το σημείο εκφράζω την ικανοποίησή μου για το τεράστιο σημασίας έργο της επέκτασης και αναβάθμισης του νοσοκομείου Λάρνακας. Παρά τις πολύχρονες περιπέτειες και καθυστερήσεις, το έργο τώρα προχωρά κανονικά και αναμένουμε την ολοκλήρωσή του, ώστε να μπορεί να καλύψει τις ανάγκες της ευρύτερης περιοχής Λάρνακας-Αμμοχώστου, αλλά και ως πανεπιστημιακό νοσοκομείο για τις ανάγκες της Ιατρικής Σχολής. Παράλληλα, πιστεύω ότι δημιουργούνται οι προοπτικές για τη λειτουργία νέων μονάδων στο νοσοκομείο Λάρνακας, όπως η δυνατότητα λειτουργίας μεταμοσχευτικής μονάδας νεφρών και άλλων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το καλοκαίρι που μας πέρασε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εξήγγειλε μια σειρά έργων υποδομής και ανάπτυξης για την επαρχία Λάρνακας συνολικού κόστους €64 εκατομ. Χαιρετίζουμε αυτές τις εξαγγελίες, αλλά παράλληλα εκφράζουμε την ανησυχία μας, γιατί παρόμοιες εξαγγελίες έχουν γίνει για τη Λάρνακα από διαδοχικές κυβερνήσεις και δυστυχώς δεν έφεραν την πολυπόθητη ανάπτυξη για την πόλη και επαρχία μας. Θυμίζω ενδεικτικά το μεγαλεπήβολο έργο της ενιαίας ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας, που ουσιαστικά σήμερα ξεκινά από την αρχή, μετά από τον τερματισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο της διαδικασίας διαπραγμάτευσης με την κοινοπραξία, καθώς επίσης και τη μετακίνηση των εγκαταστάσεων υγραερίου και πετρελαιοειδών, που κρατούν την ανάπτυξη της πόλης καθηλωμένη και εμποδίζουν την

ενοποίηση του παραλιακού μετώπου από το Μακένζι μέχρι τη Δεκέλεια. Πώς γίνεται να αναμένουμε επενδυτές να δαπανήσουν κεφάλαια για ένα τόσο μεγάλο έργο τουριστικής ανάπτυξης, της ενιαίας ανάπτυξης του λιμανιού-μαρίνας, τη στιγμή που οι εταιρείες πετρελαιοειδών βρίσκονται σχεδόν μέσα στο λιμάνι;

Καλούμε λοιπόν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να τηρήσει τις δεσμεύσεις του για τα χρονοδιαγράμματα και μέχρι το Σεπτέμβριο του 2016 όλες οι ιδιωτικές εταιρείες πετρελαιοειδών να έχουν μετακινηθεί οριστικά από την περιοχή και να μεταβούν στις εγκαταστάσεις τους στο Βασιλικό. Στόχος είναι μέχρι τον Ιανουάριο του 2017 να απελευθερωθεί οριστικά η παραλία από όλες τις εγκαταστάσεις, συμπεριλαμβανομένων και αυτών του ΚΟΔΑΠ. Μόνο έτσι θα μπορούμε να προσδοκούμε στην προσέλκυση επενδυτών για πραγματική και ουσιαστική ανάπτυξη του παραλιακού μετώπου, συμπεριλαμβανομένου του έργου της ενιαίας ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας.

Παράλληλα, εκφράζω την απογοήτευσή μου, γιατί μια σειρά από έργα υποδομής τα οποία μπορούσαν να υλοποιηθούν τα προηγούμενα χρόνια σήμερα λόγω της οικονομικής ύφεσης βρίσκονται παγωμένα. Τα αναφέρω, γιατί αποτελούν πάγια αιτήματα της εκλογικής μου περιφέρειας, τα οποία και διεκδικούμε:

1. Ο παραλιακός δρόμος Λάρνακας-Δεκέλειας, η γ' και δ' φάση.
2. Ο ημιτελής παρακαμπτήριος δρόμος Αλέξανδρου Παναγούλη, ο οποίος θα ενωθεί με τον υπεραστικό δρόμο προς την Αγία Νάπα.
3. Οι δρόμοι στην επαρχία που συνδέουν τις κοινότητες και ιδίως οι επικίνδυνοι.
4. Η ενοποίηση του παραλιακού μετώπου, που θα συνδέει την περιοχή Μακένζι με την τουριστική ακτή Περβολιών μέχρι το φάρο Κιτίου.
5. Η ανέγερση του Περιβαλλοντικού Κέντρου Αλυκών.

Ευελπιστούμε αυτή τη φορά να μη μείνουμε στα λόγια και τις υποσχέσεις, αλλά να προχωρήσουμε μπροστά.

Παράλληλα, θέλω να αναφερθώ στην περσινή απόφαση της κυβέρνησης για εγκατάσταση του Ινστιτούτου Υδρογονανθράκων, του Κέντρου Ωκεανογραφίας και του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Κύπρου στο χώρο του παλιού λεπτροκομείου στη Λάρνακα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμπληρώνετε, κύριε Προκοπίου.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Μάλιστα, πέρασι από αυτό το βήμα χαιρέτισα την εξαγγελθείσα απόφαση της κυβέρνησης, υποδεικνύοντας ότι θα παρακολουθούμε τις εξελίξεις. Ένα χρόνο μετά φαίνεται ότι δεν υπάρχει ο απαραίτητος συντονισμός από πλευράς κυβέρνησης, δεδομένου ότι εμπλέκονται τέσσερα υπουργεία και το όλο θέμα δε φαίνεται να προχωρά προς την ορθή κατεύθυνση. Καλούμε λοιπόν την κυβέρνηση να εγκύψει στο θέμα αυτό και να μας πληροφορήσει υπεύθυνα για τις πραγματικές της προθέσεις. Εύχομαι πραγματικά να μην πρόκειται για ένα πυροτέχνημα εντυπώσεων και το όλο εγχείρημα να ναυαγήσει. Τονίζω για άλλη μια φορά ότι τασσόμαστε υπέρ της εγκατάστασης πανεπιστημιακής υποδομής στην περιοχή.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διαχρονική θέση του Δημοκρατικού Κόμματος για την οικονομία της πατρίδας μας ήταν πάντα ότι πρέπει να αντιμετωπίζεται ως εθνική υπόθεση από όλους. Η κυβέρνηση πρωτίστως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπερβήκατε το χρόνο σας, κύριε Προκοπίου!

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Δέκα δευτερόλεπτα.

Ως πολιτεία, οφείλουμε περαιτέρω να μελετήσουμε μέτρα και τρόπους τόσο για δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης όσο και για στοχευμένη στήριξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού μας, των ανέργων, των προσφύγων, των παθόντων, των πολυτέκνων, των τριτέκνων, των χαμηλοσυνταξιούχων και όλων των άλλων χαμηλόμισθων, της μεσαίας και μικρομεσαίας εισοδηματικής τάξης.

Τέλος, επ' ευκαιρία των γιορτών, εύχομαι σε εσάς και σε όλο τον κυπριακό λαό υγεία, ευτυχία και κάθε καλό! Εύχομαι επίσης ο νέος χρόνος να βρει την πατρίδα μας ελεύθερη και ευημερούσα!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Προκοπίου.

Ακολουθεί ο κ. Χρίστος Μέσης, βουλευτής Λεμεσού του ΑΚΕΛ.

ΧΡ. ΜΕΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ,

Θα ξεκινήσω τη δική μου παρέμβαση με το θέμα της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης, γιατί, μολονότι έχει παρέλθει πάνω από το ήμισυ της κυβερνητικής θητείας, το θέμα βρίσκεται και παραμένει στάσιμο. Οι κατά συρροήν αποτυχημένες απόπειρες του Υπουργείου Εσωτερικών έχουν προκαλέσει την απογοήτευση, αλλά και την αγανάκτηση ακόμα και των ίδιων των αυτοδιοικητικών στελεχών του κυβερνώντος κόμματος, γεγονός που καταδεικνύει είτε ανεπάρκεια είτε σκοπιμότητες είτε -και μάλλον αυτό είναι- ιδεολογικές εμμονές και αγκυλώσεις. Το δόγμα “λιγότερο κράτος” φαίνεται για ακόμα μια φορά να προσεγγίζει τα όρια της ψυχοπαθολογίας. Αντί το ζητούμενο να είναι ένα στρατηγικό όραμα με ένα σύγχρονο πλαίσιο δομών, που θα επιτρέψει επιπέδους ισορροπία μεταξύ πόρων και αρμοδιοτήτων, διαμορφώνοντας έτσι μια αποτελεσματικότερη, αποδοτικότερη και οικονομικά αυτοτελή αυτοδιοίκηση, οι κυβερνώντες εκεί, εμμένουν μόνο σε ένα “λιγότερο κράτος”. Λιγότερο κράτος με όποιο κόστος! Τα υπόλοιπα δεν τους ενδιαφέρουν! Βέβαια, με παρέμβαση του Προέδρου της Δημοκρατίας μπήκαμε πρόσφατα εκ νέου σε μια νέα συζήτηση. Ξανά και ξανά συζητήσεις, αλλά ο χρόνος μάς προσπερνά, οι ανάγκες κορυφώνονται και τα προβλήματα των δήμων και των κοινοτήτων επιδεινώνονται, ενώ η μεταρρύθμιση, όπως είπα, μένει ένα άπιαστο και άυλο εγχείρημα.

Ο κίνδυνος να οδηγηθούν τα πράγματα στο πουθενά είναι ακόμη μια φορά ορατός, αν και εμείς βέβαια θέλουμε να ελπίζουμε πως θα βρεθεί επιπέδους το θάρρος για ένα αποφασιστικό βήμα προς τα εμπρός. Είμαστε μάλιστα έτοιμοι ως ΑΚΕΛ να λειτουργήσουμε αποφασιστικά για ένα ορθό αποτέλεσμα, αλλά και συναινετικά, για να μπορέσουμε να καταλήξουμε και να υλοποιήσουμε συλλογικά αυτό το μεγάλο εγχείρημα, γιατί πρόκειται για ένα τεράστιο μεταρρυθμιστικό εγχείρημα που, όπως ήδη ανέφερα, μόνο συλλογικά και συναινετικά μπορεί να τελεσφορήσει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έρχομαι στα πολεοδομικά κίνητρα. Όσον αφορά τα πολεοδομικά κίνητρα -και αυτό θα πρέπει να ξαναεπιτωθεί και από αυτό το βήμα- η πράξη ήδη αποδεικνύει πως τα πολυδιαφημισμένα αυτά μέτρα σε καμία περίπτωση δεν αντιμετώπισαν και δεν αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της νομιμοποίησης των μικρών παρατυπιών. Ούτε και οι επανειλημμένες δηλώσεις του Υπουργού Εσωτερικών πείθουν ότι τα πολεοδομικά κίνητρα δε φωτογραφίζουν κανέναν, αφού οι πάντες γνωρίζουν πως ήδη έχουν εξυτηρηθεί μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα. Ούτε και βέβαια αποτελούν αυτά τα μέτρα κίνητρο για ανάπτυξη, γιατί ακριβώς η άρση του περιοριστικού χρονικού ορίζοντα όχι μόνο αποτρέπει την άμεση δημιουργία ενδιαφέροντος, αλλά και επιτρέπει τη δημιουργία στρεβλώσεων, αυθαιρεσιών και πολεοδομικής αναρχίας. Ουσιαστικά, με την ανεξέλεγκτη παραχώρηση συντελεστή δόμησης οι σημερινοί κυβερνώντες έχουν επιφέρει ένα τεράστιο πλήγμα στο πολεοδομικό σύστημα της χώρας, που οδηγεί αναπόδραστα στην πολεοδομική αποσταθεροποίηση και στην καταρράκωση της επενδυτικής προοπτικής.

Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας. Παρά την περσινή αποτυχημένη προσπάθεια του Υπουργείου Εσωτερικών, το δείγμα της κυβερνητικής γραφής, η επιβολή μιας ακόμα πιο επαχθούς και άδικης φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας, έχει εκδηλωθεί και φέτος. Αναφέρομαι ασφαλώς στο σχετικό νομοσχέδιο που συζητήθηκε στις αρχές του καλοκαιριού για επιβολή οριζόντιας φορολόγησης με ποσοστό 1%. Μια πρόταση που εδράζεται στη βάση της δεξιάς λογικής που λέει ότι πλούσιοι και φτωχοί πρέπει να συνεισφέρουν αδιάκριτα, επωμιζόμενοι το ίδιο βάρος. Βέβαια, γνωρίζουμε ότι, παρά τη φεινή άτακτη απόσυρση του νομοσχεδίου, ο ενιαίος φορολογικός συντελεστής θα επανέλθει, γι' αυτό και τονίζω με έμφαση ότι το ΑΚΕΛ θα παραμείνει και πάλι ανυποχώρητο στην πάγια και κοινωνικά δικαιότερη φοροθετική λογική της κλιμακωτής φορολόγησης. Ιδιαίτερα τώρα, σε μια τέτοια περίοδο που κατά γενική ομολογία οι ταξικές αντιθέσεις οξύνονται ακόμα περισσότερο και το βάρος γίνεται ακόμα πιο δυσβάστακτο για τους οικονομικά ασθενέστερους και ευάλωτους συμπολίτες μας.

Κυρίες και κύριοι,

Μετά την αποσυναρμολόγηση που επέφερε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στο δίκτυο προστασίας για την κύρια κατοικία και τη μικρή επαγγελματική στέγη με την αναπομπή και την αναφορά του στο Ανώτατο, η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή το Πλαίσιο Αφερεγγυότητας, μάλιστα παρουσιάζοντάς το ως πανάκεια για τις

εκποιήσεις. Στην πραγματικότητα όμως το Πλαίσιο Αφερεγγυότητας δίνει καταφανώς στις τράπεζες ακόμη πιο ισχυρά όπλα, αφήνοντας τους δανειολήπτες εντελώς απογυμνωμένους στο έλεος των πιστωτών τους. Εμείς ως ΑΚΕΛ επιδιώξαμε σθεναρά την όσο μεγαλύτερη προστασία των δανειοληπτών και καταθέσαμε συχνά -και σε συνεργασία με άλλους- σειρά προτάσεων νόμου και τροπολογιών. Δυστυχώς όμως η πλειοψηφία των προτάσεων μας απορρίφθηκε.

Σε συνέχεια των πιο πάνω, ακολούθησε ακόμη μια αρνητικότερη εξέλιξη, η ψήφιση του νομοσχεδίου πακετοποίησης και πώλησης δανείων. Παρά την ασύμμετρη υπεροπλία που δόθηκε στις τράπεζες με τη νομοθεσία των εκποιήσεων και του Πλαισίου Αφερεγγυότητας, τα πράγματα με το νόμο για την πακετοποίηση και πώληση δανείων έγιναν ακόμη χειρότερα, αφού έτσι ανοίγεται πια ο δρόμος παράδοσης άνευ όρων των εκτεθειμένων οφειλετών στα ξένα αρπακτικά επενδυτικά ταμεία, ξεπουλώντας και περνώντας επιπλέον σε ξένα χέρια εθνικό πλούτο. Δίχως άλλο, η συνέχεια που αφορά στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αναμένεται να ολοκληρώσει το οικονομικό έγκλημα που εδώ και μερικά χρόνια συστηματικά επιτελείται ενάντια στον τόπο και το λαό μας, γιατί είναι πια σαφές στον καθένα ότι η όποια εξέλιξη, πέρα από την ορθή αναδιάρθρωση, το τρένο που οι τράπεζες άφησαν ήδη είτε εσκεμμένα είτε από ανικανότητα να περάσει, επαναλαμβάνω, πέρα από τις ορθές αναδιρθρώσεις, οτιδήποτε άλλο δεν μπορεί παρά να οδηγήσει σε χειριστές εξελίξεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Ας μου επιτραπεί και μια σύντομη αναφορά στη στρατιωτική θητεία. Διαχρονική πολιτική του ΑΚΕΛ ήταν ότι η στρατιωτική θητεία θα έπρεπε να μειωθεί, χωρίς αυτό βέβαια να επηρεάσει καθ' οιονδήποτε τρόπο το αξιόμαχο και την επιχειρησιακή ικανότητα της Εθνικής Φρουράς. Υπενθυμίζεται ότι επί προηγούμενης διακυβέρνησης είχε ετοιμαστεί μια ολοκληρωμένη μελέτη για τη μείωση της στρατιωτικής θητείας, η οποία ωστόσο δεν προχώρησε λόγω σκοπιμοτήτων και μικροπολιτικών κωλυμάτων. Το ΑΚΕΛ δε θα συμπεριφερθεί με τον ίδιο τρόπο. Όμως αυτό που δεν πρόκειται να ανεχθούμε είναι τη γνωστή επικοινωνιακή τακτική των ανέξοδων δηλώσεων που δημιουργούν ψεύτικες προσδοκίες, αρνητική ψυχολογία και αχρείαση ζημιά. Από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Άμυνας που έχουμε σήμερα μπροστά μας φαίνεται ότι η κυβέρνηση δεν είναι έτοιμη ακόμα για ένα τέτοιο εγχείρημα. Δεν είναι έτοιμη για μείωση της θητείας ακόμα. Και αυτό θα πρέπει να ειπωθεί στο λαό χωρίς περιστροφές, ώστε να μην επικρατούν ψευδαισθήσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κλείνω με το κεφάλαιο της ενέργειας, όπου διαπιστώνεται ότι η Κύπρος, μετά από τρία χρόνια διακυβέρνησης του Δημοκρατικού Συναγερμού, παραμένει στάσιμη στον τομέα της εκμετάλλευσης του φυσικού αερίου, αναδεικνύοντας έτσι περίτρανα την αποτυχία της ίδιας στα ενεργειακά ως ένα αναντίλεκτο πια γεγονός. Η κριτική του ΑΚΕΛ εστιάζεται στην αδράνεια της παρούσας κυβέρνησης να προχωρήσει με τους σχεδιασμούς που θα καταστήσουν την Κύπρο περιφερειακό ενεργειακό κέντρο. Σειρά μελετών αυτό εντόπιζε και αυτό υποδείκνυε, χερσαίο τερματικό υγροποίησης. Μάλιστα, με αυτή την κατεύθυνση και στη βάση μελέτης που διεξήγαγε το MIT, η προηγούμενη κυβέρνηση προχώρησε στην προκήρυξη προσφορών για εκπόνηση οικονομικού και νομικού επενδυτικού σχεδίου ως ένα πρώτο βήμα. Δυστυχώς οι προσφορές αυτές αδικαιολόγητα εγκαταλείφθηκαν από την παρούσα κυβέρνηση με την ίδια να παραμένει αδρανής και προσκολλημένη μόνο στην επικοινωνιακή διαχείριση του όλου θέματος. Εξάλλου, ολόκληρο το success story αυτής της κυβέρνησης μόνο επικοινωνιακά φαίνεται να υφίσταται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Μέση.

Ακολουθεί ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου, βουλευτής της Πάφου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φίλε υπουργέ,

Εκτός κειμένου θα ήθελα να πω ότι, ακούοντας ομιλίες και τοποθετήσεις συναδέλφων εξ αριστερών, δημιουργείται η εντύπωση πραγματικά ενός απύθμενου πολιτικού θράσους, γιατί αυτοί που κυβέρνησαν για μια πενταετία, οι οποίοι με τις πολιτικές της αδράνειας, της αμέλειας, των εμμονών, πολιτικές παρωχημένων πολιτικών και πρακτικών εφαρμογών, αυτοί οι οποίοι οδήγησαν τη χώρα στην κατάρρευση και εκεί που έφτασε, αναλαμβάνοντας ο Νίκος Αναστασιάδης ένα χάος, ένα οικονομικό χάος, πραγματικά είναι να διερωτάται κάποιος κατά πόσο ήταν απόντες και αν εξ ουρανού ανέλαβε ο Νίκος Αναστασιάδης τη διακυβέρνηση της χώρας και όλα αυτά τα οποία προηγήθηκαν δεν υπήρξαν. Ε, τουλάχιστον η σιωπή είναι χρυσός! Η πρόκληση είναι πολύ μεγάλη!

Εν πάση περιπτώσει, δεν μπορώ να μην αφήσω ασχολίαστη μια ρήση η οποία εδώ πραγματικά βρίσκει εφαρμογή, την αναφορά του συναδέλφου κ. Γιώργου Περδίκη, ο οποίος, αντί να σιωπήσει χθες, βγήκε και μας είπε ότι «υπήρξε αντίδραση πρωτόγνωρη στη Βουλή και ακόμα λίγο να προπηλακιστώ και, επειδή θυμάμαι», λέει, «συγχωρώ, αλλά δεν ξεχνώ». Θα θυμίσω στους αγαπητούς συναδέλφους σε όλες τις πτέρυγες κάτι το οποίο φαίνεται ότι δεν αντελήφθησαν τη συγκεκριμένη ώρα και μέρα και χρόνο. Όταν, αλαλάζοντας ο ίδιος και με έντονο ύφος πρωτόγνωρο, απευθυνόμενος στους συναδέλφους, μας είπε -και είναι καταγραμμένο στα πρακτικά- το εξής: «Και τώρα μπορείτε να πάτε», με έντονο ύφος, «να», σταμάτησε, «να κοιμηθείτε». Παράφραση η τελευταία φράση. Αυτό τι σημαίνει, αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Να το ερμηνεύσετε, σας παρακαλώ! «Και τώρα μπορείτε να πάτε να», σταμάτησε, «να κοιμηθείτε». Πρωτόγνωρη συμπεριφορά συναδέλφου βουλευτή σε αυτή εδώ την αίθουσα! Και κατά τα άλλα, ζητά και ρέστα και δε σιωπά! Γιατί η σιωπή είναι χρυσάφι και για τον ίδιο. Είμαι υποχρεωμένος να του το υπενθυμίσω. Και είναι καταγραμμένο στα πρακτικά! Δεν αντιλήφθηκατε, αγαπητοί συνάδελφοι, τι ήθελε να μας πει ο κ. Γιώργος Περδίκης εκείνη τη στιγμή. Εγώ το αντιλήφθηκα και αντέδρασα με τον τρόπο που αντέδρασα και αναλαμβάνω και τις δικές μου ευθύνες, γιατί αντέδρασα σ' αυτή την πρόκληση, που είναι μεγίστη, πρωτόγνωρη για δεδομένα ολομέλειας σ' αυτό εδώ τον ιερό χώρο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Επικαλούμαι τα πρακτικά!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μόνο που στα πρακτικά γράφει ότι πρώτα μου είπε το “καραγκιόζης” και μετά του είπα να πάει να κοιμηθεί!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είπε το “καραγκιόζης” και μετά του είπα να πάει να κοιμηθεί!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Είπες να «πάτε να κοιμηθείτε», όχι να κοιμηθώ. «Να κοιμηθείτε!»! «Να κοιμηθείτε» όλοι οι συνάδελφοι!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αν θέλεις τζαι παρέα, μπορείς να πάεις τζαι να κοιμηθείς με την παρέα σου!

Ευχαριστώ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Σε αφήνω στην κρίση των συναδέλφων, αλλά και ολόκληρου του κυπριακού λαού.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αφού αλλάξετε το εκλογικό μέτρο όμως μαζί με την παρέα σας!

Ευχαριστώ πολύ.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εννά σου περάσει σιγά σιγά!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εσάς εννά σας περάσει μάλλον πολλά σύντομα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριοι!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να μου επιτρέψετε υπό την ιδιότητά μου ως προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας να αναφερθώ στα προβλήματα, αλλά και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο ταλαιπωρημένος και κοινωνικά ευαίσθητος τομέας της υγείας.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Παρά τις σκληρές προσπάθειες που καταβάλλει ο Υπουργός Υγείας, παρά τις καίριες και ουσιαστικές παρεμβάσεις της επιτροπής Υγείας της Βουλής και παρά το ζήλο που επιδεικνύει η συντριπτική πλειοψηφία του ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού, τα προβλήματα της δημόσιας υγείας είναι γνωστά σε όλους μας και δυστυχώς επανεμφανίζονται λόγω της ευρύτερης παθογένειας του συστήματος. Η στροφή μεγάλου αριθμού ασθενών προς τα δημόσια νοσηλευτήρια εξαιτίας της οικονομικής κρίσης επέφερε την υπερφόρτωση του συστήματος και ως εκ τούτου την υπερκόπωση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, καθώς οι ελλείψεις είναι δεδομένες και γνωστές σε όλους. Δυστυχώς -και λυπούμαι που το λέω- η αντιδεοντολογική συμπεριφορά και η αντιεπαγγελματική προσέγγιση ολίγων και μη εξαιρετών συνεχίζει να αμαυρώνει την εικόνα του τομέα της υγείας συνολικά, προκαλώντας αισθήματα δυσπιστίας και καχυποψίας ανάμεσα στους πολίτες.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους και με βασικό γνώμονα τη σταδιακή βελτίωση των υπηρεσιών υγείας πρέπει το δίχως άλλο να προωθηθεί η ψήφιση των σχετικών νομοσχεδίων για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ μέσα στο 2016, αρχής γενομένης από την αυτονόμηση των νοσηλευτηρίων μέσα στον Ιανουάριο. Βέβαια, η εφαρμογή του ΓΕΣΥ δεν πρόκειται να λύσει ως διά μαγείας τα σοβαρά προβλήματα στον τομέα της υγείας. Θα παράσχει όμως τη δυνατότητα για πλήρη κάλυψη όλων των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας ανεξαρτήτως κοινωνικής τάξης ή οικονομικής κατάστασης, όπως συμβαίνει σε όλες τις προηγμένες χώρες, ευρωπαϊκές και μη.

Παράλληλα, η αυτονόμηση των δημόσιων νοσοκομείων και η ελεύθερη επιλογή γιατρού ή νοσηλευτηρίου, καθώς και η δικαιότερη κατανομή των βαρών θα συμβάλουν αποφασιστικά στη διόρθωση των στρεβλώσεων που καταγράφονται χρόνια τώρα στον υποβαθμισμένο και ταλαιπωρημένο τομέα της δημόσιας υγείας, ενώ η εξασφάλιση της σταθερότητας και οικονομικής βιωσιμότητας του ΓΕΣΥ αποτελεί παράγοντα ύψιστης σημασίας, ώστε το νέο σύστημα υγείας να υπηρετήσει με επάρκεια και διάρκεια τις ανάγκες των πολιτών και της κοινωνίας γενικότερα. Διότι στο τέλος της μέρας το ΓΕΣΥ θα πρέπει πριν και πάνω από όλα να έχει ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα και όχι να εξελιχθεί σε ένα ακόμα πεδίο στείρας αντιπαράθεσης, εκμετάλλευσης ή εξυπηρέτησης συμφερόντων.

Ευκαιρίας δοθείσης, θα ήθελα να χαιρετίσω τη θετική προσέγγιση και τις επιτυχημένες πρωτοβουλίες του Υπουργού Υγείας, που επίλυσε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το φλέγον ζήτημα με τη μακρά λίστα αναμονής για τα MRI -13 000 τον αριθμό ανέμεναν- μέσω της παραπομπής στον ιδιωτικό τομέα. Να τον συγχαρώ επίσης για την εισαγωγή της διαδικασίας του κουπονιού αναφορικά με την παραπομπή ασθενών στον ιδιωτικό τομέα ή και στο εξωτερικό για καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις, επεμβάσεις οφθαλμολογίας, λαπαροσκοπικών και ρομποτικών προστατεκτομών. Μέχρι την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, πρωτοβουλίες σαν αυτές μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας, αλλά και στην προετοιμασία του εδάφους για την ουσιαστική αυτή μεταρρύθμιση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι

Σε αυτό το σημείο και υπό την ιδιότητά μου ως βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Πάφου να μου επιτρέψετε να αναφερθώ στην ιδιαίτερή μου πατρίδα και τα προβλήματα που την ταλανίζουν, αφού πρόκειται κατά κοινή παραδοχή για την επαρχία που πλήρωσε περισσότερο από κάθε άλλη το μάρμαρο της οικονομικής κρίσης.

Ιδιαίτερα η ύφεση στην τουριστική βιομηχανία, αλλά και ο κορεσμός που είχε σημειωθεί στον κατασκευαστικό τομέα επέφεραν αλυσιδωτές επιδράσεις στην τοπική κοινωνία, επηρεάζοντας αρνητικά χιλιάδες συμπολίτες μας και οδηγώντας εκατοντάδες νοικοκυριά στη χρεοκοπία. Ειδικότερα, το κλείσιμο αρκετών μικρομεσαίων και παραδοσιακών επιχειρήσεων, η στασιμότητα που είχε παρατηρηθεί για χρόνια στην πρωτόθιση συγκεκριμένων έργων πνοής και η αδυναμία προσέλκυσης νέων επενδύσεων προκάλεσαν τρόπον τινά μια κρίση εντός της κρίσης και επηρέασαν ολόκληρο το φάσμα της τοπικής οικονομίας, με την ανεργία και την υποαπασχόληση να ξεπερνούν κάθε προηγούμενο, ιδιαίτερα όσον αφορά τη νεολαία. Μέσα σε αυτό το φαύλο κύκλο αρκετοί νέοι επιστήμονες ηλικίας 25-35 ετών έχουν αναζητήσει δουλειά εκτός Πάφου και συχνά εκτός Κύπρου, κοινωνική τάση που μελλοντικά θα έχει ως παράπλευρη συνέπεια τη γήρανση του ντόπιου πληθυσμού. Παράλληλα, η γραφειοκρατία συγκεκριμένων τμημάτων και υπηρεσιών, αλλά και οι χρονοβόρες

διαδικασίες ως προς τις προδιαγραφές που απαιτούνται από το νόμο για την ίδρυση νέων εταιριών και τη σύσταση νέων επιχειρήσεων λειτούργησαν ως τροχοπέδη στη νεανική επιχειρηματικότητα και την καινοτομία, εμποδίζοντας έτσι την προσπάθεια για ταχύτερη ανάκαμψη και καλύτερη προσαρμογή στις νέες συνθήκες. Τέλος, ο μαρασμός της υπαίθρου και η συνεπαγόμενη πτώση της αγροτικής παραγωγής υπήρξαν άλλο ένα στοιχείο ενδεικτικό της βαθύτερης κρίσης που ταλανίζει την άλλοτε ευημερούσα επαρχία Πάφου.

Μέσα σε αυτό το άκρως αρνητικό κλίμα, το ορόσημο της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης για το 2017 συνιστά τη μεγαλύτερη προοπτική ή, αν θέλετε, τη μεγαλύτερη ευκαιρία για την πόλη και την επαρχία Πάφου, για να τεθεί και πάλι σε τροχιά ανάπτυξης και ευημερίας. Είναι για αυτό ακριβώς το λόγο που σύσσωμη σχεδόν η Πάφος, από τους απλούς πολίτες μέχρι τους αξιωματούχους της τοπικής αυτοδιοίκησης και από τον επιχειρηματικό κόσμο μέχρι τους οργανωμένους φορείς, υποδέχτηκαν με άκρως θετικό τρόπο τις εξαγγελίες του Προέδρου Αναστασιάδη για τα δρομολογούμενα και πλέον υπό κατασκευή έργα, συνολικού ύψους €60 εκατομ. Άλλωστε, η ουσιαστική κρατική αρωγή αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του όλου εγχειρήματος, το οποίο εν τέλει δεν αφορά μόνο την Πάφο, αλλά και την Κύπρο συνολικά. Είμαι δε βέβαιος ότι η αναμενόμενη έξοδος από την εποχή του μνημονίου και η απελευθέρωση από τα βαρίδια της σκληρής δημοσιονομικής πειθαρχίας θα σηματοδοτήσουν την επιτάχυνση των διεργασιών, ώστε η Πάφος να πετύχει τους στόχους της και να τηρήσει τις υποχρεώσεις της μέχρι το τέλος του 2016.

Βεβαίως, το όραμα για μια καλύτερη Πάφο δεν μπορεί και δεν πρέπει να έχει ως μοναδικό ορίζοντα το 2017. Συν τω χρόνω κάποιες από τις μεγάλες προκλήσεις που θα κληθεί να αντιμετωπίσει η Πάφος, πάντα με την πολύτιμη αρωγή του κράτους, είναι η στρατηγική στροφή σε τομείς όπως ο αγροτουρισμός και οι βιολογικές καλλιέργειες, η προσέλκυση εναλλακτικών μορφών τουρισμού όπως ο ιατρικός, ο αθλητικός, ο θρησκευτικός τουρισμός, αλλά και η διεκδίκηση καινοτόμων έργων πνοής σε δήμους και κοινότητες μέσω της απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων. Απώτερος στόχος είναι να καταστεί η Πάφος μια σύγχρονη ευρωπαϊκή πόλη που δε θα περηφανεύεται μόνο για το φυσικό, ιστορικό και αρχαιολογικό της πλούτο, αλλά και για την ποιότητα ζωής, τον οικολογικό της προσανατολισμό, το υψηλό επίπεδο παροχής υπηρεσιών και κυρίως την ευημερία και την πρόοδο των κατοίκων της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ολοκληρώστε, κύριε...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Έχω ολοκληρώσει, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ. Καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Κωνσταντίνου. Να 'σαι καλά.

Παρακαλώ την κ. Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου του ΑΚΕΛ, βουλευτίνα Λευκωσίας, να προσέλθει στο βήμα.

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ,

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση σας αναφέρω ότι το ότι βρίσκεστε εδώ μας ικανοποιεί, για να ακούσετε από πρώτο χέρι την κριτική που θα κάνουμε.

Η δική μου ομιλία θα καταπιαστεί με θέματα υγείας. Μπορεί με αυτά που θα πω να γίνομαι γραφική, αλλά δεν παύουν να είναι η πραγματικότητα. Η δημόσια υγεία νοσεί, το πεπαλαιωμένο σύστημα υγείας καταρρέει και δυστυχώς περάσαμε ακόμα μια χρονιά δίχως οι κυβερνώντες να δείξουν την απαιτούμενη ευαισθησία. Και εξηγούμαι. Πώς είναι δυνατό με τόσο φόρτο εργασίας τα δημόσια νοσηλευτήρια να εργάζονται με μειωμένο προσωπικό, είτε είναι γιατροί είτε νοσηλευτές είτε άλλοι επαγγελματίες υγείας; Πώς μπορεί να πιστεύουν οι κυβερνώντες ότι θα εξασφαλιστεί η ποιότητα προσφοράς υγείας, όταν υπάρχουν ελλείψεις φαρμάκων, αναλωσίμων, καθυστέρηση στις αναλύσεις, που καμιά φορά χάνονται, λίστες αναμονής σε χειρουργικές επεμβάσεις, αλλά και σε άλλες ειδικότητες; Και το βασικότερο, όταν ένας γιατρός στην καθημερινότητά του υποχρεώνεται να εξετάζει σαράντα με πενήντα ασθενείς την ημέρα, τότε για ποια ποιότητα μπορεί να μιλούμε;

Μπορεί κάποιος να μας πει πώς όλες αυτές οι ανάγκες θα εξασφαλιστούν, όταν ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας είναι χαμηλός; Το 2011, να θυμίσω, συνάδελφοι, το ποσοστό δαπανών στην υγεία ήταν 7,4%, ποσοστό το οποίο χαρακτηρίστηκε από όλους μας χαμηλό. Και ερχόμαστε σήμερα να έχουμε ποσοστό

δαπάνης 6,9%, που ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 15,8%, και να περιμένουμε να βελτιωθεί η κατάσταση του τομέα της υγείας. Και, για να καταλάβουν όλοι τι λέμε ακριβώς, ο προϋπολογισμός χρόνο με το χρόνο μειώνεται. Τα δύο προηγούμενα χρόνια είχαμε μείωση €106 εκατομ. Για τον προϋπολογισμό του 2016 έχουμε μια πολύ μικρή αύξηση, που σίγουρα δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες. Όλοι γνωρίζουμε αυτές τις ανάγκες, που είναι οι τεράστιες μεταρρυθμίσεις στον τομέα υγείας, στις οποίες έχει αναφερθεί και ο ίδιος ο Υπουργός Υγείας. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές αφορούν την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων και την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας, αλλά και το σπάσιμο των κατεστημένων, των μεγάλων συμφερόντων, της διαπλοκής. Και τα πιο πάνω δεν είναι μόνο δικές μας διαπιστώσεις, αλλά και των δύο Υπουργών Υγείας, του κ. Πατσαλή και του κ. Παμπορίδη. Ο μεν κ. Πατσαλής παραιτήθηκε μιλώντας για μεγάλα οικονομικά συμφέροντα στο χώρο της υγείας και ο κ. Παμπορίδης είπε ότι «υπάρχει μια ετερόκλητη, ανίερη συμμαχία, η οποία συμπράττει, προκειμένου να αποφευχθεί η έλευση του ΓΕΣΥ».

Δεδομένων των δηλώσεων των δύο Υπουργών Υγείας, τίθεται αβίαστα το εξής ερώτημα: Μήπως η κυβέρνηση υποκύπτει και γίνεται αρωγός των μεγάλων οικονομικών συμφερόντων κατά της ανθρώπινης ζωής και των συνανθρώπων μας; Δε βλέπουμε από πλευράς κυβέρνησης καμιά σταθερότητα στο θέμα των αποφάσεων που είχαν ήδη συμφωνηθεί και σχεδιαστεί. Βλέπουμε μόνο μια σταθερότητα στις παλινδρομήσεις σχεδιασμών, στην επιδερμική πολιτική ανάλυση του χώρου της υγείας και στην εξυπηρέτηση συμφερόντων και ημετέρων. Είναι η ώρα που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καλείται να υλοποιήσει τουλάχιστον μια δέσμευσή του, την υλοποίηση του μονοασφαλιστικού ΓΕΣΥ όπως έχει συμφωνηθεί από τους κοινωνικούς εταίρους και έχει ψηφιστεί με νόμο το 2001. Η περαιτέρω καθυστέρηση στην εφαρμογή του θα επιδεινώσει τις υπάρχουσες επιπτώσεις στην προσφερόμενη ποιότητα υγείας των πολιτών. Βλέποντας μόνο €1 εκατομ. στο κονδύλι που αφορά δαπάνες για αναδιοργάνωση και αυτονόμηση των δημοσίων νοσηλευτηρίων, η ελπίδα χάνεται και ο στόχος δεν επιτυγχάνεται.

Παρότι όλα τα πολιτικά κόμματα έχουν τοποθετηθεί υπέρ του μονοασφαλιστικού ΓΕΣΥ, ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν τοποθετείται ξεκάθαρα μέχρι σήμερα. Ποιο ΓΕΣΥ θέλει ο Δημοκρατικός Συναγερμός; Θέλει ένα μονοασφαλιστικό, καθολικό, κοινωνικά δίκαιο σύστημα υγείας ή ένα πολυασφαλιστικό, με αποτέλεσμα το ξεπούλημα του δημόσιου τομέα υγείας στις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες; Στα λόγια είμαστε πολύ καλοί, κύριε Αβέρωφ, όπως είχατε πει χθες και στην ομιλία σας, που αναφερθήκατε στην υγεία, αλλά, όπως φάνηκε, στην πράξη είμαστε πολύ πίσω.

Ο Υπουργός Υγείας έκαμε κάποιες επισημάνσεις με τις οποίες συμφωνούμε ως ΑΚΕΛ. Δεν ακούσαμε αν συμφωνεί και το κυβερνών κόμμα. Ο Υπουργός Υγείας, στην προσπάθειά του να περπατήσει σε τεντωμένο σχοινί και να συγκεράσει τα ετερόκλητα συμφέροντα, μιλά για αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, χωρίς να καθορίζει χρονοδιαγράμματα. Μιλά για ενδυνάμωσή τους πρώτα και μετά για εφαρμογή του ΓΕΣΥ. Ναι, αλλά αυτό παραπέμπει σε βάθος χρόνου και δει στην επόμενη διακυβέρνηση. Αυτό παραδέχθηκε και σε δημοσιευμένη σήμερα συνέντευξή του, ότι, αν χρειαστεί, θα παραταθεί από την 1^η Ιανουαρίου 2018 στην 1^η Ιουλίου 2018. Τι γίνεται τώρα με τον κόσμο που υποφέρει και κινδυνεύει να πεθάνει, περιμένοντας θεραπεία; Η αυτονόμηση θα μπορούσε να γίνει παράλληλα με τη λειτουργία του ΓΕΣΥ με μια πεντάχρονη μεταβατική περίοδο.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το ΑΚΕΛ ποτέ δεν έκανε στείρα αντιπολίτευση. Όπου υπάρχουν θετικά, τα αναφέρουμε. Η αμεσότητα με την οποία ενήργησε ο Υπουργός Υγείας σε διάφορα θέματα ιατρικής αμέλειας, στο θέμα των νεκροτομείων, όσον αφορά τις λίστες αναμονής, την αγορά υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα, τις μαγνητικές τομογραφίες είναι θετική. Αυτές οι λύσεις όμως είναι προσωρινές. Λύσεις που εμμέσως πλην σαφώς καταργούν το δικαίωμα ιατροφαρμακευτικής κάλυψης των δικαιούχων, αφού τους ζητούν να καταβάλλουν μέρος των χρημάτων, για να καλυφθεί η αξία του λεγόμενου κουπονιού. Εμείς θα θέλαμε να ακούσουμε για οριστικές και μόνιμες λύσεις. Ίσως η εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων για εγχειρήσεις μέσα στα ίδια τα δημόσια νοσηλευτήρια ή ακόμα η πρόσληψη προσωπικού, για να μπορεί να γίνεται χρήση όλων των χειρουργείων, να είναι πιο οικονομικές.

Τέλος, θα ήθελα να αναφερθώ στην πρόταση ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ για την αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης των γιατρών του δημοσίου στο 68^ο έτος ηλικίας. Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, κατά τη συζήτηση της πρότασης στην επιτροπή Οικονομικών, τη χαρακτήρισε ως άκαιρη και σας ζήτησε να την αποσύρετε. Σας το ζητούμε και εμείς. Γιατί δεν το κάνετε; Μήπως θέλετε να εξυπηρετήσετε κάποιους; Υπογραμμίζω ότι όλοι οι παρευρισκόμενοι φορείς ήταν εναντίον. Θέλουμε να έχουμε γιατρούς άνεργους ή υποαπασχολούμενους; Για εμάς προηγείται η συζήτηση ουσιαστικών θεμάτων, όπως είναι των συμβασιούχων γιατρών, των εκτάκτων, των μισθών, των δεκαπενθήμερων συμβολαίων, των συνθηκών εργασίας και πολλών άλλων, αντί του ορίου αφυπηρέτησης.

Το ΑΚΕΛ είναι έτοιμο να στηρίξει οποιεσδήποτε προσπάθειες καταβάλλει ο Υπουργός Υγείας προς τη σωστή κατεύθυνση. Θα στηρίξει επίσης όποιες βελτιωτικές αλλαγές χρειάζονται για επικαιροποίηση του νομοσχεδίου που ετοιμάστηκε από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας τον Οκτώβρη του 2014.

Εδώ θα ήθελα να τονίσω ότι ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας δεν πρέπει να χάσει το λόγο και το στόχο για τον οποίο ιδρύθηκε. Έχουν σπαταληθεί αμέτρητες ώρες εργασίας και εκατομμύρια ευρώ για μελέτες που δεν πρέπει να πάνε χαμένα. Και ας μην ξεχνούμε ότι είναι λεφτά του Κυπρίου πολίτη.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ως ΑΚΕΛ δεν πρόκειται να αποδεχθούμε το ξεπούλημα της δημόσιας υγείας μέσω ενός πολυασφαλιστικού ΓΕΣΥ, που εδώ και τρία χρόνια αυτή η κυβέρνηση προσπαθεί να προωθήσει, παρ' όλες τις συστάσεις και τις μελέτες των εμπειρογνομητών που η ίδια έχει εργοδοτήσει. Εμείς καλούμε τον Υπουργό Υγείας να προχωρήσει άμεσα στη λειτουργία του ΓΕΣΥ όπως έχει συμφωνηθεί από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και έχει ψηφιστεί από το σύνολο των κομμάτων στη Βουλή. Δείξτε επιτέλους την πολιτική σας βούληση και δώστε αυτό που δικαιούνται οι συμπολίτες μας!

Καλές γιορτές σε όλους μας και ας δώσουμε χαρά και χαμόγελο και αγάπη στους συμπατριώτες μας που υποφέρουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κυρία Μισιαούλη.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Νίκο Νουρή, βουλευτή Λευκωσίας του ΔΗΣΥ, να έρθει στο βήμα.

Ν. ΝΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η φετινή συζήτηση του προϋπολογισμού έχει τη δική της ιδιαιτερότητα -ακούστηκε αρκετές φορές σήμερα, αλλά είναι πραγματικότητα- αφού συζητούμε τον τελευταίο εντός προγράμματος και μνημονίου προϋπολογισμό. Θεωρούμε λοιπόν ότι είναι η καταλληλότερη στιγμή για μια αποτίμηση της μέχρι σήμερα πορείας μας.

Με την ανάληψη της διακυβέρνησης της χώρας, το 2013, είχαμε να αντιμετωπίσουμε τον εφιάλη των εξαντλημένων δημόσιων οικονομικών, ένα ελλειμματικό δημοσιονομικό ισοζύγιο, αλλά και τα άμεσα απαιτητά δισεκατομμύρια δημοσίου χρέους. Η δημοσιονομική πολιτική που ακολούθησε η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη αποδεικνύεται απόλυτα σωστή και αποτελεσματική. Τρανή απόδειξη και επιβεβαίωση οι επιτυχημένες εξοδοί μας στις αγορές, οι συνεχείς αναβαθμίσεις των ξένων οίκων αξιολόγησης, αλλά και η φετινή επίδοση, με ρυθμό ανάπτυξης που φαίνεται να ξεπερνά το 1,5% και η οποία είναι η υψηλότερη για τα επτά τελευταία χρόνια και από τις μεγαλύτερες μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης. Και όλα αυτά χωρίς την επιβολή καμίας πρόσθετης φορολογικής επιβάρυνσης των πολιτών, σε αντιδιαστολή με την καταστροφική οικονομική πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης, την οποία το ΑΚΕΛ παραδόξως συνεχίζει να υπερασπίζεται.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πέραν του εξορθολογισμού των οικονομικών του κράτους, δικαιούμαστε επίσης να αισθανόμαστε ικανοποίηση για την πραγμάτωση μιας από τις μεγαλύτερες μεταρρυθμίσεις από καταβολής της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία αποτελεί το στίγμα και την κορωνίδα της κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησής μας. Αυτής του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, μέσω της οποίας θέσαμε τέρμα στην ασύδοτη επιδοματική πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης, η οποία είχε μετατρέψει τη χώρα σε επιδοματικό παράδεισο. Με τον εξορθολογισμό των κοινωνικών παροχών κατέστη σήμερα δυνατή η στήριξη εκείνων των συμπολιτών μας που πραγματικά και όχι κατ' επίφασιν χρήζουν της στήριξης του κράτους, με ιδιαίτερη αναφορά στους άνεργους και τους χαμηλόμισθους.

Είναι μέσω αυτής της μεταρρύθμισης, την οποία χαρακτήρισε "φιάσκο" στη χθεσινή του ομιλία ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ, με την οποία για πρώτη φορά τυγχάνουν της στήριξης του κράτους 23 500 νέοι συμπατριώτες μας μαζί με άλλες 19 000 ληπτών δημοσίου βοηθήματος. Επιπρόσθετα και χωρίς καμία απολύτως διαφοροποίηση των κριτηρίων μεταφέρονται στο ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και όσοι από τις 28 500 χαμηλοσυνταξιούχους το αιτήθηκαν. Και είναι ενδιαφέρον να θυμηθούμε ότι επί κυβέρνησης Χριστόφια κανένας δε σκέφτηκε ούτε τους μακροχρόνια άνεργους, αλλά ούτε και όσους εργάζονταν με ιδιαίτερα χαμηλούς

μισθούς, και οι οποίοι λόγω της “ευφάνταστης” πολιτικής που τότε ακολουθείτο δε δικαιούνταν ίχνος επιδόματος, επειδή απλά διέθεταν μια μικρή ακίνητη περιουσία. Αν η σημερινή ανθρωποκεντρική επιδοματική πολιτική χαρακτηρίζεται από το ΑΚΕΛ ως “φιάσκο”, τότε πώς πρέπει να χαρακτηρίσουμε την ακελική πολιτική κοινωνικής πρόνοιας, που παραχωρούσε ανεξέλεγκτα και χωρίς κανένα έλεγχο τα επιδόματα σε Ελληνοκύπριους και μη; Δεν είναι αυτή η ίδια πολιτική σας, φίλοι του ΑΚΕΛ, που έστελνε πασχαλινά επιδόματα σε χιλιούχους, αλλά και εκατομμυριούχους επιφανείς συμπολίτες μας; Δεν είναι το δικό σας Υπουργικό Συμβούλιο που με απόφασή του μείωσε κατά €113 εκατομ. τις κοινωνικές παροχές συμπεριλαμβανομένων και μέτρων κοινωνικής συνοχής για τα άτομα με ειδικές ανάγκες;

Απαντώ ακόμα στη χθεσινή επίσης παραπλανητική δήλωση του κ. Κυπριανού ότι τα χρήματα της νέας επιδοματικής πολιτικής απεκόπησαν -τάχατες- από συνταξιούχους, από μονογονιούς, αλλά και από άτομα με αναπηρία. Η αλήθεια είναι ότι αυτά τα χρήματα δεν απεκόπησαν από κανέναν. Εξοικονομήθηκαν λόγω του σωστού ελέγχου που σήμερα ασκείται μέσω του μητρώου του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, στη σύσταση του οποίου λυσσαλέα αντιτάχθηκε το ΑΚΕΛ κατά την ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας. Και θα ήταν πραγματικά ενδιαφέρον να μας απαντήσει το ΑΚΕΛ εάν θεωρεί λανθασμένο τον τερματισμό του δημοσίου βοηθήματος στους 1 500 και πλέον λήπτες, οι οποίοι επιδοτούνταν με απόφαση της δικής σας κυβέρνησης και οι οποίοι βρέθηκαν σήμερα -μετά τον έλεγχο- να έχουν καταθέσεις που κυμαίνονται από €25.000 μέχρι και €1 εκατομ. Ή ακόμα εάν θεωρείτε ότι λανθασμένα απεκόπη το επίδομα του χαμηλοσυνταξιούχου από εκείνα τα άτομα που απέκρυβαν καταθέσεις δεκάδων χιλιάδων ή δε δήλωναν εισοδήματα από ενοίκια. Είναι λοιπόν από την άσκηση ελέγχου σ’ αυτές τις περιπτώσεις που επιχορηγούνταν ασύδοτα που εξοικονομήθηκαν χρήματα για εκείνους τους συμπολίτες μας που πραγματικά χρήζουν στήριξης.

Αυτή η κοινωνική πολιτική του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, αγαπητοί συνάδελφοι, την οποία το ΑΚΕΛ επιμένει να κατακεραυνώνει καθημερινά, συμπληρώνεται με την παροχή επιδόματος φροντίδας, το οποίο επίσης αυξήθηκε σε μηνιαία βάση, από τα €250 στα €400, και το οποίο δικαιούνται να αιτηθούν ακόμη και όσοι εκ των αιτητών του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος απορρίφθηκαν λόγω εισοδηματικών ή περιουσιακών κριτηρίων. Για μας έχει επίσης ιδιαίτερη σημασία το γεγονός ότι διευρύνθηκαν και ενισχύθηκαν τα κριτήρια και τα επιδόματα και προς τα άτομα με αναπηρία. Μέσα στο σημερινό εξαιρετικά δύσκολο περιβάλλον είναι με αυτές τις ρυθμίσεις που πετύχαμε την κοινωνική προστασία και αλληλεγγύη, αλλά και τη διασφάλιση της αξιοπρεπούς διαβίωσης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

Στο δύσκολο δρόμο της επανόδου στην ομαλότητα όμως ακόμη μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας έχει η αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας. Η μέχρι σήμερα ακολουθούμενη πολιτική απασχόλησης της κυβέρνησης, παρά τις δυσόιωνες προβλέψεις, αρχικά πέτυχε τη συγκράτηση της ανεργίας και στη συνέχεια τη μικρή μείωσή της στο 14,7% από το 17% που καταγραφόταν κατά την ανάληψη της διακυβέρνησης. Αυτό όμως σαφώς και δε μας ικανοποιεί και ούτε μπορεί να αποτελεί τον τελικό μας στόχο. Χρειάζεται να γίνουν και γίνονται ήδη πολύ περισσότερα. Είναι άλλωστε και γι’ αυτό το λόγο, πέραν του σεβασμού στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, που δε συμφωνούμε ότι πρέπει με νομοθετική ρύθμιση να ξαναστείλουμε στην ανεργία χιλιάδες εργαζομένων στο λιανικό εμπόριο υιοθετώντας τις θέσεις των κομμάτων της αντιπολίτευσης αναφορικά με τα ωράρια.

Ταυτισμένη με την προσπάθεια αναχαίτισης της ανεργίας είναι και η πάταξη του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας, η οποία δυστυχώς ανθεί στον τόπο μας, με το ποσοστό μεταξύ των Ελληνοκυπρίων να φτάνει στο 25% και μεταξύ των κοινοτικών στο εκπληκτικό 55%. Αυτή η πραγματικότητα στοιχίζει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ετήσια απώλεια εσόδων ύψους €40 εκατομ. Αναμένουμε με ενδιαφέρον, στις αρχές του 2016, την ολοκλήρωση της κυβερνητικής στρατηγικής για αντιμετώπιση του προβλήματος, η οποία μεταξύ άλλων διαλαμβάνει την ενίσχυση του ελέγχου και την εισαγωγή αυστηρότερων ποινών για τους παρανομούμενους.

Την ίδια ώρα βρίσκεται σε εξέλιξη μια ακόμη μεγάλη μεταρρυθμιστική προσπάθεια, αυτή του δημόσιου τομέα. Πέραν της αριθμητικής μείωσης της δημόσιας υπηρεσίας όμως, εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό θεωρούμε ότι αυτή η προσπάθεια θα πρέπει να συνοδεύεται και από άλλες βαθύτερες μεταρρυθμιστικές τομές, όπως η ενίσχυση του θεσμού της κινητικότητας στο σύνολο του δημόσιου τομέα, αλλά και ο καθορισμός αξιόπιστων κριτηρίων τόσο για τις προαγωγές όσο και για τις αυξήσεις, ώστε να βελτιωθεί η αποδοτικότητά του.

Ακόμα μία κεφαλαιώδους σημασίας μεταρρύθμιση, που εκ των πραγμάτων αναμένεται να υλοποιηθεί μετά την έξοδο από το μνημόνιο και χωρίς τη δαμόκλειο σπάθη των διεθνών δανειστών μας, είναι και αυτή της δημόσιας υγείας. Μια μεταρρύθμιση που δεν μπορεί να καθυστερήσει άλλο, αφού τα δημόσια κυρίως νοσηλευτήρια βρίσκονται κυριολεκτικά στον αναπνευστήρα. Και θέλω εδώ να θυμίσω στην αγαπητή συνάδελφο κ. Μισιαούλη ότι -χωρίς να διαφωνώ με αρκετές από τις δικές της επισημάνσεις- όλα όσα απαρτίθησαν ή τα πλείστα τουλάχιστον δεν έγιναν σε μία νύχτα ούτε επί της παρούσας κυβέρνησης αλλά από καταβολής της Κυπριακής Δημοκρατίας και θεωρώ ότι η ευθύνη για τούτο είναι συλλογική.

Μέχρι την εφαρμογή όμως ενός Γενικού Συστήματος Υγείας με επίκεντρο τον ίδιο τον ασθενή, είναι εξαιρετικά σημαντικό να υιοθετηθούν μεταρρυθμιστικές πολιτικές με βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, όπως η

διοικητική και οικονομική αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, αλλά και η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση των μεγάλων λιστών αναμονής. Και είναι γι' αυτό που χαιρετίζουμε την πρόσφατη απόφαση του Υπουργείου Υγείας για διεύρυνση του πεδίου των παρεχόμενων υπηρεσιών σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα με τη μέθοδο του κουπονιού.

Μεσοπρόθεσμα θα πρέπει να εισαχθεί η πρωτοβάθμια περίθαλψη για όλους τους πολίτες και η παροχή της απαραίτητης φαρμακευτικής αγωγής, ώστε να φτάσουμε στον τελικό στόχο της εφαρμογής ενός αξιόπιστου και οικονομικά βιώσιμου ΓΕΣΥ, που θα εξυπηρετεί το λαό και δε θα αποτελεί κίνδυνο κατάρρευσης της οικονομίας. Τώρα είναι η ώρα που όλοι θα πρέπει να τοποθετηθούμε ευθαρσώς για το ποιο ακριβώς σύστημα υγείας θέλουμε. Με την προϋπόθεση ότι θα προηγηθεί ακριβής κοστολόγηση υπηρεσιών και θα εκπονηθεί, κύριε υπουργέ, μελέτη βιωσιμότητας, κρίνω ως ρεαλιστική και πρακτικά εφαρμόσιμη την εισήγησή σας για υιοθέτηση ενός μονοασφαλιστικού μοντέλου με δυνατότητα μετεξέλιξης του σε πολυασφαλιστικό, εάν αυτό σε βάθος χρόνου αποδειχθεί ότι είναι προς το δημόσιο συμφέρον.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα ήταν υπερβολικό να πούμε ότι εξαιτίας των πολλών συγκρουόμενων συμφερόντων η μεταρρυθμιστική προσπάθεια ενδεχομένως να αποδειχθεί δυσκολότερη και από την αποφυγή της χρεοκοπίας, την οποία πετύχαμε. Αυτή η προσπάθεια όμως δεν επιδέχεται ούτε αναβολής ούτε πιασμογυρισμάτων, εάν θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα σύγχρονο, αξιόπιστο και λειτουργικό κράτος με σωστές δομές και μακριά από τα προβλήματα του παρελθόντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμπληρώστε.

Ν. ΝΟΥΡΗΣ:

Συμπληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός εκτιμά ότι ο φετινός προϋπολογισμός αποτελεί δικαίωση των πολιτικών μας, διορθώνοντας το χάος που προφανώς έμεινε φωτογραφικά αποτυπωμένο στο μυαλό του συναδέλφου κ. Γιώργου Γεωργίου από τον καιρό της δικής τους διακυβέρνησης. Και αυτός ο προϋπολογισμός αποτελεί την αφετηρία για επάνοδο της πατρίδας μας στην ευημερία, στην ανάπτυξη και στην ανάκαμψη. Γι' αυτό κι εμείς θα τον υπερψηφίσουμε.

Εύχομαι σε όλους καλές γιορτές και κάθε προσωπική και οικογενειακή ευτυχία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και με υγεία.

Ευχαριστούμε, κύριε Νουρή.

Ακολουθεί η κ. Αθηνά Κυριακίδου, βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος επαρχίας Λεμεσού.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση και η έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί κατά γενική ομολογία κορυφαία νομοθετική και προπαινετική πολιτική πράξη για κάθε κοινοβούλιο. Ο κρατικός προϋπολογισμός προδιαγράφει την πορεία που θα ακολουθήσει ο τόπος και τις επιπτώσεις στην οικονομία και στην κοινωνία του τόπου.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ξεκινώντας με το Υπουργείο Παιδείας θα ήθελα να συγχαρώ τον Υπουργό Παιδείας, που επέδειξε πολιτικό θάρρος και ένα χρόνιο θέμα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης έχει νομοθετικά ρυθμιστεί. Αναφέρομαι στο σύστημα διορισμού στον τομέα της εκπαίδευσης. Ένα ζήτημα που για περισσότερο από δύο δεκαετίες παρέμενε άλυτο κυρίως λόγω έλλειψης πολιτικής βούλησης. Το νέο σύστημα ενισχύει την αξιοκρατία, καθώς πλέον θέση στην έδρα θα παίρνουν οι πιο προσοντούχοι. Αναμένω ωστόσο να δούμε να υλοποιούνται σύντομα και τα υπόλοιπα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Ιδιαίτερα το σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου ως επίσης το σύστημα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η εισαγωγή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, η δημιουργία μητρώου και η μέθοδος ελέγχου των αιτητών αποτελεί μια θετική εξέλιξη και ένα χρήσιμο εργαλείο ως προς την άσκηση ορθής κοινωνικής πολιτικής από το κράτος. Με το νέο σύστημα λαμβάνουν βοήθεια όσοι έχουν ανάγκη, περιορίζοντας στο ελάχιστο τις

περιπτώσεις όπου επιτήδριοι εκμεταλλεύονταν τις αδυναμίες ελέγχου από το κράτος. Ωστόσο, οφείλουμε να σημειώσουμε τη μεγάλη καθυστέρηση που υπήρξε ως προς την εξέταση και επανεξέταση των αιτήσεων. Το υπουργείο έκανε ξεκάθαρα κακό προγραμματισμό, με αποτέλεσμα να υπάρξει τεράστια καθυστέρηση, ώστε πρόσωπα που πραγματικά έχουν άμεσα ανάγκη να περιμένουν για μήνες αβοήθητα.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αναντίλεκτα ο τομέας της υγείας έχει επηρεαστεί αρνητικά από την οικονομική κρίση που επικρατεί στον τόπο μας. Την ίδια ώρα όμως η κρίση έχει φανερώσει σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα και παθογένειες που προϋπήρχαν αυτής. Σε πρόσφατη επίσκεψή μας στο Νοσοκομείο Λεμεσού ενημερωθήκαμε για τα πολλά και σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει, προβλήματα τα οποία δημιουργήθηκαν κυρίως από τις μειώσεις στους προϋπολογισμούς και από την αύξηση του αριθμού των πολιτών που επισκέπτονται τα δημόσια νοσηλευτήρια ένεκα της κρίσης. Η υποστελέχωση, ο ανεπαρκής εξοπλισμός, η έλλειψη υλικών, οι λίστες αναμονής δίνουν την εντύπωση μιας γενικής αποξήλωσης όλων των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Η εφαρμογή του ΓΕΣΥ είναι πλέον επιτακτική ανάγκη. Έχουμε υποχρέωση να φτάσουμε σε συμφωνία το συντομότερο δυνατό για το σχέδιο υγείας που επιθυμούμε. Τέλος, θα ήθελα να τονίσω την ικανοποίησή μου για την τοποθέτηση του Υπουργού Υγείας σε σχέση με τη δημιουργία ακτινοθεραπευτικού κέντρου στη Λεμεσό. Ελπίζω σύντομα να μετουσιωθεί σε πράξη, ώστε να προσφέρουμε καλύτερη φροντίδα σε μια ευαίσθητη ομάδα συνανθρώπων μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα θέμα το οποίο έχω εγγράψει προς αυτεπάγγελτη εξέταση στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής. Αφορά την αξιοποίηση των τροφίμων, που, παρ' όλο βρώσιμα, δεν πρόκειται να καταναλωθούν, με αποτέλεσμα να καταλήγουν στα σκουπίδια. Είναι γεγονός πως υπάρχουν περισσεύματα τροφίμων και είναι επίσης γεγονός πως ένας μεγάλος αριθμός συμπολιτών μας βρίσκεται στην ανέχεια και καταφεύγει στα κοινωνικά παντοπωλεία.

Πρέπει λοιπόν ως νομοθετικό σώμα να βρούμε τρόπους να λειτουργήσουμε, ώστε να ενισχύσουμε τις προσπάθειες των μη κερδοσκοπικών οργανισμών και συνδέσμων που επιτελούν αυτό το τόσο σημαντικό κοινωνικό έργο. Δεν πρέπει να στηριζόμαστε μόνο στις φιλανθρωπικές ευαισθησίες των συμπολιτών μας, αλλά να νομοθετήσουμε με τέτοιο τρόπο, ώστε να ενθαρρύνουμε τον ιδιωτικό τομέα να εμπλακεί ακόμη περισσότερο και να δημιουργήσουμε κουλτούρα εταιρικής ευθύνης και προσφοράς. Παράλληλα, να ευαισθητοποιήσουμε ακόμη περισσότερο τους πολίτες, ώστε να μειωθούν αισθητά οι σπατάλες στα τρόφιμα, γεγονός που θα επιφέρει πολλαπλά οφέλη στην κοινωνία, στο περιβάλλον και στα οικονομικά κάθε νοικοκυριού.

Συγχαίρω λοιπόν όλες τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, την Εκκλησία και όλους τους συμπολίτες μας που είναι αλληλέγγυοι. Είναι όμως καιρός να δούμε πώς το κράτος μπορεί να ενισχύσει αυτές τις προσπάθειες. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει στα κράτη μέλη να αναπτύξουν εθνικές στρατηγικές για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων, με στόχο αυτή να μειωθεί κατά τουλάχιστον 30% έως το 2025.

Την ίδια ώρα στη Γαλλία, στα πλαίσια ενός ευρύτερου νόμου σε σχέση με την ενέργεια και το περιβάλλον, η Γαλλική Εθνοσυνέλευση ενέταξε στο νόμο αυτό πρόνοιες που αφορούν τον περιορισμό στη σπατάλη τροφίμων από τις υπεραγορές και τα φαγοπωλεία. Συγκεκριμένα, ο νόμος απαγορεύει στους εμπόρους τροφίμων να πετούν τρόφιμα. Οφείλουν να δωρίζουν τα απούλητα αλλά βρώσιμα τρόφιμα σε φιλανθρωπικές οργανώσεις για άμεση κατανάλωση από άπορους και τα μη βρώσιμα σε φάρμες για κτηνοτροφικούς και γεωργικούς σκοπούς. Εδώ, στη Γαλλία δηλαδή, προκύπτει ένα πρόβλημα, καθώς δεν μπορούν να τους υποχρεώσουν να τα διανέμουν, παρά μόνο να τα προσφέρουν δωρεάν. Ωστόσο, στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής το κράτος παραχωρεί φορολογικές ελαφρύνσεις σε βιομηχανίες τροφίμων που προσφέρουν και διανέμουν δωρεάν τα πλεονάσματά τους σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που εξυπηρετούν άπορους, ηλικιωμένους και παιδιά. Εισηγούμαι λοιπόν να εξετάσουμε αμέσως με ποιο τρόπο μπορούμε να δώσουμε κίνητρα στις επιχειρήσεις τροφίμων, ώστε να αναπτύξουν και να ενισχύσουν τέτοιου είδους δραστηριότητες. Θα μπορούσαμε να σκεφτούμε ακόμη και φορολογικά κίνητρα.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κράτησα για το τέλος τις σκέψεις μου σε σχέση με το εθνικό μας θέμα. Σαράντα ένα χρόνια μετά την τουρκική εισβολή το Κυπριακό παραμένει άλυτο. Δε θα μπω στη διαδικασία να αναφέρω τις αρχές στις οποίες πρέπει να εδράζεται η λύση του Κυπριακού, καθώς πιστεύω πως σε γενικές γραμμές σχεδόν όλες οι πολιτικές δυνάμεις συμφωνούμε ως προς τη μορφή της λύσης, με εξαίρεση όλους όσοι διαφωνούν με τη λύση διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας.

Στόχος μας είναι μια λύση που να απαλλάσσει την πατρίδα μας από τις συνέπειες της εισβολής και της κατοχής και να δημιουργεί συνθήκες αρμονικής και ειρηνικής συνύπαρξης σε μια κοινή και ειρηνική πατρίδα, που θα προσφέρει ευημερία στο σύνολο του λαού. Ενός λαού που θα ζει, θα δημιουργεί και θα προοδεύει με

κατοχυρωμένα και διασφαλισμένα τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του και χωρίς “εκπτώσεις” που θα θέτουν σε κίνδυνο στο μέλλον την ειρήνη και την ασφάλεια. Χρειάζεται όμως η πολιτική ηγεσία του τόπου να στρέψει το βλέμμα προς το μέλλον. Όπως είπε και ένας φίλος, έχει υποχρέωση να εμπνευστεί από τις προοπτικές του μέλλοντος και να μην περιοριστεί στις συνταγές του παρελθόντος. Το υφιστάμενο status quo, η de facto διαίρεση του νησιού μας, δεν είναι λύση.

Γι’ αυτούς ακριβώς τους λόγους πρέπει να στρέψουμε το βλέμμα μας στο μέλλον. Έχουμε υποχρέωση να μονιάσουμε και να δράσουμε με ενότητα. Να αφήσουμε πίσω αυτά που μας χωρίζουν. Έχουμε υποχρέωση να στηρίξουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως διαπραγματευτή των συμφερόντων μας και να δημιουργήσουμε τις συνθήκες εκείνες που θα οδηγήσουν στη λύση του Κυπριακού. Έχουμε υποχρέωση, έστω και τώρα, να δημιουργήσουμε κουλτούρα λύσης και ειρηνικής συμβίωσης με τους Τουρκοκυπρίους, ώστε μαζί να ζήσουμε σε μια επανενωμένη Κύπρο, γιατί για εμάς τα τετελεσμένα της εισβολής δεν πρέπει να είναι τετελεσμένα.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πριν κλείσω, θα ήθελα να πω το εξής: Με ενοχλούν πολύ δηλώσεις και συμπεριφορές πολιτικών του τύπου «εμείς θα σώσουμε τον τόπο, εμείς θα σώσουμε την Κυπριακή Δημοκρατία». Είναι προσβλητικό. Είναι προσβλητικό και υποτιμητικό για το λαό μας. Η διαίρεση του λαού σε εθνοσωτήρες και εθνοκαταστροφείς είναι ό,τι χειρότερο θα μπορούσα να φανταστώ σε αυτές τις κρίσιμες ώρες. Ευχή λοιπόν για το νέο έτος: Ας ενώσουμε δυνάμεις, ώστε να πετύχουμε μια βιώσιμη και λειτουργική θέση του εθνικού μας προβλήματος, όπου θα ζήσουν με ειρήνη τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας, παρά να ενώνουμε δυνάμεις που θα πολεμήσουν την λύση, προτού καν μας κατατεθεί. Ας περιμένουμε πρώτα να δούμε τη λύση και μετά να την κρίνουμε και να τοποθετηθούμε.

Καλές γιορτές και καλό νέο έτος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Παρακαλώ τον κ. Γιαννάκη Γαβριήλ, βουλευτή Αμμοχώστου του ΑΚΕΛ, να προσέλθει στο βήμα.

Γ. ΓΑΒΡΙΗΛ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η επικοινωνιακή τακτική των κυβερνήσεων εστιάζεται το τελευταίο διάστημα σε μια απεγνωσμένη προσπάθεια να πείσουν ότι όλα βαίνουν καλώς στην οικονομία. Πόσο όμως ανταποκρίνεται η πιο πάνω θέση στην πραγματικότητα;

Όσον αφορά στον αγροτικό τομέα και το αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας, ο προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας για το 2016 είναι μειωμένος σε σχέση με το 2015 κατά 11% στο σύνολό του και κατά 42% στις αναπτυξιακές δαπάνες, ποσοστό το οποίο μεταφράζεται σε μείωση €24 εκατομ., παρά την προσπάθεια του υπουργείου μέσα από αλχημείες να τον παρουσιάσει ως αναπτυξιακό.

Πέρα όμως από τον κουτσουρεμένο προϋπολογισμό, θα πρέπει να αξιολογηθεί η επίδοση της κυβέρνησης σε σχέση με το πιο σημαντικό εργαλείο που έχει στα χέρια της για εκσυγχρονισμό, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα και στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης. Αναφέρομαι στα εκάστοτε προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκά ταμεία. Να αναφέρω ότι μόνο για το 2013 η κυβέρνηση Αναστασιάδη απέκοψε και στέργησε από τους αγρότες €50 εκατομ. που προνοούνταν στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Όσον αφορά το κυπριακό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, διανύουμε τον τελευταίο μήνα του 2015 και μέχρι τις προηγούμενες μέρες ήταν το μοναδικό πρόγραμμα από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν είχε ακόμα εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η ευθύνη για την καθυστέρηση αυτή βαρύνει αποκλειστικά την κυβέρνηση, της οποίας οι λάθος χειρισμοί και προχειρότητες είχαν ως αποτέλεσμα να έχουν παρέλθει ήδη τα δυο χρόνια του επταετούς προγράμματος χωρίς να έχει διατεθεί ούτε ένα ευρώ στην αγροτική οικονομία. Στο χρονικό σημείο που βρισκόμαστε ο κίνδυνος να μην εκταμιευτούν κονδύλια από το πρόγραμμα ούτε το 2016 είναι πλέον περισσότερο από ορατός, εφόσον τα σχέδια δεν έχουν ακόμα προκηρυχθεί. Ενδεικτικά αναφέρω ότι το νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης προβλέπει τη διάθεση €240 εκατομ., περίπου €35 εκατομ. ετησίως. Όλες οι πιο πάνω περικοπές δεν αποτελούν εκσυγχρονισμό της γεωργικής παραγωγής, όπως ανέφερε στη χθεσινή του ομιλία ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά δείχνουν μια εικόνα εγκατάλειψης, απώρροια της οποίας είναι και οι σημερινές κινητοποιήσεις των αγροτών, και αποδεικνύουν ότι η στρόφιγγα χρηματοδότησης του αγροτικού τομέα τα τελευταία τρία χρόνια έχει

κλείσει ερμητικά από την κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού. Προς τέρψιν βεβαίως των αριθμών, των δεικτών και των δανειστών, προς απογοήτευση όμως των αγροτών.

Τα πιο πάνω στοιχεία είναι αρκούτσως ενδεικτικά για την αγροτική πολιτική της κυβέρνησης. Και συμβαίνουν τότε; Ακριβώς σε μια περίοδο που η Κύπρος διανύει τη βαθύτερη οικονομική κρίση στην ιστορία της και ο αγρότης της Κύπρου έχει ανάγκη περισσότερο από ποτέ και περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο συνάδελφό του στη Ευρώπη άμεση στήριξη, για να μπορέσει να ανακάμψει. Τα στοιχεία είναι εκεί, αδιάψευστος μάρτυρας της σκληρής πραγματικότητας που βιώνουν οι αγρότες, και αποδεικνύουν ότι το success story της κυβέρνησης το πληρώνουν -με βαρύ τίμημα- οι απλοί αγρότες. Η όποια περίοδος χάριτος έχει λήξει προ πολλού. Κριθήκατε ανάξιοι εμπιστοσύνης και από τον αγροτικό κόσμο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από την πρώτη μέρα ανάληψης της διακυβέρνησης του τόπου η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού, πιστή στη νεοφιλελεύθερη ιδεολογία που επιτάσσει τη θεοποίηση καθετί ιδιωτικού, προχωρά στοχοπροσηλωμένα στη διάλυση και το ξεπούλημα δημόσιων οργανισμών. Δημόσιοι οργανισμοί και θεσμοί που βρίσκονται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Γεωργίας και οι οποίοι για δεκαετίες προσέφεραν και συνεχίζουν να προσφέρουν τα μέγιστα στην αγροτική ανάπτυξη του τόπου και στην αύξηση του γεωργικού εισοδήματος βρίσκονται στο στόχαστρό τους.

Ενδεχόμενη απεμπλοκή του κράτους από την εμπορία σιτηρών θα έχει οδυνηρές συνέπειες όχι μόνο για το γεωργοκτηνοτροφικό κόσμο, αλλά και για την οικονομία στο σύνολό της. Η πιο πάνω ορθή θέση έχει διατυπωθεί και από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών, βασισμένη σε συμπεράσματα μελέτης που διενεργήθηκε για την αναδιοργάνωση του οργανισμού. Ξαφνικά όμως, όπως ενημερωθήκαμε αρμοδίως, το Υπουργείο Γεωργίας έχει εγκαταλείψει τη μελέτη και χωρίς επιστημονική τεκμηρίωση προωθεί ουσιαστικά το κλείσιμο-ξεπούλημα της επιτροπής και την παράδοση του τομέα και των δεκάδων εκατομμυρίων του τζίρου στα χέρια των λίγων εκλεκτών της κυβέρνησης.

Όντως η Επιτροπή Σιτηρών αντιμετωπίζει από το 2013 σοβαρά προβλήματα εξαιτίας του κουρέματος των καταθέσεων της και της εισόδου νέων ανταγωνιστών στην αγορά σιτηρών. Χρειάζεται, ναι, άμεσα αναδιοργάνωση και διορθωτικές κινήσεις, προκειμένου να ανακτήσει το μερίδιο της αγοράς και να καταστεί κερδοφόρα. Λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι όλο αυτό το διάστημα η κυβέρνηση, έχοντας ως τελικό και μοναδικό στόχο το κλείσιμο της επιτροπής, παρέμεινε απαθής, χωρίς να λάβει ούτε ένα μέτρο αναστροφής της ζημιολογίας.

Ως ΑΚΕΛ δηλώνουμε και επαναλαμβάνουμε ότι θα σταθούμε ανάχωμα και θα πράξουμε ό,τι είναι δυνατό, με μοναδικό γνώμονα το ευρύτερο συμφέρον του τόπου. Ενδεχόμενη παράδοση του τομέα των σιτηρών βορά στις ορέξεις κερδοσκοπικών συμφερόντων θα οδηγήσει αναπόφευκτα -σε μια μικρή αγορά όπως είναι η Κύπρος- στη δημιουργία ολιγοπωλών και στην αύξηση των τιμών. Τα ίδια αποτελέσματα βιώνουμε άλλωστε και σε άλλους τομείς της οικονομίας.

Μέχρι και ο ΚΟΑΠ -ο οποίος ιδρύθηκε ως ανεξάρτητος οργανισμός με ομόφωνη απόφαση της Βουλής και κατόπιν απαίτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να εκτελεί τις πληρωμές μακριά από οποιοδήποτε πολιτικές παρεμβάσεις- βρέθηκε στο στόχαστρο του Υπουργείου Γεωργίας με σκέψεις για υπαγωγή του, ως τμήματος, στο υπουργείο. Το ΑΚΕΛ αποτιμά ως θετικό το μοντέλο λειτουργίας του ΚΟΑΠ και δηλώνει ότι θα σταθεί εμπόδιο σε οποιοσδήποτε μεθοδεύσεις που θα εξυπηρετούν μικροπολιτικές σκοπιμότητες.

Στο τέλος του τρέχοντος έτους εκπνέει η ισχύς του Σχεδίου Γεωργικής Ασφάλισης, χωρίς μέχρι σήμερα να υπάρχει οτιδήποτε εκ μέρους του υπουργείου για τη μελλοντική λειτουργία του οργανισμού και της γεωργικής ασφάλισης. Είναι θέση του ΑΚΕΛ ότι η αλληλεγγύη μεταξύ των κλάδων ήταν καθοριστικός παράγοντας για την επιτυχία του σχεδίου και την προστασία των γεωργών. Ενδεχόμενη εισαγωγή της εθελοντικής γεωργικής ασφάλισης θα αποβεί καταστροφική για την αγροτική οικονομία του τόπου. Ο ΟΓΑ, παρ' όλα τα προβλήματά του, αποτελεί ευλογία για τους αγρότες και θα πρέπει να εγκαταλειφθούν οι μεθοδεύσεις της κυβέρνησης για κλείσιμό του.

Στο στόχαστρο της κυβέρνησης έχει βρεθεί και το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών. Ο οργανισμός λειτουργεί εδώ και έντεκα χρόνια με επιτυχία υπό καθεστώς πλήρους φιλελευθεροποιημένης αγοράς και ανταγωνισμού χωρίς καμία κρατική στήριξη και πρέπει να διατηρηθεί, προκειμένου να συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες του στους πατατοπαραγωγούς.

Οι αγρότες περιμένουν εδώ και τρία χρόνια και φαίνεται ότι θα περιμένουν για πολύ ακόμα υλοποίηση των δεσμεύσεων της κυβέρνησης για το αγροτικό πετρέλαιο, τη μείωση της τιμής του ρεύματος και τα σχέδια ενίσχυσης και εισόδου νέων γεωργών στο επάγγελμα.

Η αγροτική οικονομία, κυρίες και κύριοι, χρειάζεται ανάπτυξη και ενίσχυση της έρευνας για νέες καλλιέργειες. Χρειάζεται δομές εμπορίας υπέρ των μικρομεσαίων και όχι διάλυσή τους προς όφελος των μεσαζόντων και του μεγάλου κεφαλαίου όπως προωθεί η κυβέρνηση. Χρειάζεται ενέσεις ρευστότητας, πρόσβαση σε χρηματοδότηση και μέτρα για μείωση του κόστους και όχι νέα χαράτσια όπως ο φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας και η φορολόγηση του αγροτικού πετρελαίου. Χρειάζεται ταυτόχρονα όπως η έγκαιρη καταβολή εκταρικών και κεφαλικών επιδοτήσεων το Δεκέμβριο και όχι το Μάρτιο.

Από τα πιο πάνω και μόνο εξάγεται εύκολα το συμπέρασμα ότι τρία χρόνια μετά όχι μόνο δεν ήρθε η πολυπόθητη άνοιξη που υποσχέθηκε η κυβέρνηση Αναστασιάδη, αλλά ο αγροτικός κόσμος βιώνει παρατεταμένη χειμώνα -και το χειρότερο- χωρίς ορατό φως και ελπίδα για έξοδο από τα προβλήματα που επισώρευσαν οι αποφάσεις και οι πολιτικές της κυβέρνησης. Είναι αυτές οι αναγκαίες πολιτικές για εκσυγχρονισμό, εξυγίανση και μια νέα πορεία; Είναι -λέμε εμείς- μια ακραία ταξική πολιτική της κυβέρνησης Αναστασιάδη-Συναγερμού με τη στήριξη, συνεργασία και συμπαράσταση της τρόικας.

Η με πολλές τυμπανοκρουσίες επίσκεψη του Προέδρου Αναστασιάδη στην επαρχία Αμμοχώστου -δύομιση χρόνια μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης του τόπου- και η εξαγγελία προ πολλού προγραμματισμένων και τροχοδρομημένων έργων δεν εξυπηρέτησε τίποτε άλλο, παρά μόνο την επικοινωνιακή τακτική των κυβερνήσεων. Το κρατικό νοσηλευτήριο της περιοχής εξακολουθεί να είναι υποστελεχωμένο -έφυγε ο Υπουργός Υγείας- και πλειάδα πολεοδομικών και άλλων έργων ανάπτυξης έχει μπει στο ψυγείο. Σημειώνουμε ωστόσο τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί και θα παρακολουθούμε την πορεία υλοποίησής τους.

Κλείνοντας επαναλαμβάνουμε ότι ο προϋπολογισμός λιτότητας και περικοπών που έχουμε ενώπιόν μας, καθώς και οι πολιτικές που ακολουθούνται από την κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού τους μόνους που κάνουν να χαμογελούν είναι τους τρώκανους και τους λίγους εκλεκτούς της κυβέρνησης. Ως ΑΚΕΛ θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του 2016.

Καλές γιορτές.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Παρακαλώ τώρα την κ. Μαρία Κυριακού, βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού στη Λευκωσία, να προσέλθει στο βήμα.

Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρ' όλο που σήμερα συζητούμε την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού, να μου επιτρέψετε, σε αυτά τα οκτώ λεπτά που έχω στη διάθεσή μου, να ασχοληθώ με τη μείωση του ιδιωτικού χρέους, με το χρέος της οικογένειας, το χρέος του φοιτητή, του συνταξιούχου, του ατόμου το οποίο χρειάζεται βοήθεια ή μιας επιχείρησης που χρειάζεται να διατηρηθούν οι θέσεις εργασίας της, για να μην απολυθεί κόσμος και να διατηρήσει την επιχειρηματικότητά της.

Σε υψηλά επίπεδα εξακολουθούν να παραμένουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των τραπεζών μας, σύμφωνα με τη στατιστική της Κεντρικής Τράπεζας, αλλά και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Φαίνεται ότι έχουμε την πρωτιά σε όλη την Ευρώπη, αλλά και παγκόσμια των υψηλών αριθμών μη εξυπηρετούμενων δανείων του ιδιωτικού χρέους. Έχουμε φτάσει το 2015 κάπου στο 47% έναντι των χορηγήσεων των υπόλοιπων δανείων, ενώ στην υπόλοιπη Ευρώπη είναι μόνο 8,3%. Αυτή είναι τεράστια διαφορά από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Η Κύπρος είναι πρώτη και δεύτερη έπεται η Ελλάδα με 34% και μετά η Ιρλανδία.

Και ερωτώ, που οφείλεται αυτό το υψηλό ιδιωτικό χρέος; Έχουμε συνηθίσει να μην πληρώνουμε τις υποχρεώσεις μας ή θέλουμε να χρησιμοποιούμε τα χρήματα των άλλων που μας δανείζουν οι τράπεζες απλόχερα και χωρίς μελέτη βιωσιμότητας; Ή γιατί μας χρεώνουν πάρα πολύ υψηλούς τόκους υπερημερίας;

Ένας από τους επτά Έλληνες σοφούς, ο Κλεόβουλος, μας είχε πει "παν μέτρον άριστον"! Να αποφεύγουμε τις ακρότητες και να τηρούμε το μέτρο στην ιδιωτική μας ζωή και στο δημόσιό μας βίο. Χαριτολογώντας, λέει κάποιος, σχολιάζοντας σήμερα, ένας σημερινός Έλληνας, μας λέει, «ξέρετε, οι αρχαίοι Έλληνες έλεγαν "παν μέτρον άριστον", γιατί οι Έλληνες δεν έχουμε μέτρο! Γιατί οι Έλληνες είναι των άκρων». Εγώ δε θέλω να το πιστέψω αυτό, αλλά φαίνεται ότι στους σημερινούς καιρούς, πράγματι έχουμε ξεπεράσει το μέτρο. Στους καλούς καιρούς δανειζόμασταν χωρίς μέτρο. Στους καλούς καιρούς οι τράπεζες μας έδιναν χρήματα χωρίς κανένα μέτρο και μας χρέωναν χωρίς μέτρο. Είναι φανερό ότι δανειζόμαστε πολύ περισσότερο

από ό,τι μπορούμε να αποπληρώνουμε και γι' αυτό έχουμε το μεγαλύτερο αριθμό μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώπη.

Η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία λέει ότι η Κύπρος δανείζεται και ξοδεύει, καταναλώνει, περισσότερα από ό,τι αποταμιεύει. Σημαντικός είναι ο ρόλος των εποπτικών αρχών. Πρέπει να αναλάβουν τον αρχικό τους ρόλο, το ρόλο τους για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και πρέπει να επιβάλουν ίσως τους τρόπους, θεματικά ή όπως έχουν κάμει άλλες ευρωπαϊκές χώρες, για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Φαίνεται ότι εξακολουθούμε να μην έχουμε μέτρο. Δυστυχώς, συνεχίζουμε να μην αντιλαμβανόμεθα τη σοβαρότητα της κατάστασης. Κρατούμε σταθερά τους αριθμούς υψηλά. Εξακολουθούμε να μην αλλάζουμε τον τρόπο ζωής μας. Δε θέλουμε να αλλάξουμε το life style μας. Δυστυχώς, χρειάζεται εξοικονόμηση και λιτότητα για την αποπληρωμή των δανείων αυτών.

Η αναδιάρθρωση των δανείων επίσης αποτελεί σημαντικό στόχο, γιατί μόνο έτσι ένα μεγάλο μέρος των μη εξυπηρετούμενων δανείων θα επιλυθεί, μέσα από βιώσιμες αναδιρθρώσεις, χωρίς να επιβάλλουμε αυστηρά μέτρα λιτότητας, με ταχύτητα και διαφάνεια. Θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων είναι κατεπείγουσα για την οικονομία μας, για την καθημερινότητά μας, αλλά και για την καλή ζωή των παιδιών μας. Δεν μπορούμε να κληρονομήσουμε στα παιδιά μας αυτό το χρέος!

Κάθε ευρωπαϊκή χώρα, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου, δημιούργησε το νομικό πλαίσιο και το τεχνικό υπόβαθρο για τη διευκόλυνση των αναδιρθρώσεων. Στην Κύπρο τον περασμένο Μάιο ψηφίσαμε και ολοκληρώσαμε τη μεταρρύθμιση για την αφερεγγυότητα των νομικών και των φυσικών προσώπων, με στόχο τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας, μέσα από την οικονομική κρίση, για να μπορέσει να αντιμετωπιστεί το υπέρμετρο υψηλό ιδιωτικό χρέος εταιρειών και ατόμων, που έχει οδηγήσει την κυπριακή οικονομία και το τραπεζικό σύστημα στη σημερινή κατάσταση. Τέθηκαν σε ισχύ πέντε νομοθεσίες.

Θεωρώ ότι ίσως η πιο σημαντική, πάρα πολύ σημαντική γιατί επηρεάζει πάρα πολλά στοιχεία της οικονομίας μας, είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων με το διορισμό εξεταστή και τούτο διότι περιγράφει τη διαδικασία αναδιάρθρωσης για νομικά πρόσωπα και μεγάλους δανειολήπτες, για τη διάσωση και την αποκατάσταση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, αλλά και την προστασία των θέσεων εργασίας, που είναι ένας από τους στόχους της νομοθεσίας αυτής.

Παρ' όλο που δεν έχουμε δει τη νομοθεσία αυτή να εφαρμόζεται ευρέως, εντούτοις πιστεύω ότι είναι μια νομοθεσία που θα δώσει τη δεύτερη ευκαιρία στην οικονομία μας, για να μπορέσει να ενισχύσει τις επιχειρήσεις μας και να προστατεύσει τις θέσεις εργασίας στην αγορά. Επίσης, θα ενθαρρύνει τις επενδύσεις και θα μειώσει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Επιπλέον, μια άλλη νομοθεσία που ψηφίσαμε και η οποία στόχο έχει τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, είναι ο πολυσυζητημένος νόμος για τη ρύθμιση της πώλησης των δανείων, που, αν λειτουργήσει σωστά, επίσης θα μειώσει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των τραπεζών μας. Παράλληλα, χθες ψηφίσαμε μια νομοθεσία η οποία ολοκληρώνει το πακέτο που είναι μέσα στα ευρωπαϊκά πλαίσια και που όλες οι άλλες χώρες έχουν κάμει, την ενθάρρυνση των αναδιρθρώσεων μέσα από φορολογικές μειώσεις, ούτως ώστε μια αναδιάρθρωση να έχει χαμηλότερο κόστος και να μην παίρνει η πολιτεία υψηλές φορολογίες, φόρο προστιθέμενης αξίας, χαρτόσημα, ένσημα και φόρο κεφαλαιουχικών κερδών, όπως και άμυνας κ.λπ. Αυτά όλα τα έχουμε επιληφθεί με τις νομοθεσίες που έχουμε ψηφίσει χθες.

Οι νομοθεσίες όλες που αφορούν τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, πέρασαν από τη Βουλή μετά από θεαλλώδεις συζητήσεις, αλλά πρέπει να πούμε ότι πετύχαμε να βρούμε τις ισορροπίες που όλα τα κόμματα θέλαμε κατά τη δεδομένη στιγμή και ελπίζω ότι θα μπορέσουν να λειτουργήσουν σωστά, μέσα στις νέες μας υποχρεώσεις της αγοράς και να μειώσουμε τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, μειώνοντας ταυτόχρονα και το κόστος δανεισμού από τις κυπριακές τράπεζες, ούτως ώστε να ενθαρρυνθεί η οικονομική ανάκαμψη και η ανάπτυξη.

Με αυτά τα λίγα, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα απλά να σας προβληματίσω, με αυτές τις λίγες σκέψεις και να ευχαριστήσω το προσωπικό της Βουλής, τους γραμματείς της επιτροπής Οικονομικών, την Τασούλα, τον Κωνσταντίνο, τη Σταυρούλα, τον Αντώνη, αλλά και τις στενογράφους της επιτροπής Οικονομικών. Να τους ευχαριστήσω για την υπομονή τους, που μας είχαν ανεχθεί, γιατί πράγματι, οι συζητήσεις ήταν θεαλλώδεις και πολύ δύσκολες, αλλά μπόρεσαν και άντεξαν αυτή τη δύσκολη περίοδο. Με την ευκαιρία αυτή, να σας ευχηθώ καλές γιορτές, ευτυχισμένα Χριστούγεννα, ευτυχισμένο το 2016 και, τηρώντας το ρητό "πάν μέτρον άριστον", θα ανακάμψουμε, θα είμαστε πιο ευτυχισμένοι και θα μπορέσουμε να βοηθήσουμε τους συνανθρώπους μας που μας έχουν μεγάλη ανάγκη αυτές τις μέρες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ευχαριστούμε για τα καλά Χριστούγεννα. Να τα περάσουμε με υγεία και χριστιανικά και εδώ τελειώνει η πρωινή συνεδρία.

Παρακαλώ όλοι όσοι θα μιλήσουν να είναι έτοιμοι. Ο πρώτος ομιλητής το απόγευμα, η ώρα τρεις, είναι ο κ. Αδάμου και μετά είναι ο κ. Ευθύμιος Δίπλαρος. Αρχίζουμε ακριβώς στις τρεις.

Ευχαριστώ πολύ. Καλό μεσημέρι.

(Ωρα διακοπής: 12.55 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 15.00 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Καλό απόγευμα, αγαπητοί συνάδελφοι.

Παρακαλώ, καθίστε.

Πρώτος ομιλητής στην απογευματινή μας συνεδρία, είναι ο κ. Αδάμος Αδάμου, βουλευτής Λεμεσού του ΑΚΕΛ. Παρακαλώ να προσέλθει.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ,

Πρώτα πρώτα θέλω να κάμω ένα σχόλιο για την πενιχρή παρουσία των συναδέλφων σήμερα το απόγευμα στην αίθουσα της ολομέλειας. Αυτό για μένα είναι απαράδεκτο! Είναι πενιχρή η παρουσία, κυρία Κυριακίδου, των συναδέλφων βουλευτών.

Την αρχή του τέλους της εποχής των οрукτών καυσίμων σηματοδοτεί η συμφωνία για την κλιματική αλλαγή, η οποία υπογράφηκε από τους εκπροσώπους εκατόν ενενήντα πέντε χωρών. Μετά από μία εικοσαετία αδιέξοδων συναντήσεων, εκπρόσωποι από σχεδόν διακόσιες χώρες συμφώνησαν τελικά σε ένα κοινό σχέδιο δράσης, που έχει ως κύριο στόχο τον περιορισμό των αερίων του θερμοκηπίου και της επακόλουθης αύξησης της θερμοκρασίας σε πολλές περιοχές του πλανήτη. Έξι χρόνια μετά τη χαοτική κατάληξη της συνόδου για το κλίμα στην Κοπεγχάγη, η σημερινή συμφωνία ενώνει για πρώτη φορά πλούσιες χώρες, αναπτυσσόμενες οικονομίες, αλλά και φτωχά κράτη σε έναν κοινό αγώνα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Με βάση το κείμενο που υπογράφηκε, όλες οι χώρες δεσμεύονται να μειώσουν τις εκπομπές τους και επιπλέον τα πλούσια κράτη συμφωνούν να συγκεντρώσουν 100 δις. δολάρια μέχρι το 2020, προκειμένου να βοηθήσουν τις φτωχότερες χώρες να μεταμορφώσουν τις οικονομίες τους. Θα πω τελικά ότι όλοι πρέπει να βοηθήσουμε να σωθεί ο πλανήτης. Παρά το ότι έχουμε κάποιες ανησυχίες και επιφυλάξεις για το αν θα εφαρμοστεί η συμφωνία, εντούτοις δεν μπορούμε παρά να χαιρετίσουμε την υπογραφή της και τη δέσμευση των χωρών που την υπέγραψαν.

Πρέπει και η κυβέρνηση, χωρίς κωλυσιεργία, να προχωρήσει άμεσα και να πάρει αποφάσεις καθοριστικές για το περιβάλλον και το μέλλον αυτού του τόπου. Ήδη είμαστε πολύ πίσω από το να φτάσουμε τους στόχους μας, όχι μόνο όσον αφορά την προχθεσινή συμφωνία, αλλά και τους στόχους που μας θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Χρειάζεται λοιπόν σκληρή δουλειά, για να μπορέσουμε να αποτρέψουμε τα κακά που έρχονται για τον τόπο μας και την πατρίδα μας, όπως για παράδειγμα την ερημοποίηση.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δεν ξέρω πραγματικά από πού να ξεκινήσω. Από το κλείσιμο του Δασικού Κολεγίου και τις υποσχέσεις για δήθεν εκσυγχρονισμό του σε επιμορφωτικό και εκπαιδευτικό κέντρο, αλλά με καμία διαθέσιμη δαπάνη για το έργο αυτό μέχρι την τριετία 2018; Να συνεχίσω με την κατάργηση των θέσεων είκοσι δύο κρατικών δασικών υπαλλήλων και την εγκατάλειψη των δασών μας σε όλους τους πιθανούς κινδύνους; Να προχωρήσω με την αποκοπή του κονδυλίου ενίσχυσης της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, η οποία εδώ και δύο χρόνια εκκρεμεί, χωρίς να αντιλαμβανόμαστε ότι η συνέχιση της αποκοπής της χορηγίας θα επιφέρει σταδιακά το κλείσιμο της ομοσπονδίας;

Εμείς έχουμε θέσει το θέμα ενώπιον του Υπουργού Γεωργίας, ενώ σε διαβήματα προέβηκα και εγώ, ως πρόεδρος της επιτροπής Περιβάλλοντος, με επικοινωνία και επιστολές προς τον υπουργό, ο οποίος δεσμεύτηκε να δρομολογήσει διαδικασίες για την επίλυση του θέματος, αλλά φαίνεται ότι τελικά απευθυνόμαστε εις ώτα μη ακουόντων. Η απάντηση του υπουργού στα πρόσφατα έντονα διαβήματά μας ήταν ότι τη χορηγία μείωσε το Υπουργείο Οικονομικών. Σήμερα το πρωί είδα τον κ. Σταύρο Μιχαήλ έξω, τον

αρμόδιο λειτουργό του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος για μια ακόμα φορά μου είπε ότι θα προσπαθήσουν τον Ιανουάριο να βρουν άλλα κονδύλια από άλλες πηγές τους προϋπολογισμού, προκειμένου να καλύψουν αυτή τη διαφορά που είναι πάρα πολύ σημαντική για μας.

Επιπλέον, έντονα αισθάνομαι, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, για το θέμα του Ακάμα. Δεν είναι δυνατόν να παρακαλούμε εδώ και τόσο καιρό να μας παρουσιάσουν την έκθεση για το διαχειριστικό σχέδιο του Ακάμα. Τελικά, έγινε η ειδική συνεδρία της επιτροπής Περιβάλλοντος πρόσφατα. Ο κύριος υπουργός, κάθε άλλο παρά πρόθυμος παρουσιάστηκε, για να βρεθεί μια πραγματική αειφόρος λύση που να εξυπηρετεί την προστασία του οικοτόπου, αλλά και τους ιδιοκτήτες γης. Ο υπουργός με τις δηλώσεις του άφησε πολλά αναπάντητα ερωτήματα, και κυρίως άφησε στο σκοτάδι τους πολίτες σχετικά με τις πραγματικές προθέσεις της κυβέρνησης για το μέλλον του Ακάμα.

Οι δηλώσεις του υπουργού για ενδεχόμενες αναπτύξεις εντός του δικτύου "Φύση 2000", αφού κάτι τέτοιο δεν απαγορεύεται από την ίδια την Ευρωπαϊκή Οδηγία, όπως τόνισε, καθώς και η ανάγκη, όπως είπε, να ξεφύγουμε από τις προηγούμενες αποφάσεις των υπουργικών συμβουλίων που προνοούν αποζημιώσεις για τους ιδιοκτήτες γης, με την αιτιολογία και την πρόφαση ότι δεν υπάρχουν τα απαιτούμενα κονδύλια, ήταν οι άξονες στους οποίους κινήθηκε. Δηλώσεις που γεννούν πραγματικές ανησυχίες για το ποια θα μπορεί να είναι η λύση. Μήπως οι άναρχες αναπτύξεις; Μήπως η προσπάθεια εξυπηρέτησης συμφερόντων; Εμείς ζητούμε από την κυβέρνηση να τοποθετηθεί ξεκάθαρα ως προς το τι προτίθεται να πράξει στην περιοχή του Ακάμα. Στηρίζουμε τις προσπάθειες των περιβαλλοντικών κινήματων για την προστασία της περιοχής και τοποθετούμαστε υπέρ της δημιουργίας ενός εθνικού πάρκου, το οποίο, εάν αξιοποιηθεί σωστά και με κύρια συνιστώσα την ανάπτυξη των γύρω κοινοτήτων, τότε θα επιφέρει μόνο θετικά στην περιοχή. Θεωρούμε ότι ο Ακάμα αποτελεί μοναδικό οικότοπο σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο και για αυτό το λόγο η πολιτεία οφείλει να εξεύρει εκείνη τη λύση η οποία δε θα διαχωρίσει τους ιδιοκτήτες γης σε νικητές και χαμένους, αλλά ταυτόχρονα θα διασφαλίσει το μέλλον μια τέτοιας περιβαλλοντικής σημασίας περιοχής.

Φαίνεται όμως ότι τελικά το σχέδιο δρομολογήθηκε, χωρίς να εισακουστούν περαιτέρω οι απόψεις των εμπλεκομένων και το σχέδιο ήταν έτοιμο να κατατεθεί σε διυπουργική επιτροπή, όπου, με παρεμβάσεις, μας ζητήθηκε για άλλη μια φορά ενημέρωση της Βουλής αναφορικά με την κατάληξη. Και ενώ στην επιτροπή μας λέχθηκε ότι η διυπουργική επιτροπή θα ενημερωνόταν μόνο χωρίς απόφαση, ξαφνικά είδαμε την απόφαση δημοσιευμένη στον ημερήσιο τύπο.

Συνεχίζοντας, έχω πραγματικά απορία, κύριε Πρόεδρε, όταν αυτό το υπουργείο οραματίζεται μια πράσινη ανάπτυξη, αν αναφέρεται στην ανέγερση εργοστασίου χρυσού στην Αραδίππου. Εδώ θέλω να βγω εκτός κειμένου και θέλω να πω δυο πράγματα. Κανένας δεν είναι εναντίον της ανάπτυξης. Δεν μπορούμε να είμαστε εναντίον της ανάπτυξης. Αλλά ποιας ανάπτυξης; Της σωστής ανάπτυξης! Αυτής που σέβεται τους πολίτες, την υγεία τους και το περιβάλλον. Θα μπορούσε το εργοστάσιο χρυσού να χωροθετηθεί σε περιοχή βαριάς βιομηχανίας, γιατί για τα τοξικά απόβλητα που έχει, να μην λαμβάνονται ασφαλιστικές δικλίδες, όπως μας έχουν εξηγήσει, αλλά ούτε καν ο μηχανικός της ίδιας της εταιρείας δεν μπορούσε να αποκλείσει... Δεν μπορώ να σας πω 100% αν θα γίνει κανένα ατύχημα ή όχι. Δεν μπορούσε ο άνθρωπος, παρά τις ισχυρές ασφαλιστικές δικλίδες που έχουν. Είχαμε πει -και οι κάτοικοι επίσης που διαμαρτύρονται και δικαιολογημένα- ότι δε θα είχαν αντίρρηση να χωροθετηθεί το εργοστάσιο στη βαριά βιομηχανική περιοχή Α που είναι λίγες εκατοντάδες μέτρα πάνω από την περιοχή Β. Αυτό το πράγμα δεν έγινε. Κάποτε νομίζω ότι πρέπει να σεβόμαστε τους κατοίκους, τις αγωνίες τους και να έχουμε ως προμετωπίδα όλων των αναπτυξιακών μας έργων τους πολίτες και το περιβάλλον. Μόνο έτσι νομίζω ότι μπορούμε να δώσουμε μια ώθηση στη σωστή ανάπτυξη και όχι οποιαδήποτε ανάπτυξη.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Υπάρχει απουσία οράματος προοπτικής για το περιβάλλον, αλλά και πράσινης πολιτικής. Χρειάζεται άμεσα η εκπόνηση και εφαρμογή ενός στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης του νησιού. Όραμά μας λοιπόν είναι οι δίκαιες και αειφόρες παραγωγικές διαδικασίες και σχέσεις, με προέκταση βέβαια στην κοινωνικοοικονομική αλλαγή. Αναντίρρητα, δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα ανεξάρτητα από το οικονομικό πλαίσιο. Και εδώ ακριβώς είναι το πρόβλημα. Σε αυτές τις κρίσιμες εποχές για τον κυπριακό λαό, απαιτείται η ενότητα όλων των πολιτικών δυνάμεων και η δημιουργία ενός εσωτερικού μετώπου, για να πετύχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα. Με αυτές τις ανταγωνιστικές συμπεριφορές που εφαρμόζονται, ο μόνος χαμένος, δυστυχώς, είναι το περιβάλλον.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στα θέματα περιβάλλοντος και υγείας δεν πρέπει να υπάρχει χρώμα, ανταγωνισμός και δε χωράνε αντιπαραθέσεις και αντιθέσεις. Οφείλουμε να αντιληφθούμε ότι ο αντίκτυπος όλων αυτών θα είναι η καταστροφή της φύσης, του περιβάλλοντος, της υγείας και παραπέρα της ίδιας της ζωής μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θέλω τώρα να μιλήσω λίγο για θέματα που αφορούν στον τομέα της υγείας και ειδικότερα στο θέμα των ακτινοθεραπευτικών κέντρων και χαίρομαι γιατί ο Υπουργός Υγείας είναι παρών. Σε παλαιότερη ομιλία μου από αυτό το βήμα, στην ολομέλεια, είχα συζητήσει εκτεταμένα το θέμα των ακτινοθεραπευτικών και πιστεύω έδωσα τις κατευθυντήριες γραμμές για το πώς μπορούσε να προχωρήσει το θέμα αυτό. Μετά από πάροδο μερικών μηνών, ήρθε η έκθεση της δόκτορος Kenny και της ομάδας της, που επιβεβαιώνει ακριβώς αυτά τα οποία είχα αναφέρει στη συζήτηση που έγινε στην ολομέλεια της Βουλής. Και τι λέει αυτή η έκθεση; Να αναφέρω εδώ ότι μας δόθηκε περίληψη της μελέτης. Εγώ προσωπικά δεν έχω δει το πλήρες κείμενο. Παρ' όλα αυτά, εξάγονται αβίαστα συμπεράσματα για το πώς πρέπει να ενεργήσει το κράτος, προκειμένου να λύσει το πρόβλημα και τη σοβούσα, γύρω από το πρόβλημα, διαμάχη. Εισηγείται τη δημιουργία, σε πρώτη φάση, ακτινοθεραπευτικού κέντρου με δύο γραμμικούς επιταχυντές στη Λεμεσό μέχρι το 2017 -να σταματήσει η Λεμεσός να είναι δεύτερης κατηγορίας περιοχή -και την ανάπτυξη άλλων δύο γραμμικών επιταχυντών στη Λευκωσία, σε χώρο του υφιστάμενου ογκολογικού κέντρου της Τράπεζας Κύπρου μέχρι το 2020. Άρα, το σύνολο των γραμμικών επιταχυντών που χρειαζόμαστε στην πατρίδα μας είναι επτά, που επιβεβαιώνει τις προηγούμενες διαπιστώσεις, τόσο εμάς όσο και άλλων φορέων, για την ανάγκη αύξησης των μηχανημάτων. Όσον αφορά τη χωροθέτηση, κύριε υπουργέ, των ακτινοθεραπευτικών μηχανημάτων της Λευκωσίας, πρέπει να αναφέρω εδώ ότι δεν είναι απαραίτητο να τοποθετηθούν στο ογκολογικό της Τράπεζας Κύπρου, που ούτως η άλλως στερείται χώρων, αλλά μπορούν να τοποθετηθούν κάλλιστα στους ήδη υπάρχοντες χώρους του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, όπου, μαζί με την εγκατάσταση του νέου υπερσύγχρονου μηχανήματος ποζιτρονικής τομογραφίας, του γνωστού PET scan, θα αποτελούν μια υπερσύγχρονη μονάδα.

Όσον αφορά στη Λεμεσό, ο χώρος όπου επιλέχθηκε να τοποθετηθούν τα ακτινοθεραπευτικά μηχανήματα ήταν στην περιοχή του Ιατρικού Κέντρου της Λινόπετρας και μάλιστα είχε προβλεφθεί και στους προϋπολογισμούς της προηγούμενης κυβέρνησης και η δαπάνη για τη δημιουργία τους. Το κονδύλι αυτό σταυρώθηκε, ως γνωστόν, από την τότε αντιπολίτευση και αργότερα αφαιρέθηκε από τους προϋπολογισμούς, με το αιτιολογικό της οικονομικής κρίσης. Το ιδανικό φυσικά είναι, να τοποθετηθούν στο χώρο του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού, όπου και θα παρέχονται και οι υποστηρικτικές υπηρεσίες άλλων ειδικοτήτων, πράγμα που αναφέρεται και στην έκθεση της δόκτορας Kenny.

Βλέπουμε, λοιπόν, ένα ολοκληρωμένο σχέδιο παροχής ακτινοθεραπευτικών υπηρεσιών στους καρκινοπαθείς συνανθρώπους μας. Εδώ θα πρέπει να επισημάνω ότι δεν αρκεί μόνο η αγορά και η τοποθέτηση αυτών των μηχανημάτων, αλλά πρώτιστα χρειάζεται η επαρκής, ασφαλής και αποτελεσματική στελέχωση των κέντρων αυτών. Το κύριο ερώτημα όμως είναι, πώς θα συντονίζονται και θα λειτουργούν αρμονικά αυτά τα κέντρα και όχι ανταγωνιστικά, όπως αναφέρεται και στη μελέτη.

Είναι για αυτό το λόγο που και στο παρελθόν εισηγήθηκα πλειστάκις, και ως μέχρι πρόσφατα πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής για τον Καρκίνο, το Υπουργείο Υγείας να αναλάβει την ευθύνη του συντονισμού των υπηρεσιών αυτών, που θα περιλαμβάνει ένα κέντρο αναφοράς, που στην προκειμένη περίπτωση πρέπει να είναι το Ογκολογικό της Τράπεζας Κύπρου και την αναβάθμιση τόσο του Ογκολογικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας όσο και του Ογκολογικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού, με παράλληλη πρόβλεψη δημιουργίας συνδεδεμένων περιφερειακών τμημάτων σε άλλες επαρχίες, και αυτό δεν εξαιρεί ούτε την Πάφο, που έχουμε πρόσφατα διαμαρτυρίες, ούτε τη Λάρνακα, ούτε την Αμμόχωστο. Φτάνει να υπάρχει μια κοινή ομπρέλα που θα τα συντονίζει. Είναι επίσης σημαντικό να εισαχθεί το σύστημα e-health, όπου θα μπορούν να μεταβιβάζονται και οι φάκελοι των ασθενών και τα σχέδια της ακτινοθεραπείας που θα εκπονούνται κεντρικά, πράγμα που θα εξοικονομεί και ανθρώπινο δυναμικό, αλλά και πόρους.

Άρα, σε τελική ανάλυση, εκείνο που χρειάζεται είναι πολιτική βούληση από την κυβέρνηση. Πρέπει να πάψουμε εδώ να εξυπηρετούμε τα οποιαδήποτε διαπλεκόμενα συμφέροντα και να κάνουμε εκείνο που είναι προς το όφελος των καρκινοπαθών συνανθρώπων μας και μόνο.

Εν κατακλείδι, ένα άλλο θέμα που θέλω να θίξω είναι ποιά πολιτική, κύριε υπουργέ, προτίθεται να ακολουθήσει η κυβέρνηση μετά την εξαγγελία δημιουργίας δύο ιδιωτικών ακτινοθεραπευτικών κέντρων στη Λεμεσό; Τελικά, θα καταντήσουμε να έχουμε ακτινοθεραπευτικά σε κάθε γωνιά της Κύπρου ανεξέλεγκτα, όπως γίνεται με τα MRI; Και τι θα γίνει αν ζητήσουν αγορά υπηρεσιών από το δημόσιο αυτά τα κέντρα; Θα μπορέσει η κυβέρνηση να τα ελέγξει; Ζητούνται λοιπόν επείγοντως απαντήσεις και ας ελπίσουμε ότι στο τέλος της ημέρας θα ληφθούν οι σωστές αποφάσεις, προκειμένου το κεφάλαιο "ακτινοθεραπευτικά" να λήξει.

Σας εύχομαι όλους καλά Χριστούγεννα, με υγεία, με τις οικογένειές σας. Θέλω να ευχαριστήσω τη γραμματεία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, αλλά και τους συνεργάτες μας για τη βοήθειά τους στις συνεδριάσεις και στην εκτύπωση των εντύπων. Και σας που με ανεχτήκατε, αγαπητέ κύριε Μιχαηλίδη, σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Αδάμου.

Ακολουθεί ο κ. Ευθύμιος Δίπλαρος, βουλευτής Λεμεσού του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Φίλε Υπουργέ της Υγείας,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πολλά έχουν ακουστεί από το βήμα αυτό και πολλά έπονται ακόμη, ενόψει της ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού για το 2016. Κάποια ευσταθούν και κάποια παραμένουν ανυπόστατα. Αυτό όμως που πρέπει όλοι να έχουμε υπόψη είναι ότι οι πολίτες μας κρίνουν πλέον αυστηρά. Δεν κρίνουν πια τις λεκτικές διακηρύξεις ή τις λεκτικές μας αντιπαραθέσεις, αλλά κρίνουν τις πράξεις μας και τα αποτελέσματά μας.

Δε θα ήθελα να επαναλάβω τα όσα δύσκολα βίωσε και βιώνει ακόμη ο κύπριος πολίτης από το 2011 μέχρι και σήμερα, γιατί είμαστε πλέον πεπεισμένοι ότι βρισκόμαστε σε κάλο δρόμο, χωρίς πισωγυρίσματα. Μέσα από μια υπεύθυνη δημοσιονομική πολιτική, όπως φαίνεται και μέσα από τις επιδόσεις των δημόσιων οικονομικών, με έμφαση στις επενδύσεις, σε συνδυασμό με τις στοχευμένες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που προωθούνται, η οικονομία βρίσκεται σε γερές βάσεις τόσο μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Εμείς επιτελέσαμε το καθήκον μας. Λάβαμε έγκαιρα προληπτικά ή διορθωτικά μέτρα και προσφέραμε την καλύτερη δυνατή υπηρεσία προς την πατρίδα μας.

Η ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα, η προσέλκυση στρατηγικών εταίρων και επενδυτών σε πάρα πολλούς τομείς, η διατήρηση ενός σταθερού φορολογικού πλαισίου με πρόσθετα κίνητρα για επενδύσεις, καθώς και η φροντίδα για τις πιο ευάλωτες ομάδες, ήταν μερικοί από τους στόχους μας που καταφέραμε να φέρουμε εις πέρας μέχρι στιγμής.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Διανύσαμε και διανύουμε πρωτόγνωρες για τον τόπο συνθήκες, γεμάτες προκλήσεις. Είμαστε σε μια περίοδο που δείχνει ικανή να σηματοδοτήσει την αναγέννηση της πατρίδας μας μέσα από τις δυσκολίες που προκάλεσε η βαθιά οικονομική κρίση. Όσον αφορά στην οικονομία, σήμερα μπορούμε να λέμε με βεβαιότητα ότι έχουμε ξεπεράσει την ύφεση. Το μεγάλο στοίχημα της οικονομίας και της επιστροφής σε συνθήκες ανάπτυξης έχει επιτευχθεί, χωρίς ωστόσο να εφησυχάζουμε εκφράζοντας εύχημα συνθήματα. Βρισκόμαστε σε μια περίοδο που μας επιτρέπει να πούμε ότι ο κυπριακός ελληνισμός μπορεί ακόμα να θαυματοουργεί. Μπορεί ακόμα να κτίζει και να δημιουργεί μέσα από τα αποκαΐδια της οικονομικής, αυτή τη φορά λαίλαπας.

Η χώρα αποδεικνύει καθημερινά ότι βαδίζει στη σωστή πορεία. Οι προσπάθειες της κυβέρνησης, της Βουλής και κυρίως της κοινωνίας της ίδιας, έχουν αρχίσει να αποδίδουν. Ήδη έχουμε διανύσει τρία τρίμηνα με θετικό πρόσημο ανάπτυξης. Το ίδιο θετικό θα είναι και το τέταρτο τρίμηνο του 2015. Η αντιμετώπιση της Κύπρου από τους ξένους επενδυτές δείχνει την έμπρακτη μεταστροφή την ώρα που κορυφαίες μεταρρυθμίσεις και πρωτοβουλίες μπαίνουν επιτέλους σε τροχιά υλοποίησης. Οι συνεχιζόμενες αναβαθμίσεις από τους οίκους αξιολόγησης καταδεικνύουν ότι την κατιούσα πορεία του 2011 διαδέχεται μια ανοδική πορεία ανάπτυξης και ελπίδας. Η Κύπρος αλλάζει και πλέον αλλάζει προς το καλύτερο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν ισχυριζόμαστε ότι όλα είναι ρόδινα στην πραγματική οικονομία. Η ανεργία εξακολουθεί να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα, αλλά για πρώτη φορά από το 2008 έχει παρουσιάσει μείωση. Όμως η αξιοπιστία της χώρας μας στο εξωτερικό έχει επανέλθει και είμαστε σε θέση να προσελκύσουμε επενδύσεις από το εξωτερικό που με τη σειρά τους θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και θα τονωθεί περαιτέρω η βιώσιμη ανάπτυξη. Η κυπριακή οικονομία έχει ξεπεράσει τα δύσκολα.

Η επικέντρωση των πολιτικών μας επιβάλλεται να προσηλωθεί στις μεταρρυθμίσεις. Στη δημόσια υπηρεσία, στην τοπική αυτοδιοίκηση, στον τομέα της παιδείας και της υγείας. Να αναμορφώσουμε ουσιαστικά το κράτος μας προς το καλύτερο, πάντα με τον πολίτη στο επίκεντρο. Ο στόχος της μεταρρύθμισης και του εκσυγχρονισμού της χώρας μας έχει τεθεί και εναπόκειται σε μας να υλοποιήσουμε το εγχείρημα και να το μετατρέψουμε σε πράξη.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το μόνο που θα μπορούσε να μας κάνει σήμερα να πισωγυρίσουμε είναι ο εφησυχασμός και η προσπάθεια ωραιοποίησης των σημερινών δεδομένων, προκειμένου να είμαστε πολιτικά αρεστοί σε κάποιους. Να συνεχίσουμε, όπως κάναμε στο παρελθόν, να λαϊκίζουμε, αντί να πράττουμε, φοβούμενοι πάντα το πολιτικό κόστος. Με συναίσθηση της ευθύνης μας απέναντι στον κάθε Κύπριο πολίτη, βλέπουμε την ωμή

πραγματικότητα και επιχειρούμε μέσα από το διάλογο να βρούμε λύσεις σήμερα για ένα καλύτερο μέλλον. Το δικαιούνται άλλωστε οι νέοι άνθρωποι αυτού του τόπου και τα παιδιά μας.

Θα πρέπει να παραδεχθούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως έχουμε χρεοκοπήσει όχι μόνο στους θεσμούς και στις υπηρεσίες, αλλά η μεγάλη χρεωκοπία επήλθε όταν αντικαταστήσαμε τις αξίες και τα ιδανικά με το χρήμα, τον αθέμιτο πλουτισμό, με το να περνάμε εμείς καλά, χωρίς να μας νοιάζει ο δίπλα. Τα σκάνδαλα και η μπόχα που καθημερινά αναδύονται επιβεβαιώνουν ότι πρώτα πτωχεύσαμε ηθικά και μετά οικονομικά. Η οικονομική κρίση θα πρέπει να αποτελέσει για μας την ευκαιρία για αυτοκριτική και διόρθωση λαθών δεκαετιών τώρα. Και αυτό θα το επιτύχουμε όχι μόνο μέσα από την οικονομική σταθερότητα, αλλά ενισχύοντας και εκσυγχρονίζοντας την παιδεία μας, το θεμέλιο λίθο μιας ευνομούμενης πολιτείας.

Το όραμα και ο στόχος του Υπουργού Παιδείας μας βρίσκει απολύτως σύμφωνους, γι' αυτό και θα στηρίξουμε με όλες μας τις δυνάμεις τις προσπάθειες για υλοποίησή του. Η αλλαγή στο σύστημα των διορισμών των εκπαιδευτικών αποτελεί έμπρακτη απόδειξη της βούλησης αυτής της κυβέρνησης για ουσιαστική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Η στοχευμένη παροχή της φοιτητικής χορηγίας, προκειμένου να εξυπηρετεί τους έχοντες άμεση οικονομική στήριξη, δηλώνει την αποφασιστικότητα του κράτους να παρέχει στους νέους την ασφάλεια για υλοποίηση των στόχων τους.

Χαίρομαι γιατί από αυτό, το πλέον επίσημο βήμα της Βουλής, είμαι σήμερα σε θέση να πω πως πριν από τα Χριστούγεννα θα είναι έτοιμη η μελέτη για τη μονάδα νεογνών στη Λεμεσό. Η μελέτη για την αναβάθμισή της σε μονάδα εντατικής νεογνών θα βρίσκεται σύντομα στα χέρια του υπουργού που θα κληθεί να πάρει όλες εκείνες τις αποφάσεις, ούτως ώστε να μη θρηνήσουμε άλλα νεογνά στους δρόμους από και προς το Μακάριο Νοσοκομείο Λευκωσίας. Και διακρίνοντας τη μέχρι τώρα πορεία του Υπουργού Υγείας, είμαστε πεπεισμένοι, φίλε υπουργέ, ότι θα πάρετε εκείνες τις αποφάσεις, τις άμεσες, για υλοποίηση συγκεκριμένων μέτρων, ούτως ώστε ένα πρόβλημα δεκαετιών, επιτέλους να βρει τον τρόπο επίλυσής του. Επίσης, άμεσα, από το Γενάρη του 2016, υλοποιείται και το αίτημά μας για ενίσχυση και αναβάθμιση των ασθενοφόρων που μεταφέρουν τα νεογνά στη Λευκωσία, με την αγορά έξι ειδικών τρόλεϊ που θα τοποθετηθούν σε νέα ασθενοφόρα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δρασκελίζοντας το 2015, λοιπόν, ας ανασυνταχθούμε όλοι, μετά την καταιγίδα που περάσαμε και ευτυχώς έχουμε αφήσει πίσω μας. Μόνο εμείς μπορούμε να υπηρετήσουμε το όραμα μιας καλύτερης Κύπρου. Μιας χώρας που θα μπορεί να προσφέρει οικονομική και εθνική ασφάλεια στους πολίτες της και που θα καθιστά τους Κύπριους υπερήφανους ξανά για την πατρίδα μας.

Καλές γιορτές και εύχομαι το 2016 να φέρει επιτέλους την πολυπόθητη ελευθερία στην πατρίδα μας. Εύχομαι σε όλους εσάς κάθε προσωπική και οικογενειακή ευτυχία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς οκτώ λεπτά.

Ο κ. Αντρέας Φακοντής του ΑΚΕΛ, βουλευτής Πάφου.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ακούσαμε από αυτό εδώ το βήμα τον Υπουργό Οικονομικών και τους συναδέλφους βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού να θριαμβολογούν ότι η κυβέρνηση Αναστασιάδη-ΔΗΣΥ πέτυχε το ακατόρθωτο, ότι ανέτρεψε τ' αρνητικά δεδομένα. Οι κυβερνώντες επαίρονται ότι πάμε καλά, ότι βρισκόμαστε κοντά σ' ένα ακόμα θαύμα. Έτσι έχουν όμως τα πράγματα; Ποιο είναι το μέτρο κρίσης αν όντως πάμε καλά; Τι κράτος και τι κοινωνία θέλουμε; Ποιους υπηρετούμε και ποιους υπερασπιζόμαστε; Ας δούμε αν τα πραγματικά στοιχεία αποδίδουν αυτό που η κυβέρνηση ονομάζει success story:

- Το κοινωνικό κράτος διατηρείται αισθητά συρρικνωμένο και οι κοινωνικές παροχές είναι στατιστικά οι χαμηλότερες στην Ευρώπη.
- Η ανεργία παραμένει σκαρφαλωμένη στο 16%, ενώ το αμερικάνικο τμήμα στατιστικής ανεβάζει την πραγματική ανεργία στο 20%, αγαπητέ συνάδελφε Ευθύμιε Δίπλαρε, και όχι να λέτε ότι παρουσιάζεται μείωση.
- Διακόσιες τριάντα τέσσερις χιλιάδες συνάνθρωποί μας ζουν στο όριο της φτώχειας.

- 25% των παιδιών στην Κύπρο απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.
- Εξήντα χιλιάδες Κύπριοι σιτίζονται από τα κοινωνικά παντοπωλεία.
- Οι συνταξιούχοι μας απώλεσαν το ένα τρίτο των εισοδημάτων τους.
- Η αύξηση της δημογραφικής αιμορραγίας καθιστά την Κύπρο πρωταθλήτρια στη μετανάστευση.
- Η Κύπρος καταγράφει τη μεγαλύτερη αύξηση στην ανισότητα εισοδημάτων μεταξύ πλούσιων και φτωχών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Η αγοραστική αξία του μέσου μισθού την επόμενη χρονιά θα υποχωρήσει πίσω κατά μια εικοσαετία.
- Τα κέρδη των μεγάλων επιχειρήσεων διατηρούν και αυξάνουν το μερίδιό τους εις βάρος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Το ένα τρίτο του πληθυσμού αντιμετωπίζει πρόβλημα με τις δόσεις των δανείων του και το ξεπούλημα των σπιτιών και περιουσιών του.
- Η δημόσια υγεία καταρρέει.
- Η δημόσια παιδεία αποψιλώνεται, το φοιτητικό επίδομα κουτσουρεύεται.

Απ' όλα όσα ανέφερα ένα είναι το βέβαιο, ότι σίγουρα δεν πάμε καλά! Ο λαός μας υποφέρει. Υπάρχουν φυσικά οι λίγοι και εκλεκτοί που πάνε καλά. Αυτοί είναι οι ευνοούμενοι της κυβέρνησης, οι μεγαλοεπιχειρηματίες που βλέπουν τα κέρδη τους να αυξάνονται ουσιαστικά.

Το τίμημα των λεγόμενων “επιτυχιών” έχει φορτωθεί μονομερώς και άδικα στις πλάτες των εργαζομένων, των φτωχών και των αδυνάτων. Η διεύρυνση της κοινωνικής ανισότητας στη χώρα μας παρουσιάζει τον ταχύτερο ρυθμό αύξησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα τελευταία τρία χρόνια.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Απάντηση στα κοινωνικά προβλήματα των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού η κυβέρνηση επιχείρησε να δώσει με το νόμο του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Αποτιμώντας τον ενάμιση χρόνο εφαρμογής του διαπιστώνουμε πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η λεγόμενη “επαναστατική μεταρρύθμιση” στην κοινωνική πρόνοια είναι ένα φιάσκο και, όσο και αν δεν αρέσει, είναι όντως φιάσκο! Ένα μοντέλο προς αποφυγήν και όχι «προς μίμηση», όπως χθες μας είπε ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Πήραν από τους φτωχούς, για να δώσουν στους φτωχότερους. Οι ελπίδες που οι κυβερνώντες καλλιέργησαν στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού πόρρω απέχουν από τη σκληρή πραγματικότητα που ζουν χιλιάδες συμπολίτες μας.

Ο συνάδελφος Νίκος Νουρής, για να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα, ασκώντας κριτική στην κυβέρνηση Χριστόφια, είπε ότι κατέστησε την Κύπρο επιδοματικό παράδεισο, ότι έδινε αστόχευτα επιδόματα, ενώ η κυβέρνηση Αναστασιάδη έβαλε τάξη και ασκεί σωστό και αποτελεσματικό έλεγχο στην παροχή επιδομάτων. Η πραγματική αλήθεια είναι φυσικά διαφορετική. Η κυβέρνηση Χριστόφια στήριξε έμπρακτα και ικανοποιητικά όλες τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, δημιούργησε ένα κοινωνικά δίκαιο κράτος, ενώ η κυβέρνηση Αναστασιάδη κούρεψε την κοινωνική πρόνοια κατά €127 εκατομ., εξευτελίζει με τον τρόπο που ενεργεί την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και αφήνει οικογένειες που έχουν πραγματικό οικονομικό πρόβλημα να λιμοκτονούν, να ικετεύουν για βοήθεια και τους αγνοούν προκλητικά.

Μεγάλος αριθμός αιτητών αναμένουν ακόμη απάντηση στην αίτηση ή την ένστασή τους, ενώ ο αριθμός των δικαιούχων σε επίδομα έχει μειωθεί σημαντικά. Μεταξύ αυτών που απώλεσαν τα επιδόματά τους είναι χαμηλοσυνταξιούχοι, λήπτες δημοσίου βοηθήματος, μονογονείς, πολύτεκνοι και άτομα με αναπηρία, οδηγώντας τους στη φτώχεια και την κοινωνική ανέχεια. Παρά τις βελτιώσεις που έχουν επέλθει στη βασική νομοθεσία, μετά και τις προσπάθειες που καταβάλαμε ως ΑΚΕΛ, αυτή εξακολουθεί να παρουσιάζει πολλά προβλήματα. Ως εκ τούτου, παραθέσαμε εκ νέου τις εισηγήσεις μας στην αρμόδια υπουργό για αντιμετώπιση των σημαντικότερων προβλημάτων που έχουμε εντοπίσει, ώστε να στηριχθούν οι οικογένειες που έχουν πραγματική ανάγκη. Ελπίζουμε να ακουστούμε τούτη τη φορά, να ευαισθητοποιηθούν έστω και τώρα και να βελτιώσουν τα κριτήρια του νόμου.

Συνακόλουθα, καλούμε για άλλη μια φορά την κυβέρνηση Αναστασιάδη να εγκαταλείψει την αντιλαϊκή νεοφιλελεύθερη πολιτική της και να προχωρήσει σε ριζική ανακατανομή του πλούτου μέσα από ένα δίκαιο κοινωνικό κράτος πρόνοιας, που να παρέχει ουσιαστική στήριξη στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και να δημιουργεί προοπτικές ανάπτυξης και ευημερίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη, αντί να διεκδικεί πολιτικές ανάπτυξης, παραμένει στοχοπροσηλωμένη πλήρως στις πολιτικές αυστηρής λιτότητας και περικοπών. Αντί να μας φέρει την “άνοιξη”, όπως προεκλογικά υποσχέθηκε, μας οδηγεί στη “βαρυχειμωνιά”.

Η συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους σε συνδυασμό με την αδυναμία της οικονομίας να δημιουργεί θέσεις εργασίας μάς έχουν οδηγήσει σε πρωτόγνωρα κοινωνικά φαινόμενα που απεικονίζονται στην πραγματικότητα που βιώνουμε σήμερα και έχουν ως εξής:

- Εβδομήντα χιλιάδες είναι οι άνεργοί μας, τα δύο τρίτα των οποίων είναι μακροχρόνια άνεργοι.
- Τριάντα χιλιάδες συμπολίτες μας έχουν μεταναστεύσει τα τελευταία δύο χρόνια στο εξωτερικό.
- Μόνο ένας στους τρεις νέους μας έχουν δουλειά και αυτοί μάλιστα με μισθούς πείνας.
- Έχουν απολεσθεί πενήντα χιλιάδες θέσεις εργασίας.
- Εντάθηκε η υπόσκαψη της σταθερής μισθωτής απασχόλησης και προωθήθηκε η φθηνή, ευέλικτη και απροσάτευτη εργασία, ενώ οι παραβιάσεις των συλλογικών συμβάσεων έχουν καταστεί σύνηθες φαινόμενο.
- Βαθύ κούρεμα έχουν υποστεί και οι μισθοί. Τα τελευταία δύο χρόνια οι μισθοί μειώθηκαν κατά 23% και, εάν υπολογίσουμε και τις θέσεις εργασίας που χάθηκαν, η απώλεια ξεπερνά το 30%.
- Δεκαπέντε χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις έκλεισαν, το λιανικό εμπόριο ξηλώνεται, με την κυβέρνηση να τους δίνει τη χαριστική βολή μέσω της πλήρους φιλελευθεροποίησης του ωραρίου λειτουργίας των γενικών καταστημάτων με επιβολή εργασίας επτά μέρες την εβδομάδα ολόχρονα. Οι κυβερνώντες επιλέγουν να μετατρέψουν το θέμα του ωραρίου σε ταξικό. Θέλουμε να τους προειδοποιήσουμε και απ’ αυτό το βήμα ότι θα μας βρουν μπροστά τους σε ό,τι και να μαγειρεύουν. Θα χρησιμοποιήσουμε όσα “όπλα” έχουμε στη διάθεσή μας, για να διασώσουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της κυπριακής οικονομίας, και ν’ αποτρέψουμε ωράρια που θα μας οδηγήσουν στον εργασιακό μεσαίωνα.

Τα τραγικά δεδομένα για την ανεργία, την απασχόληση και τις εργασιακές σχέσεις καταδεικνύουν ότι η κυβέρνηση Αναστασιάδη με αποφάσεις της εξυπηρετεί τα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα και αγνοεί πλήρως την κοινή απαίτηση για πολιτική ανάπτυξης και επενδύσεων.

Ως ΑΚΕΛ διαφωνούμε κάθετα με τέτοιες πολιτικές και γι’ αυτό διεκδικούμε τις αναγκαίες θεσμικές και νομοθετικές βελτιώσεις που θα συμβάλουν στην υποχρεωτική εφαρμογή των συλλογικών συμβάσεων, στην προστασία των εργαζομένων, καθώς και στην αποκατάσταση της ισορροπίας στην αγορά εργασίας. Θα στηρίξουμε την απόφαση του συνδικαλιστικού κινήματος του τόπου μας για επαναφορά των δικαιωμάτων που χάθηκαν και τις ευρύτερες διεκδικήσεις τους για αποκατάσταση του κουρέματος στα κοινωνικά δικαιώματα.

Παράλληλα, καλούμε την κυβέρνηση να εκπονήσει ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο που να στοχεύει στην ανάπτυξη και τη δημιουργία σταθερών και ποιοτικών θέσεων εργασίας με σωστούς όρους απασχόλησης -και όχι πλασματικές θέσεις με σχέδια των €500- ώστε να αυξηθεί η απασχόληση και να μειωθεί η ανεργία, να περιοριστεί η φτώχεια και να ενισχυθεί το κοινωνικό κράτος.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Η εικόνα των αριθμών, αλλά κυρίως η πραγματικότητα που βιώνουν οι άνθρωποι στην Κύπρο κάθε άλλο παρά δικαιολογούν τον πανηγυρικό τόνο που συνεχώς επιχειρούν να καλλιεργήσουν οι κυβερνώντες και ο ΔΗΣΥ για την οικονομία. Αντί να αναφέρονται σε επιτυχημένη ιστορία, είναι καλύτερα να ξεκαθαρίσουν στον κυπριακό λαό ότι προσπαθούν να του πλασάρουν ένα πετυχημένο παραμύθι!

Ακόμη και η ισχνή ανάπτυξη που φαίνεται να παρουσιάζεται είναι αποτέλεσμα της δραματικής μείωσης των μισθών και του συνεπαγόμενου αποπληθωρισμού, καθώς και της αποποίησης του ρόλου του κράτους ως δημιουργού ανάπτυξης -οι αναπτυξιακές δαπάνες μειώθηκαν τα τελευταία τρία χρόνια κατά €100 εκατομ.- ενώ ο μοναδικός στόχος των κυβερνώντων ήταν και είναι η πώληση της κρατικής περιουσίας και η ιδιωτικοποίηση των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, καθώς και η μείωση στις πραγματικές κοινωνικές δαπάνες, οι οποίες έχουν μειωθεί τα τελευταία τρία χρόνια κατά €252 εκατομ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ολοκληρώστε, συνάδελφε.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να κάνω μια ιδιαίτερα αναφορά στην επαρχία μου, καθώς η Πάφος έχει πληγεί περισσότερο από κάθε άλλη επαρχία από την οικονομική κρίση. Διερωτώμαι πραγματικά, συνάδελφε

Κώστα Κωνσταντίνου, εάν η Πάφος δεν ήταν η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης για το 2017 και εάν δεν υπήρχαν τα ευρωπαϊκά κονδύλια, ποιο θα ήταν το μερίδιό της στην ανάπτυξη από κρατικούς πόρους! Σίγουρα θα ήταν πενιχρό. Η Πάφος χρειάζεται σίγουρα περισσότερα έργα, για να αναβαθμιστεί και να δημιουργηθούν συνθήκες ανάπτυξης και νέων θέσεων εργασίας. Εμείς θα εργαστούμε προς αυτή την κατεύθυνση με όλες μας τις δυνάμεις.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με δογματική εμμονή στη μνημονιακή τους ιδεολογία, το μνημονιακό τους μανιφέστο, οι κυβερνώντες εξαγγέλλουν συνέχιση των μνημονιακών πολιτικών δυστυχίας και συλλογικής τιμωρίας του λαού μας και μετά το Μάρτη του 2016. Αυτή είναι η νέα εποχή ευημερίας που επαγγέλλονται και για την οποία προφανώς δεσμεύονται!

Εμείς διαφωνούμε με τέτοιες πολιτικές, που συνθλίβουν τη μισθωτή εργασία, εξαφανίζουν τη μικρομεσαία τάξη, ξηλώνουν το κοινωνικό κράτος, ξεπουλούν το δημόσιο πλούτο, φορτώνουν τα οικονομικά βάρη στους φτωχούς και αυξάνουν τα κέρδη για τους πλούσιους. Διαφωνούμε με τους αντιαναπτυξιακούς προϋπολογισμούς και την υποβάθμιση του βιοτικού επιπέδου του λαού μας.

Πιστεύουμε ότι υπήρχε και υπάρχει εναλλακτική επιλογή. Υπάρχει ελπίδα για τον τόπο και το λαό μας. Αυτή η επιλογή έχει φυσικά μια ριζικά διαφορετική φιλοσοφία. Προϋποθέτει συνειδητή επιθετική πολιτική στην ανάπτυξη από το ίδιο το κράτος και ευρύτερα τον κοινωνικό τομέα της οικονομίας και ταυτόχρονα ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης του λαού και αναβάθμιση και ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής.

Το ΑΚΕΛ είναι αποφασισμένο να παλέψει και θα επιτύχει την ανατροπή. Να δώσει ξανά την ελπίδα στο λαό μας για ένα καλύτερο αύριο.

Εύχομαι σε όλους καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Ο κ. Γεώργιος Τάσου, βουλευτής Λάρνακος του ΔΗΣΥ, παρακαλώ να προσέλθει στο βήμα.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Παρ' όλο που δεν είναι του χαρακτήρα μου να κρίνω ομιλίες άλλων συναδέλφων, αλλά διερωτώμαι αν ο συνάδελφος ο Φακοντής ορμώμενος από την Πάφο ζούσε στην Κύπρο πριν επτά χρόνια ή πριν οχτώ ή πριν έξι. Δεν ξέρω δηλαδή αν όλα έγιναν μαύρα σήμερα και ήταν άσπρα τότε. Ο παράδεισος δεν υπήρχε τότε. Βέβαια, ούτε και σήμερα!

Μέσα σ' αυτούς τους δύσκολους καιρούς που περνά η πατρίδα μας, της φτώχειας, της δυστυχίας, αλλά και της απαξίωσης της κοινωνίας των πολιτών προς τους πολιτικούς, συζητούμε σήμερα τους προϋπολογισμούς του κράτους για το 2016.

Η παρούσα κυβέρνηση προσπαθεί μέσα από τα συντρίμια που κληρονόμησε από το παρελθόν να βρει εκείνες τις διεξόδους από τα αδιέξοδα που θα δώσουν προοπτική, μέλλον, αλλά και ελπίδα για το αύριο στον ταλαιπωρημένο και απογοητευμένο κυπριακό λαό, που τα τελευταία χρόνια βρίσκεται συνεχώς κάτω από την πίεση των τραπεζών, αλλά και της ανεργίας.

Δυστυχώς, έστω και εάν ακόμα οι δείκτες της οικονομίας βρίσκονται στο σωστό δρόμο και έχουμε περάσει τα χειρότερα της οικονομικής κρίσης, έστω και εάν ακόμη είμαστε ένα βήμα προ της εξόδου από το μνημόνιο, οι καιροί παραμένουν δύσκολοι.

Είναι σε όλους μας πολύ εύκολο να ασκούμε κριτική στην πολιτική της κυβέρνησης και κυρίως έναντι του μνημονίου. Είναι ακόμη πιο εύκολο να έχεις μαγικές λύσεις που θα λύσουν όλα τα προβλήματα, όπως πράττει με ευκολία η αντιπολίτευση.

Στην παρούσα φάση δεν έχει κανένα νόημα να ξοδεύουμε τις δυνάμεις μας διχάζοντας το λαό. Χρειάζεται να ενώσουμε δυνάμεις για τη σωτηρία της πατρίδας μας.

Ένα εξίσου σημαντικό κεφάλαιο που χρειάζεται να στηρίξουμε όλοι είναι τα θέματα παιδείας και ειδικότερα η προσπάθεια που καταβάλλεται από τον Υπουργό Παιδείας και το υπουργείο του οποίου προΐσταται, για να γίνει επιτέλους πράξη η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, που τόσο ανάγκη έχει η εκπαίδευση.

Το υπουργείο διαμορφώνοντας τον προϋπολογισμό του 2016 έλαβε υπόψιν του τις ανώτατες οροφές δαπανών που έχουν καθοριστεί για το επόμενο οικονομικό έτος και την πιο αποδοτική και αποτελεσματική

αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, έτσι ώστε να προωθήσει περαιτέρω τους στρατηγικούς του στόχους, που δεν είναι άλλοι από την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης.

Οι φετινοί προϋπολογισμοί του Υπουργείου Παιδείας είναι συνολικού ύψους €995,7 εκατομ. παρουσιάζοντας μια αύξηση του ύψους €10 εκατομ. σε σχέση με το 2015. Οι τακτικές δαπάνες για το 2016 παραμένουν στα ίδια επίπεδα, ενώ δίνεται ιδιαίτερη σημασία στις αναπτυξιακές.

Η αύξηση στις δαπάνες οφείλεται κυρίως στην αύξηση της πρόνοιας για το κτιριολογικό έργο του υπουργείου κατά €10 εκατομ., στην αύξηση της πρόνοιας για τον πολιτισμό σε €1,2 εκατομ. και της πρόνοιας που αφορά το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο επίσης σε €1,2 εκατομ.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με πρωτοργάτη τον Υπουργό Παιδείας κ. Κώστα Καδή μέσα από τις στρατηγικές και τις ευρύτερες πολιτικές του κατάφερε να προχωρήσει σε καινοτόμες αλλαγές προς όφελος της παιδείας σε βασικούς τομείς.

Οι στρατηγικές αυτές άπτονται ζωτικών θεμάτων, όπως είναι η ανάπτυξη, η επιμόρφωση και η ποιοτική αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της εκπαίδευσης, ο εκσυγχρονισμός των διοικητικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος και των σχολικών μονάδων, η αναβάθμιση του περιεχομένου της παρεχόμενης εκπαίδευσης, η στήριξη και ενίσχυση κάθε μαθητή.

Μέσα από αυτές τις πολιτικές ενισχύεται, αναβαθμίζεται και αναπτύσσεται η τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ ταυτόχρονα ενισχύεται η προβολή της πολιτιστικής δημιουργίας και κληρονομιάς, καθώς και η αποτελεσματική συμμετοχή στο ευρωπαϊκό και διεθνές γίγνεσθαι.

Παράλληλα, με το στρατηγικό σχεδιασμό υλοποιείται σχέδιο δράσης για την αναδιοργάνωση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, όπως και των ημικρατικών οργανισμών που βρίσκονται υπό την εποπτεία του.

Θεωρώ υποχρέωσή μου να κάνω ειδική αναφορά στα θέματα παιδείας για τα οποία ήδη έχουν γίνει μεταρρυθμίσεις ή βρίσκονται σε εξέλιξη όπως τα εξής:

- Τα αναλυτικά προγράμματα, τα οποία έχουν τύχει αναδόμησης στη βάση των δεικτών επάρκειας και δεικτών επιτυχίας με τη συμβολή πανεπιστημιακών, επιθεωρητών και πολλών μόνιμων εκπαιδευτικών.
- Διαφοροποιήθηκαν τα υφιστάμενα ωρολόγια προγράμματα, για να είναι συμβατά με τις ιδιαιτερότητες της Κύπρου και των διεθνών δεικτών, και ενισχύθηκαν τα γνωστικά αντικείμενα που διαπιστώθηκε ότι χρειαζόντουσαν αναβάθμιση.
- Συγκροτήθηκαν τα Λύκεια Κατευθύνσεων Επιλογών Μαθημάτων στη βάση των σύγχρονων επιστημονικών τάσεων και τομέων αιχμής.
- Έχουν λειτουργήσει μουσικά και αθλητικά λύκεια σε όλες τις επαρχίες, ενώ για πρώτη φορά λειτουργούν μουσικά και αθλητικά γυμνάσια.
- Εξορθολογίζεται ο τρόπος πρόσβασης στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.
- Εισάγεται ένα νέο αδιάβλητο και αξιοκρατικό σύστημα διορισμών στην εκπαίδευση. Η επιλογή των εκπαιδευτικών θα βασίζεται πλέον σε ποιοτικά κριτήρια, όπως οι γνώσεις, οι συναφείς εμπειρίες και τα προσόντα.
- Δημιουργήθηκε ένα νέο καθολικό, συνεχές και στοχευμένο σύστημα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, που έχει άμεση συνάρτηση με τις ανάγκες των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευτικών λειτουργών.
- Προωθείται ένα νέο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου, που θα στηρίζεται στις σύγχρονες τάσεις και θα προάγει τη διαφάνεια και την αξιοκρατία.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει προβεί και σε ειδικές δράσεις για την αναβάθμιση της μέσης τεχνικής εκπαίδευσης. Πέραν της αναδιάρθρωσης των νέων ωρολόγιων και αναλυτικών προγραμμάτων για τις τεχνικές σχολές, έχει τροχοδρομήσει την αναβάθμιση των Μεταλυκειακών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης σε σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έχει αναλάβει την ευθύνη για τη λειτουργία του συστήματος της νέας σύγχρονης μαθητείας.

Σημαντικές επίσης είναι οι μεταρρυθμίσεις που επήλθαν και στον τομέα της ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης με τη σύσταση του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ενώ προσφέρονται προγράμματα εξ αποστάσεως για τους εθνοφρουρούς με πολλαπλά οφέλη. Στο ίδιο πνεύμα διαμορφώνεται δέσμη προγραμμάτων εξ αποστάσεως σε συνεργασία με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο και με όλα τα πανεπιστήμια της Κύπρου. Επιπρόσθετα, προβάλλεται η ανώτατη εκπαίδευση στο εξωτερικό με υπογραφή συμφωνιών αμοιβαίας αναγνώρισης τίτλων σπουδών με άλλες χώρες, ενώ λειτούργησαν για πρώτη φορά θερινά σχολεία.

Με τη θέσπιση της νέας νομοθεσίας για την κρατική φοιτητική μέριμνα διανοίγεται μια νέα εποχή για εξορθολογισμό και απλοποίηση των διαδικασιών της παραχώρησης φοιτητικών επιδομάτων. Συνεχίζονται στοχευμένα η δωρεάν σίτιση, η χορηγία για ηλεκτρονικούς υπολογιστές, η απαλλαγή από το τέλος των παγκύπριων εξετάσεων, το τέλος έκδοσης απολυτηρίου και από τα δίδακτρα στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης.

Από φέτος το υπουργείο προχώρησε σε δράσεις που σχετίζονται με την καθημερινότητα των σχολείων και τις ανάγκες των κοινωνικών εταίρων στην εκπαίδευση, ιδιαίτερα των μαθητών και των γονέων.

Μέσα στα πλαίσια ανάπτυξης της εθνικής πολιτικής για τον πολιτισμό προχωρεί η ανασυγκρότηση των διοικητικών δομών του. Επίσης, βελτιώνονται οι διαδικασίες χρηματοδότησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Ταυτόχρονα, προχωρούν σημαντικά έργα υποδομών, όπως η αποκατάσταση του Δημοτικού Θεάτρου Λευκωσίας, η ανακαίνιση του Παγκυπρίου Γυμνασίου, η έναρξη διαδικασιών ανέγερσης της Κυπριακής Βιβλιοθήκης, επέκταση της Κρατικής Πινακοθήκης και άλλα. Ενισχύεται ο θεσμός της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας "Πάφος 2017".

Όσον αφορά τον αθλητισμό και τη νεολαία, προχωρεί η έναρξη αναδιοργάνωσης της δομής και λειτουργίας τόσο του ΚΟΑ όσο και του Οργανισμού Νεολαίας για τη διαμόρφωση εθνικών πολιτικών. Οι νέοι μας είναι εθνικό κεφάλαιο και πρέπει να τους δώσουμε όλα εκείνα τα εφόδια, για να προχωρήσουν μπροστά στις προκλήσεις των καιρών.

Είμαι βέβαιος ότι η πορεία των αλλαγών και της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης βρίσκεται στο σωστό δρόμο, ένα δρόμο χωρίς επιστροφή, ένα δρόμο του εκσυγχρονισμού και της προόδου προς όφελος της παιδείας και των παιδιών μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν αναφερθώ στα δυο κύρια σοβαρά προβλήματα που απασχολούν την πόλη της Λάρνακας και χρήζουν άμεσης επίλυσης, θα ήθελα να κάνω μια αναφορά στους είλωτες της κυπριακής γης, τους αγρότες μας, οι οποίοι αγωνίζονται νυχθημερόν μέσα σε πολύ δύσκολες συνθήκες για τον άρτον τον επιούσιον, ο οποίος δυστυχώς τα τελευταία χρόνια φαίνεται να μη βγαίνει, αφού δεν έτυχε της αναγκαίας και σωστής στήριξης μέσα από τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν μέχρι σήμερα.

Από πλευράς του ο νυν Υπουργός Γεωργίας καταβάλλει αρκετές και φιλότιμες προσπάθειες τόσο εντός της Κύπρου όσο και στις Βρυξέλλες, για να αλλάξει τα στεγανά και τις κακές νοοτροπίες του παρελθόντος, έτσι ώστε να δώσει μια νέα τροπή, αλλά και μια νέα φιλοσοφία στην αντιμετώπιση του όλου προβλήματος που λέγεται "αγροτική οικονομία" στον τόπο μας.

Μόνο μέσα από ριζοσπαστικές πολιτικές, αλλά και αλλαγή νοοτροπίας των αγροτών μας και βασιζόμενοι στη γνώση μέσα από την τεχνολογική αναβάθμιση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τη δημιουργία σωστών συνεταιριστικών ομάδων παραγωγών, την κατάρτιση και εκπαίδευση των αγροτών μας θα μπορέσουν να ατενίσουν το μέλλον με αισιοδοξία, αλλά και την παραμονή και διατήρηση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο, που τόσο έχει ανάγκη ο τόπος μας σ' αυτή τη δύσκολη περίοδο που διανύουμε.

Δυστυχώς, μάταια ακόμη περιμένουν οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι τις επιδοτήσεις. Ως εκ τούτου, καλείται άμεσα η κυβέρνηση μέσω του ΚΟΑΠ και χωρίς άλλη καθυστέρηση να καταβάλει τις επιδοτήσεις στους αγρότες, οι οποίοι αυτή την στιγμή βρίσκονται στους δρόμους της Λευκωσίας διαμαρτυρόμενοι διεκδικώντας τα αυτονόητα.

Τέλος, πριν κατέβω από το βήμα, θα ήθελα να εκφράσω τη λύπη και την απογοήτευσή μου, γιατί αναγκάζομαι και φέτος να κάνω ειδική αναφορά σε δυο από τα βασικά προβλήματα που απασχολούν τους Λαρνακείς και εδώ και δεκαετίες περιμένουν τη λύση τους. Συγκεκριμένα, αναφέρομαι στο λιμάνι-μαρίνα και στο δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας, τα οποία δυστυχώς καμία κυβέρνηση δεν αντίκρισε θετικά ούτε και έδωσε την πρέπουσα λύση. Είναι δυο έργα τα οποία θα βοηθήσουν τα μέγιστα την πόλη του Ζήνωνα, αλλά και την επαρχία. Είναι γεγονός ότι έχει καταντήσει η μεγαλύτερη κοροϊδία για τους Λαρνακείς. Τα περιθώρια έχουν στενέψει, φτάνει πια! Πρέπει αυτή η κυβέρνηση να κάνει αυτό που δεν έκαναν οι άλλες, να πάρει άμεσα οριστικές και αμετάκλητες αποφάσεις χωρίς χρονοτριβή περνώντας μπροστά και δίνοντας ένα τέλος σ' αυτά τα πολύ λογικά, αλλά και σημαντικά έργα για τη Λάρνακα.

Ευχαριστώ.

Εύχομαι καλές γιορτές σε όλους και ελευθερία στην πατρίδα μας.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Γεωργίου Τάσου τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Αδάμος Αδάμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΔΑΜΟΥ)

Ευχαριστώ τον κ. Τάσου.

Το λόγο έχει ο βουλευτής Κερύνειας του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Σοφοκλής Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η ομιλία μου καλύπτει διάφορα θέματα και είχε ετοιμαστεί, όταν μας είχαν πει ότι δικαιούμαστε δεκαπέντε λεπτά, αλλά θα μιλήσω ακριβώς δέκα λεπτά, για να μην αδικήσω κανένα από τους συναδέλφους. Τα υπόλοιπα θα κατατεθούν...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Κύριε Νεοφύτου, μη βάζετε λάδι στη φωτιά, διότι θα κοπούν λεπτά από τους συναδέλφους ούτως ή άλλως, επομένως δε δικαιούμαι παραπάνω από δέκα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς εξακολουθούμε ακόμη να χαρακτηρίζουμε το Κυπριακό ως πρόβλημα εισβολής και κατοχής. Εμείς οι εκτοπισμένοι Κερυνειώτες, Μορφίτες, Αμμοχωσιανοί, Καρπασίτες, Μεσαρίτες περιμένουμε με υπομονή να εξευρεθεί μια λύση δίκαιη, λειτουργική και βιώσιμη, που μεταξύ άλλων να κατοχυρώνει τα δικαιώματά μας, δηλαδή την επιστροφή στις πόλεις και τα χωριά μας, στις ρίζες μας, όπου για χιλιάδες χρόνια οι πρόγονοί μας και εμείς ζήσαμε και όπου οι νεώτερες γενιές έχουν τις ιστορικές τους ρίζες.

Επιθυμούμε και ευχόμαστε οι συνομιλίες να οδηγηθούν σε λύση και τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι βασικές ελευθερίες μας να κατοχυρωθούν για όλους τους πολίτες, ιδιαίτερα για τους πρόσφυγες που εδώ και σαράντα δύο σχεδόν χρόνια υποφέρουν και υπομένουν τα δεινά της βάρβαρης τουρκικής εισβολής, που ακολούθησε το άφρον πραξικόπημα. Η περιουσία είναι ανθρώπινο δικαίωμα. Η ελευθερία διακίνησης και εγκατάστασης είναι ανθρώπινα δικαιώματα κατοχυρωμένα από παγκόσμιες διακηρύξεις, διεθνείς συμβάσεις και από το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Δε θα δεχθούμε καταπάτηση ή αποξένωση αναγκαστικά έστω και της ελάχιστης ιδιοκτησίας που πιθανόν να κατέχει ο οποιοσδήποτε, είτε είναι πρόσφυγας είτε όχι.

Δυστυχώς όμως, τα όσα ακούμε δε μας δίνουν αισιοδοξία και μας βρίσκουν αντίθετους. Ακούμε για είκοσι δύο κριτήρια για ανταλλαγές και αποζημιώσεις, ακούσαμε για δικαιώματα χρηστών, ακόμη και στις περιοχές που θα απελευθερωθούν ή θα επιστρέψουν υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση. Και έχουμε ολόκληρη σειρά κριτηρίων τα οποία έβαλε ο Ακιντζί, αλλά και η δική μας η πλευρά όσον αφορά αυτούς τους χρήστες που μένουν σε περιοχές που υποτίθεται θα απελευθερωθούν. Πώς λοιπόν θα επιστρέψουμε; Πώς οι συνομιλίες θα μας κατοχυρώσουν επιστροφή υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση εκατό χιλιάδων προσφύγων και των υπολοίπων υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση, όταν θα μείνουν εκεί δεκάδες χιλιάδες έποικοι, έποικοι που χιλιάδες απ' αυτούς πολιτογραφούνται ως Κύπριοι;

Ακούμε πως θα αρδευτούν εκατό δέκα σκάλες γης, που η Τουρκία και το ψευδοκράτος θα διεκδικήσουν σίγουρα λόγω ανάπτυξης της γης. Πώς θα ανακτήσουμε τη γη μας, όταν σε διάφορες εκλεκτές και αγαπημένες περιοχές επήλθε αλλαγή χρήσης γης και έγινε η παράνομη οικοδομική ανάπτυξη; Εμείς ασφαλώς δε δεχόμαστε όλες αυτές τις αλημνείες, όλες τις απαιτήσεις της Άγκυρας και του Ακιντζί ούτε τις συνεχείς υποχωρήσεις της δικής μας πλευράς.

Αν θέλουμε να επιβιώσει ο ελληνισμός στην Κύπρο, είναι σε πολλά που πρέπει να αντισταθούμε και να διεκδικήσουμε στις συνομιλίες εδώ και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα Ηνωμένα Έθνη. Και λέγω «και στα Ηνωμένα Έθνη», όπου δεν έγινε ούτε μια σοβαρή διαμαρτυρία ή προσφυγή για την καταπάτηση της κυριαρχίας, των χωρικών υδάτων και τον εκβιασμό που έγινε με το Μπαρμπαρός και τη μεταφορά νερού, αυτή τη μόνιμη εξάρτηση που επιχείρησε και πέτυχε η Τουρκία.

Οι πρόσφυγες, επαναλαμβάνω, επιμένουν και θα συνεχίσουν να αγωνίζονται για λύση σύμφωνα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, αφού -ας μην το ξεχνούν κάποιοι- η Κύπρος έχει ενταχθεί ολόκληρη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Τουρκία θέλει χαλαρή συνομοσπονδία, θέλει παρθενογένεση, θέλει μια Κυπριακή Δημοκρατία δέσμια των δικών της αποφάσεων, που μέσω της τουρκοκυπριακής κυβέρνησης και του συνιστώντος κράτους, της κυβέρνησης και της Βουλής θα διοχετεύει τις δικές της απόψεις για τα εσωτερικά και εξωτερικά θέματα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Θα τα διοχετεύει, αφού, για να ληφθεί μια απόφαση, θα πρέπει να έχει και θετικές τουρκοκυπριακές ψήφους. Τότε το νέο κράτος σίγουρα θα παραλύει ή θα αποφασίζει σύμφωνα και με τις εισηγήσεις/προτάσεις που θα ευνοούν την τουρκική πολιτική.

Οι πρόσφυγες λοιπόν, παρά την κρίση, κάμνουν υπομονή, χωρίς να κάμπτεται η αγωνιστικότητά τους, παρά το γεγονός ότι όλα τα σχέδια της κυβέρνησης για τους πρόσφυγες είτε έχουν ανακληθεί ή μειωθεί ή ο προϋπολογισμός τους, όπως του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, των τουρκοκυπριακών περιουσιών, για

τη συντήρηση και ανανέωση των συνοικισμών, των χορηγιών, του διαχωρισμού οικοπέδων κ.λπ., έχει μειωθεί κατά 50% περίπου σε σχέση με πριν από τρία ή τέσσερα χρόνια.

Η ανεργία, συνάδελφοι, πλήττει όλο τον πληθυσμό, αλλά πλήττει ευκολότερα, γρηγορότερα και αλύπητα τις ασθενέστερες χαμηλότερες τάξεις του λαού, μεταξύ όλων και τους ευάλωτους πρόσφυγες. Χιλιάδες νέοι κυρίως καλά σπουδασμένοι έφυγαν για απασχόληση ως οικονομικοί μετανάστες στο εξωτερικό, όπως οι πρόσφυγες, που μετά το 1974 μετανάστευσαν αναγκαστικά σε διάφορες χώρες, και δυστυχώς η συμπεριφορά του κράτους μας προς αυτούς είναι απαράδεκτη. Ούτε να ψηφίσουν δεν μπορούν, γιατί, για να αποκτήσουν το εκλογικό βιβλιάριο, πρέπει να μένουν στην Κύπρο τουλάχιστον έξι μήνες. Ούτε να επαναπατριστούν μπορούν, που θέλουν αρκετοί, γιατί δεν τους δίνουν δάνειο από το Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ή τη χορηγία που δικαιούνται, ούτε εξασφαλίζουν δάνειο από αλλού, χωρίς να έλθουν από πολύ πριν για την αίτησή τους στην Κύπρο. Αυτό το θεωρούμε απαράδεκτο. Είχαμε σύσκεψη στην Αθήνα με εκατό πενήντα πρόσφυγες προχθές και ακούσαμε τα εξ αμάξης για την αφαίρεση των δικαιωμάτων αυτών των προσφύγων που αναγκαστικά έφυγαν από την Κύπρο το 1974.

Επανερχομαι στο Κυπριακό, συνάδελφοι, και, επαναλαμβάνω, ως Κερυνειώτες και εκτοπισθέντες για σαράντα δύο σχεδόν χρόνια λέμε “όχι” στις εγγυημένες πλειοψηφίες. Είναι ρατσιστικό, είναι καταστροφή, που οδηγεί στη διχοτόμηση. Εμείς λέμε “όχι” στην παραμονή εποίκων και τουρκικών ή άλλων ξένων στρατευμάτων, “όχι” στις εγγυήσεις από ξένα κράτη. Εμείς λέμε “ναι” στα πολιτικά, εκπαιδευτικά, οικονομικά, θρησκευτικά και άλλα δικαιώματα όλων των πολιτών. Εμείς λέμε “ναι” στην ισότιμη μεταχείριση και σεβασμό όλων των πολιτών. Εμείς λέμε “ναι” στις ουσιαστικές διαπραγματεύσεις αλλά με διεκδικητικότητα, με όπλα την αντοχή, αντίσταση, υπομονή και συμπαρατάση του λαού μας στις όποιες σωστές αποφάσεις ή προτάσεις της δικής μας πλευράς και “ναι” στην πλήρη ενημέρωση του λαού μας για τις προτάσεις και συζητήσεις και τα αποτελέσματά τους μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για το Κυπριακό υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών. Έχουμε δικαίωμα να ξέρουμε, έχουμε το δικαίωμα να πούμε τη γνώμη μας, να συμφωνήσουμε ή να αντιδράσουμε σε αυτά που συζητούν κάποιοι για εμάς χωρίς εμάς.

Και ένα τελευταίο, το κράτος πρέπει να βοηθά τους πρόσφυγες και τους προσφυγικούς δήμους, τα σωματεία και τα κοινοτικά συμβούλια των κατεχόμενων χωριών. Πρέπει να τα βοηθά οικονομικά και άλλως πως, για να αντέξουν μέχρι την επιστροφή.

Πάμε στα γεωργικά. Ένα κομματάκι θα πω για το μητρώο αγροτών. Όπως στο στήσιμο οικοδομών, όπως εις το στράτευμα, όπως στην οδική κυκλοφορία, όπως στην οικοδομική-κατασκευαστική βιομηχανία και σε πολλά άλλα, έτσι και στην αγροτική οικονομία όλοι συμβάλλουν, όλοι προσφέρουν και ενισχύουν την οικονομία, την ύπαιθρο, τα οικονομικά του κράτους κ.λπ.

Η αγροτική οικονομία, η αγροτική ανάπτυξη είναι ένα μεγάλο πλέγμα δραστηριοτήτων και συνεισφορών-ενεργειών πολλών ατόμων, ανδρών και γυναικών, άλλων πλήρως και άλλων μερικώς απασχολούμενων. Από τον αγροτικό δρόμο μέχρι το αγροτικό υγειονομικό κέντρο, από το αρδευτικό τμήμα μέχρι το φράκτη, από το μικρό παραγωγό-μικροϊδιοκτήτη μέχρι τον πολύ μεγάλο, από τον επαγγελματία κτηνοτρόφο μέχρι τον ερασιτέχνη, από τα κύρια επαγγέλματα μέχρι τα παρεμφερή και τα παραδοσιακά.

Είναι ένα πλέγμα, μια αλυσίδα που δε σπάζει εύκολα. Αν σπάσεις την αλυσίδα, τότε σταδιακά διαλύεται το σύνολο, γιατί και ο προμηθευτής γεωργικών εργαλείων χρειάζεται και ο παραγωγός στο χωράφι/περιβόλι χρειάζεται, αλλά και ο επεξεργαστής και ο καταναλωτής βέβαια. Και όλοι αυτοί, εφόσον η πολιτική του κράτους και της κυβέρνησης λέει σωστά ότι θέλουν να τους καταγράψουν, για να ξέρουν τι αγροτική πολιτική θα κάμουν, θα πρέπει να βρούμε έναν τρόπο στο μητρώο να καταγράφονται όλοι σε ξεχωριστά κεφάλαια, ξεχωριστές σελίδες.

Και να πω κάτι. Μελέτησα πολύ καλά την αγροτική απογραφή του 2003 και του 2010 και τις γεωργικές στατιστικές και λένε το εξής: Οι μη απασχολούμενοι πλήρως στο γεωργικό επάγγελμα αλλά μερικώς είναι πολύ περισσότεροι από το 50% που αναφέρθηκε πιο πάνω, γιατί οι απογραφείς του Τμήματος Στατιστικής όσους δεν έβρισκαν στο σπίτι τους μη κατοίκους στα χωριά δεν τους έκαναν απογραφή. 50% είναι πλήρως και 50% είναι μερικώς απασχολούμενοι. Και στα σπίτια και διαμερίσματα στις πόλεις δεν μπορούν να τους βρουν. Επομένως, υπολογίζεται ότι είναι 70% και πάνω οι μερικώς απασχολούμενοι μικροί ή μεγάλοι που έχουν και άλλο επάγγελμα και αυτοί συνεισφέρουν στην ύπαιθρο, συνεισφέρουν στο πράσινο, συνεισφέρουν στη ζωντάνια της υπαίθρου και των χωριών. Επομένως, πρέπει να τους καταγράψουμε. Πολύ περισσότερα θα πούμε κατά τη διάρκεια της συζήτησης για το μητρώο αγροτών.

Θα πω κάτι και για τους καρκινοπαθείς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέρασαν δέκα λεπτά.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Εφόσον είναι δέκα λεπτά, διακόπτω. Θα καταθέσω την ομιλία μου. Έχω κεφάλαια για τους καρκινοπαθείς και έχω για τους μετανάστες από διαφορετικές χώρες, έχω για τα δικαιωπρακτικά δικαιώματα των αναπήρων, έχω για τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, για τη βία κατά των παιδιών και έχω και για τη γονική αποξένωση των παιδιών.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Δεν μπορώ να στερήσω ούτε δευτερόλεπτο από τους υπόλοιπους συναδέλφους.

Ευχαριστώ πάρα πολύ που μ' ακούσατε.

Εύχομαι καλές γιορτές, καλά Χριστούγεννα και χριστιανικά και με υγεία, ευτυχία και ελευθερία στον τόπο μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Φυττή.

Το λόγο έχει ο βουλευτής Κερύνειας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Πάμπος Παπαγεωργίου.

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν μερικές εβδομάδες η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία ανακοίνωσε τα επίπεδα εισοδηματικής ανισότητας στις είκοσι οκτώ χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το 2008 η χώρα μας είχε δείκτη εισοδηματικής ανισότητας 29%, τη στιγμή που στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση ο δείκτης ήταν 30,9%, δηλαδή στη χώρα μας η εισοδηματική ανισότητα ήταν χαμηλότερη από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σήμερα ο δείκτης αυτός έχει πάει στο 34,8%. Η πορεία της Κύπρου προς την ανισότητα είναι η χειρότερη σε όλη την Ευρώπη, είναι χειρότερη από όλες τις χώρες που ακολούθησαν μνημόνιο. Αυτή τη στιγμή η Κύπρος παρουσιάζει τη χειρότερη ανισότητα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με εξαίρεση τη Λεττονία και τη Λιθουανία, δηλαδή δύο χώρες στις οποίες ο δημόσιος πλούτος διαμοιράστηκε σε μια μικρή κάστα, μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, και οι οποίες ακολούθησαν πολιτικές σκληρής λιτότητας. Η επιδείνωση των εισοδηματικών ανισοτήτων υπήρξε ιδιαίτερα έντονη στα δύο χρόνια του μνημονίου, το 2013 και το 2014, για τα οποία καταγράφονται τα στοιχεία.

Λάβετε επίσης υπόψη ότι το ποσοστό όσων διαβιούν κάτω από το όριο της φτώχειας έχει ανέβει στην Κύπρο από το 23,3%, το 2008, στο 27,4% στο τέλος του 2014. Και αυτό, παρά το γεγονός ότι η γραμμή της φτώχειας έχει μειωθεί κατά €1.000 περίπου αυτό το διάστημα. Σήμερα 10 600 οικογένειες στηρίζονται για τη σίτισή τους στα κοινωνικά παντοπωλεία.

Η ανεργία θεωρητικά βρίσκεται στο 16%. Στην πράξη πολλοί άνεργοι παύουν να αναζητούν εργασία, ενώ άλλοι μεταναστεύουν, με αποτέλεσμα να εμφανίζεται μια μικρή μείωση στα ποσοστά ανεργίας, ενώ η κατάσταση παραμένει δραματική. Ειδικά ανάμεσα στους νέους πολλοί τελειώνουν τις σπουδές τους και μένουν στο εξωτερικό, άλλοι μεταναστεύουν και από όσους μένουν οι μισοί περίπου είναι χωρίς δουλειά και οι υπόλοιποι απασχολούνται ως επί το πλείστον σε εργασίες με πολύ χαμηλό μισθό και ανύπαρκτα δικαιώματα.

Έχοντας όλα αυτά υπόψη, ο ισχυρισμός του Υπουργού Οικονομικών ότι οδήγησαν την οικονομία μας «σε έξοδο από την πιο βαθιά και παρατεταμένη ύφεση» είναι στην καλύτερη περίπτωση πρόωρος και εν πάση περιπτώσει απέχει από την πραγματικότητα όπως τη βιώνει η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών. Λέω “η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών” και όχι “όλοι”, γιατί υπάρχει μια μικρή ομάδα προνομιούχων οι οποίοι είδαν τα εισοδήματα και τα κέρδη τους να αυξάνονται εν μέσω κρίσης. Αυτό από μόνο του δεν είναι κακό. Όμως, όταν η πλειοψηφία βιώνει αυξημένες δυσκολίες και μείωση του εισοδήματός της και οι προνομιούχοι βρίσκονται σε καλύτερη μοίρα από πριν, κάτι πάει λάθος, γιατί να μην ο ρυθμός ανάπτυξης έχει θετικό πρόσημο εδώ και τρία τρίμηνα, όμως αυτό προκύπτει από την αναπροσαρμογή του με βάση τον αρνητικό πληθωρισμό.

Επιτρέψτε μου να πω με απλά λόγια τι ακριβώς συμβαίνει με τις στατιστικές για το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Ας υποθέσουμε ότι για μια χρονιά η χώρα μας παράγει προϊόντα και υπηρεσίες αξίας €100. Την επόμενη χρονιά παράγει προϊόντα και υπηρεσίες €99. Αυτό σημαίνει πτώση του ΑΕΠ κατά 1%; Όχι κατ' ανάγκην εξαρτάται από το επίπεδο πληθωρισμού. Αν το επίπεδο πληθωρισμού είναι -2% -όπως σήμερα στην Κύπρο- τότε, λόγω του αρνητικού πληθωρισμού, το ΑΕΠ από 99% μετατρέπεται σε 101% και η μείωση του -1% γίνεται αύξηση +1%. Αμέσως μετά ακολουθούν οι ισχυρισμοί για “έξοδο από την ύφεση” και διάφορα άλλα πανηγυρικά. Αυτό που σίγουρα ευημερεί στις στατιστικές της κυπριακής οικονομίας είναι ο αποπληθωρισμός. Εδώ και πάνω από δύο χρόνια κάθε μήνα πέφτουν οι τιμές. Μπορεί κάποιος να νομίζει ότι είναι θετικό να μειώνονται οι τιμές. Εν μέρει ο αποπληθωρισμός έχει να κάνει με τη μείωση των τιμών των καυσίμων. Δεν έχει να κάνει όμως μόνο με αυτό. Έχει να κάνει κυρίως με τη λιτότητα και την εσωτερική υποτίμηση που επιβλήθηκε στην Κύπρο και είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των εισοδημάτων του κόσμου. Έχει επίσης να

κάνει με την απομόχλευση του δανεισμού των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, δανεισμού που αφέθηκε να πάρει χαρακτηριστικά φούσκας από τους “καλύτερους τραπεζίτες” και ένα “Διοικητή κόσμημα” στην Κεντρική Τράπεζα!

Η επιτυχία της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης θα μπορούσε να κριθεί με βάση δύο αποτελέσματα: Υπάρχει ανάπτυξη στην οικονομία; Ύστερα από μια τόσο βαθιά ύφεση η σταθεροποίηση στον πάτο δεν μπορεί να θεωρηθεί καλό αποτέλεσμα. Όταν μάλιστα το θετικό πρόσημο του ΑΕΠ εξηγείται εξ ολοκλήρου από τη μαθηματική επίδραση του αρνητικού αποπληθωριστή στον τελικό αριθμό, τότε αβίαστα καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι στις επιδόσεις της οικονομίας δεν υπάρχει success story. Ακόμα όμως και αν δεχτούμε ότι με όλες αυτές τις επιφυλάξεις υπάρχει ή θα υπάρξει κάποια πρόοδος στην πορεία της οικονομίας, το θέμα είναι πώς επηρεάζονται οι πολίτες, διότι αυτό που παρατηρείται στην Κύπρο είναι μια μεγάλη αναδιανομή πλούτου και εισοδημάτων. Η ανάλυση των αριθμών επιβεβαιώνει αυτό που αισθάνεται ο μέσος πολίτης, ότι «οι πλούσιοι γίνονται πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι». Για την κατάσταση αυτή φέρει ευθύνη η φιλοσοφία του μνημονίου, αλλά και η πολιτική της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Το κοινό και ουσιώδες σημείο σύμπλευσης είναι πολιτικές οι οποίες καταλήγουν σε αναδιανομή εισοδημάτων προς τα πάνω. Ο στόχος επίτασης της ανάπτυξης, η οποία θα μπορούσε να δώσει τουλάχιστον στους εργαζομένους και στους λιγότερο εύπορους κάποια επιπλέον εισοδήματα, απουσίαζε από τους προηγούμενους προϋπολογισμούς της κυβέρνησης. Στο φετινό προϋπολογισμό, ύστερα από χρόνια περικοπών, υπάρχει μια μικρή αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών και μια ακόμα πιο μικρή, λιγότερο από 2%, αύξηση στις κοινωνικές δαπάνες.

Κύριε Πρόεδρε,

Η φετινή ομιλία του Υπουργού Οικονομικών περιέχει κάποιες παρατηρήσεις οι οποίες είναι άξιες προσοχής και επαίνου. Συγκεκριμένα, για πρώτη φορά γίνεται αναφορά στο ρόλο που διαδραμάτισαν οι τράπεζες και ο χρηματοοικονομικός τομέας στην κατάρρευση της κυπριακής οικονομίας. Γίνεται αναφορά στον αλόγιστο δανεισμό και την ελλιπή εποπτεία. Αυτή η σωστή ανάλυση όμως έλειπε για χρόνια από τη ρητορική τόσο του Δημοκρατικού Συναγερμού όσο και των συμμάχων του στην πολεμική που άσκησαν στην κυβέρνηση Χριστόφια. Αρκεί να ανατρέξει κάποιος σε οποιοδήποτε κείμενο πριν μερικά χρόνια, για να δει τι έλεγαν τότε. Για παράδειγμα στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού του 2013 μπορεί κάποιος να διαβάσει το κείμενο με τις θέσεις του Συναγερμού. Εκεί η όποια κριτική για τις τράπεζες είναι ανύπαρκτη. Αντίθετα, όλα αποδίδονταν στη χειροτέρευση των οικονομικών δεικτών. Λέει εκείνο το κείμενο: «Όλοι οι οικονομικοί δείκτες έχουν καταγράψει σημαντική επιδείνωση κατά τη χρονιά που διανύουμε, με αποτέλεσμα να έχουμε ζητήσει οικονομική βοήθεια από το Μηχανισμό Στήριξης». Ακολουθούν όλα τα συνθετικά μέρη του παραμυθιού που κατασκευάστηκε, για να συγκαλύψει την πραγματικότητα, ότι οι οίκοι μάς υποβάθμισαν για την κακή πορεία της οικονομίας, ότι φταίει η κυβέρνηση, διότι καθυστέρησε να υποβάλει αίτηση στο Μηχανισμό. Βεβαίως, το παραμύθι περί δημοσιονομικής κρίσης κατέρρευσε λογικά, όταν διορθώθηκαν τα δημόσια οικονομικά και δε λύθηκαν τα προβλήματά μας. Αντίθετα, έγιναν χειρότερα, διότι οι αιτίες τους δεν ήταν τα δημόσια οικονομικά, όσο προβληματικά και να ήταν αυτά. Πρέπει να πω ότι ψήγματα από αυτή την αφήγηση συγκάλυψης και μετατόπισης αναφύονται ακόμα και σήμερα αραιά και κατά περίπτωση. Όπως χτες, για παράδειγμα, που ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου προσπάθησε να υποβάλει ότι φταίει ο Χριστόφιας για τις ζημιές των κυπριακών τραπεζών στα ελληνικά χρεόγραφα που κουρεύτηκαν το 2011. Εκείνη όμως τη χρονιά, το 2011, δεν πρόβαλαν αυτό τον ισχυρισμό. Το Δεκέμβριο του 2011, όταν συνεζητείτο ο προϋπολογισμός του 2012, ο Δημοκρατικός Συναγερμός υπέβαλε ένα κείμενο δεκατριών σελίδων με τις θέσεις του. Το κείμενο αυτό περιέχει κριτική σε ό,τι έκανε ή δεν έκανε η τότε κυβέρνηση. Δεν περιλαμβάνει όμως ούτε μια λέξη κριτική για το χειρισμό της υπόθεσης των ελληνικών χρεογράφων. Βλέπετε τότε ήταν ακόμα νωπή η σπεκουλαδόρική συμπεριφορά των τραπεζών, που αγόραζαν τα ελληνικά χρεόγραφα αξίας μερικών δισεκατομμυρίων από τη δευτερογενή αγορά από τους Γερμανούς και άλλους που πουλούσαν με έκπτωση, για να τα ξεφορτωθούν. Τότε οι εξάιρετοι τραπεζίτες και ο παγκοσμίου κλάσης Διοικητής της Κεντρικής διαβεβαίωναν πως οι κυπριακές τράπεζες ήταν σε θέση να αντέξουν το κούρεμα. Τίθεται λοιπόν το εύλογο ερώτημα προς τον κ. Αβέρωφ «αφού ήταν τόσο φανερό πως ο τότε Πρόεδρος μπορούσε να αποτρέψει το κούρεμα, πώς και σας πήρε μερικά χρόνια να το σκεφτείτε;».

Κύριε Πρόεδρε, στην καλύτερη περίπτωση...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...μερικά χρόνια να το ακούσετε!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Να το έχετε υπόψη σας!

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εμείς το ακούμε, όταν το λέτε, αλλά τότε δεν το λέγατε, το είπατε μετά από πέντε χρόνια.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όμως σήμερα το κατάλαβες!

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πιστέμετέ με, αν το είχατε καταλάβει, για να το πείτε εσείς, θα το καταλάβαινα και εγώ αμέσως!

(Γέλια)

Στην καλύτερη περίπτωση η ανάγνωση της ομιλίας του Υπουργού Οικονομικών αποτελεί παραδοχή ότι ο τρόπος με τον οποίο η παράταξή του ερμήνευε τις αιτίες της κρίσης υπήρξε ελλειμματικός, αν όχι πλήρως εσφαλμένος. Και ποιος μπορεί να μας διαβεβαιώσει ότι δε συμβαίνει το ίδιο και τώρα; Ότι η θεωρία ότι με λιτότητα η οικονομία θα ανακάμψει είναι ένα λάθος, ένα λάθος το οποίο θα αντιληφθούν μερικά χρόνια αργότερα, όπως σήμερα αντιλαμβάνονται ότι η κρίση ήταν κυρίως χρηματοοικονομική; Μέχρι τότε όμως οι συνέπειες στο επίπεδο της πραγματικής οικονομίας θα είναι ακόμα πιο άσχημες από ό,τι είναι σήμερα.

Καλές γιορτές σε όλους!

Ευχαριστώ πολύ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Πάμπου Παπαγεωργίου ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Ευχαριστούμε, κύριε Παπαγεωργίου.

Ακολουθεί ο κ. Ανδρέας Κυπριανού του ΔΗΣΥ, βουλευτής Λεμεσού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Άκουσα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με προσοχή σχεδόν τη μισή κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ, συμπεριλαμβανομένου και του γενικού γραμματέα, να χρησιμοποιούν την ίδια ακριβώς αγγλική λέξη ή φράση “success story”. Δεν ξέρω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν αυτό το οποίο ζούμε είναι ένα success story...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Είναι love story!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αυτό το οποίο γνωρίζω είναι ότι σίγουρα έχουν γίνει πάρα πολύ πετυχημένα βήματα, όχι άλματα, και έχουμε καταφέρει να διασώσουμε μέσα από εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες την κυπριακή οικονομία.

Αυτό για το οποίο κάποιος μπορεί να μιλήσει με απόλυτη βεβαιότητα είναι για ένα άλλο story, το disaster story, αυτό που ξεκίνησε το Φεβρουάριο του 2008 με την εκλογή Δημήτρη Χριστόφια και παραδόθηκε ως ωρολογιακή βόμβα στο Νίκο Αναστασιάδη μετά τις εκλογές του Φεβρουαρίου του 2013.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Με τις ευλογίες σας ανεδείχθη ο άνδρας αυτός!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν ξέρω με τις ευλογίες ποιου, κύριε Κουλία. Ξέρω ότι πέραν του 50% του κυπριακού ελληνισμού ψήφισαν το συγκεκριμένο Πρόεδρο στο δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είχε υποψήφιο και ήταν ο Ιωάννης Κασουλίδης.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τηλεφώνα του Πουργουρίδη, να σου πει! Ξέρει!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όσον αφορά αυτή την περίοδο, θέλω να επισημάνω κάποια πράγματα τα οποία έχουν ακριβώς να κάνουν και με τις έρευνες που γίνονται για την τιμωρία των ενόχων, αλλά και με διάφορες παραπλανητικές, κατά την άποψή μου, συμπεριφορές οι οποίες, όπως πάντα, στοχεύουν στο να ρίξουν τα φώτα της δημοσιότητας αλλού.

Αφού το 2008, κάποιους μήνες μετά την ανάληψη της προεδρίας από το ΑΚΕΛ -και αυτό τον Οκτώβριο- υπήρξε η κατάρρευση της Lehman Brothers και επακολούθησε η παγκόσμια οικονομική ύφεση, κάποιοι επέλεξαν να την αγνοήσουν, για να φτάσουμε στο 2011, όταν -και μετά το ελληνικό PSI- στέρευαν τα δημόσια οικονομικά και η κυβέρνηση, η τότε κυβέρνηση, δυσκολευόταν να πληρώσει μισθούς, συντάξεις και επιδόματα.

Τότε επέλεξε η συγκεκριμένη κυβέρνηση το διακρατικό δανεισμό, παίρνοντας το Δεκέμβριο του 2011 δάνειο €2,5 δις από τη Ρωσία. Και εγώ θα το χαρακτηρίσω ως τον πρώτο δημοσιονομικό αναπνευστήρα, έχοντας υπόψη της η προηγούμενη κυβέρνηση ότι σε δεκατέσσερις μήνες από το Δεκέμβριο του 2011, το Φεβρουάριο του 2013 δηλαδή, θα είχε προεδρικές εκλογές.

Για την ιστορία, το συγκεκριμένο δάνειο πάρθηκε με επιτόκιο που πλησίαζε το 5% και πολύ μικρή χρονική διάρκεια αποπληρωμής, ενώ την ίδια περίοδο μας προσφερόταν, αν θέλαμε, δάνειο από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης στο μισό περίπου επιτόκιο και πιο κάτω και με περίοδο αποπληρωμής τριάντα ετών. Αφού η συγκεκριμένη κυβέρνηση θεώρησε πως διασφάλισε την επιβίωσή της χωρίς κλυδωνισμούς στην εξουσία μέχρι τις επόμενες εκλογές, ήρθε το Μάιο του 2012, Πέμπτη, εκείνη τη διαβόητη Πέμπτη, μεσημέρι, να μας φέρει το νομοσχέδιο για το underwriting -να χρησιμοποιήσω και εγώ αγγλική λέξη- τις κυβερνητικές εγγυήσεις για την έκδοση της Λαϊκής Τράπεζας. Η κυβέρνηση το έφερε και ο τότε Υπουργός Οικονομικών, ο κ. Βάσος Σιαρλή. Και μάλιστα φρόντισαν να δοθεί και στη δημοσιότητα, ούτως ώστε -και με εκβιασμό στη Βουλή των Αντιπροσώπων για πιθανή κατάρρευση, domino effect, αν δεν ψηφιζόταν την επόμενη ημέρα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων- να είναι δεδομένη η ψήφιση. Αυτός ήταν ο δεύτερος αναπνευστήρας, ο χρηματοπιστωτικός, ο τραπεζικός, αναπνευστήρας, γιατί και εκεί η συγκεκριμένη κυβέρνηση, ενώ γνώριζε ότι η βόμβα ήταν έτοιμη να σκάσει, επέλεξε να την κληροδοτήσει στην επόμενη κυβέρνηση. Έχετε ξανακούσει ανεξάρτητο θεσμό και δη τον τότε Κεντρικό Τραπεζίτη, τον κ. Πανίκο Δημητριάδη, να λέει «κράτησα τη Λαϊκή στον αναπνευστήρα ως τις εκλογές», τέτοια πολιτική δήλωση από ανεξάρτητο αξιωματούχο του κράτους; Όμως για κακή τύχη του ΑΚΕΛ και της τότε κυβέρνησης και του τόπου γενικότερα τα €2,5 δις του ρωσικού δανείου δεν ήταν αρκετά και προχωρήσαμε σε εσωτερικό δανεισμό, απομυζώντας είτε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα είτε το συνεργατισμό είτε τα ταμεία συντάξεων των υπαλλήλων των ημικρατικών οργανισμών είτε τα ταμεία προνοίας! Τα κατάφερε η προηγούμενη κυβέρνηση, τα κατάφερε και άντεξε μέχρι το Δεκέμβριο, οπότε, αφού διατηρήθηκε και ο ELA -ένα πολύ μεγάλο κεφάλαιο που αρνούνται να συζητήσουμε στη Βουλή των Αντιπροσώπων σε βάθος, αν δηλαδή ήταν φερέγγυα ή όχι η Λαϊκή Τράπεζα, όταν έπαιρνε τον Emergency Liquidity από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα- αφού λοιπόν η αντιπολίτευση τότε του Δημοκρατικού Συναγερμού και άλλοι στήριξαν τα νομοσχέδια της κυβέρνησης, τα αργοπορημένα, κατάφερε η κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια να μη φτάσει στην καταστροφή πριν ή να φανεί ότι δεν είχε φτάσει στην οικονομική καταστροφή μέχρι και τις εκλογές του Φεβρουαρίου του 2013.

Για εκείνη την περίοδο, αγαπητοί συνάδελφοι, υπάρχουν πολλά, υπάρχουν πάρα πολλά, τα οποία εύχομαι και ελπίζω το μικροσκόπιο των ανακριτικών αρχών και της Γενικής Εισαγγελίας να μελετά και πολύ σύντομα να δούμε αυτούς που πρέπει να οδηγούνται ενώπιον της δικαιοσύνης. Υπήρχε η διαβόητη έκθεση της PIMCO για τις ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης των κυπριακών τραπεζών, υπήρχε η έκθεση της Alvarez & Marsal, για την οποία κανένας δεν απάντησε ακόμα γιατί επικεντρώθηκε μόνο στην Τράπεζα Κύπρου και όχι στη Λαϊκή Τράπεζα, που ήταν ο κεντρικός άξονας καταστροφής της κυπριακής οικονομίας. Υπάρχει και η έκθεση της BlackRock σε κάποια συρτάρια, υπάρχουν και οι μαρτυρίες του συγκεκριμένου Διοικητή τότε, αλλά το ΑΚΕΛ αρέσκεται στο να επικεντρώνεται μόνο στις ευθύνες, που υπάρχουν, του κ. Ορφανίδη.

Λυπούμαι πραγματικά που έκαμα αυτή την παρελθοντολογία, αλλά πρέπει κάπου να μη νομίζουν οι της αριστεράς ότι οι μνήμες και οι δικές μας είναι πολύ κοντές. Είναι δεδομένο και ιστορικά καταγεγραμμένο πώς καταστράφηκε η κυπριακή οικονομία και πώς η μη λήψη αποφάσεων, η αναποφασιστικότητα, η προστασία του κόμματος -"το κόμμα και τα μάτια σας!" είπε κάποιος- οδήγησαν σε τεράστια φυγή κεφαλαίων από τον Ιούνιο μέχρι και το Φεβρουάριο, στους οκτώ αυτούς μήνες, που ουσιαστικά οδήγησε και τις ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης σε πολύ υψηλότερα επίπεδα.

Η κυπριακή οικονομία, ενάντια σε όλους αυτούς που πίστευαν ακριβώς το αντίθετο, έχει επιβιώσει. Ο Νίκος Αναστασιάδης τήρησε τη μεγαλύτερη δέσμευση που είχε δώσει προς τον κυπριακό ελληνισμό, ότι θα σώσει την πατρίδα και θα ξανακτίσει επί των ερειπίων. Και δεν υπάρχει δυνατότητα δυστυχώς μαγικής ράβδου μετά από την ισοπέδωση, για να κτίσουμε εν μία νυκτί τα πάντα. Σιγά σιγά, όπως είπα και στην αρχή, και βήμα βήμα κτίσαμε την αξιοπιστία μας, εξασφάλισαμε τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, έχουμε καταφέρει -μπορεί να μη σας αρέσει, μιλούσατε για επόμενα μνημόνια, για δεύτερο, για τρίτο μνημόνιο- και είμαστε η τελευταία Βουλή των Αντιπροσώπων που θα ζησει μνημονιακές δεσμεύσεις, γιατί το Μάρτιο βγαίνουμε από το μνημόνιο. Έχουμε κάνει στοχευμένη κοινωνική πολιτική μέσα σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες, καταφέραμε να στηρίξουμε ακόμα είκοσι χιλιάδες οικογένειες. Όχι αστόχευτα επιδόματα, για να είμαστε αρεστοί, αλλά επιδόματα σε αυτούς που πραγματικά έχουν ανάγκη και κρίνονται μέσα από τις καταστάσεις τις οποίες υποβάλλουν στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων!

Να πω και κάτι άλλο για το μέλλον. Υπάρχει προοπτική ή όχι σε αυτό τον τόπο; Η Κύπρος είναι μια μικρή και ευέλικτη οικονομία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ολοκληρώστε, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Όχι μόνο έχει, αλλά αυξάνονται τεράστια οι δυνατότητες για τον τουρισμό, για τη ναυτιλία, για τις υπηρεσίες. Έχουμε επιτέλους ζυπνήσει και γνωρίζουμε τι είναι τα παραδοσιακά προϊόντα, η ομαδοποίηση και η επικέντρωση επιτέλους και στην πρωτογενή παραγωγή. Υπάρχουν οι προοπτικές να γίνει, και θα γίνει, η Κύπρος ενεργειακό κέντρο, όπως και δε θα σταματήσει ποτέ να είναι κέντρο συνταξιοδότησης και αφυπηρέτησης Ευρωπαίων πολιτών.

Ελπίζω και εύχομαι -και εδώ έχουμε καθυστερήσει- να καταφέρουμε και τον απαραίτητο εκσυγχρονισμό της πολιτείας, ούτως ώστε να στρώσουμε προς την ανάπτυξη, αλλά και να στηρίξουμε το επιχειρείν, το οποίο για μας είναι ευλογία και είναι το μόνο το οποίο μπορεί να οδηγήσει σταδιακά στη μείωση της ανεργίας και στην ανάπτυξη.

Θέλω όμως κλείνοντας, φίλε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι μαζί ταπεινά να υποκλιθούμε στον Κύπριο πολίτη, αυτόν που άντεξε και αυτόν που κατάφερε -και είμαστε ίσως η μόνη χώρα και αυτό δείχνει το επίπεδο αυτού του λαού- να διατηρήσει την κοινωνική συνοχή και να υποσχεθούμε όλοι, όλοι μας, ότι θα τα καταφέρουμε μέσα από σεβασμό, αλληλοσεβασμό, συναδελφική αλληλεγγύη, σοβαρές πολιτικές συζητήσεις και όχι κανιβαλισμούς, θα καταφέρουμε να του δώσουμε ξανά ελπίδα και προοπτική.

Καλά Χριστούγεννα, καλές γιορτές σε όλους, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Κυπριανού.

Ακολουθεί η κ. Ρούλα Μαυρονικόλα, βουλευτής Λευκωσίας αλλά εκ Κυρηνείας ορμώμενη.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού πραγματοποιείται σε μια συγκυρία γεγονότων σημαντικών υπό μία έννοια, που όμως ουδόλως αλλοιώνουν τη ζοφερή εικόνα της σκληρής πραγματικότητας της κυπριακής κοινωνίας και οικονομίας. Από τη μια καταγράφουμε το γεγονός ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων με τη σημερινή της σύνθεση συζητά για τελευταία φορά κρατικό προϋπολογισμό. Δυστυχώς όμως, δεν μπορούμε να είμαστε ευτυχείς, όχι γιατί ολοκληρώνουμε τη θητεία μας, αλλά γιατί τα τελευταία χρόνια είχαμε και έχουμε ενώπιόν μας ένα προδιαγεγραμμένο προϋπολογισμό, δοτό εν πολλοίς και επιβαλλόμενο από τις αξιώσεις των τρoικανών δανειστών μας.

Το δεύτερο στοιχείο αφορά το γεγονός ότι ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός είναι ο τελευταίος που εντάσσεται στο πλαίσιο του μνημονίου. Δυστυχώς όμως, δεν μπορούμε να υιοθετήσουμε την ευφορία από την οποία διακατέχεται η κυβέρνηση και να ακολουθήσουμε τους πανηγυρικούς τόνους που επιχειρεί να δώσει δεδομένου αυτού του γεγονότος, όχι βεβαίως γιατί καθοδηγούμαστε από αντιπολιτευτική διάθεση, αλλά γιατί δυστυχώς ευημερούν μόνο οι αριθμοί. Έννοιες όπως η αναδιοργάνωση, η επανεκκίνηση της οικονομίας και η ανάπτυξη δυστυχώς έχουν καταντήσει ανέκδοτο και βασικό θέμα σατιρικών εκπομπών. Μπορεί η Κύπρος να εξέρχεται από το μνημόνιο, αλλά η ανεργία εξακολουθεί να καταγράφει υψηλά ποσοστά. Η πραγματική εικόνα στον τομέα της εργασίας δυστυχώς αποτυπώνεται στην παντελή έλλειψη νέων θέσεων εργοδότησης και έργων ανάπτυξης, στη μαζική μετανάστευση νέων ανθρώπων, κυρίως προσοντούχων και πτυχιούχων. Η δυστυχία των ανθρώπων είναι εμφανής σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής του τόπου. Γι' αυτό το λόγο και για άλλη μια χρονιά δυστυχώς τα κοινωνικά παντοπωλεία θα έχουν την τιμητική τους. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αυξάνονται μέρα με την ημέρα.

Το Γενικό Σύστημα Υγείας εξακολουθεί να παραμένει μια πονεμένη ιστορία και είναι αμφίβολο αν θα υλοποιηθεί όχι μόνο στα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα, αλλά και στο διηνεκές, που σημαίνει οριστική ματαίωση του μεγαλεπήβολου αυτού σχεδιασμού, που αποτελεί πολιτική υψίστης σημασίας. Ο τομέας της υγείας νοσεί και ήδη τα πρώτα σημάδια της σήψης είναι πλέον ορατά. Προειδοποιούμε ότι, εάν η υλοποίηση του Συστήματος Υγείας δεν προωθηθεί τάχιστα στη βάση του συμφωνημένου πλαισίου, πολύ φοβούμαστε ότι η δημόσια υγεία θα καταρρεύσει, με όλες τις οδυνηρές συνέπειες μιας τέτοιας εξέλιξης. Καλούμε την κυβέρνηση και ειδικά το Υπουργείο Υγείας να ασχοληθούν σοβαρά με το θέμα και να πάψουν να κοροϊδεύουν το λαό χρυσώνοντας το χάπι με θεωρίες περί δήθεν μίνι Συστήματος Υγείας. Το μέτρο που εφαρμόζεται με την προώθηση ασθενών στον ιδιωτικό τομέα είναι σίγουρα θετικό και συμβάλλει στην απάμβλυνση του προβλήματος που δημιουργείται με τις λίστες αναμονής. Να μην κοροϊδεύουμε όμως τον κόσμο, αγαπητοί φίλοι! Αυτό δεν είναι Σύστημα Υγείας, ούτε μίνι ούτε μάξι! Ένα απλό μέτρο είναι που αντιμετωπίζει προσωρινά μέρος μόνο του ευρύτερου τομέα της υγείας, ο οποίος κατά γενική ομολογία ασθενεί και βαριά μάλιστα.

Η Cyta οδηγείται άρον άρον σε ιδιωτικοποίηση με τη δικαιολογία ότι είναι προαπαιτούμενο. Το ΓΕΣΥ, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν ήταν προαπαιτούμενο; Δεν είναι προαπαιτούμενο; Εκεί που

περιμέναμε ότι θα ξεκινήσει η αυτονόμηση των κρατικών νοσηλευτηρίων, έχει ξεκινήσει η αποδόμηση. Εκεί που περιμέναμε ότι τουλάχιστον σε αυτό το θέμα θα μας έσωζε η τρόικα, αφού καμιά κυβέρνηση από το 2001, που ψηφίσαμε το νόμο, δεν τόλμησε να σπάσει τα εμπλεκόμενα συμφέροντα, δυστυχώς φαίνεται ότι τα συμφέροντα αυτή τη φορά είναι μεγαλύτερα και από τα μνημόνια και από την τρόικα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο πλαίσιο της πολιτικής της μονόπλευρης λιτότητας και της φορολογικής καταιγίδας που επιβάλλεται αδιακρίτως, το βιοτικό επίπεδο των πολιτών και κυρίως των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού υποβαθμίζεται δραματικά, με ταυτόχρονη διεύρυνση του αριθμού όσων τα εισοδήματα βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας. Εκτός αυτών, στην κάποτε ευημερούσα Κύπρο, ως αποτέλεσμα των εκποιήσεων των κατοικιών, αναμένεται να δημιουργηθεί τα επόμενα χρόνια μια νέα τάξη, αυτή των αστέγων. Μόνη αχτίδα φωτός στην ευρύτερη μίζερη κατάσταση -και δε θα διστάσουμε να δώσουμε τα εύσημα στην Υπουργό Εργασίας- μπορεί να χαρακτηριστεί το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, το οποίο, παρά τα όποια προβλήματα και δυσκολίες αντιμετώπισε και συνεχίζει να αντιμετωπίζει, βοήθησε σε ικανοποιητικό βαθμό κυρίως συμπολίτες μας που δεν ήταν δικαιούχοι δημοσίου βοηθήματος, ως επί το πλείστον ανέργους διαρκείας, να επωφεληθούν από το μέτρο.

Έχουμε τη γνώμη όμως ότι το όλο σύστημα χρειάζεται βελτιώσεις, όπως αύξηση του ορίου για την ακίνητη ιδιοκτησία, προσπάθεια δημιουργίας κατάλληλων συνθηκών για δημιουργία προγραμμάτων, έτσι ώστε οι άνεργοι δικαιούχοι να επιστρέψουν στην αγορά εργασίας, επιτάχυνση της διαδικασίας αξιολόγησης αναπήρων και υλοποίηση των εξαγγελθέντων σχεδίων ξεχωριστής νομοθεσίας για τα άτομα με αναπηρία.

Κύριε Πρόεδρε,

Τα πράγματα είναι δύσκολα και η κατάσταση άκρως επικίνδυνη. Τις όποιες εξοικονομήσεις έγινε κατορθωτό να επιτευχθούν με τις θυσίες των πολιτών αυτά τα τρία χρόνια η κυβέρνηση θα μπορούσε να τις διοχετεύσει σε άλλους τομείς για την ενίσχυση ευάλωτων ομάδων, όπως πολυτέκνων, μονογονιών, αναπήρων, με μια στοχευμένη κοινωνική πολιτική. Θα μπορούσε να συζητήσει και την επέκταση της άδειας μητρότητας, την άδεια πατρότητας και την πληρωμένη γονική άδεια για εξυπηρέτηση των εργαζόμενων γονιών. Θεωρούμε ότι, παρά τους πανηγυρισμούς, το καμπανάκι κτυπά δυνατά και εμείς ως πολιτεία και οργανωμένο κράτος δεν μπορεί να αδιαφορούμε. Οφείλουμε να αντιδράσουμε άμεσα, ουσιαστικά και αποφασιστικά.

Για άλλη μια φορά, δρώντας αλαζονικά και ετισθελικά, η κυβέρνηση προχώρησε σε ρύθμιση του ωραρίου των καταστημάτων, απορρυθμίζοντας πλήρως τον οικογενειακό και κοινωνικό ιστό. Εμείς καλέσαμε και καλούμε την υπουργό, έστω και την υστάτη και πριν από τις 2 του Γενάρη, να προσέλθει σε διάλογο με τους εμπλεκόμενους, ρυθμίζοντας την αγορά με σωστό, αντικειμενικό και δίκαιο τρόπο, καλύπτοντας τις ανάγκες όχι μόνο των μεγαλοεπιχειρηματιών, αλλά και των μικρομεσαίων, μα πάνω από όλα των εργαζομένων, αλλιώς η ευθύνη θα βαραίνει αποκλειστικά την κυβέρνηση.

Μέσα στη γενικότερη μίζερη κατάσταση που επικρατεί στην Κύπρο, κύριε Πρόεδρε, οι πολίτες είναι αγανακτισμένοι και θυμωμένοι. Είναι θυμωμένοι και μαζί μας, τους βουλευτές, τα κόμματα, τους υπουργούς, τους υψηλόμισθους δημοσίους υπαλλήλους και τους κρατικούς αξιωματούχους. Δικαιολογημένα ή όχι, εξοργίζονται, ακούγοντας νούμερα που αφορούν τα εισοδήματα όλων ημών. Και σε τελική ανάλυση δεν τους ενδιαφέρει αν το σύνολο του συγκεκριμένου ποσού είναι αποτέλεσμα αντιμισθίας, αποζημίωσης, επιδομάτων κ.λπ. Αυτό που τους ενδιαφέρει και τους αφορά είναι η συνεχής ύφεση, η φτώχεια, οι χαμηλοί μισθοί, η ανεργία, η οικονομική και κοινωνική εξαθλίωση.

Οφείλουμε λοιπόν ως πολιτεία και ως εκπρόσωποι των θεσμών να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων, να σεβαστούμε αυτό το θυμό και με τις αποφάσεις μας να δρομολογήσουμε τις εξελίξεις για σύντομη έξοδο από τα ασφυκτικά αδιέξοδα και να δημιουργήσουμε τις συνθήκες μέσα στις οποίες θα εξαλειφθούν όλοι οι αρνητικοί παράγοντες, σε βαθμό που η σημερινή μίζερια να αντικατασταθεί από ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος περηφάνιας και αξιοπρεπούς διαβίωσης. Αυτό περιμένουν οι πολίτες από εμάς!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η θέση της ΕΔΕΚ και η απόφαση για καταψήφιση των προϋπολογισμών έχει επεξηγηθεί επαρκώς από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο χθες το απόγευμα. Εγώ απλά να ευχηθώ χρόνια πολλά και καλή χρονιά σε όλους και προπάντων με υγεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Μαυρονικόλα.

Ακολουθεί η κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά, βουλευτής Αμμοχώστου του ΑΚΕΛ.

ΣΚ. ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Λείπει ο κ. Κυπριανού από την αίθουσα. Θα ήθελα να του συμπληρώσω το παραμύθι, το οποίο μας είπε προηγουμένως, ένα παραμύθι και ιστορίες για αγρίους, και να του πω ότι δεν είναι ένα και δύο και τρία μνημόνια που είχαν επιβληθεί, αλλά είναι οκτώ στο σύνολό τους και μάλιστα κάθε φορά επικαιροποιημένα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Πριν μπω στην ουσία της παρέμβασής μου, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα ζήτημα που ελάχιστα έχει δει το φως της δημοσιότητας και ίσως ορισμένοι να το θεωρήσουν εκτός τόπου και χρόνου. Υπάρχει μια πτυχή της κυπριακής τραγωδίας, ίσως από τις πιο οδυνηρές και δύσκολες, που εδώ και σαράντα ένα χρόνια έμεινε μακριά από τη δημοσιότητα, που αφέθηκε στο περιθώριο, χωρίς ποτέ να ασχοληθεί κανείς μαζί της. Είναι το ζήτημα της στήριξης των γυναικών που έχουν υποστεί το έγκλημα του βιασμού από άνδρες του τουρκικού στρατού κατά την εισβολή του 1974.

Ως ΑΚΕΛ έχουμε ανακινήσει το θέμα, όταν ορισμένες γυναίκες, θύματα βιασμών, επικοινωνήσαν μαζί μας. Συγκλονιστικές, απερίγραπτες μαρτυρίες, που δεν ειπώθηκαν ποτέ σε εκδηλώσεις, ντοκιμαντέρ και ρεπορτάζ. Ένας εφιάλτης που δεν τέλειωσε ποτέ. Ένας εφιάλτης τον οποίο πέρασαν και περνούν μόνες τους. Πριν από μερικούς μήνες συμφωνήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να ασχοληθεί με διακριτικότητα με τις περιπτώσεις αυτών των γυναικών και να τις στηρίξει. Με μεγάλη μας όμως έκπληξη πληροφορηθήκαμε ότι πριν από λίγες μέρες κάποιες από αυτές τις γυναίκες κλήθηκαν σε ιατροσυμβούλια ή πήραν επιστολή, για να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία, για να πιστοποιηθεί ιατρικά ο προ σαράντα ενός χρόνων βιασμός τους. Πραγματικά, αδυνατώ να συλλάβω το σκεπτικό των κρατικών υπηρεσιών και της κυβέρνησης! Αυτό όμως που θέλω να επισημάνω και από το βήμα της Βουλής είναι ότι έχουμε χρέος προς αυτές τις γυναίκες, έστω και τώρα, να επουλώσουμε όσο γίνεται τις πληγές τους.

Προχωρώντας στα άλλα ζητήματα της επιτροπής Προσφύγων, οφείλω να ομολογήσω ότι έχουμε δυσκολία να αξιολογήσουμε την προσφυγική πολιτική της κυβέρνησης, διότι ο κ. Χάσικος και η κυβέρνηση Αναστασιάδη δεν έχουν αφήσει τίποτα όρθιο από την προσφυγική πολιτική, για να κάνουμε συζήτηση. Βέβαια, έχω ακούσει σήμερα το συνάδελφο κ. Χατζηγιάννη να μιλά για νέα προσφυγική πολιτική, που θα στηρίζει, λείει, τη λύση. Και αντιλαμβάνομαι ότι εννοεί ότι θα την καταργήσουν πλήρως και αυτήν που έχουμε. Αλήθεια, οι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού της επαρχίας Αμμοχώστου τι έχουν να πουν για όλα αυτά; Επί προηγούμενης διακυβέρνησης, που έγιναν οι μεγαλύτερες αυξήσεις στην προσφυγική πολιτική, οι βουλευτές του Συναγερμού έσκιζαν τα ρούχα τους ότι δεν ήταν αρκετή. Σήμερα, που η κυβέρνηση και ο υπουργός τους δεν άφησαν τίποτα όρθιο, δε βγάζουν άχνα! Όπως άχνα δε βγάζουν για το γεγονός ότι οι εξαγγελίες του Νίκου Αναστασιάδη για αναπτυξιακά έργα και υποδομές στην ελεύθερη Αμμόχωστο αποδεικνύονται αυτά που πραγματικά είναι, δεσμεύσεις αλά Αναστασιάδη. Πού είναι άραγε στον προϋπολογισμό το κολυμβητήριο στη Δερύνεια, που έταξε τον Ιούνη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Πουθενά! Πού είναι η ανέγερση δικαστικού μεγάρου, αστυνομικού σταθμού; Στις ελληνικές καλένδες! Οι Αμμοχωστιάνοι βουλευτές του Συναγερμού όμως, αντί να ασχοληθούν με το γεγονός ότι η κυβέρνησή τους περιφρονεί και πάλι τους πρόσφυγες, την επαρχία Αμμοχώστου και τα Κοκκινοχώρια, προτιμούν να κάνουν ανέκδοτο αγώνα για το δικαίωμά τους να τρών αμπελοπούλια. Πού είναι οι υποσχέσεις για επιδιόρθωση των κατοικιών των εγκλωβισμένων; Εκτός από τιμητικές πλακέτες, πώς στηρίζουν τους ηλικιωμένους γονείς και συζύγους των αγνοουμένων, που αναμένουν ακόμα σχέδιο επιδότησης φροντίδας;

Στα θέματα που αφορούν τις γυναίκες και την ισοτιμία των φύλων η κυβέρνηση Αναστασιάδη έδειξε τις προθέσεις της με το καλημέρα. Έπρεπε να ξεσηκωθεί ολόκληρη η κοινωνία, για να δεηθεί ο Πρόεδρος να διορίσει μια και μόνο γυναίκα στο Υπουργικό Συμβούλιο. Έπρεπε να συζητούμε επί δύο χρόνια, μέχρι να αποφασίσει ο κ. Ιωνάς Νικολάου ότι θα υπογράψει τη σύμβαση της Κωνσταντινούπολης. Ελπίζουμε ότι δε θα περιμένουμε άλλα δύο χρόνια, μέχρι να τη φέρει στη Βουλή για επικύρωση! Οι γυναίκες της Κύπρου λοιπόν πρέπει να βγάλουν πολιτικά συμπεράσματα από το γεγονός ότι η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού θεωρεί ότι δεν τρέχει τίποτα, όταν βουλευτές της δηλώνουν δημόσια ότι είναι πελάτες στην πορνεία, όταν βουλευτές της ψευτοναϊάδες βρίζουν και επιτίθενται με χυδαίους σεξισμούς σε γυναίκες συναδέλφους τους. Και είναι λάθος να θεωρούνται μεμονωμένα αυτά τα κρούσματα. Όλα αυτά είναι μέρος του πολιτικού DNA της δεξιάς και του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός συνειδητά επιλέγει να διατηρεί τέτοιους κράχτες στα έδρανά του, προκειμένου να φαρεύει ψήφους στα νερά του σεξισμού, της ομοφοβίας, του ρατσισμού και του εθνικισμού. Και σίγουρα θα καλούσα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού να συνάξει τα πετεινάρκα που μιλούσαν προηγουμένως στο δικό τους σπίτι!

Επιπρόσθετα, η κοινωνικοοικονομική πολιτική της κυβέρνησης Αναστασιάδη είναι εξ ορισμού εχθρός της ισοτιμίας των φύλων και των δικαιωμάτων των γυναικών. Έχουμε μια κυβέρνηση που κάνει νόμους και διατάγματα τις επιθυμίες της τάξης του κ. Σιακόλα, αφήνοντας ανεξέλεγκτα τα ωράρια των καταστημάτων και χιλιάδες πωλήτριες να δουλεύουν δεκάωρα και δωδεκάωρα, ακόμα και τα Σαββατοκύριακα. Και τότε, κύριοι κυβερνώντες, θα ζήσουν τη ζωή τους αυτές οι γυναίκες; Πότε θα δουν την οικογένεια και τα παιδιά τους; Πότε

θα έχουν χρόνο να δραστηριοποιηθούν στην κοινωνία, όπως ισχυρίζεστε ότι θέλετε; Και βέβαια, η τραγική ειρωνεία είναι ότι η φιλελευθεροποίηση των ωραρίων, που τσακίζει τις ζωές χιλιάδων εργαζόμενων γυναικών, προωθείται από τη μόνη γυναίκα υπουργό της κυβέρνησης.

Έχουμε απέναντί μας την κυβέρνηση του Συναγερμού, που με το μνημόνιο Αναστασιάδη-τρόικας αποτέφρωσε κυριολεκτικά την κοινωνική πολιτική, που κλείνει παιδοκομικούς σταθμούς, νηπιαγωγεία και κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων σε προσφυγικούς συνοικισμούς και συνοικίες. Πού είναι ο κ. Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να μας πει σε ποιο κάλαθο βρίσκονται οι δημόσιες υποσχέσεις του για τη δημιουργία περισσότερων υποδομών κοινωνικής φροντίδας; Προφανώς βρίσκονται στον ίδιο κάλαθο που ρίχτηκε και η δέσμευσή του για αύξηση της άδειας μητρότητας! Άλλωστε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι το κόμμα που, μαζί με ολόκληρη την ευρωπαϊκή δεξιά, καταψήφισαν στο Ευρωκοινοβούλιο την αύξηση της άδειας μητρότητας. Ιδεολογικά και ταξικά δε θα διανοούνταν να συγκρουστούν με τη μεγαλοεργοδοσία, για να περάσουν τέτοια μέτρα.

Μπορεί να φανταστεί άραγε κανένας τον Πρόεδρο Αναστασιάδη ή οποιοδήποτε άλλο πολιτευτή του Συναγερμού να δηλώνει διαφωνία με την ΟΕΒ και το ΚΕΒΕ; Μπορεί κανείς να φανταστεί κάποιο πολιτικό του Συναγερμού που δε στέκεται προσοχή μπροστά στους τέσσερις-πέντε μεγαλοεπιχειρηματίες της Κύπρου; Τι πρωτοβουλίες έχει πάρει αυτή η κυβέρνηση, για να λυθούν τα προβλήματα της μονογονεϊκής οικογένειας, που στο 80% των περιπτώσεων πρόκειται για μάνα που μεγαλώνει μόνη της τα παιδιά της; Τι έχει κάνει η κυβέρνηση τις εισηγήσεις του ΑΚΕΛ, για να συσταθεί ad hoc νομοπαρασκευαστική επιτροπή η οποία να ασχοληθεί με τα θέματα των μονογονιών και να επεξεργαστεί σχετικά νομοσχέδια; Σε ποιο κάλαθο έχει πετάξει πάλι ο υπουργός τις εισηγήσεις του Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων για εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου σε θέματα όπως οι διατροφές, η γονική μέριμνα, οι οικογενειακές διαφορές και η διαμεσολάβηση; Τι περιλαμβάνει ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2016 για τον επανασχεδιασμό του φορολογικού συστήματος για την οικογένεια, ώστε να λαμβάνεται ουσιαστικά υπόψη ο αριθμός των παιδιών; Τι πόρους προβλέπει ο προϋπολογισμός που έχουμε μπροστά μας, για να υλοποιηθεί μια στρατηγική για την υγεία των γυναικών, για να τερματιστεί η αναμονή για το τεστ Παπανικολάου, για να γίνει πληθυσμιακός έλεγχος και εμβολιασμός όλων των κοριτσιών με το εμβόλιο κατά του καρκίνου του τραχήλου; Οι απαντήσεις σε όλα αυτά είναι αποκαρδιωτικές.

Η πολιτική της κυβέρνησης Αναστασιάδη στα θέματα γυναίκας και ισοτιμίας των φύλων αποτελεί άλλο ένα λόγο, για να καταψηφιστεί ο προϋπολογισμός. Ένας προϋπολογισμός αντιλαϊκός, νεοφιλελεύθερος, συντηρητικός, με άλλα λόγια ένας προϋπολογισμός μιας καθαρράιμης δεξιάς κυβέρνησης όπως αυτές που διαλύουν τις κοινωνίες της υπόλοιπης Ευρώπης. Πόσο δύσκολο ήταν για την κυβέρνηση να σκεφθεί από μόνη της αυτά που πρότεινε και προτείνει το ΑΚΕΛ; Ότι για παράδειγμα το επίδομα μητρότητας και η άδεια μητρότητας στις περιπτώσεις πολλαπλών κυήσεων πρέπει να επεκτείνεται ή ότι πρέπει να ισχύουν και στις περιπτώσεις παρένθετης μητρότητας τα ίδια; Ότι στις περιπτώσεις που ο ένας γονέας εκτίει ποινή φυλάκισης πέραν των έξι μηνών ο άλλος γονιός, εφόσον φροντίζει ανήλικα παιδιά, πρέπει να θεωρείται μονογονιός και να στηρίζεται με τα αντίστοιχα επιδόματα; Ότι στις περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας πρέπει να στηρίζονται με επαγγελματίες ψυχολόγους όλα τα ανήλικα μέλη της οικογένειας; Όλα αυτά τα αναφέρουμε, για να υπογραμμίσουμε ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να λύσει ούτε τα μεγάλα αλλά ούτε τα μικρά προβλήματα.

Το ΑΚΕΛ όμως δεν περιορίζεται στην κριτική για την αντιλαϊκή πολιτική και τις αλλεπάλληλες αποτυχίες της κυβέρνησης. Καταθέτουμε προτάσεις ρεαλιστικές, υλοποιήσιμες και ουσιαστικές, που απαντούν στα καθημερινά προβλήματα και στην ανάγκη προοδευτικού εκσυγχρονισμού θεσμών και νομοθεσιών. Τέτοιες προτάσεις είναι η πρόταση νόμου που επεξεργαζόμαστε για το συναινετικό διαζύγιο, καθώς και η πρόταση νόμου που καταθέσαμε μαζί με βουλευτές από άλλα κόμματα για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για τις αμβλώσεις.

Τα τελευταία χρόνια στην πατρίδα μας συντελείται μια βίαιη, βάρβαρη, θα τολμούσα να πω, ανακατανομή του πλούτου υπέρ των λίγων, υπέρ εκατό με διακοσίων οικογενειών, που είναι οι ημέτεροι, οι κουμπάροι, οι φίλοι και συγγενείς της κυβέρνησης Αναστασιάδη και της ηγεσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού. Μετέτρεψαν το κράτος σε ένα φαγοπότη σε οικογενειακό τραπέζι! Πρόκειται για εκείνη την κάστα που, ενώ η υπόλοιπη κοινωνία βρίσκεται στα όριά της, εκείνη βλέπει τα κέρδη της να αυξάνονται. Είναι οι ίδιοι που ενημερώνονται προνομιακά πότε να βγάλουν τα λεφτά τους στο εξωτερικό, για να γλιτώσουν το κούρεμα, οι ίδιοι που αγοράζουν σε τιμή ευκαιρίας οικόπεδα-φιλέτα από την Αρχιεπισκοπή, οι ίδιοι που θέλουν τους ημικρατικούς οργανισμούς στα χέρια τους, που θέλουν τους εργαζομένους να δουλεύουν χωρίς ωράρια, που θέλουν τις τράπεζες να αρχίσουν να παίρνουν τα σπίτια του φτωχόκοσμου. Από τη φτώχεια των πολλών βγαίνουν τα κέρδη των λίγων. Και αυτό δε γίνεται τυχαία ούτε συγκυριακά ούτε είναι αποτέλεσμα της κατά φαντασίαν επιχειρηματικής ευφυΐας τους. Αυτό είναι το αποτέλεσμα της ταξικής πολιτικής που επιβάλλεται διά πυρός και σιδήρου από την κυβέρνηση και που παρουσιάζεται καλλωπισμένη από τα κυβερνητικά μέσα μαζικής ενημέρωσης και τα παπαγαλάκια της.

Όλα τούτα βρίσκονται συμπυκνωμένα στον προϋπολογισμό του 2016, τον τρίτο προϋπολογισμό της κυβέρνησης του Δημοκρατικού Συναγερμού. Εδώ μέσα βρίσκεται και η απόγνωση των ανέργων και των νέων

επιστημόνων των €500, των φοιτητών που δεν μπορούν να τελειώσουν τις σπουδές τους, των ζευγαριών που δεν μπορούν να πληρώσουν τη δόση τους στην τράπεζα, των οικογενειών που ζουν από τα κοινωνικά παντοπωλεία, γι' αυτό το πρώτο και το ελάχιστο που θα κάνουμε ως ΑΚΕΛ είναι να τον καταψηφίσουμε ολόκληρο.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όπως θα έχετε προσέξει, δεν έκανα σχεδόν καμιά αναφορά στο μνημόνιο και στις εντολές της τρόικας, αφού ο Υπουργός Οικονομικών παραδέχθηκε ότι η οικονομική τους πολιτική δεν είναι αποτέλεσμα εξαναγκασμού από μέρους των δανειστών. Δεν έχει λοιπόν νόημα να χαρακτηρίζει κανείς την κυβέρνηση Αναστασιάδη υπηρέτρια της τρόικας, διότι δεν είναι. Είναι συνέταιροι και ομοϊδεάτες της τρόικας, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ. Αυτό πιστεύει η κυβέρνηση Αναστασιάδη και αυτό πράττει. Πιστεύουν στη λιτότητα, στο ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου σε φίλους και συγγενείς, στην εξαθλίωση των εργαζομένων, στην εμπορευματοποίηση της υγείας, στη διάλυση της κοινωνίας, προκειμένου να σωθούν ξανά και ξανά οι τράπεζες.

Καλές γιορτές σε όλους και ευτυχισμένος ο νέος χρόνος.

Ευχαριστώ.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία!

Παρακαλώ τον κ. Ζαχαρίου, βουλευτή Λάρνακας του ΔΗΣΥ, να προσέλθει στο βήμα.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ειλικρινά, είναι με πολύ προβληματισμό που απευθύνομαι στο σώμα. Θα ήθελα να μιλήσω για το μέλλον, για τα προβλήματα της χώρας, για την ανάγκη συνεργασίας όλων των πλευρών, αλλά, επειδή το DNA μου είναι ελληνικό και κυπριακό, με παραπέμπει στις παραδόσεις του τόπου μας. Τζιαι να θέλω ν' αγιάσω, εν μ' αφήνουνσιν.

Άκουσα τις ομιλίες των βουλευτών του ΑΚΕΛ και της αντιπολίτευσης. Ωσάν να έχουμε μια πλήρως άχρηστη κυβέρνηση! Δεν άκουσα τίποτε θετικό! Πάρτε τα πρακτικά. Ένα θετικό! Θέλω απλώς να θυμηθούμε κάποια πράγματα. Να θυμηθούμε, για να μην καταλήξουμε σε ένα άλλο παράδειγμα, που θα σας το πω στο τέλος της ομιλίας. Να θυμηθούμε πώς ήταν η Κύπρος, όταν την παρέλαβε η διακυβέρνηση ΑΚΕΛ, και πώς την παρέδωσε στο Νίκο Αναστασιάδη. Να θυμηθούμε ότι η ανεργία ήταν στο 3% και την τετραπλασίασαν, μέχρι να αναλάβει ο κ. Αναστασιάδης. Να θυμηθούμε ότι αύξησαν το δημόσιο χρέος κατά €8 δις. Να θυμηθούμε ότι αύξησαν το χρέος στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από €3,5 δις σε €5,5 δις. Να θυμηθούμε ότι, όταν ξεκίνησε η κρίση, θεωρούσαν ότι αυτή θα μας προσπεράσει. Να θυμηθούμε τις βρισιές και τις φωνές που άκουγαν ο κ. Αβέρωφ και ο κ. Παπαδόπουλος, όταν προειδοποιούσαν λέγοντας τα εξής: «Πάρτε μέτρα! Θα πάμε στην καταστροφή! Θα καταστρέψουμε τον τόπο μας! Θα πεινάσει ο κόσμος μας!». Να θυμηθούμε, όταν ο Νίκος Αναστασιάδης ανέβηκε το λόφο του Προεδρικού και ζήτησε, ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, μέτρα και να βάλει η αντιπολίτευση τη ράχη της από κάτω. Να θυμηθούμε ότι μετά από πολλές πιέσεις έστειλε κάποια μικρά μέτρα ο Πρόεδρος Χριστόφιας, αλλά έστειλε και κόσμο έξω από τη Βουλή και τα παιδιά του να μας βρίζουν, να μας σύρνουν αβγά. Δεν μπορεί, κύριοι, εμείς να θέλουμε να ξεχάσουμε το τι έχετε κάμει, γιατί κοιτάζουμε μπροστά... Αλλά το "θέλουμε" δε σημαίνει "ξεχνάμε"! Δε σημαίνει ότι έχουμε μνήμη χρυσόψαρου! Ούτε ο κόσμος μας έχει μνήμη χρυσόψαρου. Λέμε ότι οι καταστάσεις είναι δύσκολες και απαιτείται συνεργασία, ότι δεν είναι ώρα για τσακωμούς, όμως, από την άλλη, δεν μπορώ να ανεχτώ ο εμπρηστής να κριτικάρει τον πυροσβέστη και το διασώστη.

Ας δούμε και τι έχει πάρει τούτη η κυβέρνηση και πού έχει φτάσει. Έχει πάρει καμένη γη, πραγματικά καμένη γη, και διερωτώμαι -με αριθμούς να μου αποδείξετε- αν είχε άλλο Πρόεδρο της Δημοκρατίας που παρέλαβε κράτος σε αυτό το χάλι. Να θυμηθούμε ότι την τρόικα στην Κύπρο δεν την κάλεσε ο Νίκος Αναστασιάδης. Την τρόικα στην Κύπρο την κάλεσε το ΑΚΕΛ και η κυβέρνησή του. Να θυμηθούμε ότι, όταν ξεκινούσαν οι διαπραγματεύσεις με την τρόικα τον Ιούνιο του 2012, το κόστος ετήσιας προσαρμογής ήταν €750 εκατομ. Με τις καθυστερήσεις το Νοέμβριο ήταν €1,1 δις και με τις συνολικές καθυστερήσεις φτάσαμε σε αυτό που φτάσαμε το Μάρτιο. Θέλουμε να πορευτούμε όλοι μαζί, αλλά δεν ανεχόμαστε να μας πυροβολούν με τέτοιο τρόπο. Πήραμε καμένη γη, τα πράγματα δεν είναι εύκολα και ούτε ήταν εύκολα. Μπήκαμε σε σωστούς δρόμους με χίλιες δυσκολίες, με κόσμο να υποφέρει μέσα σε έναν οικονομικό πόλεμο, που σίγουρα έχει και τραυματισμούς, έχει και πληγές, έχει και καταστροφές. Διερωτηθήκατε μήπως πώς θα ήταν τα πράγματα, αν συνέχιζε η διακυβέρνηση ΑΚΕΛ; Θα υπήρχε Κύπρος με τη νοοτροπία που είχατε; Θα ψάχνατε για νέο δάνειο,

για να περάσουμε ακόμη ένα-δύο χρόνια; Θα παίρνατε τα λεφτά των εργαζομένων από τη Cyta, την ΑΗΚ, για να τα βγάλετε πέρα;

Τι έχουμε σήμερα, που εσείς δεν το βλέπετε, αλλά το βλέπει όλος ο κόσμος και το βλέπει και η κοινωνία; Έχουμε μια πορεία προς το θετικό. Τα προβλήματα δεν έχουν τελειώσει, είναι μεγάλα και είναι μπροστά μας και κανείς δεν τα κρύβει. Έχουμε κόσμο που έκοψε πίσω, έχουμε οικογένειες που σίγουρα πεινούν. Ξέρουμε όλοι μας, και ας το κρύβουμε, ότι η πορεία είναι δύσκολη, θέλει χρόνο. Ξέρουμε ότι θα φτιάξουν σιγά σιγά οι αριθμοί, για να μπορέσουμε να πάμε στην ανάπτυξη. Και ήρθε τούτη η κυβέρνηση, εφαρμόζοντας μια καινοτόμα ουσιαστικά κοινωνική πολιτική, να στηρίξει στοχευμένα τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού με το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, τους παρατεταμένα ανέργους, που οι πλείστοι είναι από τη δική σας διακυβέρνηση, τους ανθρώπους που έχουν σοβαρά προβλήματα, ώστε αυτοί που έχουν να μην παίρνουν και να μπορούν να παίρνουν αυτοί που δεν έχουν.

Ήρθε τούτη η κυβέρνηση και εφάρμοσε σωστή ενεργειακή πολιτική. Έχει ανοίξει διάλογο επικοινωνίας με όλες τις γειτονικές χώρες. Θυμίζω ότι, όταν ανακαλύφθηκε το φυσικό αέριο στο οικόπεδο "Zor", όλοι τρέξατε και μιλήσατε για υποβάθμιση της Κύπρου. Η εξωτερική πολιτική της Κύπρου όμως, το ευέλικτο πρόγραμμα το ενεργειακό που έχουμε μας αναβαθμίζουν καθημερινά. Οι συνεργασίες μας με τις υπόλοιπες χώρες της περιοχής δημιουργούν την ευκαιρία η Κύπρος να γίνει γέφυρα μεταξύ της Ευρώπης και των χωρών της Ανατολικής Μεσογείου, μιας περιοχής εν δυνάμει νέας πηγής ενεργειακής για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μιλάμε για το ΓΕΣΥ και ξεχνάτε ότι για εννιά μήνες το είχατε ακέφαλο. Ξεχνάτε ότι το 2012 ειδοποιήσατε ότι δεν προχωρούμε στο ΓΕΣΥ. Ξεχνάτε τα όλα προβλήματα! Υπάρχει σχεδιασμός, προχωράμε στο ΓΕΣΥ, αλλά δε μένουμε εκεί, γιατί όντως η υγεία είναι στον αναπνευστήρα. Συνεργαζόμαστε με τον ιδιωτικό τομέα, στέλνουμε έξω, για να τελειώσουν οι λίστες. Δεκατέσσερις χιλιάδες ανέμεναν στη λίστα για MRI. Τα δώσαμε στον ιδιωτικό τομέα. Βγάλαμε τώρα πρόγραμμα για όπου έχει ανάγκη να εξυπηρετηθούμε από τον ιδιωτικό τομέα, μέχρι να εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ.

Να μιλήσω για την επιχειρηματικότητα; Για τα λεφτά που ήρθαν από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων; Τα λεφτά που έχουν πάει στις επιχειρήσεις; Να μιλήσω για τα προγράμματα νεανικής επιχειρηματικότητας και γυναικείας επιχειρηματικότητας; Για τις ΑΠΕ; Να πω ότι σήμερα ξεπεράσαμε τα ποσοστά τα οποία είχαμε καθορίσει ουσιαστικά προς την Κομισιόν και είμαστε στο 7,8% και έχουμε ξεπεράσει τους στόχους μας; Μπορούσαμε να κάνουμε πολλά παραπάνω και είμαστε οι πρώτοι που κάνουμε αντιπολίτευση στη δική μας κυβέρνηση. Δεν είναι εύκολα τα πράγματα. Μπορούσαμε να μην κάνουμε λάθη. Κάναμε και λάθη ως κυβέρνηση. Λάθη δεν κάνουν μόνο αυτοί που δεν κάνουν τίποτα! Ο κόσμος παρακολουθεί και ξέρει τι είναι αυτό που παραλάβαμε και ξέρει τι είναι αυτό που παραδίνουμε σιγά σιγά στον κόσμο.

Κάμνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μια πιάνια προσπάθεια για το κυπριακό πρόβλημα. Χρειάζεται στήριξη. Είναι ξεκάθαρη η πολιτική του θέση. Προσπαθεί για ένα σχέδιο λύσης συμφωνημένο, καλύτερο από το σχέδιο Ανάν, στο οποίο θα μπορεί ο κάθε πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας να ζήσει ελεύθερος, έχοντας τα ανθρώπινά του δικαιώματα. Να υπάρχει αλληλοσεβασμός, να τον σέβομαι, γιατί είναι Τούρκος και μουσουλμάνος, και να με σέβεται, γιατί είμαι Έλληνας και χριστιανός. Δεν είναι η ώρα να απορρίπτουμε λύσεις, πριν τις δούμε μπροστά μας. Είναι η ώρα της συνεργασίας.

Είναι με ιδιαίτερη στεναχώρια που αναγκάστηκα στην αρχή της ομιλίας να θυμίσω κάποια πράγματα, αλήθειες όμως, αλήθειες με στοιχεία. Λάθη σε αυτό τον τόπο έχουμε κάμει όλοι και δεν έχουν κάνει μόνο οι τελευταίοι κυβερνώντες. Στήθηκε ένα κράτος από το 1960 λάθος. Επιχειρούμε να το διορθώσουμε, επιχειρούμε τομές, οι οποίες σίγουρα θα μας αναγκάσουν να συγκρουστούμε με κάποια συμφέροντα. Είμαστε διατεθειμένοι να συγκρουστούμε. Η νέα γενιά, ο κυπριακός λαός απαιτεί από εμάς μια καλύτερη Κύπρο, απαιτεί από εμάς μια Κύπρο που τα παιδιά μας θα έχουν δουλειές, θα μπορούν να είναι ευτυχισμένα και θα μπορούμε να περηφανευόμαστε για τη χώρα μας. Αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε να περηφανευτούμε. Αυτή τη στιγμή το μόνο για το οποίο μπορούμε να περηφανευτούμε είναι ότι προσπαθούμε, μπήκαμε στον ορθό δρόμο, είμαστε στον ορθό δρόμο και θα πάμε σίγουρα καλύτερα.

Εύχομαι σε όλους καλές γιορτές, καλά Χριστούγεννα, καλό νέο έτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επίσης,

Ακολουθεί ο κ. Άριστος Δαμιανού, βουλευτής Λευκωσίας του ΑΚΕΛ.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο αγαπητός συνάδελφος, στο 50% της ομιλίας του, μας ζήτησε να θυμηθούμε. Να θυμηθούμε, αλλά να θυμηθούν κι εκείνοι ότι εδώ και τρία χρόνια κυβερνούν, κακοκυβερνούν μεν, αλλά κυβερνούν. Και επειδή περί μνήμης ο λόγος κι έγινε κι αναφορά σε “καμένη γη”, λυπούμαι που αναγκάζομαι να του υπενθυμίσω, αλλά η μοναδική φορά που υπήρξε “καμένη γη” σ’ αυτό τον τόπο -και δε σας πρέπει η σύγκριση- ήταν όταν επέστρεψε ο Μακάριος το Δεκέμβρη του ’74 στην Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το 1845, για να μείνουμε στη μνήμη, κάτω από πολύ διαφορετικές κοινωνικές συνθήκες, αλλά και τότε όπως και σήμερα σε συνθήκες έντονης ταξικής αντιπαράθεσης μεταξύ των δυνάμεων του κεφαλαίου και της εργασίας, ο Βρετανός πολιτικός Μπέντζαμιν Ντισραέλι δήλωνε στο κοινοβούλιο με αγανάκτηση ότι «μια συντηρητική κυβέρνηση είναι μια οργανωμένη υποκρισία».

Το 2010, σε δημοσιογραφική διάσκεψη του τότε ηγέτη του Συναγερμού, κατατέθηκε το όραμα της παράταξης για την οικονομία. Βασική συνιστώσα της οικονομικής πολιτικής τους ήταν το “λιγότερο κράτος” και οι ιδιωτικοποιήσεις. Μάλιστα οι κ. Αναστασιάδης και Νεοφύτου παρέθεσαν τότε κατάλογο ημικρατικών οργανισμών που θα έπρεπε να ιδιωτικοποιηθούν. Ωστόσο, στην προσπάθεια να κτιστούν γέφυρες με το Δημοκρατικό Κόμμα ενόψει των προεδρικών του ’13, αυτή η διαχρονική/ιδεολογική θέση του Συναγερμού εξαφανίστηκε.

Οπότε, το Φεβρουάριο 2013, λίγα 24ωρα πριν από τις προεδρικές εκλογές, ο κ. Αναστασιάδης έθετε την υπογραφή του κάτω από την εξής δέσμευση: «Η δική μας θέση είναι ξεκάθαρη και καταγράφεται με απόλυτη σαφήνεια στο πλαίσιο συμφωνίας των κομμάτων ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ, που αποτελεί την πολιτική βάση της δικής μας υποψηφιότητας» -έλεγε- «ότι δηλαδή τασσόμαστε ξεκάθαρα ενάντια στην ιδιωτικοποίηση των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών» (Cyta, ΑΗΚ, Αρχή Λιμένων Κύπρου).

Χτες, ο κ. Αναστασιάδης και ο Συναγερμός κατέθεσαν στη Βουλή το νομοσχέδιο για το ξεπούλημα της Cyta, επισφραγίζοντας τον εμπαιγμό των ψηφοφόρων του Δημοκρατικού Κόμματος, αλλά και εν γένει της κοινωνίας.

Εξάλλου, με απόλυτη πλέον ειλικρίνεια ο Υπουργός Οικονομικών δηλώνει πως «Οι αποκρατικοποιήσεις πρέπει να γίνουν [...] θα πρέπει να κινηθούμε με γοργούς ρυθμούς, επειδή πρόκειται πράγματι για μια σημαντικότερη μεταρρύθμιση». Βλέπετε, τώρα που έκατσε ο κουρνιαχτός και η προπαγάνδα για το δήθεν προαπαιτούμενο που τους κληροδότησαν οι προηγούμενοι τάχατες, έλαμψε η αλήθεια: για το Συναγερμό πρόκειται πράγματι για μια σημαντικότερη μεταρρύθμιση.

Να είστε βέβαιοι, όμως, κύριοι της δεξιάς παράταξης, ότι μαζί με τους εργαζόμενους της ΑΤΗΚ και της ΑΗΚ θα μας βρείτε απέναντί σας. Θα καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια, με όλα τα δυνατά μέσα, μέσα και έξω κυρίως από τη Βουλή, για αποτροπή του ξεπουλήματος κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών σε μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα. Και ευχόμαστε και αναμένουμε δίπλα και μαζί μας να συμπορευτούν και άλλα κόμματα της αντιπολίτευσης, που θεωρούν οικονομικά ζημιόγωνα και εθνικά επικίνδυνα την προοπτική των ιδιωτικοποιήσεων. Μαζί να απαντήσουμε στη δογματική θέση του Συναγερμού πως οτιδήποτε κρατικό είναι κακό και πως καθετί ιδιωτικό είναι καλό!

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Την πρώτη μέρα διακυβέρνησής του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δήλωνε: «Σε ένα χρόνο τα πράγματα θα είναι καλύτερα. Δεν υπόσχομαι, δεσμεύομαι». Ας δούμε λοιπόν, αν τα πράγματα, τρία χρόνια μετά, έγιναν όντως καλύτερα. Και, αν ναι, για ποιους;

- Σήμερα καταγράφεται στην Κύπρο μια σημαντική ανακατανομή του εθνικού πλούτου και των εισοδημάτων. Το 10% των πιο προνομιούχων αύξησε εν μέσω κρίσης τα εισοδήματά του σε βάρος των υπολοίπων.
- Η αγοραστική δύναμη των μισθών έχει πάει πίσω είκοσι χρόνια.
- 234 000 συμπολίτες μας βρίσκονται σήμερα στο όριο της φτώχειας.
- Το δημόσιο χρέος έχει αγγίξει το 110% του ΑΕΠ.
- Η ανεργία, η υποαπασχόληση, η μετανάστευση, αποτελούν βιώματα σχεδόν κάθε οικογένειας.
- Οι επικείμενες ιδιωτικοποιήσεις, οι εκποιήσεις και η περαιτέρω απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων αποτελούν προμετωπίδα των αντιλαϊκών επιλογών της κυβέρνησης.

Ταυτόχρονα, την ώρα που τα χαμηλομεσαία στρώματα και οι πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού χρειάζονται στήριξη και όχι φιλανθρωπία, οι κοινωνικές παροχές στον κρατικό προϋπολογισμό του '16 παρουσιάζουν νέα συρρίκνωση κατά €42 εκατομ. Αυτό είναι το αληθινό success story, η φτωχοποίηση και η εξαθλίωση!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όσον αφορά στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως είναι γεγονός ότι οι αναπτυξιακές δαπάνες είναι αυξημένες κατά €3,6 εκατομ., γεγονός που οφείλεται στη μηδαμινή υλοποίηση του προϋπολογισμού του '13 και του '14. Το '13 είχαν προϋπολογισθεί €13 εκατομ. αναπτυξιακές δαπάνες και υλοποιήθηκαν έργα για €6 εκατομ. Το '14 προϋπολογίστηκαν €13,5 εκατομ. και πραγματοποιήθηκαν δαπάνες €4,8 εκατομ. Καταγράφεται δηλαδή μετακύληση έργων στον επόμενο προϋπολογισμό και μια πλασματική, όχι πραγματική, αύξηση.

Προβλήματα αντιμετωπίζουν και οι φυλακές, παρά την προσπάθεια εξωραϊσμού, όπως και η ίδια η αστυνομία, που μόλις χτες ο Αρχηγός Αστυνομίας εξέτεμψε SOS για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το σώμα, κυρίως ένεκα υποστελέχωσης.

Γενικότερα, καταγράφεται μια μόνιμη τάση προώθησης νομοσχεδίων και πολιτικών περιστολής ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πολιτικών ελευθεριών. Είναι προφανές ότι αποτελεί πολιτική της κυβέρνησης Αναστασιάδη-Συναγερμού και σε πλήρη αρμονία μάλιστα με αντίστοιχες πολιτικές αδελφών κομμάτων και των κυβερνήσεών τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Είναι οι πολιτικές του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος.

Η διαχρονική ατιμωρησία, η οποία εντάθηκε για τα οικονομικά εγκλήματα με το σκάνδαλο του ΧΑΚ, κορυφώνεται για όσο παρουσιάζεται δυστοκία στην προσαγωγή ενώπιον της δικαιοσύνης των υπαίτιων του τραπεζικού σκανδάλου. Οι δεδομένες δυσκολίες δεν ανατρέπουν την εικόνα που τείνει να μετατραπεί σε πεποίθηση, ότι κάποιος πάλι «θα τη βγάλουν καθαρή». Η πρώτιστη θεσμική ευθύνη για τήρηση του νόμου και για προσαγωγή ενώπιον της δικαιοσύνης ανήκει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Ο αρμόδιος υπουργός, σε συνεργασία με την αστυνομία και τη Νομική Υπηρεσία, πρέπει να παρουσιάσουν έργο και να φέρουν αποτελέσματα. Όταν άλλοι κυβερνούσαν, ήταν διαπρύσιος κήρυκας της ανάγκης ανάληψης ευθύνης. Σήμερα βολεύεται με την αλληλοεπίρριψη ευθυνών τρίτων.

Συνάδελφοι του Συναγερμού, κινδυνεύετε κι αυτή τη φορά να χρεωθείτε με μια νέα συγκάλυψη, μετά από το ΧΑΚ, οικονομικού εγκλήματος. Πρέπει να το γνωρίζετε, γιατί εσείς κυβερνάτε σήμερα, όπως και τότε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μέσα από τη χτεσινή ομιλία του ηγέτη του Συναγερμού, καταγράφηκε ένα πανηγυρικό ύφος και μια συμπεριφορά η οποία... Παρά τη νοθεσία που μας έγινε εμάς, των βουλευτών του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ότι έπρεπε να είμαστε πιο σεμνοί στις ομιλίες μας... Λυπούμαι να πω ότι αυτή η νοθεσία έπεσε στον αέρα. Το πανηγυρικό ύφος είναι ενδεικτικό ακριβώς της διαφορετικής νοοτροπίας, αλλά και του διαφορετικού κόσμου που το κεφάλαιο εκφράζει από εκείνο της εργασίας. «Είναι ιστορική μέρα η σημερινή», ανέφερε χτες, «συνδέεται με την ανάκτηση της αξιοπρέπειας και της εθνικής υπερηφάνειας του λαού μας. Γι' αυτή την αξιοπρέπεια είναι που πρέπει να μιλήσουμε σήμερα». Ε, ενδεχομένως σε κάποια δώματα της εξουσίας τα πράγματα να είναι όπως τα περιγράφει ο ηγέτης του Συναγερμού. Για τη μάζα των πολιτών, τα πράγματα είναι πάρα πολύ διαφορετικά.

«Σήμερα», συνέχισε, «η Κύπρος είναι αδιαμφισβήτητα μια πολύ καλύτερη χώρα από εκείνη που ήταν το '13». Τι έγινε το '13, όταν κυβερνούσαν; Έξι μήνες μετά πιάσαμε πάτο! Και, όταν πιάσεις πάτο, εκ των πραγμάτων θα αρχίσεις να ανεβαίνεις. Αλλά, αν οι εργαζόμενοι, τα ευάλωτα στρώματα του πληθυσμού είναι στα πηνήγνα ή στα σαράντα ή στα τριάντα μέτρα κάτω από το νερό, πάλι κάτω από το νερό είναι! Και αυτό φαίνεται ότι κάποιος δεν μπορούν να το κατανοήσουν, διότι δεν ασφικτιούν, δε στερούνται οξυγόνου.

Και βεβαίως, επειδή έγινε αναφορά στο success story, είναι δική σας επικοινωνιακή ορολογία και δεν είναι δική μας -εμείς τη δανειστήκαμε, για να σας απαντήσουμε- και βεβαίως success story είναι μερικά απ' αυτά που θα απαριθμήσω τώρα.

- Κούρεμα καταθέσεων, παρά τα “δεσμεύομαι”.
- Πώληση, ξεπούλημα των υποκαταστημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα.
- Αγορά ομολόγων και συγκάλυψη εγκλήματος από τη δευτερογενή αγορά.
- Εμπαιγμός των κατόχων αξιογράφων. Εκατάληξαν να δικακονούν για €2.000 νομική αρωγή. Τους υποσχθήκατε ότι θα τους τακτοποιήσετε μέσα από τις τράπεζες.

- Κουτσούρεμα του δικτύου προστασίας που κτίσαμε για το νόμο των εκπονήσεων, σε σημείο που να καθίσταται επικίνδυνος.
- Ένα κακό πλαίσιο αφερεγγυότητας. Κάθε τρεις και μία επιστρέφεται στη Βουλή για να το βελτιώσετε με νομοθετικές αλλαγές.
- Πλαίσιο για τα ταμεία-γύπτες, για να αγοράζουν επί πινακίου φακής δάνεια Κυπρίων και βεβαίως περιουσίες Κυπρίων, με εκποίηση εθνικού πλούτου σε ξένα χέρια.
- Συνεχές κουτσούρεμα του κοινωνικού κράτους, της παιδείας, της υγείας, με αποκορύφωμα το φιάσκο, πλέον, του ΕΕΕ.
- 70 000 άνεργοι, 30 000 να μεταναστεύουν, ένας στους τρεις νέους εκτός εργασίας.

Αυτό είναι το δικό σας success story, που περίπου δεν είναι τίποτε άλλο από ένα love story με την τρόικα!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν είναι ένα ζήτημα στο οποίο, πάντοτε στη βάση αρχών, πρέπει να υπάρχει ενότητα γύρω από συμφωνημένους στόχους και αρχές, αυτό είναι το Κυπριακό. Η ειρηνική απελευθέρωση και επανένωση της πατρίδας και του λαού μας, με τη μετεξέλιξη της δομής του κράτους του '60 από ενιαίο σε δικαιοδική διζωνική ομοσπονδία, αποτελεί λόγο ύπαρξης και πυξίδα της δικής μας δράσης.

Εύχομαι κάθε καλό για το '16 και η ευχή να γίνει ζωή και πράξη, όσο δύσκολο και αν αυτό είναι. Να γίνει λοιπόν το '16 χρόνος ειρήνης, απελευθέρωσης, επιστροφής και επανένωσης.

Χρόνια πολλά σε όλες και όλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε.

Καλώ τώρα τον κ. Σωτήρη Σαμψών, βουλευτή Αμμοχώστου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Σ. ΣΑΜΨΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ως πρόεδρος της επιτροπής Νομικών είμαι υποχρεωμένος να αναφερθώ εις το έργο της επιτροπής και να ευχαριστήσω τη γραμματεία. Δε θα αναλώσω όμως το χρόνο μου σε αυτό, απλά καταθέτω το έργο της επιτροπής της τελευταίας χρονιάς, καθώς και τις θέσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που απαντούν στα πλείστα όσα ερωτήματα.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Σωτήρης Σαμψών καταθέτει στη γραμματεία έγγραφο με τίτλο "Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών - Νομοσχέδια που ψηφίστηκαν από Σεπτέμβριο 2014 μέχρι σήμερα", καθώς και έγγραφο με τίτλο "Σημείωμα Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τον προϋπολογισμό του 2016", τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα σπάσω τον κύκλο της αντιπαράθεσης. Όχι βέβαια γιατί υπάρχει αδυναμία απαντήσεων, αλλά γιατί τον θεωρώ αχρείαστο και αντιπαραγωγικό. Αντί αυτού, νομίζω είναι καλύτερα να μιλήσουμε για ένα ελπιδοφόρο μέλλον, για ένα καλύτερο αύριο για εμάς, για τα παιδιά μας, για τις γενιές που θα 'ρθουν.

Τα τελευταία χρόνια ήταν σίγουρα ιδιαίτερα δύσκολα. Η πατρίδα, οι θεσμοί και κυρίως το κοινοβούλιο πέρασε μέσα από συμπληγάδες πέτρες, μέσα από τη Σκύλλα και τη Χάρυβδη. Επαλέψαμε με θηρία όλοι μας, όλοι εδώ που βρισκόμαστε, και επιβιώσαμε! Επιβιώσαμε σαν λαός, επιβιώσαμε σαν τόπος. Αυτή η Βουλή, αυτοί όλοι οι βουλευτές εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έσωσαν την Κύπρο και εμπόδισαν την περαιτέρω οικονομική κατακύλα και την καταβαράθρωση.

Διερωτάται κανείς, υπάρχουν ακόμα προβλήματα στην πορεία για ένα καλύτερο αύριο; Σαφώς και υπάρχουν! Εξαλείφθηκαν όλοι οι σκόπελοι για ένα ελπιδοφόρο μέλλον; Σίγουρα όχι! Έχουμε ακόμα πολλή δουλειά μπροστά μας, για να πετύχουμε το πολυπόθητο.

Εμείς όμως όλοι, συνάδελφοι, καταφέραμε αυτό που για χρόνια περασμένα ήταν ανέφικτο! Αφήσαμε στην πάνταν μικροπολιτικές σκοπιμότητες και κομματικά συμφέροντα, για να πετύχουμε αυτό που φάνταζε ακατόρθωτο, να σώσουμε την Κύπρο μας! Και το πετύχαμε, συνάδελφοι, ενωμένοι! Όλοι μας! Ένθεν και ένθεν. Ομοφωνούντες στις επιτροπές, ομογνωμούντες στην ολομέλεια. Και αυτό, παρά τις όποιες θεμιτές και αναγκαίες και απαραίτητες διαφορετικές απόψεις και προσεγγίσεις.

Είναι κρίμα λοιπόν να δίνουμε μια άλλη, κακή εικόνα στο λαό, συνάδελφοι, σαν αυτή που δίνουμε σήμερα. Είναι κρίμα να προσπαθούμε να περάσουμε στο λαό μηνύματα ότι εμείς εδώ στη Βουλή δεν τα βρίσκουμε, ότι σκοτωνόμαστε μεταξύ μας, ότι είμαστε έτοιμοι να βγάλουμε τα μάτια ο ένας του άλλου. Εμείς, συνάδελφοι, όλοι εμείς, έχουμε αποδείξει εκεί που μετρά περισσότερο, στην πράξη δηλαδή, ότι αποτελούμε τη μαγιά για λαϊκή συμφιλίωση και για τα τόσα αναγκαία νέα ήθη στην πολιτική αρένα. Και αυτό, παρά τα όσα ακούσαμε σήμερα, γιατί σήμερα δεν ήταν η πραγματική εικόνα που προβάλλεται στο λαό. Δεν είναι η πραγματική εικόνα που προβάλλεται στο λαό!

Για τη δημιουργία αρραγούς εσωτερικού μετώπου, για την επανένωση του λαού μας, μακριά από τα μίσση και τα πάθη του παρελθόντος που πρέπει να αφήσουμε πίσω μας και απ' όλα όσα μας χωρίζουν. Ενωμένοι μπορούμε να πετύχουμε ακόμα περισσότερα. Αν εμείς τα καταφέρουμε, σίγουρα και ο κόσμος μπορεί να τα καταφέρει, αν, μακριά από φανατισμούς και τη δημιουργία κλίματος πόλωσης, εμείς όλοι τον αφήσουμε απερίσπαστο να μεγαλοουργήσει.

Είμαι ιδεαλιστής; Μπορεί. Οραματιστής; Σίγουρα! Αυτό δεν είναι κακό. Χρειάζονται και οι ιδεαλιστές και οι οραματιστές στην πολιτική. Όχι μόνο για να ανοίγουν νέες πολιτικές λεωφόρους για ένα καλύτερο μέλλον, αλλά στο ελάχιστο για ένα καλύτερο αύριο και για να διατηρούν το ισοζύγιο στην πολιτική, που πολλές διαταράσσεται από τους θιασώτες μιας κακώς νοούμενης ρεαλιστικής πολιτικής. Πώς μπορούμε αλλιώς να ευελπιστούμε σε μια επανενωμένη πατρίδα, όπου Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι θα συνυπάρχουν, αν μεταξύ μας, δημόσια λαϊκίζοντες και κανιβαλίζοντες κηρύττουμε το μίσος και, ασκώντας μια ισοπεδωτική κριτική, αναλαμβάνουμε ρόλους κατηγορών, δικαστών και ταυτόχρονα δημίων έναντι αλλήλων; Δεν έχουν νόημα πλέον τα “ναι” και τα “όχι” του παρελθόντος. Είναι εκτός λογικής ο διαχωρισμός σε “μειοδότες” και “απορριπτικούς”, σε “προδότες” και “πατριώτες”.

Έχοντας πάντα κατά νου ότι τα μεγάλα οράματα δε χωρούν σε μοιρασμένες πατρίδες, ένα είναι το σίγουρο: Δεν μπορεί να αφήσουμε αυτή την τοπική και διεθνή συγκυρία να πάει χαμένη στο Κυπριακό. Οφείλουμε να εξαντλήσουμε κάθε περιθώριο, προκειμένου η νέα προσπάθεια να πετύχει. Οφείλουμε, συνάδελφοι, να προσπαθήσουμε.

Κι αν τελικά η προσπάθεια τελεσφορήσει κι αν το μέλλον του κυπριακού ελληνισμού στη γη των προγόνων του διασφαλιστεί σε μια λύση δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική, αν οι μεγάλες προοπτικές της Κύπρου να καταστεί τόπος ευημερίας, ασφάλειας και σεβασμού των ελευθεριών εξασφαλιστούν, οφείλουμε να στηρίξουμε και να θωρακίσουμε την προσπάθεια αυτή. Εξάλλου, είμαι απόλυτα σίγουρος, συνάδελφοι, ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης δεν πρόκειται να φέρει ενώπιον των Ελλήνων της Κύπρου μια κακή λύση, γιατί γνωρίζει πολύ καλά πως μια τέτοια λύση θα ήταν εκ προοιμίου καταδικασμένη.

Δεν μπορούμε το 2015 να συζητούμε με όρους που επικράτησαν μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Δεν μπορούμε σε μια σύγχρονη χώρα να μιλάμε για εγγυήσεις και στρατεύματα από τρίτες χώρες. Δεν επιτρέπεται σε μια ευρωπαϊκή χώρα να εγείρεται θέμα καταπάτησης του κεκτημένου και των βασικών ελευθεριών. Γι' αυτά είναι που προσπαθούμε και, ναι, σε αυτά μπορούμε να αγωνιστούμε όλοι μαζί. Το αποτέλεσμα, αν υπάρξει αποτέλεσμα, θα έχουμε το χρόνο ο καθένας μας να το κρίνουμε στο τέλος.

Ναι, συνάδελφοι, «κοιμάμαι μ' ένα όνειρο, ξυπνώ με μίαν ελπίδα, πως κάποια μέρα θε να δω ελεύθερη πατρίδα»!

Σας καλώ όλους λοιπόν, όλες τις πολιτικές δυνάμεις, σε ενότητα στις μέρες και στα χρόνια που θα 'ρθουν, σε εθνική σύμπνοια, σε ομόνοια και σε ανόρθωση του εθνικού φρονήματος του λαού μας! Χέρι χέρι, μπορούμε να πάρουμε τον τόπο μας μπροστά. Πολύ μπροστά! Άλλωστε, αν παρουσιαζόμαστε ως έτοιμοι να τα βρούμε με το σύνολο στοιχείο, ε, είμαι απόλυτα σίγουρος πως μπορούμε να τα βρούμε επιτέλους και μεταξύ μας.

Εν κατακλείδι, σας θυμίζω λοιπόν τα λόγια του εθνικού μας ποιητή, Διονύσιου Σολωμού, στον ύμνο για την Ελευθερία: «Σαν μισούνται ανάμεσό τους, δεν τους πρέπει λευτεριά»!

Να 'στε καλά, ο Θεός μαζί σας, καλά Χριστούγεννα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον κ. Αντώνη Αντωνίου του Δημοκρατικού Κόμματος, της επαρχίας Πάφου, να προσέλθει στο βήμα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, ησυχία!

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα τελευταία χρόνια, συμπεριλαμβανομένου του 2015, ήταν ιδιαίτερα δύσκολα για τη χώρα μας. Οι επιπτώσεις της χρηματοοικονομικής κρίσης ήταν αισθητές σε ολόκληρο το φάσμα της οικονομίας. Οι βασικοί πνεύμονες της οικονομικής δραστηριότητας δοκιμάστηκαν σκληρά από την κρίση. Η ανεργία ακολούθησε μια πορεία ανεξέλεγκτης ανόδου και η χώρα βρέθηκε εκτός αγορών.

Σήμερα η κυβέρνηση ισχυρίζεται πως έχει υπερκαλύψει τους στόχους που σχετίζονται με τα δημόσια οικονομικά. Παινεύεται ακόμη πως η χώρα μας έχει πραγματοποιήσει καθοριστικά βήματα προς την κατεύθυνση ανάκαμψης της οικονομίας. Θεωρεί ότι οι παραγωγικοί τομείς λειτουργούν σ' ένα περιβάλλον σταθερότητας. Δηλώνει πως αποκαταστάθηκε η επενδυτική εμπιστοσύνη και ότι ανακτήθηκε η χαμένη αξιοπιστία μας στις διεθνείς αγορές. Εφησυχάζει, γιατί, όπως λέει, έχουν βελτιωθεί οι δείκτες της οικονομίας και οι οίκοι αξιολόγησης μας έχουν αναβαθμίσει.

Ναι, έγιναν βήματα προόδου. Είναι αλήθεια, η κυπριακή οικονομία έχει αρχίσει εντός του 2015 να παρουσιάζει τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης. Είναι επίσης αλήθεια πως όλη αυτή την περίοδο οι παραγωγικοί τομείς της οικονομίας επέδειξαν υπερβολική αντοχή και υπομονή και οι εργαζόμενοι, οι επαγγελματίες, οι μικρές και οι μεγάλες επιχειρήσεις του τόπου μας συμπεριφέρθηκαν με αξιοσημείωτη σοβαρότητα και υπευθυνότητα. Ποια είναι, όμως, η πραγματική κατάσταση της οικονομίας;

Παρ' όλο που η κυβέρνηση πανηγυρίζει πως τα δημόσια οικονομικά έχουν βελτιωθεί, εντούτοις είναι με μεγάλη ανησυχία που παρατηρούμε πως η οικονομία μας παραμένει σε ύφεση, οι προοπτικές ανάπτυξης περιορισμένες και η ανεργία συνεχίζει να βρίσκεται σε ανησυχητικά υψηλά επίπεδα.

Οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα ζουν καθημερινά με το φόβο της ανεργίας. Οι αυτοεργοδοτούμενοι ανήμποροι παρακολουθούν τις επιχειρήσεις τους να καταστρέφονται και τα όνειρά τους να γκρεμίζονται κάτω από το βάρος των δανείων και των υψηλών ακόμη επιτοκίων. Πολλές οικογένειες ανησυχούν κατά πόσο θα μπορέσουν να διαφυλάξουν τα σπίτια τους. Αρκετοί συμπολίτες μας στέκονται ακόμη ουρές στα κοινοτικά παντοπωλεία. Το πολυτιμότερο και παραγωγικότερο κομμάτι της κοινωνίας μας, οι νέοι μας, ως άριστα εξειδικευμένο και καταρτισμένο προσωπικό, προσφέρει τις υπηρεσίες του και διαπρέπει σε άλλες χώρες, αφού η πατρίδα μας αδυνατεί να το αξιοποιήσει. Οι πολυδιαφημιζόμενες προσπάθειες προσέλκυσης ξένων επενδύσεων και διοχέτευσής τους σε αναπτυξιακά έργα δεν έχουν αποδώσει. Σημαντικές μεταρρυθμίσεις που θα συμβάλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της αποδοτικότητας της κυπριακής οικονομίας καθυστερούν να προωθηθούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανησυχούμε, γιατί δεν αντιμετωπίσαμε ακόμη σημαντικά προβλήματα, όπως τον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, το μεγάλο αριθμό μη εξυπηρετούμενων δανείων και την προώθηση και εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, όπως τη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας, τη μεταρρύθμιση στον τομέα της υγείας, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των ημικρατικών οργανισμών.

Σημειώνουμε πως από τους προϋπολογισμούς του 2016 απουσιάζει η αναπτυξιακή φιλοσοφία, απουσιάζουν ουσιαστικά μέτρα αντιμετώπισης της ανεργίας.

Η κυβέρνηση καλείται να αναπροσαρμόσει τους στόχους και τις προτεραιότητες της. Καλείται να εφαρμόσει μια σωστή αναπτυξιακή πολιτική, να προχωρήσει σε μέτρα όπως:

- Προώθηση της ψηφιακής οικονομίας και ανάπτυξη ασφαλών δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και υποδομών.
- Παροχή κινήτρων για δημιουργία καινοτόμων επιχειρήσεων.
- Περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής ναυτιλίας.
- Ορθολογιστική ανάπτυξη και διαχείριση των κυβερνητικών κτιρίων και άλλων κρατικών περιουσιακών στοιχείων.
- Απλούστευση και εξυγίανση των διαδικασιών προώθησης μεγάλων αναπτυξιακών έργων.
- Διαμόρφωση πολιτικής συντονισμού, παρακολούθησης και ελέγχου των διαφόρων έργων και προγραμμάτων.
- Διενέργεια πρωτοβάθμιου εσωτερικού (τεχνικού και οικονομικού) ελέγχου και διασφάλιση των αρχών της χρηστής διοίκησης και των ορθών διαδικασιών στις δημόσιες συμβάσεις.
- Σύσταση φορέα διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων για βελτίωση της ρευστότητας των τραπεζών και διοχέτευση κεφαλαίων στην αγορά.
- Θεσμοθέτηση αγοράς δανείων με έκπτωση.

- Ουσιαστική στήριξη των πρωτογενών τομέων της οικονομίας (γεωργία-κτηνοτροφία). Εδώ θα βοηθούσε και η ψήφιση σε νόμο της πρότασής μας για σύσταση και λειτουργία γεωργικού αγροτικού επιμελητηρίου.
- Διαμόρφωση ολοκληρωμένης πολιτικής για οδική ασφάλεια.

Το ανθρώπινό μας δυναμικό, που αποτελεί τον πιο ουσιαστικό πλουτοπαραγωγικό πόρο στον τόπο μας, επιβάλλεται να αξιοποιηθεί, αλλά και να προστατευθεί. Σε μια αναπτυσσόμενη, ώριμη κοινωνία, η πλήρης απασχόληση πρέπει να είναι μόνιμος και σταθερός στόχος, γιατί μέσα από την απασχόληση θα προσδοθεί αξιοπρέπεια στον κάθε πολίτη και ο καθένας θα αισθάνεται ότι είναι χρήσιμο συστατικό μέρος της κοινωνίας. Σ' έναν κόσμο που συνεχώς αλλάζει με τρομακτική ταχύτητα και τα δεδομένα διαφοροποιούνται συνεχώς, οι οικονομικοί θεσμοί θα πρέπει να βρίσκονται συνεχώς υπό παρακολούθηση και επανεξέταση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βιώνουμε μια εποχή όπου τα αδιέξοδα ολοένα και πληθαίνουν. Θεσμοί και αξίες φθίνουν και το περιβάλλον γίνεται ολοένα και πιο δύσκολο και εχθρικό για τον άνθρωπο και ιδιαίτερα για τους νέους. Ζούμε σε μέρες κατάπτωσης των πνευματικών και ηθικών αρχών. Η πεποίθηση των πολιτών είναι πως όλοι οι πολιτειακοί αξιωματούχοι είναι εθισμένοι στις παρασκηνιακές και υπόγειες διαδρομές. Η εντύπωση που επικρατεί είναι πως αυτός ο τόπος έχει μετατραπεί σε μια χώρα της διαπλοκής και της διαφθοράς. Τα σκάνδαλα, που καθημερινά κυριαρχούν στα δελτία ειδήσεων, προκαλούν την οργή και την αγανάκτηση των πολιτών.

Οι διακηρύξεις για διαφάνεια, εξυγίανση και τιμωρία κάθε εμπλεκόμενου, αντιμετωπίζονται από τους πολίτες με ειρωνεία και απαξίωση, γιατί καθημερινά γίνονται μάρτυρες αδικιών και ατιμωρησίας και, πολλές φορές, συγκάλυψης των μεγάλων ενόχων. Οι πολίτες πλέον δεν αρκούνται σε βαρύγδουπες δηλώσεις, αλλά απαιτούν πράξεις, απαιτούν την τιμωρία κάθε υπεύθυνου. Η διαφθορά είναι από τα χαρακτηριστικά που είναι βαθιά τυπωμένα στην κουλτούρα μας, με αποτέλεσμα να μας μειώνει ηθικά, να διαλύει κάθε έννοια αξιοκρατίας, να τιμωρεί τους καλύτερους χαρακτήρες ανάμεσά μας και να επιβραβεύει τους χειρότερους. Δεν μπορούμε να την ανεχόμαστε άλλο. Δεν την αντέχει πλέον η κοινωνία μας. Και δεν μπορεί να μειωθεί, αν δεν το επιδιώξουμε εμείς πρώτοι.

Πρέπει επιτέλους να προχωρήσουν και να ολοκληρωθούν οι έρευνες για τις ευθύνες κατάρρευσης του τραπεζικού συστήματος. Να διερευνηθούν όλα τα στοιχεία που αφορούν τη λίστα Λαγκάρντ, και όχι μόνο. Να συμπληρωθούν και δημοσιοποιηθούν τα αποτελέσματα της έρευνας για τις χρηματοδοτήσεις κομμάτων από τη Focus. Να διερευνηθούν όλα τα ευρήματα που καταγράφονται στην έκθεση του Γενικού Ελεγκτή.

Καταγράφουμε με μεγάλη ανησυχία όλα αυτά που συμβαίνουν μεταξύ πολιτειακών αξιωματούχων. Τη σύγκρουση εκτελεστικής εξουσίας και ανεξάρτητων θεσμών. Τους διαπληκτισμούς μεταξύ ποιων; Της "επίλεκτης ομάδας των αρίστων", παρακαλώ! Και παρακολουθούμε μια κυβέρνηση, όχι μόνο να αδυνατεί να δώσει λύσεις, αλλά να γίνεται η ίδια μέρος του προβλήματος.

Και εμείς εδώ στη Βουλή πρέπει να κατανοήσουμε πως το αξίωμα ενίοτε αναδεικνύει ιδιότητες και συμπεριφορές που ούτε εμείς οι ίδιοι αναγνωρίζαμε ούτε καν υποπτευόμασταν. Διαπιστώνουμε πως ολοένα και κλονίζεται η εμπιστοσύνη των πολιτών προς τους θεσμούς που συμβολίζουν τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη και τη χρηστή διοίκηση, και που για χρόνια σέβονταν και πίστευαν. Δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο αυτή η κατάσταση! Από την κρίση που βιώνουμε σήμερα, ας πάρουμε τα αναγκαία μαθήματα. Ας αφήσουμε πίσω παλαιοκομματικές αντιλήψεις, νοοτροπίες και συμπεριφορές. Να διαμορφώσουμε ένα νέο πολιτικό περιβάλλον, που θα εμπνέει σιγουριά, θα παρέχει μια προοπτική για το μέλλον και θα δώσει τη δυνατότητα να ανακτηθεί η χαμένη αξιοπιστία, η χαμένη εμπιστοσύνη του πολίτη προς τους θεσμούς.

Σ' αυτές τις κρίσιμες στιγμές που περνούμε, επιβάλλεται να ξαναβρούμε τον προσανατολισμό μας. Να ανακαλύψουμε ξανά τον πραγματικό μας εαυτό, την πραγματική μας εθνική και θρησκευτική ταυτότητα. Δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια ολιγωρίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2016, που βρίσκεται ενώπιόν μας και θα τεθεί σήμερα προς ψήφιση, αποτελεί τον τελευταίο ο οποίος κατατίθεται στο πλαίσιο του μνημονίου συναντίληψης και του προγράμματος οικονομικής στήριξης της Κύπρου.

Η μεταρρυθμιστική προσπάθεια όμως δεν ολοκληρώνεται με τη λήξη του προγράμματος. Έχουμε αρκετό δρόμο ακόμη να διανύσουμε, για να εκσυγχρονίσουμε το κράτος, για να απαλλάξουμε την οικονομία μας από στρεβλώσεις και βαρίδια, για να εξασφαλίσουμε ευημερία και προοπτική για όλους τους πολίτες.

Μια σειρά από νέες νομοθεσίες πρέπει να ενισχύσουν το εποπτικό πλαίσιο σε όλους τους τομείς, το οποίο πρέπει να είναι αυστηρό και αποτελεσματικό και σίγουρα όχι γραφειοκρατικό.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία!

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Είναι καιρός να συνειδητοποιήσουμε ότι σήμερα η οικονομία μας βρίσκεται στα όριά της και οφείλουμε να συμπεριφερθούμε με ανάλογη ωριμότητα. Χρειάζεται ακόμα να συνειδητοποιήσουμε ότι η εποχή των εύκολων και γρήγορων κερδών έχει περάσει κι ότι στόχος όλων θα πρέπει να είναι τα μακροπρόθεσμα οφέλη και κέρδη, που θα επιτευχθούν μόνο με τη μακροοικονομική σταθερότητα, τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση της κυπριακής οικονομίας.

Οι εμπειρίες των τελευταίων χρόνων μας δίδαξαν πολλά. Ας μην επαναλάβουμε λάθη του παρελθόντος. Ας δείξουμε πρώτοι το σωστό δρόμο, γιατί αυτές τις στιγμές αναμετράμε τις ευθύνες και το χρέος μας απέναντι στην ιστορία μας, απέναντι στην πατρίδα μας, απέναντι στις νέες γενιές. Αυτό το χρέος δεν έχουμε την πολυτέλεια και δεν έχουμε το δικαίωμα να το αφήσουμε ανεκπλήρωτο.

Μπορούμε να τα καταφέρουμε. Μπορούμε να δώσουμε προοπτική. Ναι, μπορούμε να φέρουμε ξανά την ελπίδα.

Προτού εγκαταλείψω το βήμα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εύχομαι σε όλους σας καλά Χριστούγεννα και καλή χρονιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Αντωνίου.

Ακολουθεί ο κ. Νίκος Κατσουρίδης, βουλευτής Λευκωσίας του ΑΚΕΛ.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι η 25^η φορά που ανέρχομαι στο βήμα για ομιλία επί των κρατικών προϋπολογισμών και θα κάμω δύο εξαιρέσεις: Πρώτον, θα είμαι μονοθεματικός, θα ασχοληθώ μόνο με το Κυπριακό, και, δεύτερον, θα μιλήσω από γραπτό κείμενο λόγω της στενότητας του χρόνου.

Πριν να μπω στην ομιλία μου, θέλω να πάρω θέση πάνω σε αυτή τη διαμάχη για το success story, σε εισαγωγικά ή χωρίς εισαγωγικά.

Αγαπητοί συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, θεωρώ ότι υπάρχει μια ελληνικότατη λέξη που εκφράζει την οικονομική και κοινωνική πολιτική της παρούσας κυβέρνησης, ο “μύθος”. Μπορεί το “μύθος” να είναι αποτέλεσμα του μύθου!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το 1993, το Σεπτέμβριο, μου είχε ανατεθεί η διεύθυνση της εφημερίδας “Χαραυγή”. Ένα από τα πρώτα μέτρα που πήρα ήταν να υιοθετήσω ένα νέο λογότυπο για την εφημερίδα. Το κείμενο εκείνο δηλαδή στην προμετωπίδα της, που κατά τη γνώμη μου εξέφραζε την ουσία του αγώνα του λαού μας. Τι πιο εύστοχο και παραστατικό από τους στίχους του μεγάλου Κύπριου ποιητή Θεοδόση Πιερίδη, που ισχύουν ακόμα μέχρι σήμερα: «Τούτη η δίψα δε σβήνει, τούτη η μάχη δεν παύει, χίλια χρόνια αν περάσουν, δεν πεθαίνουμε σκλάβοι!» Εκατό και πλέον χρόνια τώρα συνεχίζεται ο αγώνας του κυπριακού λαού στη σύγχρονη φάση της ιστορίας του για πραγματική ελευθερία, ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα.

Κύριε Πρόεδρε,

Όλοι συμφωνούμε ότι σήμερα έχει προκύψει μια μοναδική κατάσταση στην Κύπρο, που συντίθεται από τα εξής δεδομένα: Πρώτον, πρωτοφανής οικονομική κρίση, δεύτερον, ανακάλυψη υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ μας και, τρίτον, εξελίξεις στο Κυπριακό, που για σειρά λόγων δημιουργούν βάσιμες ελπίδες για λύση, με πολλά εμπόδια όμως και κινδύνους.

Αυτή η κατάσταση επιτάσσει τη μεγαλύτερη δυνατή ενότητα. Δυστυχώς, δεν είναι αυτή η εικόνα που εκπέμπουμε, αλλά ούτε και η πραγματικότητά μας. Πάντα σε καιρούς δραματικών εξελίξεων σημειώνονται εξ αντικειμένου μεγάλες διαφορές και αντιπαραθέσεις, που όμως δεν αναιρούν την ανάγκη ενότητας· το αντίθετο: το ελάχιστο δικό μας καθήκον είναι να αφαιρέσουμε από αυτές τις αντιπαραθέσεις το στενό κομματικό και

υποκειμενικό στοιχείο που πιθανόν να υπάρχει. Για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, επιβάλλεται να κάνουμε μια κοινή αντικειμενική ανάγνωση των υπαρκτών γεγονότων, έχοντας βέβαια πάντα κατά νουν ότι ο αγώνας μας έχει ως δύο βασικές προϋποθέσεις για λύση την ικανοποίηση του περί δικαίου αισθήματος ολόκληρου του κυπριακού λαού και την ασφάλειά του.

Παραδεκτό γεγονός πρώτο: Δεν πρέπει πάθουμε ό,τι πάθαμε με τη Ζυρίχη. Άρα, η λύση πρέπει να μην έχει σπέρματα μελλοντικής αντιπαράθεσης και συγκρούσεων. Η λύση πρέπει να είναι ο θεμέλιος λίθος που θα οδηγήσει όλες τις κοινότητες της Κύπρου να σμίζουν πραγματικά. Να δημιουργηθεί μια δημοκρατία όπου να είναι κατοχυρωμένα τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και οι ελευθερίες. Να υπάρχει μια ενιαία οικονομία και να υπάρχουν οι δυνατότητες για κοινές πολιτιστικές, αθλητικές και άλλες δραστηριότητες.

Γεγονός δεύτερο: Μέτα το 1974 το κύριο πρόβλημα είναι η κατοχή. Η κατοχή και τα συνεπακόλουθά της είναι ο πυρήνας και η πεμπτουσία του Κυπριακού.

Γεγονός τρίτο: Η εισβολή και η κατοχή είναι επακόλουθο του πραξικοπήματος. Το πραξικόπημα ήταν το επακόλουθο διεθνούς συνωμοσίας με τη συμμετοχή της χούντας και της ΕΟΚΑ Β'.

Γεγονός τέταρτο: Τα γεγονότα του 1974 οδήγησαν στον αναπόδραστο οδυνηρό ιστορικό συμβιβασμό της λύσης ομοσπονδίας.

Γεγονός πέμπτο: Η Τουρκία εισέβαλε στην Κύπρο, για να διασφαλίσει τα δικά της συμφέροντα και επιδιώξεις, τα οποία είναι καλά γνωστά και, δυστυχώς, από τότε η Τουρκία δεν έχει κάνει το βήμα, για να βρεθεί η λύση.

Γεγονός έκτο: Πέρα από τις επεμβάσεις των ξένων και της Τουρκίας, το Κυπριακό έχει και μια εσωτερική πτυχή, που είναι οι διαφωνίες Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, που πρόεκυψαν μέσα από δεκαετίες.

Γεγονός έβδομο: Η λύση πρέπει να εδράζεται στο γεγονός ότι η Κύπρος είναι κοινή πατρίδα όλων των παιδιών της.

Γεγονός όγδοο: Για να λυθεί το Κυπριακό, χρειάζεται να ξεπεραστούν οι διαφωνίες μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Γεγονός ένατο: Χρειάζεται οι ξένοι να αναλάβουν τη δική τους ευθύνη, γιατί έχουν ιστορική ευθύνη για το Κυπριακό -την αναγνώρισε με τη συγγνώμη του ο Χόλμπρουκ- και ειδικά η Τουρκία, ο κύριος ένοχος της κυπριακής τραγωδίας. Πρέπει η Τουρκία να αποποιηθεί των βλέψεών της πάνω στη Κύπρο, γιατί καμιά λύση δε θα μπορέσει να λειτουργήσει με την όποιες μορφής επικυριαρχία της στην Κύπρο.

Γεγονός δέκατο: Για να διασφαλίσουμε μια τέτοια λύση, χρειάζεται η συνδρομή των Ηνωμένων Εθνών και ειδικά του Συμβουλίου Ασφαλείας και κυρίως των μόνιμων μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και φίλων ισχυρών κρατών.

Γεγονός ενδέκατο: Για το ότι δε φτάσαμε ως τα σήμερα σε λύση, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε δικά μας λάθη και προσεγγίσεις που υπήρξαν, ο καθοριστικός λόγος και η αιτία είναι η συνεχιζόμενη τουρκική αδιαλλαξία.

Γεγονός δωδέκατο: Στις συνομιλίες που διεξάγονται τώρα έχει επιτευχθεί πρόοδος αλλά όχι καταλυτική και αυτό οφείλεται στην ανυπαρξία της ουσιαστικής μετακίνησης στις θέσεις της άλλης πλευράς, η οποία σε καμιά περίπτωση δε δικαιολογεί την υπεραισιοδοξία που καλλιεργείται. Και θέλω να υπογραμμίσω ότι η δημιουργία αστήρικτου και αδικαιολόγητου κλίματος αισιοδοξίας, πέραν του ότι δημιουργεί την εντύπωση ενός μαλαματένιου εκβιασμού των εξελίξεων, μπορεί στο τέλος να μας καταστήσει όμηρους του ιδίου του κλίματος που δημιουργείται. Μακάρι βέβαια, χίλιες φορές μακάρι, το κλίμα να αντανακλά την αλήθεια, γιατί οι συνομιλίες, κύριοι συνάδελφοι, διεξάγονται σε τρία επίπεδα, όχι σε ένα, σε όλο τον κόσμο: Οι επίσημες συνομιλίες που διεξάγονται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, οι συνομιλίες που διεξάγονται στις διάφορες επαφές και κατ' ιδίαν συνομιλίες των εμπλεκομένων και οι συνομιλίες που, σε ό,τι μας αφορά, διεξάγουν οι τρίτοι μεταξύ τους εν αγνοία μας.

Γεγονός δέκατο τρίτο: Η λύση αποτελεί ζωτική αναγκαιότητα για την Κύπρο και το λαό της. Όσο πιο γρήγορα επιτευχθεί μια βιώσιμη και λειτουργική λύση αρχών τόσο το καλύτερο. Αυτό προϋποθέτει προσήλωση στο στόχο μιας τέτοιας λύσης, με εμμονή σε αρχές και αξίες που θα εξυπηρετούν την Κύπρο και το σύνολο του λαού της και κανέναν άλλο. Την ίδια ώρα, η τουρκοκυπριακή πλευρά πρέπει να επιδιώξει και εκείνη να κινηθεί στο ίδιο πλαίσιο λύσης, δηλαδή σε πλαίσιο λύσης αρχών, και να εγκαταλείψει θέσεις όπως, για παράδειγμα, λύση για δύο λαούς ή δύο συνιδρυτικά κράτη και άλλα.

Γεγονός δέκατο τέταρτο: Επειδή δεν έχουμε τη δύναμη να επιβάλουμε μια τέτοια λύση, για να την πετύχουμε, πρέπει να εξυπηρετεί και τα συμφέροντα της διεθνούς κοινότητας και ξεχωριστών επιφανών μελών της.

Γεγονός δέκατο πέμπτο: Η συγκυρία των εξελίξεων στον κόσμο, στην Ευρώπη, στην περιοχή μας και στην ίδια την Τουρκία δημιουργεί αυτές τις προϋποθέσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Πάνω σ' αυτά πρέπει να οικοδομούμε την προσπάθειά μας. Πάνω σ' αυτά που μας ενώνουν εξ αντικειμένου, γιατί είναι η πραγματικότητα και το στέρεο υπόβαθρο μιας λύσης, που σαν πλαίσιο λύσης καταφέραμε να τα κωδικοποιήσουμε στο Εθνικό Συμβούλιο το Σεπτέμβριο του 2009. Θεωρώ όμως ότι αυτό δεν είναι αρκετό. Θεωρώ ότι δεν μπορούμε να συνεχίσουμε να αμυνόμαστε αντικρούοντας απλά και μόνο όσα απαράδεκτα κατά καιρούς μάς σερβίρουν άλλοι. Θεωρώ ότι πρέπει να μπούμε στην επίθεση διατυπώνοντας θέσεις εφ' όλης της ύλης του Κυπριακού, πάνω στις οποίες θα πρέπει να τοποθετηθούν όλοι οι άλλοι.

Είναι γεγονός ότι μια τέτοια προσπάθεια καταβλήθηκε με τις προτάσεις τις προηγούμενης κυβέρνησης στο Κυπριακό, αρκετές από τις οποίες μετατράπηκαν σε συγκλίσεις μεταξύ των δύο πλευρών. Επειδή όμως η τουρκοκυπριακή πλευρά και η Τουρκία στη συνέχεια τις αναίρεσαν και επειδή οι υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις διαφώνησαν σε αρκετά σημεία, συμπεριλαμβανομένων των σημερινών κυβερνήσεων, έστω και αν τώρα έκαναν στροφή, και επειδή έχουν επέλθει αλλαγές στην Τουρκία και στην τουρκοκυπριακή κοινότητα και στην περιοχή μας και επειδή υπάρχουν νέα καθ' ημάς δεδομένα -για παράδειγμα οι υδρογονάνθρακες- αυτή η προσπάθεια πρέπει να επαναληφθεί και πάλιν σήμερα στο τραπέζι των συνομιλιών και μακάρι να επαναλαμβάνεται, οικοδομώντας πάνω στις προηγούμενες προτάσεις. Θα πρέπει σταθερά να στέλλουμε το μήνυμα της ακλόνητης θέλησής μας για λύση, αλλά ταυτόχρονα και το μήνυμα που δεκαετίες πριν έστειλε ο ίδιος ποιητής, ο Θεοδόσης Πιερίδης, λέγοντας στο ίδιο ποίημά του ότι «κι αν μικρός είν' ο τόπος και το θέλει και μπορεί τον ασήκωτο βράχο να τον φάει με το νύχι».

Την ίδια ώρα, θεωρώ ότι ο κυπριακός λαός πρέπει να είναι ενήμερος, διότι ο λαός θα είναι ο τελικός κριτής και από την άλλη θα είναι αυτός που θα κληθεί να εφαρμόσει τη λύση. Γι' αυτό ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας οφείλει, όπως έχει εξαγγείλει, να ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Εμμένοντας σε μια τέτοια γραμμή, πιστεύω ότι θα καταφέρουμε να πραγματώσουμε το όνειρο μιας απελευθερωμένης και ενωμένης Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτός ο τόπος έχει ιστορία εννιάμισι χιλιάδων χρόνων. Οι κάτοικοί του επέζησαν άπειρων κακουχιών, βασάνων και κατακτητών. Θα επιζήσουν και θα τα καταφέρουν και τώρα, γιατί, όπως λέει και πάλι ο ποιητής, «η γλυκιά μας η Κύπρος ήταν, είναι, θα μένει για τα τέκνα της μάνα, μα για σας πάντα ξένη!»

Ευχαριστώ και καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλές γιορτές, κύριε Κατσοουρίδη.

Παρακαλώ τώρα την κ. Στέλλα Κυριακίδου, βουλευτή Λευκωσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού, να προσέλθει στο βήμα.

ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ψήφιση του φετινού προϋπολογισμού συμπίπτει με τη συμπλήρωση ενός κρίσιμου χρόνου τόσο όσον αφορά στην πορεία της οικονομίας, αλλά και σε σχέση με την παρούσα πορεία των προσπαθειών επίλυσης του Κυπριακού, στην οποία καταγράφεται μια ουσιαστική δυναμική. Συμπίπτει επίσης με μια κρίσιμη περίοδο εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μια Ένωση που, ενώ δημιουργήθηκε με σκοπό μεταξύ άλλων τη διασφάλιση της ελεύθερης διακίνησης ατόμων και παράλληλα για να προσφέρει ένα υψηλό επίπεδο προστασίας στους πολίτες της, σήμερα βρίσκεται μπροστά σε μια κατάσταση αβεβαιότητας, ανήμπορη ουσιαστικά να αντιδράσει στην “εντός των τειχών της” απειλή και δράση τρομοκρατών, αλλά και στα τεράστια κύματα απελπισμένων προσφύγων και μεταναστών που την κατακλύζουν.

Τα πάντα φαίνεται να έχουν αλλάξει γύρω μας, με το φόβο και την ανασφάλεια να επικρατούν στη γηραιά ήπειρο, η οποία έρχεται συνεχώς αντιμέτωπη με νέες προκλήσεις, όπως η έξαρση της τρομοκρατίας. Αυτή η μεγάλη εικόνα που αφορά στο τι αλλάζει στο διεθνές πολιτικό σκηνικό, η απειλή των δημοκρατικών αξιών, της έννομης τάξης, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών των Ευρωπαίων πολιτών δεν μπορούν και δεν πρέπει να μας αφήνουν αδιάφορους σε εθνικό επίπεδο στον τρόπο που ανταποκρινόμαστε στις προκλήσεις του σήμερα.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικαθιστά στην έδρα η κ. Μαρία Κυριακού.)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι δύσκολες πραγματικότητες στο χώρο της υγείας δεν αφήνουν κανέναν από εμάς σε αυτό το κοινοβούλιο αδιάφορο. Η επιτροπή Υγείας έχει συζητήσει σωρεία θεμάτων, νομοσχεδίων και προτάσεων νόμου και θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στη γραμματέα της επιτροπής για όλη τη στήριξη. Το μεγάλο στοίχημα βέβαια παραμένει το ΓΕΣΥ, του οποίου η υλοποίηση ακόμη δεν προχώρησε. Αυτό που επιβάλλεται να γίνει είναι η αυτονόμηση και η αναδιοργάνωση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, έτσι ώστε να μπορούν τα ίδια τα νοσηλευτήρια να διαχειρίζονται το προσωπικό τους, να αξιοποιούν τον ιατρικό εξοπλισμό που έχουν στη διάθεσή τους και να επιλύουν τα προβλήματα που παρουσιάζονται, με απώτερο στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον Κύπριο πολίτη. Αναμένουμε σύντομα την κατάθεση του νομοσχεδίου αυτονόμησης και ακολούθως αυτό του ΓΕΣΥ. Δε θα επαναλάβω όλα τα υπόλοιπα τα οποία έχουν ήδη λεχθεί για τα θέματα υγείας από άλλους συναδέλφους, τόσο τα θετικά όσο και τα αρνητικά.

Τα προβλήματα πολλά και διαχρονικά στο χώρο της υγείας. Τις τελευταίες μέρες ήρθαν ξανά στο προσκήνιο τα μεγάλα προβλήματα της Μονάδας Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών και Προώρων, ενός κέντρου αναφοράς, που κτίστηκε πριν από τριάντα χρόνια με δεκαοχτώ θέσεις εντατικής και χθες νοσήλευε εξήντα μωρά. Παράλληλα, όλοι αναγνωρίζουν την απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στο νοσοκομείο Αθαλάσσιας, που κτίστηκε πριν από πενήντα χρόνια, αλλά δυστυχώς οι ίδιοι οι ψυχικά πάσχοντες δεν έχουν φωνή εξαιτίας του στιγματισμού. Και πάλι, για ακόμη μια φορά, η ανέγερση νέου ψυχιατρικού νοσοκομείου βρίσκεται εκτός προϋπολογισμών. Εύχομαι πραγματικά να δούμε και τα δύο σε προτεραιότητα στον επόμενο προϋπολογισμό. Ένα όμως πρέπει να αντιληφθούμε, ότι οι υπηρεσίες υγείας, το σύστημα υγείας, πρέπει να δημιουργηθεί, για να εξυπηρετεί πρωτίστως τον ασθενή και κανέναν άλλον. Γι' αυτό ελπίζω εντός του 2016 να προχωρήσει η πρόταση νόμου για συμμετοχή εκπροσώπων των ασθενών εκεί όπου λαμβάνονται αποφάσεις που τους αφορούν, όπως γίνεται και στην Ευρώπη.

Όλοι γνωρίζουμε ότι πρέπει να γίνουν πολλά και ο Υπουργός Υγείας είμαι βέβαιη ότι θα προχωρήσει με τις αναγκαίες δομικές αλλαγές, με μόνιμες, αποτελεσματικές λύσεις και όχι με πυροσβεστικές κινήσεις, όπως γινότανε δυστυχώς μέχρι σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από μια καθυστέρηση δέκα χρόνων, ψηφίστηκε το νομοσχέδιο για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, ένα νομοσχέδιο το οποίο έρχεται επιτέλους να προστατεύσει χιλιάδες ζευγάρια στον τόπο μας που προσπαθούν να αποκτήσουν παιδί.

Ταυτόχρονα, το 2015 είδαμε να ολοκληρώνεται επιτέλους η ανεξάρτητη μελέτη που αφορά στην ανάπτυξη των ογκολογικών υπηρεσιών, με συγκεκριμένες, τεκμηριωμένες θέσεις που αφορούν στη δημιουργία ακτινοθεραπευτικού στη Λεμεσό, στην ανάγκη αναβάθμισης του ιστοπαθολογικού, στην ανάγκη εξειδίκευσης σε χειρουργικές καρκίνους. Για το θέμα των ακτινοθεραπευτικών ήδη με κάλυψε απόλυτα ο δρ Αδάμου. Ένα σημαντικό μέρος όμως της στρατηγικής για τον καρκίνο αφορά στη δημιουργία Εξειδικευμένου Κέντρου Μαστού. Ο Ιανουάριος του 2015 στάθηκε πραγματικά ορόσημο για το θέμα αυτό, μιας και το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη δημιουργία Εξειδικευμένου Κέντρου Μαστού. Ως εκ τούτου, ορίστηκε ad-hoc επιτροπή -ο συνάδελφος ο δρ Αδάμου είναι μέλος- η οποία εργάστηκε εντός αυστηρών χρονοδιαγραμμάτων και παρέδωσε συγκεκριμένη πρόταση, βασισμένη απόλυτα στις ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές.

Σήμερα θα ψηφίσουμε τον κρατικό προϋπολογισμό. Μέσα σε αυτόν συμπεριλαμβάνονται για πρώτη φορά όλα όσα χρειάζονται, για να λειτουργήσει το πρώτο Εξειδικευμένο Κέντρο Μαστού στον τόπο μας. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα μια συγκεκριμένη πραγματικότητα, την αύξηση της πιθανότητας επιβίωσης των γυναικών.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους, ιδιαίτερα όλα τα μέλη της επιτροπής Υγείας, που διαχρονικά στηρίζουν αυτό το αίτημα, τον Υπουργό Υγείας και τη γενική διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας. Θα ήταν παράληψή μου όμως, αν δεν ευχαριστούσα και τον τέως Υπουργό Υγείας δόκτορα Πατσαλή, ο οποίος είχε υποβάλει τη σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Για πολλές από εμάς αυτός ήταν και είναι ένας στόχος ζωής. Και επειδή από χθες ακούω και σήμερα ακούω για το success story, αν υπάρχει, αν δεν υπάρχει, με εξακόσια δύο νέα περιστατικά καρκίνου του μαστού το 2014, το Εξειδικευμένο Κέντρο Μαστού είναι για μας το απόλυτο success story.

Μια άλλη σημαντική εξέλιξη ήταν η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την εκπόνηση Εθνικής Στρατηγικής ενάντια στη Σεξουαλική Κακοποίηση και Σεξουαλική Εκμετάλλευση Παιδιών. Η εφαρμογή μιας εθνικής στρατηγικής για τα παιδιά μας, που θα συμπεριλαμβάνει από την πρόληψη μέχρι την προστασία, θα προστατεύει πολλές παιδικές ψυχές στον τόπο μας. Αναμένουμε τώρα την κατάθεση της στρατηγικής από την ad hoc επιτροπή που συστάθηκε, ώστε να προχωρήσει τον επόμενο χρόνο η εφαρμογή της, με πρώτο βήμα τη δημιουργία του "Σπιτιού για το Παιδί".

Εξίσου σημαντικό επίτευγμα είναι η υπογραφή της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας Κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας, της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 16 Ιουνίου 2015.

Η φετινή χρονιά είδε όμως και την ψήφιση ενός άλλου σημαντικού νομοσχεδίου, ενός νομοσχεδίου που έρχεται να αναγνωρίσει αυτό που η ίδια η κοινωνία των πολιτών απαιτούσε, του νομοσχεδίου για το σύμφωνο συμβίωσης. Έγιναν πολλές και συχνά έντονες συζητήσεις. Τελικά ψηφίστηκε με μεγάλη πλειοψηφία. Και εδώ πρέπει να αναγνωριστεί ο ουσιαστικός ρόλος των επιτροπών Νομικών και Εσωτερικών και της διακομματικής αντιπροσωπίας, που πέτυχαν μαζί να οδηγήσουν για ψήφιση στην ολομέλεια ένα νομοσχέδιο που τίποτα άλλο δεν κάνει από το να σέβεται και να διαφυλάσσει τα ανθρώπινα δικαιώματα συμπολιτών μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το 2015 ήταν μια χρονιά όπου υπήρχε σημαντική παρουσία και ουσιαστικές παρεμβάσεις σε σωρεία θεμάτων από τα μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, παρεμβάσεις σε θέματα οικονομίας, ανάπτυξης, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και ουσιαστικές παρεμβάσεις για προστασία των εθνικών μας θεμάτων. Ευχαριστώ όλους τους συναδέλφους μέλη της αντιπροσωπίας, αλλά και τους λειτουργούς της Υπηρεσίας Διεθνών Σχέσεων της Βουλής για την εξαιρετική συνεργασία.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να επιστρέψω εκεί από όπου ξεκίνησα. Στις δύσκολες εποχές που ζούμε, στις δυσχερείς πραγματικότητες που αντιμετωπίζουν αρκετοί συμπολίτες μας και στις εύφλεκες πολιτικές πραγματικότητες της ευρύτερης περιοχής. Είναι πολύ σημαντικό να είμαστε δημιουργικοί και εποικοδομητικοί στην αντιμετώπιση όλων αυτών των μεγάλων προκλήσεων, μακριά από λαϊκισμούς, μακριά από φανατισμό και συμπεριφορές που απλώς καταντούν ένας χαοτικά ακατανόητος θόρυβος στα αυτιά των πολιτών. Απλά τα κλείνουν και μαζί με αυτά κλείνουν και εμάς έξω.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και σας εύχομαι από καρδιάς καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Ο κ. Λουκαΐδης, παρακαλώ.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε μπροστά από άλλο ένα στη σειρά αντιαναπτυξιακό, μνημονιακό προϋπολογισμό λιτότητας, που αντικατοπτρίζει τον αντιλαϊκό και χωρίς κοινωνική ευαισθησία χαρακτήρα αυτής της διακυβέρνησης. Το χειρότερο είναι το ότι κυβέρνηση και Συναγερμός, πιστοί στη θέση τους ότι το μνημόνιο είναι το ιδεολογικό τους μανιφέστο, διακήρυξαν εκ νέου από το βήμα της Βουλής -τόσο ο Υπουργός Οικονομικών πριν από λίγες μέρες όσο και ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου φες- ότι θα παραμείνουν κολλημένοι στις ίδιες μνημονιακές πολιτικές ακόμη και μετά την τυπική λήξη του μνημονίου. Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, μιλώντας εκ μέρους του Συναγερμού, του κόμματός του, είπε φες ότι «εμείς δε θεωρούμε ούτε ευλογία ούτε κατάρα το μνημόνιο». Βεβαίως, διερωτώμαι: Εάν ένα κόμμα θεωρεί ως μανιφέστο του το μνημόνιο και το περιεχόμενό του, τι άλλο παρά ευλογία το θεωρεί στην πράξη; Και βεβαίως η όλη πολιτική πρακτική του Συναγερμού τα προηγούμενα χρόνια... Προηγούμενες δηλώσεις που έχουν επίσης γίνει από τον πρόεδρο του Συναγερμού, όχι από κάποιο μεμονωμένο στέλεχος, ότι «εμείς αντιμετωπίσαμε την τρόικα ως φίλοι και συνεργάτες, σε αντίθεση με άλλους», κάμνουν το Δημοκρατικό Συναγερμό το μοναδικό κόμμα στην Ευρώπη που τοποθετείται, μιλά και ενεργεί με αυτό τον τρόπο σε ό,τι αφορά τα μνημόνια και την τρόικα. Κανένα άλλο κόμμα της δεξιάς στην Ευρώπη δεν αντιμετώπισε τα μνημόνια με αντίστοιχο τρόπο. Ούτε η Νέα Δημοκρατία στην Ελλάδα ούτε ο Ραχόι στην Ισπανία ούτε κανένας άλλος. Ήταν απευκαίτο το μνημόνιο για όλους ή αναγκαίο κακό, τουλάχιστον στις δημόσιες διακηρύξεις τους.

Οπότε, συνάδελφοι, είναι γενικά παραδεκτό ότι, για να επιλύσεις ένα πρόβλημα, πρέπει πρώτα να παραδεχτείς ότι υπάρχει. Αφού παραδεχτείς την ύπαρξή του, απαραίτητη προϋπόθεση, για να προχωρήσεις σε ορθή και αποτελεσματική θεραπεία, είναι να προβείς σε σωστή διάγνωση των αιτιών που το προκαλούν, αλλά και ενδεχομένως το συντηρούν.

Επισημαίνουμε ως θετικό το γεγονός ότι πλέον όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης έχουν σε μεγάλο βαθμό συναντίληψη ως προς την αναγνώριση των σοβαρών προβλημάτων που ταλανίζουν την κυπριακή οικονομία και το λαό μας. Προκλητική παραφωνία, επιτρέψτε μου να πω, παραμένουν οι κυβερνώντες και η ηγεσία του Συναγερμού, οι οποίοι επιμένουν στο success story και στη θέση ότι όλα εξελίσσονται θαυμάσια και περίφημα στην κυπριακή οικονομία, όπως με πανηγυρικό ύφος επανέλαβε στην ψεσινή του ομιλία ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Ο συνάδελφος ο κ. Κυπριανού μάς είπε ότι χρησιμοποιούμε την έννοια του success story. Δεν είναι εμείς που την ανακαλύψαμε, την έχει χρησιμοποιήσει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης δυστυχώς. Την

έχουν συμπεριλάβει στις ομιλίες του. Αυτή είναι όλη η αλήθεια. Αναφερόμαστε σε ιστορία επιτυχίας. Είναι όμως ιστορία επιτυχίας;

Στον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, στον κ. Γεωργιάδη, τον Υπουργό Οικονομικών, και στους κυβερνώντες γενικότερα δε χρειάζεται να απαντήσουμε εμείς. Απαντά η ίδια η πραγματικότητα, όχι μόνο η πραγματικότητα που βιώνουν οι άνθρωποι, αλλά και αυτή που δείχνουν οι αριθμοί. Είναι, νομίζουμε, αδύνατο ο κ. Νεοφύτου και οι κυβερνώντες να πείσουν τους 70 000 άνεργους ότι όλα εξελίσσονται θαυμάσια γι' αυτούς, όταν μάλιστα πολλοί από αυτούς, οι πλείστοι, είναι μακροχρόνια άνεργοι. Έστω και αν τα μίντια σταμάτησαν να κάνουν ρεπορτάζ και να προβάλλουν ως πρώτα θέματα ή πρωτοσέλιδα τα κοινωνικά παντοπωλεία, όπως έκαναν επί προηγούμενης διακυβέρνησης συνεχώς και προέβαλλαν τους άνεργους και έκαναν ρεπορτάζ και για τους άνεργους, έστω και αν δεν προβάλλονται πλέον όλα αυτά, οι κυβερνώντες δεν μπορούν να πείσουν τους 60 000 συμπολίτες μας που τρέφονται από τα κοινωνικά παντοπωλεία ότι όλα εξελίσσονται περίφημα ούτε μπορούν να το πετύχουν με τους 230 000 συμπολίτες μας που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας. Ούτε και τους γονιούς πείθουν ότι όλα πάνε περίφημα, όταν αυτοί βλέπουν τα παιδιά τους να ξενιτεύονται ή να μην επιστρέφουν από τις σπουδές τους, με αποτέλεσμα να έχουμε 30 000 άτομα καθαρή μετανάστευση, που έχει προκύψει τα τελευταία δυο χρόνια. Δεν μπορούν να πείσουν επίσης τους μικροφειλέτες και τους εγγυητές τους ότι όλα εξελίσσονται θαυμάσια, όταν τους άφησαν εντελώς απροστάτευτους στις ορέξεις των τραπεζών και των αρπακτικών ταμείων και σήμερα αυτοί κινδυνεύουν να χάσουν την κατοικία, την επαγγελματική στέγη ή όσες οικονομίες τους απέμειναν. Δεν μπορούν να πείσουν τους εργαζόμενους, τα νοικοκυριά, τους συνταξιούχους ή τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ότι όλα πάνε θαυμάσια γι' αυτούς, όταν από το Μάρτιο του '13 είδαν τα εισοδήματα και τον τζίρο τους να μειώνονται σημαντικά. Ούτε τους συμπολίτες μας που κινδυνεύουν να χάσουν τη ζωή τους αναμένοντας να έρθει η σειρά τους στις λίστες αναμονής του δημόσιου τομέα υγείας μπορούν να πείσουν, ενός δημόσιου τομέα υγείας ο οποίος, αντί να τύχει πρόσθετης στήριξης, υπήρξε θύμα της πολιτικής λιτότητας της κυβέρνησης και οδηγείται σε κατάρρευση από τους κυβερνώντες. Κατά συνέπεια, εκ των πραγμάτων το κυβερνητικό και συναγερμικό success story οι πολλοί, μη προνομιούχοι, συμπολίτες μας το βιώνουν ως ιστορία δυστυχίας και πόνου.

Εκτός όμως από τους ανθρώπους, ούτε και οι αριθμοί ευημερούν, αφού παραμένουμε αρνητικοί πρωταθλητές σε μια σειρά από οικονομικούς και κοινωνικούς δείκτες. Η Κύπρος παραμένει η χειρότερη χώρα στην Ευρώπη και στην ιστορία των τραπεζών σε ό,τι αφορά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Το πρόβλημα που οδήγησε σε έξοδο από τις αγορές, σε καταστροφή της κυπριακής οικονομίας ήταν οι τραπεζικές ζημιές. Σήμερα, η τραπεζική κρίση παραμένει η αιτία που τραβά πίσω την κυπριακή οικονομία, που οδηγεί μέχρι και σήμερα σε καταστροφικά αποτελέσματα και εκφράζεται με τη μορφή των μη εξυπηρετούμενων δανείων, όπως αυτά έχουν υπερδιπλασιαστεί μετά τη "θεραπεία" που επιβλήθηκε το Μάρτη του 2013, αλλά και μετά τις πολιτικές λιτότητας που ακολούθησαν, οι οποίες δεν επιτρέπουν σε νοικοκυριά, εργαζόμενους, μικρομεσαίες επιχειρήσεις να αποπληρώσουν τα δανειά τους, ως έπρατταν πριν από το Μάρτη του 2013. Παραμένουμε, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, η χειρότερη χώρα στην Ευρώπη και αρνητικοί πρωταθλητές στον αποπληθωρισμό, όπως εξήγησε προηγουμένως ο συνάδελφος ο Πάμπρος Παπαγεωργίου. Στη μείωση των μισθών παραμένουμε αρνητικοί πρωταθλητές, έχουμε το χειρότερο ύψος των δανειστικών επιτοκίων, έχουμε τις λιγότερες δαπάνες στην υγεία, έχουμε τις λιγότερες με διαφορά δαπάνες στις κοινωνικές παροχές, είμαστε η χώρα με τη μεγαλύτερη διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, είμαστε η χώρα με τη μεγαλύτερη αύξηση της μακροχρόνιας ανεργίας, είμαστε η χώρα με τη μεγαλύτερη αύξηση του δημόσιου χρέους. Ποιοι αριθμοί είναι που πάνε καλά τελικά;

Η διάγνωση ως προς το πώς οδηγηθήκαμε σ' αυτή την τραγική πραγματικότητα, την οποία οι κυβερνώντες κατά τα άλλα ονομάζουν success story, είναι επίσης εκ των ων ουκ άνευ. Όχι μόνο για να αξιολογήσουμε σωστά και να μπορέσουμε να καθορίσουμε τη θεραπεία, αλλά και γιατί, όποτε η ηγεσία και η κυβέρνηση του Συναγερμού βρίσκονται αντιμέτωποι με την αλήθεια και την πραγματικότητα, επανέρχονται στο γνωστό αφορισμό ότι για όλα τα κακά του κόσμου φταίει -ποιος άλλος;- ο Χριστόφιας και το ΑΚΕΛ. Η αλήθεια όμως και η ίδια η πραγματικότητα τους διαψεύδει και εδώ. Ακόμα όμως και αν χάριν λόγου κάποιος θεωρήσει ότι έχουν δίκαιο, εδώ και τρία χρόνια δεν κρίνεται η προηγούμενη κυβέρνηση, κρίνεται η παρούσα κυβέρνηση για τη δέσμευσή της να φέρει την άνοιξη μέσα από την κυβέρνηση σωτηρίας που θα συγκροτούσε, όπως μας έλεγαν. Όπως επιζητούσαν, έφυγε η αδέξια αριστερά -έτσι μας αποκαλούσαν- και ήρθε, κατ' αυτούς, η αξιόπιστη, ικανή δεξιά, για να σώσει την Κύπρο. Κατά το Συναγερμό πάντα, από το Μάρτιο του '13 η δέσμευσή τους είναι ζώσα πραγματικότητα και όντως γι' αυτούς έκτοτε ο κυπριακός λαός βιώνει μία παρατεταμένη περίοδο οικονομικής άνοιξης, μια παρατεταμένη περίοδο ευτυχίας.

Τα ίδια τα γεγονότα όμως καταμαρτυρούν ότι στις 15 Μαρτίου του 2013 η κυβέρνηση Συναγερμού-Αναστασιάδη ολοκλήρωσε το θεάρεστο έργο των "καλύτερων" τραπεζιτών στον κόσμο και του "καλύτερου" κεντρικού τραπεζίτη στην Ευρώπη -"ευλογία" τον αποκαλούσε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου- στους οποίους όλη την προηγούμενη περίοδο μέχρι και σήμερα παρείχαν πολιτική προστασία. Δεν έπαψε δηλαδή να είναι "ευλογία" ο κ. Ορφανίδης. Στον κ. Χριστόφια, θέλουμε να πούμε στον κ. Νεοφύτου... Ο κ. Νεοφύτου δε συνέστησε να μη βλέπει τον κ. Βγενόπουλο, όπως συνειδητά παραπληροφόρησε ψες ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Τον κάλεσε ο κ. Νεοφύτου να μη συναντά μόνο τους εκπροσώπους των εργαζομένων, αλλά να ακούει τις συμβουλές των

“καλύτερων” τραπεζιτών στον κόσμο. Έτσι υπέβαλλε στον Πρόεδρο Χριστόφια ο κ. Νεοφύτου. Οι “καλύτεροι” τραπεζίτες είχαν και όνομα, τους έδωσε και όνομα ο κ. Νεοφύτου, χωρίς, εννοείται, να συμπεριλάβει σ’ αυτούς τους υπουργούς της προηγούμενης κυβέρνησης. Αυτοί δε θεωρούνταν... Ήταν κακοί τραπεζίτες, διότι έλεγαν ότι είναι οι τράπεζες που φταίνε και καταστρεφόμαστε. Ονομαστικά αναφέρθηκε ποιοι είναι οι “καλύτεροι” τραπεζίτες ο κ. Νεοφύτου τότε.

Ανάμεσα λοιπόν σ’ αυτούς τους “καλύτερους” τραπεζίτες συμπεριλαμβάνονται αυτοί που αγόρασαν τα ελληνικά ομόλογα από τη δευτερογενή αγορά, την ώρα που κατέρρεε η ελληνική οικονομία, προκαλώντας €2 δις ζημιά στην Τράπεζα Κύπρου. Ήταν αυτοί που προκάλεσαν ζημιά €700 εκατομ. από την αγορά της Uniastrum. Τσιμουδιά δε λείει ο Συναγερμός και ο κ. Νεοφύτου γι’ αυτούς μέχρι και σήμερα. Ούτε λέξη δε λένε μέχρι σήμερα για τον “καλύτερο” κεντρικό τραπεζίτη στον κόσμο, που επέτρεψε την αγορά των ομολόγων, όπως επίσης επέτρεψε την αγορά της Uniastrum. Πρόκειται για τον ίδιο που, ενώ όφειλε και μπορούσε να αποτρέψει, επέτρεψε τελικά τη συγχώνευση της Μαρφίν-Εγνατία με τη Λαϊκή, ώστε να προκληθούν άλλες πρόσθετες ζημιές €4,5 δις στο τραπεζικό σύστημα. Ο Συναγερμός και ο κ. Νεοφύτου ούτε στις ευθύνες του ευρωσυστήματος αναφέρονται, που επέβαλε το κούρεμα των ελληνικών ομολόγων, αλλά ούτε και στις κυπριακές τράπεζες που, παρακαλώ, εθελοντικά, εκούσια, προαιρετικά αποδέχτηκαν το κούρεμα των ελληνικών ομολόγων. Επανερχονται όμως οι κυβερνώντες και ο Συναγερμός στο μύθο που ανακάλυψαν έξι μήνες μετά το κούρεμα -κάμνουμε μια διόρθωση, επεράσαν έξι μήνες, όχι πέντε χρόνια, είναι η αλήθεια- για να θυμηθούν το κούρεμα των ελληνικών ομολόγων και για να επικρίνουν τον Πρόεδρο Χριστόφια, όχι για απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, για έκκληση που είχε γίνει, για να αποδεχτούν εθελοντικά οι ιδιώτες πιστωτές της Ελλάδας κούρεμα των ομολόγων τους. Πρόκειται για ένα τεράστιο ψέμα που εφευρέθηκε πολύ εκ των υστέρων, για να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα, για να δικαιολογήσει την πολιτική προστασία που κάποιιοι παρείχαν στους “καλύτερους” τραπεζίτες και κεντρικό τραπεζίτη στον κόσμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Κύριε συνάδελφε, έχετε ξεπεράσει το χρόνο σας.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λοιπόν, επειδή έχει ολοκληρωθεί ο χρόνος μου -είχα και άλλα να πω, τα λέμε συνέχεια- συναδέλφισσες και συνάδελφοι, να ευχηθώ και εγώ με τη σειρά μου καλές γιορτές σε όλους, ό,τι καλύτερο για την Κύπρο μας και βεβαίως ό,τι καλύτερο για τον καθένα από σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε πολύ, συνάδελφε.

Ο κ. Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή ο χρόνος είναι περιορισμένος, αναφορικά με το εθνικό θέμα καταθέτω γραπτό κείμενο και θα επανέλθω, αφού ξεκινήσω με τα των εσωτερικών μας.

Για να είμαι ειλικρινής, νιώθω έτσι πολύ ικανοποιημένος και ευχάριστα σε αυτό τον προϋπολογισμό, παρά τα δύσκολα των καιρών, διότι τελειώνει η θητεία μας σε αυτή τη Βουλή τη δίσεκτη. Διότι σε τούτη τη Βουλή τα τελευταία πέντε χρόνια πλείστοι εξ ημών από τους συναδέλφους έχουν υποστεί τα κάστια του Ιησού Χριστού με τις δύσκολες νομοθεσίες που πέρασαν, οι οποίες πολλές φορές καταστρατήγησαν το ίδιο το σύνταγμα, το κράτος νόμου και το κράτος δικαίου. Ήταν μια δύσκολη Βουλή. Ο κ. Κατσουρίδης είπε ότι είναι η 27^η φορά που στάθηκε εδώ, εμένα είναι η 17^η, κύριε Κατσουρίδη, αλλά τα τελευταία πέντε χρόνια ήταν τραγικότερα. Οι εκλελεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού δεχθήκαν να περάσουν πράγματα εντελώς απαράδεκτα από τους περισπούδαστους Ευρωπαίους.

Θέλω να ξεκινήσω -λείπει ο κ. Αβέρωφ- με το ότι, ξέρετε, η πλειοψηφία, τα δύο μεγάλα κόμματά μας, ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το ΑΚΕΛ, καταβάλλουν τούτο το διήμερο μία τεράστια προσπάθεια με βολές ανάμεσά τους να αποδείξουν ποιος είναι ο δράστης και ποιος είναι ο φταιχτής. Φυσικά, συνάδελφοι, όσο και να αγωνιστείτε και να κουραστείτε, αυτό δεν μπορεί να αλλάξει, διότι τα έργα καθενός εξ υμών αποτυπώνονται διά των πράξεών σας. Και ο κ. Αβέρωφ, έτσι εν πάση ειλικρινεία, απένειμε δύο παράσημα, ένα για το μνημονιακό Δημοκρατικό Κόμμα και ένα για το εθνικό θέμα, για σας. Φυσικά, τα παράσημα εν’ τρία για την ακρίβεια. Το τρίτο θα το απονέμω εγώ και αφορά το χώρο μας, διότι αυτοί που εξελέγησαν, ο προηγούμενος Πρόεδρος, ο κ. Χριστόφιας, και ο σημερινός Πρόεδρος, είναι μερίδα του Δημοκρατικού Κόμματος που αγωνίστηκε να τους εγκαταστήσει στο Προεδρικό Μέγαρο. Έπρεπε να κάμει και αυτή την απονομή ο κ. Αβέρωφ!

Ασφαλώς, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι έγινε μία φανερή και αφανής συνεργασία στο να κατεβεί ο Τάσος από την εξουσία και να αναλάβουν την εξουσία πρώτα ο κ. Χριστόφιας και μετά ο κ. Αναστασιάδης. Και ασφαλώς, για να αποκολληθεί το Δημοκρατικό Κόμμα από τον κ. Χριστόφια, χρειάστηκε να συντελεστεί η μεγάλη καταστροφή του Μαρί με €2,5 δις ζημιά, δεκατρείς νεκρούς και καμπόσους τραυματίες, που υποφέρουν άχρι ημερών. Και για να αποκολληθεί το Δημοκρατικό Κόμμα από την πολιτική του κ. Αναστασιάδη, χρειάστηκε να αλλάξει η ηγεσία και να αναλάβει ο Νικόλας Παπαδόπουλος. Φυσικά, ουδείς μπορεί να αναιρέσει το ότι μερίδα του Δημοκρατικού Κόμματος είχε τεράστια συμβολή στο να κάτσουν στον προεδρικό θώκο ο κ. Χριστόφιας και ο κ. Αναστασιάδης και να εκδιωχθεί από την Προεδρία ένας σπουδαίος Πρόεδρος, που δε χρειάζεται να υμνηθούν τα έργα του, διότι μιλούν στην πράξη. Και φυσικά, αυτή η προσπάθεια τιμήθηκε με ανταλλάγματα θώκους υπουργικούς, επιτροπάτα, πρεσβείες, αλλά, όταν είχαν αποστεί οι δύο κύριοι Πρόεδροι, ο προηγούμενος και ο σημερινός, από τις υποσχέσεις που έδωσαν στο Δημοκρατικό Κόμμα για το εθνικό θέμα, ήπιαν το αμίλητο νερό και δεν είπαν γρι! Αφού επήραμε τους θώκους, η δουλειά μας εγίνηκεν!

Ασφαλώς, για να είμαι δίκαιος όμως με τη σημερινή κυβέρνηση, πρέπει να 'μαστε... Ισχυρίστηκαν οι συνάδελφοι ότι ο κ. Αναστασιάδης παρέλαβε καμένη γη. Κύριοι συνάδελφοι, για να 'μαι ειλικρινής, σε αυτή τη βιβλική καταστροφή θα 'λεγα ότι εσημειώσετε ισοπαλία, π.χ. ο ένας έκλεισε τη Cyrgus Airways, ο άλλος τη Eurocyrgia. Εισ το εξωτερικό ο ένας ασχολήθηκε με τα ελληνικά ομόλογα, ο άλλος επούλησεν τες τράπεζες. Δηλαδή έχετε κάποια ισοψηφία!

Όμως, για να πούμε τα πράγματα, ως αποτέλεσμα των ενεργειών σας θυμάστε τα βασιλικά επιδόματα στους λαθρομετανάστες, τα εκατομμύρια που διούσετε αφειδώς; Θυμάστε την τραγωδία στο Μαρί, κύριοι, €2,5 δις ζημιά και όλο αυτό το κακό που έγινε; Θυμάστε το €1,8 της Λαϊκής; €1,8 της Λαϊκής! Η Βουλή επάλωσεν μέχρι η ώρα δύο το πρωί να περάσει το νόμο του κ. Σιαρλή. Έλεγε «για να σώσουμε τη Λαϊκή Τράπεζα» και στο τέλος η Λαϊκή Τράπεζα ήταν ο ιός της μόλυνσης που μόλυνε και την Τράπεζα Κύπρου.

Το κούρεμα των ομολόγων. Δεν εδεχόμασεν τον κ. Ορφανίδη να μας πει δύο κουβέντες. Τα αξιόγραφα των πολιτών, για τα οποία οι τράπεζες, κατά απαράδεκτο και τρόπο μαφίας Αλ Καπόνε, επισκέπτονταν τους καταθέτες, τους εκατέβαζαν από τες αυλές των σπιτιών, από τες σκαλωσιές, για να τους πάρουν τα χρήματα με έναν απαράδεκτο τρόπο. Και ο προηγούμενος Γενικός Εισαγγελέας, ο Πέτρος ο Κληρίδης είπε «αυτό είναι ποινικό αδίκημα που βγάζει μάτια». Αλλά δεν είδαμε να βγαίνουν τα μάτια κανενός! Μόνο εβγήκαν τα λεφτά από τες τζιέπες των ανυποψίαστων πολιτών!

Ο ELA! Ο ELA επί κ. Δημητριάδη... Σε σαράντα μέρες εφόρτωσέν μας €9 δις ELA! Και θυμήθηκε ο συνάδελφος ο Ανδρέας ο Κυπριανού και είπε «έκατσαν τη Λαϊκή στον αναπνευστήρα, γιατί εννά 'χει εκλογές». Συγγνώμη, τούτο είναι ποινικό αδίκημα, το οποίο βγάζει μάτια μόνο ή σπάζει τα μυαλά; Και αυτός ο κύριος... Οι επόμενοι κυβερνώντες, που τον απειλούσαν να τον πάρουν δικαστήριο, εδώσαν του μία ευχαριστήρια επιστολή και χρήματα στην τζιέπη και ο αθεόφοβος, αυτός που ήταν πρωτοτραπεζίτης του τόπου, είπε «είσαστε αναξιόπιστοι, τα θέλω στο Λονδίνο!». Και του τα στείλαμε, αντί να του στείλουμε τον εισαγγελέα! Αυτοί είμαστε δηλαδή!

Και ασφαλώς, ένα θέμα το οποίο δεν το άκουσα. Από πού ξεκίνησε τούντο τεράστιο κακό; Από την περιβόητη PIMCO, που φέρετε εσείς, κύριοι της αριστεράς, η οποία, ενώ η ανακεφαλαιοποίηση έθελεν στην αρχή €1 δις, μετά €1,5 δις, μετά €2,5 δις, η PIMCO έβκαλέν τα €9 δις! Και τα δεχτήκατε! Δεν είδα κανέναν να το ελέγχει τούτο το πράμα. Και δεχτήκαμε να καταστρέψουμε την οικονομία του τόπου για την περιβόητη PIMCO!

Συχνά πικνά ακούω από τους συναδέλφους της αριστεράς για τους τραπεζίτες. Μα, κύριοι, εκάστετε τρεις τραπεζίτες, σπουδαίους τραπεζίτες. Εβάλετε το Σταυράκη, εβάλετε τον Κίκη Καζαμία και το Σιαρλή. Ήταν πράγματι με περγαμηνές και σπουδαίοι τραπεζίτες, αλλά απέδωσαν ως υπουργοί υπουργίες καταστροφικές. Μάλιστα, ο πρώτος χωρίς πολλές περιστροφές και χωρίς αντροπή έβγαλε και βιβλίο και ξέρετε τι έγραψε. Επήρεν τηλέφωνο τους Moodies, επειδή είχε εκλογές, να μεν τες χάσει το ΑΚΕΛ, είπεν τους «κοπέλια, να μεν πείτε τίποτε για τα κακά χάλια της οικονομίας!» Κύριε εισαγγελέα, τούτο τι είναι δηλαδή; Εννά του βαρούμε παλαμάκια; Εφώναξέν τον κανέναν να του πει «έλα εδώ, ρε κύριε»; Όχι να τον ανακρίνει, να δώκει μίαν εξήγηση! Ο Κίκης Καζαμίας μεσολαβούσε να δεχτεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τον Ορφανίδη και του 'λεγε ο Καζαμίας «δε μου δίνει ούτε την ατζέντα». Ο κ. Σιαρλής ήρθε εδώ και μας έπεισε για το €1,8 δις. Ε, εν έπρεπε να τους φωνάξει κάποιος τούντους κυρίουσ να δώκουν μία εξήγηση τουλάχιστον;

Και πάμε στα δικά μας. Όταν ανέλαβε ο νέος Πρόεδρος, ο οποίος είχε τους ανθρώπους, τα μυαλά και έλεγε «η κρίση θέλει Πρόεδρο», ξεκινήσαμε με το κούρεμα. Θέλετε να σας διακιάσω, αγαπητοί συνάδελφοι - εψές έκατσα στο διαδίκτυο- τι είπε ο Πρόεδρος; Επήρα αυτούσια τη δήλωσή του. Λέει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας: «Θέλω με τον πιο ξεκάθαρο και κατηγορηματικό τρόπο να δεσμευτώ και δεσμεύομαι προς τους Κύπριους συμπατριώτες μας, αλλά και τους ξένους επενδυτές, αλλά ταυτόχρονα να στείλω σαφέστατα μηνύματα προς όλους τους αποδέκτες στο εξωτερικό ότι δεν πρόκειται, και το υπογραμμίζω, ο Νίκος Αναστασιάδης να υπογράψει όποιο μνημόνιο που θα περιέχει οποιαδήποτε πρόνοια για κούρεμα των καταθέσεων»!

Και ο Υπουργός του των Οικονομικών παρακάτω άλλη δήλωση. Και ξέρετε πού έστεκε ο Σιαρλής; Ο κ. Σιαρλής έστεκε στο Προεδρικό με φόντο τους τραπεζίτες της Τράπεζας Κύπρου. Άμα το βάλετε, εννά δείτε ποιοι στέκουν δίπλα του. Και γιατί στο Προεδρικό; Για να δώσουν όλο το κύρος της Προεδρίας, ότι είναι αξιόπιστοι κύριοι. Και είπε επί λέξει ο κ. Σιαρλής: «Εγώ, ο Πρόεδρος, ο κάθε τραπεζίτης» -οι τραπεζίτες πίσω του τωρά- «ο Υπουργός των Οικονομικών έχουμε επαναλάβει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι αυτό» -το κούρεμα εννοεί- «δεν είναι θέμα που είναι στο τραπέζι, γιατί θα είναι καταστροφικό για την Κύπρο και για την Ευρωζώνη»! Ρε αθεόφοβοι, για Πρόεδρε για υπουργέ, γίνεται να διαβεβαιώνεις τους πελάτες στην Κύπρο και στο εξωτερικό ότι έτσι δουλειά δε θα κάμεις και πετάχτηκες στην Ευρώπη σε μια νύχτα κι είπες ότι εβάλαν σου τα πιστόλια και εδέχτεις; Ήταν τσιγαρόχαρτο η αντοχή του δηλαδή; Και γιατί αυτή η κοροϊδία προς τους πολίτες; Διότι κάποιοι άλλοι έβγαλλαν λεφτά έξω. Και δεν εμάθαμεν καμιά φορά από την περιβόητη Κεντρική Τράπεζα ποιοι έβγαλλαν λεφτά έξω και με ποιου την άδεια δηλαδή. Εκτός αν ήταν κουμπαριλίκια, συμπεθεριλίκια και τι ευλογία του Θεού άλλο ήταν! Και έχει ακόμα έναν κύριο, ο οποίος επεριφέρεται στα κανάλια και έλεγε «εγώ εννά γίνω αυτοκράτορας της Ιαπωνίας, αν γίνει τούντο πράμα». Θυμάστε τον; Γεώργιος Βασιλείου, ο οποίος έβγαλε τα αμπέλια στην Πάφο, εν άφηκεν ένα! Αυτοί οι κύριοι ήταν!

(Γέλια)

Όλα αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, έφεραν μία ανυπόφορη δυστυχία, μιζέρια, καταστροφή. Όμως, όταν τα προσθέσετε όλα αυτά... Δηλαδή ο κ. Αναστασιάδης έντζιε έκαμε μόνο το κούρεμα, έκαμε ακόμα δύο πράξεις, επήεν τζιαι πούλησε τες τράπεζες μονονυχτού, τες κυπριακές τράπεζες, στην Ελλάδα αντί πινακίου φακής και μηδένισε και τις μετοχές του κόσμου! Σας παρακαλώ πολύ -έχει καμπόσους δικηγόρους- ξανακούσετε το κράτος διά νόμου να μηδενίζει τες μετοχές; Είντα ούτε επί τουρκοκρατίας δε γίνονταν αυτές οι δουλειές. Άμα τα προσθέσετε, αγαπητοί συνάδελφοι, τούτα ούλλα, εν' €40 δις και τα €40 δις δεν τα 'παιξαν στο κουμάρι οι Κύπριοι πολίτες. Έν' τες οικονομίες των πολιτών που αρπάξαν! Αρπάξετε τες εσεις κι εσεις, που σας κατέστησαν με είκοσι βουλευτές ο ένας και δεκαεννιά ο άλλος. Ελπίζω τώρα που εννά έρτει η ώρα της κρίσεως, η κρίση του κυπριακού λαού να είναι σωστή και δικαία και να μην ακολουθήσει εκείνο του Διονύσιου Σολωμού που έλεγε: «Δυστυχισμένε μου λαέ, καλέ κι αγαπημένε, μα πάντα ευκολόπιστε και πάντα προδομένε»! Να είσαι πάντα με το νου και νούσιμος λαός, την ώρα που εννά έρτει η ώρα της κρίσεως, να μη σε περιπαίζει ο καθένας και να κάμνεις αυτή τη δουλειά!

Διότι, όταν είπα προηγουμένως για το θέμα της συνεργασίας των δύο μεγάλων κομμάτων, είπε ο συνάδελφος ο Άντρος Κυπριανού «μόνο σχιζοφρενής πιστεύει ότι συνεργαζόμαστε». Ε, κύριε Κυπριανού, με όλο το σεβασμό δηλαδή και με όλη μου την καλή πίστη, θα αναφερθώ σε γεγονότα. Εσεις όχι μόνο συνεργάζεστε τη μέρα και τη νύχτα, αλλά και φανερά. Και μάλιστα έχετε και τον ίδιο σπόνσορα, τη FOCUS, η οποία επέλεξε εσάς το '07 να κατεβάσετε τον Τάσσο, για να αναλάβει πρώτα ο κ. Χριστόφιας και μετά ο κ. Αναστασιάδης. Έχετε βίους παράλληλους και οι ζημιές που κάμετε κατανέμονται σχεδόν εξίσου. Είσατε και οι δύο σπουδαίοι κύριοι! Όση ζημιά έκαμεν ο ένας, αντίστοιχη έκαμεν και ο άλλος. Και πατούσετε ακριβώς στα ίδια βήματα ο ένας του άλλου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πέρασαν τα δώδεκα λεπτά.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ένα δευτερόλεπτο και τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και θέλω να πω κάτι για το Γενικό Εισαγγελέα και το Γενικό Ελεγκτή. Νόμιζα ως τωρά ότι τούτοι εν' οι δράστες. Αλλά την ευθύνη την κύρια, αγαπητοί συνάδελφοι, τη φέρει η κυβερνητική πλευρά. Τι θα κάμει ο Γενικός Εισαγγελέας δηλαδή; Εδώ η αστυνομία έχασε 600 αστυνομικούς, ήταν 5 000 και 'μείναν περίπου 3 500 και δεν ιδρώνει κανενός το αυτί. Αυξήθηκε το έγκλημα. Και θέλετε εσεις να στείλετε 'πού τη CYTA 1 600 στο δημόσιο, αλλά να δώσετε του Ζαχαρία Χρυσοστόμου 600 αστυνομικούς, να αντέξουμε την πίεση του εγκλήματος, δεν το κάμνετε. Να δώσετε θέσεις στην αστυνομία, για να εξιχνιαστούν τα εγκλήματα, δεν το κάμνετε. Ε, τι θα κάμει ο εισαγγελέας ή τι θα κάμει ο ελεγκτής; Και ξέρετε γιατί; Ρωτώ σας εσάς που είσατε και πολυδιαβασμένοι με παραπάνω πτυχία 'πού τους αριστερούς. Στην Αγγλία, που έχουμε το ίδιο σύστημα, ξέρει κανένας ποιος εν' ο Γενικός Εισαγγελέας; Ξέρει κανένας ποιος εν' ο Γενικός Ελεγκτής; Εμάς είναι τα πρόσωπα της ημέρας και προσδοκά όλος ο κόσμος από αυτούς τους δύο ανθρώπους. Μα, τι θα κάμει για ο εισαγγελέας για ο ελεγκτής; Και ο ελεγκτής, όταν εκατακόντεψε και μπήκε στο στάβλο του Αυγεία, είπε: «Α,

τούτος ἐν' ὁ δικός μας ὁ στάβλος, ἐξω ἴπου δαμέσα»! Δε δεχόμαστε! Να εἶσαι ἀτεγκτός και σκληρός ἀλλά με τους ἄλλους! Με την ἀποχέτευση, ἀς πούμε. Στην Πάφο, στη Λάρνακα, ἀλλά, ἀμα κοντέψεις δαμαί στην πρῶτεύουσα, «κύριε, δε δεχόμαστε ἐπὶ τούτου»!

Και ἐν τάχει, κυρία Πρόεδρε, θέλω δύο λεπτά μόνο για το ἐθνικό θέμα. Για το ἐθνικό θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Πλησιάζουμε τα δεκαπέντε λεπτά, συνάδελφε!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πολλά καλή δουλειά! Εντάξει. Πάρτε ὑπομονή ἀκόμα δύο!

(Γέλια)

Για το ἐθνικό μας θέμα. Ἐχω δώσει γραπτή ομιλία, ἀλλά ἀκουσα και τον κ. Αβέρωφ που τέλειωσε με την ομιλία λέγοντας «μην ἀνησυχείτε, θα εφαρμοσθεῖ το ευρωπαϊκό κεκτημένο». Μα, μακάρι να εἶχε δίκιο ὁ κ. Αβέρωφ. Γίνεται να ἐρχεται ὁ κ. Ἄιντε και να μας λέει «ἐναρμονισθήκαν τ' ἄστρα»; Εἶπε ὁ Θεμιστοκλέους ὁ Αντρέας «ἐν' συναστρία τούτη». Δηλαδή ἐρρίψαν το στην αστρονομία τούτος τζιαι ὁ ντε Σότο. Να κάμουμε αστρονομία και κοσμογραφία. Και να ἀναγγέλλει πενταμερὴ ὁ κ. Ἄιντε και να λέει ὅτι το τουρκοκυπριακό συνιστῶν κράτος θα ἐναρμονισθεῖ με την Ευρωπαϊκή Ἐνωση! Καλά, εμεῖς τι κάμουμε; Την ὥρα που ὁ κ. Ευάγγελος Βενιζέλος δεχόταν το ἀπαράδεκτο ἐγγράφο των Τούρκων για την «ἐκλιπούσα» Κυπριακή Δημοκρατία, τότε πού ἦταν αὐτή η κυβέρνηση να διαμαρτυρηθεῖ; Η Ελένη Θεοχάρους ἐκαμε φασαρία κι ἐστείλαν της διακοίνωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε, συνάδελφε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και προχθές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ολοκληρώστε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ἐνα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Και προχθές ἀναφέρθηκε στη νήσο Κύπρο και εἶπε η Ευρωπαϊκή Ἐνωση «ἐν' νομικό το θέμα, μεν τους διάτε σημασία». Καλά, η Τουρκία εἶναι καταδικασμένη για €150 ἑκατομ. Γιατί ἐν της εἶπε η κυβέρνηση μας -να δώσει το «παρών» της στο κεφάλαιο 17- «κυρία Τουρκία, για να δεχτοῦμε, να πκερώσεις τα €150 ἑκατομ. για τους ἐγκλωβισμένους, για τους ἀγνοούμενους, γιατί εἶσαι καταδικασμένη ἀπὸ την Τέταρτη Διακρατική Προσφυγή»; Εἶντα, τους πολίτες μας, ἀμα περάσει κανένας ἴπου το ἀεροδρόμιο και χρωστεῖ €100, κατεβάζουν τον ἴπου το ἀεροπλάνο! Για τους Τούρκους γιατί ἐν το κάμνετε, κύριοι; Για τους Τούρκους γιατί ἐν το κάμνετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και κλείω με τούτο. Τούτο ἐν' το βιβλίο του Κωστή Χατζηκωστή. Πίσω, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, ὑπάρχει η ἐκθεση του Νιχάτ Ερίμ του 1956. Λέει τι μας ἐπιφυλάσσουν ὁι Τούρκοι ἐδῶ και ἐξήντα χρόνια. Θέλουν ὁι Τούρκοι να κάμουν ἕνα ἀμιγές τούρκικο κράτος στις ἐλεύθερες περιοχές.

Πάρτο, να το βάλεις στα πρακτικά, για να το διαβάζουν ὁι συνάδελφοι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε πολύ, συνάδελφε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και ἕνα προτεκτοράτο στο νότο. Αὐτά θέλουν ὁι Τούρκοι. Και δεν ἀλλάξαν γραμμή, στάση και τακτική.

Καλές γιορτές, κυρία Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε πολύ.

Ὁ συνάδελφος Γεώργιος Γεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή συζήτηση του προϋπολογισμού για το 2016 γίνεται κάτω από νέες, πιο γόνιμες και πιο ελπιδοφόρες συνθήκες και για την οικονομία, αλλά και για το εθνικό μας ζήτημα. Τριάντα οκτώ μήνες μετά την ανάληψη της εξουσίας από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, δεν έχουμε πια την υποχρέωση να μιλήσουμε για την οικονομική κρίση και πώς θα την αντιμετωπίσουμε. Δεν πρέπει πλέον να προετοιμάζουμε το λαό μας για τις δύσκολες μέρες που έρχονται. Δεν έχουμε την ανάγκη πια να πείσουμε για τις θυσίες που χρειάζεται να υποστούμε, ως αποτέλεσμα της δραματικής κατάστασης που παραλάβαμε το Μάρτη του 2013.

Η Κύπρος έχει περάσει πολύ δύσκολα, αλλά πλέον τα δύσκολα τα ξεπεράσαμε, τα αντιμετωπίσαμε. Μπήκαμε στην τελική ευθεία για την έξοδο από την κρίση και το μνημόνιο. Δεν το λέμε εμείς. Το λένε οι θεσμοί και οι οίκοι αξιολόγησης, το λένε οι οικονομικοί αναλυτές με θαυμασμό για την Κύπρο και τις επιδόσεις της μετά την καταιγίδα που υπέστη. Έχουμε ξεπεράσει και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις. Δεν το λέμε εμείς, το λένε οι ίδιες οι αγορές. Το μεγαλύτερο κριτήριο για την πορεία και τις προοπτικές μιας οικονομίας.

Αυτή είναι η αλήθεια και κανείς δεν μπορεί να την παραχαράξει, παρά τις προσπάθειες της ισοπεδωτικής αντιπολίτευσης που ασκείται σήμερα. Και δεν μπορεί να την επισκιάσει ούτε η μεγάλη αντίφαση την οποία βιώνουμε, με την εικόνα της Κύπρου και της οικονομίας της να είναι διαμετρικά αντίθετες στο εξωτερικό και στο εσωτερικό, με τα αρνητικά φαινόμενα -που όντως υπάρχουν- να επισκιάζουν τα θετικά, ακόμη και αν οι θετικές εξελίξεις είναι πολύ μεγαλύτερης αξίας και σημασίας.

Δεν έχουμε το δικαίωμα όμως εμείς να αφήσουμε τους εαυτούς μας να διολισθαίνουν στην περιδίνηση του λαϊκισμού. Δε θα παρασυρθούμε στη μάταια αναζήτηση μιας ευτελούς περιστασιακής δημοσιότητας, που το μόνο που εξυπηρετεί είναι τη θεωρία του χάους. Μια θεωρία που -για λόγους ξένους προς το εθνικό συμφέρον- πολύ θα ήθελαν κάποιοι να επικρατήσει.

Πριν από χρόνια είχαμε μια επίπλαστη ευμάρεια, την ώρα που η εικόνα της χώρας μας στο εξωτερικό κατακυλούσε. Σήμερα που κερδίζουμε την αξιοπιστία της χώρας μας στο εξωτερικό, εντός Κύπρου δε δικαιούται κανείς να τροφοδοτεί την εικόνα του χάους, όπως δυστυχώς την απεικονίζει η σημερινή αντιπολίτευση.

Η πραγματικότητα είναι ότι η Κύπρος το 2015 παρουσίασε θετικό πρόσημο ανάπτυξης. Για πρώτη φορά μετά από πέντε σχεδόν χρόνια ύφεσης. Παρουσίασε μάλιστα τη μεγαλύτερη αύξηση των δεικτών ανάπτυξης από το σύνολο των 28 ευρωπαϊκών χωρών σε σχέση με την ίδια περσινή περίοδο.

Η ανεργία επιτέλους σταμάτησε να αυξάνεται, παρουσιάζοντας μάλιστα τις πρώτες μικρές μειώσεις. Και ο πιο κακόπιστος κριτής της παρούσας κυβέρνησης διαπιστώνει ότι η κυπριακή οικονομία έχει σταθεροποιηθεί. Τα δημόσια οικονομικά έχουν νοικοκυρευτεί. Η Κύπρος σε μόλις δύομισι χρόνια έχει πετύχει πρωτογενές πλεόνασμα.

Παρά τις φωνές και τη δήθεν σιγουριά των μονίμως απαισιόδοξων, από την ημέρα που υπογράφηκε το μνημόνιο δεν έχει επιβληθεί ούτε ένας νέος φόρος. Περιορίζουμε το δημόσιο με πρότασή μας για παγοποίηση των προσλήψεων μέχρι το 2017, χωρίς να έχει γίνει ούτε μια απόλυση.

Έχουμε διαψεύσει τους κήρυκες του χάους εντός Κύπρου πανηγυρικά. Η οικονομία της Κύπρου αναβαθμίζεται. Η αξιοπιστία της χώρας μας επανέρχεται. Έχουμε βγει με επιτυχία ξανά στις αγορές. Δανειστήκαμε σε επίπεδα κάτω του 4%, επίπεδα που δεν είχαμε γνωρίσει ούτε και πριν έξι, επτά, οκτώ χρόνια, τότε που βιώναμε φρενήρεις ρυθμούς ανάπτυξης. Η μείωση των επιτοκίων του κρατικού δανεισμού φέρνει απευθείας όφελος στα δημόσια οικονομικά. Πάνω από €100 εκατομ. υπολογίζεται το κέρδος της Κύπρου για το 2015.

Έχουμε πετύχει την πλήρη κατάργηση στους περιορισμούς διακίνησης κεφαλαίων και την ίδια ώρα οι τράπεζες όχι μόνο δεν αντιμετώπισαν πρόβλημα εκροής καταθέσεων, αλλά μάλλον οι καταθέσεις αυξήθηκαν λόγω της εμπιστοσύνης. Η Κύπρος έχει πετύχει σημαντικά ευρωπαϊκά κεφάλαια, για να τροφοδοτηθεί η ανάπτυξη.

Μία είναι η αλήθεια, κερδίζουμε ξανά πίσω την αξιοπρέπεια και την περηφάνια μας. Μέρα με τη μέρα η Κύπρος ανακτά το κύρος και την αξιοπιστία της και αυτό το γνωρίζουν οι πολίτες αυτής της χώρας, ακόμη και οι συμπολίτες μας που συνεχίζουν να βιώνουν τις τραγικές συνέπειες της οικονομικής καταιγίδας που μας έπληξε.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι αριθμοί και οι επιδόσεις της χώρας έχουν βελτιωθεί. Αυτή ήταν και είναι η προϋπόθεση, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η πραγματική οικονομία, η κοινωνία μας. Εύλογα κάποιος θα ρωτήσει αν τα πιο πάνω δημιουργούν μια επίπλαστη εικόνα. Εύλογα κάποιος θα ανατρέξει στους δεκάδες χιλιάδες συμπολίτες μας που παραμένουν χωρίς εργασία, στις οικογένειες που δυσκολεύονται να τα βγάλουν πέρα, στα νέα παιδιά του τόπου μας που διερωτώνται αν μπορούν να έχουν μέλλον στην ίδια τους την πατρίδα. Εμείς τους λέμε “ναι”! Τώρα θα έχουν μέλλον σε αυτό τον τόπο, για να δημιουργήσουμε τη νέα Κύπρο, την καλύτερη Κύπρο που οραματιζόμαστε, την Κύπρο που σύντομα θα δημιουργεί επανενωμένη καλύτερες προϋποθέσεις για όλους τους πολίτες της.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ήταν πάντα το φρούριο της λογικής σ’ αυτό τον τόπο, ήταν και θα είναι πάντα το φράγμα στο λαϊκισμό, η ήρεμη δύναμη αυτής της χώρας. Θα είμαστε πάντοτε η πολιτική δύναμη με τόλμη και ρεαλισμό. Έχουμε την υποχρέωση να προχωράμε τον τόπο μας μπροστά σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς. Η αξιοπρέπεια και η αξιοπιστία που ανακτούμε είναι και το προαπαιτούμενο για τα άλματα που χρειάζεται να γίνουν. Εμείς και η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη γνωρίζουμε ότι, για να ευημερήσουν οι άνθρωποι, πρέπει πρώτα να ευημερούν οι αριθμοί, κυρίως να υπάρχει σταθερότητα και εμπιστοσύνη.

Θέλουμε, ναι, τις επιχειρήσεις μας να κερδίζουν, γιατί, χωρίς να κερδίζουν, ούτε νέους τομείς μπορούν να αναπτύξουν ούτε και θέσεις εργασίας να δημιουργούν. Το λογικό κέρδος και ο ανταγωνισμός είναι ευλογία. Κατάρτα είναι η ζημιά, τα μονοπώλια και η αισχροκέρδεια. Θέλουμε τη δημιουργία ενός αξιόπιστου περιβάλλοντος προσέλκυσης επενδύσεων, γιατί χωρίς ξένες επενδύσεις δεν μπορεί να υπάρξει γρήγορη οικονομική ανάπτυξη.

Θέλουμε ο λαός μας στο σύνολό του να μπορεί να βρει ξανά δουλειά. Ο περήφανος Κύπριος εργαζόμενος ψάχνει αξιοπρεπή εργασία, που να ανταποκρίνεται στις δυνατότητές του. Δε θέλει να ζητιανεύει αναζητώντας κρατική ελεημοσύνη. Δε θέλει να είναι αργόσχολος απολαμβάνοντας την ευλογία του ΕΕΕ. Και θα το πετύχουμε, γιατί είμαστε η πολιτική δύναμη της ριζικής μεταρρύθμισης. Αυτή είναι σήμερα η δουλειά και η υποχρέωσή μας και στην εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης δεν μπορούν να υπάρξουν άλλες καθυστερήσεις.

Η δική μας κυβέρνηση, ναι, με την ξεκάθαρη λαϊκή εντολή να αλλάξει τα πράγματα, δε θα υστερήσει στη μεταρρύθμιση. Θα εκσυγχρονίσουμε το κράτος και τις διαδικασίες. Δε θα λυγίσουμε απέναντι στα συμφέροντα που δε θέλουν να αλλάξει τίποτα σ’ αυτή τη χώρα.

Στο τέλος αυτής της πρώτης πενταετίας θα παρουσιάσουμε ένα διαφορετικό, σύγχρονο και ευρωπαϊκό κράτος, που θα λειτουργεί με αποτελεσματικότητα προς όφελος της κοινωνίας, της οικονομίας και της επιχειρηματικότητας. Μπροστά στην επιτυχή διαχείριση της κρίσης δε θα ολιγωρήσουμε στη μεταρρύθμιση. Δε θα καθυστερήσουμε τις τομές που πρέπει να γίνουν, υπό το φόβο του πρόσκαιρου πολιτικού κόστους που μπορεί να προκαλέσουν, όπως έχουμε προχωρήσει στην τεράστια μεταρρύθμιση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, δίνοντας πρόσβαση στην κοινωνική πολιτική του κράτους σε δεκάδες χιλιάδες συμπολίτες μας που ποτέ στο παρελθόν αυτή η πολιτεία δεν είχε κοιτάξει. Εκεί που βάλαμε τέλος στην κατάχρηση των επιδομάτων από τους ολίγους και ανοίξαμε την πόρτα στους πολλούς. Εκεί που, παρά τα πρόσκαιρα γραφειοκρατικά προβλήματα, αποτελούμε σήμερα πρωτοποριακό μοντέλο παγκοσμίως.

Μεταρρυθμίζουμε το κράτος προς όφελος των πολιτών και όχι μόνο των δημοσίων λειτουργιών. Να είναι το κράτος επικεντρωμένο στην εξυπηρέτηση του πολίτη, της κοινωνίας και της οικονομίας, όχι να χαράζονται πολιτικές με γνώμονα την εξυπηρέτηση των συντεχνιακών συμφερόντων εργοδοτών, εργαζομένων και άλλων, όπως γινόταν μέχρι σήμερα. Μεταρρυθμίζουμε την παιδεία για τα παιδιά μας και όχι μόνο για τους λειτουργούς της εκπαίδευσης, επικεντρωμένοι στην ποιότητα και την ανταγωνιστικότητα του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Θα μεταρρυθμίσουμε την υγεία προς όφελος κυρίως των ασθενών και όχι μόνο των γιατρών και των νοσηλευτών, με ελεύθερη πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγείας. Θα μεταρρυθμίσουμε, ναι, την τοπική αυτοδιοίκηση, για να είναι επικεντρωμένη στους δημότες, την καθημερινότητα και την ποιότητα της ζωής τους, όχι μόνο στην εξυπηρέτηση των αξιωματούχων και των λειτουργιών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Δε θέλουμε ημικρατικούς οργανισμούς με κομματικούς διορισμούς, που προάγουν το ρουσφέτι και την αναξιοκρατία και που λαμβάνουν αποφάσεις που κοστίζουν δεκάδες εκατομμύρια στον Κύπριο φορολογούμενο, όπως το χαράτσι των €170 εκατομ., για να στηριχθεί το ταμείο συντάξεων της CΥΤΑ, που λεηλάτησαν τα διοικητικά συμβούλια της προηγούμενης κυβέρνησης και που τα συντεταγμένα όργανα του κράτους τούς έστειλαν στις Κεντρικές Φυλακές.

Η παρούσα κυβέρνηση με την πολιτική της βούληση και τα θεσμικά της όργανα έφεραν ενώπιον της δικαιοσύνης τα σκάνδαλα του ΣΑΠΑ, του Συνεργατισμού, τους διοικητές και ανώτατα διευθυντικά στελέχη τραπεζών, χωρίς να ορρωδήσουν, όταν οι πλείστοι εξ αυτών επώαζαν στη θαλπωρή και στην ασφάλεια της προηγούμενης κυβέρνησης. Και αν μέχρι σήμερα δεν είναι ενώπιον της δικαιοσύνης οι αίτιοι και οι πρωτεργάτες για την κατάρρευση της κυπριακής οικονομίας, είναι γιατί γίνεται νομική δουλειά βάθους με υπομονή και επιμονή, με ζήλο και αυτοπεποίθηση ότι πολύ σύντομα θα λογοδοτήσουν οι αίτιοι και πρωταίτιοι ενώπιον της δικαιοσύνης για τις πράξεις και την καταστροφή που επέφεραν.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η κυβέρνηση ούτε νέες Ευροσυγρία ούτε νέες Κυπριακές Αερογραμμές θα δημιουργήσει. Το δημόσιο καλό δεν είναι προνόμιο των συμφερόντων κανενός. Φτάνει πια να θυσιάζεται ο τόπος, για να μη γίνεται καμία αλλαγή και μεταρρύθμιση προς τη σωστή κατεύθυνση. Δε θα επιτρέψουμε στη σωφροσύνη και στο ρεαλισμό να καταστούν αμαρτήματα για χάρη της πολιτικής αρένας του λαϊκισμού και των φιλολογικών φληναφημάτων. Δε θα ανεχθούμε η φωνή που θέλει την Κύπρο να βρίσκει και πάλι γερά τα πόδια της να είναι κατατρεγμένη!

Ακούσαμε χθες και σήμερα την ισοπεδωτική κριτική του ΑΚΕΛ. Ιστορίες και ρητορείες βγαλμένες από το χρονοντούλαπο του χθες. Μια προσπάθεια αυτοδικαίωσης της πεντάχρονης διακυβέρνησης που βύθισε τη χώρα στην πρωτόγνωρη οικονομική κρίση. Ο καθένας μπορεί να λέει ό,τι θέλει ή ό,τι πιστεύει. Δημοκρατία έχουμε. Νιώθουν οι άνθρωποι περήφανοι για την πενταετία Χριστόφια. Δικαίωμά τους. Δεν είναι δουλειά δική μας όμως να μπούμε σε αυτή την παρελθοντολογία. Τους έχει κρίνει ο λαός. Εμείς έχουμε δουλειά να κάνουμε! Και δουλειά δική μας, αυτής της παράταξης, αυτής της κυβέρνησης, είναι να φέρει την ηρεμία και τη σταθερότητα στον τόπο, να φέρει την ανάπτυξη, την πρόοδο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε, συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Και αν αυτοί μας κατηγορούν για τις μεταρρυθμίσεις που κάνουμε και που τόσο ανάγκη έχει αυτός ο τόπος, εμείς κάνουμε την αυτοκριτική μας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Έχετε φτάσει τα δεκαπέντε λεπτά, συνάδελφε!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ασκούμε την καλόπιστη κριτική στην κυβέρνησή μας για τις καθυστερήσεις που παρουσιάζει στη μεταρρύθμιση, για τη μεγαλύτερη τόλμη που πρέπει να επιδείξει. Αυτή είναι η αποστολή μας. Στεκόμαστε απέναντι στις λογικές του χάους και της αστάθειας. Στεκόμαστε όρθιοι, για να πολεμήσουμε, για να πάει η χώρα μπροστά, χωρίς πισωγυρίσματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε, συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Χωρίς να υιοθετούμε αδιέξοδα τεχνάσματα, που παραπέμπουν σε πισωγυρίσματα και όχι σε μια συντεταγμένη πολιτεία.

Καλά Χριστούγεννα. Καλή Χρονιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστούμε, συνάδελφε.

Ο κ. Μάριος Καρογιάν.

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κρατικός προϋπολογισμός συνιστά τον οδικό χάρτη της οικονομικής πολιτικής που η εκάστοτε κυβέρνηση προτίθεται να ακολουθήσει κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους. Είναι ο καθρέφτης που απεικονίζει τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και το εργαλείο υλοποίησής.

Τα τελευταία τρία χρόνια, με αποκορύφωμα την άδικη και οδυνηρή απόφαση του Eurogroup του Μαρτίου του 2013, διανύσαμε ομολογουμένως μια επώδυνη διαδρομή, μέσα από πολιτικές σκληρής λιτότητας, όπου κυριαρχούσε κυρίως ένα κλίμα γενικευμένης αβεβαιότητας, αμφισβήτησης και ανασφάλειας. Παρά τις δυσκολίες και το βαρύ φορτίο που μεταφέρθηκε άδικα στους ώμους των πολιτών, επιτεύχθηκαν στόχοι καθοριστικής και στρατηγικής σημασίας, όπως ο δραστικός περιορισμός της σπατάλης του δημοσίου χρήματος, η υλοποίηση διαρθρωτικών αλλαγών και μεταρρυθμίσεων, η στόχευση των κοινωνικών δαπανών, η μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα κ.λπ.

Ο προϋπολογισμός του 2016 αποτελεί καταρχάς ένα στοιχείο σταθερότητας και αποτυπώνει την πρόοδο όσον αφορά την ανάκτηση και την ανάκαμψη της οικονομίας μας. Η βελτίωση αυτή αποτυπώνεται στα ακόλουθα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη: Πρώτον, υπάρχει θετικός ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης για πρώτη φορά μετά από τέσσερα χρόνια ύφεσης, με τις τελευταίες εκτιμήσεις να διαφεύδουν για ακόμα μια φορά εκείνες της τρόικας για αναιμικό ρυθμό ανάπτυξης 0,5%. Δεύτερον, επιτεύχθηκαν κρίσιμοι δημοσιονομικοί στόχοι, με σημαντικότερο αυτόν που αφορά στη δημιουργία πρωτογενούς πλεονάσματος 1,9% του ΑΕΠ για το 2015, ενώ το 2016 προβλέπεται περαιτέρω αύξησή του. Τρίτον, σταθεροποίηση του δημόσιου χρέους σε βιώσιμη πορεία, με τη διάρκεια εξόφλησής του να έχει αυξηθεί, ενώ το κόστος εξυπηρέτησης εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά 16%. Τέταρτον, μειώθηκαν σημαντικά οι αποδόσεις των κυπριακών ομολόγων, γεγονός που επέτρεψε η Κύπρος να βγει ξανά στις διεθνείς αγορές μετά τον αποκλεισμό του 2011.

Η πιο πάνω εικόνα είναι η μία όψη του νομίσματος, που, είτε αρέσει είτε δεν αρέσει, είναι η πραγματικότητα και οφείλουμε να την αναγνωρίσουμε. Η άλλη όψη του νομίσματος είναι βεβαίως η κατάσταση της πραγματικής οικονομίας, για την οποία οι συνθήκες επιτάσσουν να αποκατασταθούν αδικίες και να διορθωθούν λάθη και παραλείψεις προς όφελος του πολίτη. Το μεγάλο ζητούμενο, που αυτή την ώρα καθίσταται και το μεγάλο πολιτικό ζητούμενο, είναι η αισθητή μακροοικονομική βελτίωση να διαχυθεί πλέον, να γίνει δηλαδή αισθητή και στο επίπεδο των οικονομικών του μέσου νοικοκυριού, του μέσου πολίτη.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις σύγχρονες παγκοσμιοποιημένες κοινωνίες, με την ανισότητα κατανομής του πλούτου, αλλά και τις στρεβλώσεις και τις αδικίες του οικονομικού συστήματος, ο επαναπροσδιορισμός του κράτους πρόνοιας καθίσταται αδήριτη ανάγκη.

Είναι αλήθεια πως έγιναν σημαντικά βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση. Πρωτοβουλίες όπως το ΕΕΕ, η στόχευση των κοινωνικών παροχών και η δημιουργία ενός κεντρικού αρχείου των ατόμων που έχουν πραγματική ανάγκη, συνέβαλαν στον ορθολογισμό του κοινωνικού μοντέλου. Δεν είναι όμως αρκετό. Χρειάζεται ένα νέο όραμα και μια νέα διάσταση στην κοινωνική πολιτική, με την υιοθέτηση αποτελεσματικότερων, περισσότερο καινοτόμων και ανθρωποκεντρικών δομών και εργαλείων, έτσι που να διασφαλίζεται η αξιοπρεπή διαβίωση εκείνων που κτυπήθηκαν από τη μοίρα, αλλά και η κάλυψη στοιχειωδών αναγκών νέων κοινωνικών ομάδων που δημιουργήθηκαν από την οικονομική κρίση των τελευταίων χρόνων.

Την ώρα που επιχειρούμε να αντιγράψουμε πολιτικές οικονομικής ή άλλης υφής που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες, οι οποίες πολλές φορές δεν είναι καν συμβατές με τις δικές μας ιδιαιτερότητες, γιατί δεν προσπαθούμε να υιοθετήσουμε προοδευτικά και επιτυχημένα στοιχεία μοντέλων κοινωνικού κράτους, όπως αυτά που για χρόνια εφαρμόζονται στις σκανδιναβικές χώρες, στην Ελβετία και αλλού;

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ήλπιζα πως η περιπέτεια της πολυσύνθετης κρίσης που ζήσαμε και ζούμε θα ήταν τουλάχιστον διδακτική για όλους μας, και για εμάς τους πολιτικούς, αλλά και για τους πολίτες. Κάποιος θα ανέμενε ότι η καταστροφή θα μας έκανε τουλάχιστον πιο συνετούς, πιο ρεαλιστές, με περισσότερη αυτογνωσία. Θα μας καθιστούσε λιγότερο αλαζόνες, λιγότερο εγωκεντρικούς, λιγότερο άπληστους και λιγότερο ιδιοτελείς. Κάποιος θα ανέμενε ότι τα αποδεδειγμένα λάθη μας θα μας οδηγούσαν να αποκηρύξουμε τις κομματικές παρωπίδες, τις προσωπικές φιλοδοξίες και τα αναμενόμενα λάφυρα, τον εύκολο και ανέξοδο λαϊκισμό. Κάποιος θα ανέμενε ότι η ανάλυσή μας δε θα ήταν επιδερμική, εικονική και χωρίς να αγγίζει τη ρίζα των κακοδαιμονιών μας. Κάποιος θα ανέμενε ότι θα είχαμε πράγματι το θάρρος, τη βούληση και την αποφασιστικότητα να αποδώσουμε τα του Καίσαρος τω Καίσαρι και να τολμήσουμε να αντιπαραταχθούμε με εκείνους που συνηθίσαμε για χρόνια με δέος και θαυμασμό να αντιμετωπίζουμε, που δεν είναι άλλοι από το πολιτικοοικονομικό κατεστημένο, που για δεκαετίες λυμάνεται τον τόπο και προσαρμόζει τις δομές και τους θεσμούς του κράτους και της κοινωνίας στις δικές του επιδιώξεις και ορέξεις, για να μπορεί να συντηρεί τα κεκτημένα και να διευρύνει τα προνόμιά του.

Μιλώ, ναι, για το κατεστημένο και τους κύκλους του, που δεν είναι χωριστοί και στεγανοποιημένοι, αλλά επαπτόμενοι και αλληλοτροφοδοτούμενοι. Οι τοξίνες τους διαχέονται από τον έναν στον άλλον και στο τέλος δηλητηριάζουν ποιον; Το θεσμικό, κοινωνικό και οικονομικό κορμό του κράτους. Είναι αυτοί που, ενώ στο βωμό της εξυπηρέτησης των ιδιοτελών συμφερόντων τους και της άκροεστης απληστίας τους οδήγησαν χιλιάδες ανθρώπους στη φτώχεια, την απελπισία και τη δυστυχία, σήμερα ακολουθώντας την ίδια παλιά συνταγή τους επιδεικτικά, προκλητικά και υποκριτικά επιδεικνύουν τα φιλόφθονα συναισθήματά τους, προσφέροντας στους φτωχούς, τους αδικημένους και τους περιφρονημένους ψίχουλα και για τα οποία θα πρέπει να τους είναι και ευγνώμονες.

Πώς μπορεί εκείνοι που κινούσαν τα νήματα της πραγματικής οικονομίας και παραοικονομίας, αυτοί που συνηθισαν να ζουν όπως οι φαράω, να παριστάνουν τους προστάτες των φτωχών και των κατατρεγμένων και να μετατρέπονται σε αυτόκλητους σωτήρες αυτών που κατέστρεψαν; Πώς μπορεί αυτοί να είναι οι από

μηχανής θεοί που θα διορθώσουν τα κακώς έχοντα, θα διαφυλάξουν το κράτος, θα καθαρίσουν το στάβλο του Αυγεία, θα εμπεδώσουν το κράτος δικαίου, την ισοπολιτεία και θα συμβάλουν στο να αποδοθεί δικαιοσύνη; Αυτό και αν είναι υποκρισία! Αυτό και αν είναι εμπαιγμός! Αυτό και αν είναι φαρισσαϊσμός!

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το έχω ξαναπεί και το επαναλαμβάνω: Δεν μπορεί να υπάρξει νέα αρχή, χωρίς προηγουμένως να υπάρξει κάθαρση. Η κάθαρση αποτελεί παλλαϊκό αίτημα και επιτακτική ανάγκη. Αναγνωρίζω ότι δεν πρόκειται για απλές υποθέσεις, ότι οποιεσδήποτε κατηγορίες πρέπει να είναι άρτια τεκμηριωμένες, ότι δεν μπορούμε να αποδουθούμε σε ένα κυνήγι μαγισσών, απλά και μόνο για να χαϊδέψουμε τα αυτιά της κοινής γνώμης. Δεν μπορούμε όμως την ίδια ώρα να αφήνουμε το χρόνο να περνάει, δημιουργώντας αμφιβολίες και υπόνοιες για συγκάλυψη και κουκούλωμα.

Δυστυχώς, τρία σχεδόν χρόνια μετά το οικονομικό έγκλημα το πρόσφατο δεν έχει τιμωρηθεί ακόμα κανένας. Κανένας! Φοβάμαι πως και αυτή τη φορά θα ισχύσει ο όρκος της σιωπής. Η ζωή προχωρά ωσάν να μην έχει συμβεί τίποτα, ωσάν κανένας να μην έφταξε. Μέχρι το επόμενο συμβάν, μέχρι τα επόμενα θύματα. Κανένας δεν ευθύνεται για τίποτα! Κανένας δεν είδε τίποτα! Κανένας δεν άκουσε και δεν ξέρει τίποτα!

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Για μια ακόμη φορά το κυπριακό πρόβλημα βρίσκεται σε πορεία αναζήτησης λύσης. Η διαδικασία των διαπραγματεύσεων ευελπιστούμε ότι θα οδηγήσει σε λύση που θα είναι συμβατή με το κεκτημένο, θα στηρίζεται στις αρχές του διεθνούς δικαίου και θα διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ελευθερίες όλων των νόμιμων πολιτών της πατρίδας μας. Μια λύση που θα δίνει τη δυνατότητα ειρηνικής συμβίωσης όλων των Κυπρίων, μια λύση που θα επανενώνει όλη την κοινωνία, το έδαφος, την οικονομία και τους θεσμούς και μια λύση που θα εξασφαλίζει την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού στη γη των πατέρων του.

Αυτές τις τόσο κρίσιμες ώρες βασικό ζητούμενο είναι η συλλογικότητα και η ενότητα. Μπορεί τα σαράντα χρόνια που έχουν περάσει από το δίδυμο έγκλημα του '74 να 'ναι πολλά. Μπορεί σε όλα αυτά τα χρόνια λάθη και παραλείψεις να μείωσαν τις αντοχές και τις αντιστάσεις του λαού. Μπορεί διάφορα γεγονότα και θεωρίες να αποπροσανατόλισαν προς στιγμή το λαό μας. Όμως η σκληρή πραγματικότητα δεν επιτρέπει ούτε ψευδαισθήσεις ούτε εγκατάλειψη του αγώνα. Τα σαράντα ένα χρόνια είναι πολλά, όχι όμως για να μας οδηγήσουν σε μια στάση αποδοχής ή ανοχής των τετελεσμένων της εισβολής. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο εμμένουμε στις αρχές μιας λειτουργικής και βιώσιμης λύσης.

Εμείς δεν υιοθετούμε τη θεωρία ότι πρέπει να σπεύσουμε ή να περισώσουμε ό,τι μπορούμε, αποδεχόμενοι τους τουρκικούς όρους. Αλίμονο στους λαούς εκείνους που έτσι σκέφτονται και έτσι ενεργούν, όταν αντιμετωπίζουν την επιβουλή του όποιου ισχυρού. Εμείς ουδέποτε θα ασπαστούμε τέτοιες μοιρολατρικές θεωρίες. Ούτε βεβαίως παρασυρόμαστε από κάποιες άλλες θεωρίες, που αγνοούν τη λογική των πραγμάτων και τρέφουν το λαό με υπέρμετρες προσδοκίες και με συνθήματα κενού περιεχομένου, επινοώντας κατά καιρούς λογικοφανή και εύπεπτα αφηγήματα.

Η πορεία των διαπραγματεύσεων μέχρι στιγμής δε δικαιολογεί την υπεραισιοδοξία που κάποιοι καλλιεργούν. Από την άλλη όμως, δεν πρέπει να βρουν πρόσφορο έδαφος εκείνοι που παρουσιάζονται ως λαθρέμποροι ονείρων και διέπονται από φοβικά σύνδρομα. Η τεχνητή πόλωση, οι ανέξοδες συγκρούσεις και αντιπαραθέσεις, ο διαχωρισμός της κοινωνίας σε ενδοτικούς και απορριπτικούς, πριν καν ξεκαθαρίσει το τοπίο σε σχέση με τις διαπραγματεύσεις, μόνο επιζήμιο για τον τόπο είναι.

Χρειάζεται σύνεση, υπομονή, αίσθημα ευθύνης, διεκδικητικός ρεαλισμός και ορθολογική ανάλυση των δεδομένων, ιδιαίτερα των γεωπολιτικών. Δεν μπορεί οι όποιες μικρές ή μεγάλες ιστορικές, πολιτικές, ιδεολογικές, ακόμα και προσωπικές διαφορές να μπαίνουν μπροστά και πάνω από το εθνικό συμφέρον. Η πολιτική δεν μπορεί και δεν πρέπει να ασκείται ούτε με πείσματα ούτε με εμπάθεια ούτε και μικρόψυχα.

Κανένας δεν πρέπει να έχει την ψευδαισθησή ότι την πατρίδα μας θα τη σώσει κάποιος από μηχανής θεός. Ας αποδείξουμε έμπρακτα ότι μόνιμη έγνοια και σταθερή επιδίωξή μας είναι το μέλλον των κατοπινών γενεών και όχι η εξυπηρέτηση των "εγώ" και των πρόσκαιρων "θέλω". Αυτό απαιτεί η ιστορία. Αυτό επιβάλλει η γραμμική διαδρομή του κοινού νου.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η φετινή συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού είναι η τελευταία υπό την παρούσα σύνθεση της Βουλής. Μακάρι η νέα σύνθεση της Βουλής να γινόταν υπό συνθήκες ειρήνης και επανένωσης της πατρίδας μας. Αυτό μένει να διαφανεί τους επόμενους μήνες.

Εκείνο πάντως που είναι σίγουρο, είναι πως η νέα σύνθεση θα είναι διαφορετική, διαφορετική σε πρόσωπα. Μακάρι να είναι διαφορετική και σε ιδέες και προσεγγίσεις, αλλά και σε νοοτροπίες που θα ενθαρρύνουν την πολιτική συνεννόηση και την επίτευξη μιας εθνικής συμφωνίας στα κυρίαρχα ζητήματα. Σε λογικές και πολιτικές που δε θα επινοούν τεχνητούς αντπάλους, απλώς για να δικαιολογούν κάποιιο την ύπαρξή τους. Μακάρι να γίνει κατορθωτή η απόσχιση των αμαρτωλών φορτίων, που δεν αφορούν μόνο στο παρελθόν, μα που δυστυχώς σκιάζουν το παρόν και το μέλλον.

Σε όσους από εμάς θα είναι ξανά εδώ ή όσους ο δρόμος μάς οδηγήσει σε νέες προκλήσεις και αναζητήσεις εύχομαι προσωπική και οικογενειακή ευτυχία και η γέννηση του Χριστού να φέρει επιτέλους αγάπη και καλοσύνη στις ψυχές όλων.

Καλά Χριστούγεννα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε. Ευχαριστούμε.

Ο συνάδελφος Σταύρος Ευαγόρου για τη δική του εισήγηση.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας είναι ένας αντιαναπτυξιακός και κοινωνικά ανάλητος προϋπολογισμός λιτότητας, ο οποίος υποβαθμίζει με μαθηματική, με αριθμητική ακρίβεια το βιοτικό επίπεδο της πλειοψηφίας του λαού.

Κυρία Πρόεδρε,

Η Κύπρος στον αστερισμό ενός success story. Ένα success story γραμμένο από τον Υπουργό Οικονομικών της χώρας, τον κ. Γεωργιάδη, ο οποίος για αυτή του την επιτυχία εισπράττει μάλιστα τα εγκώμια των Ευρωπαίων νεοφιλελέδων συναδέλφων του. Ένα success story που χτίστηκε και στηρίχτηκε στις τριάντα πέντε περίπου χιλιάδες κουρεμένων καταθετών από τους οποίους κλάπηκαν €8,2 δις. Στηρίχτηκε σε άλλες έξι χιλιάδες συμπατριωτών μας, κατόχων αξιογράφων, από τους οποίους η κυβέρνηση άρπαξε €1,4 δις. Περίπου €1 δις ήταν η αξία των μετοχών που εξαυλώθηκαν στα πλαίσια της εμμονής της κυβέρνησής μας για success. Εξατμίσθηκαν €3,6 δις στα πλαίσια εκείνης της απεριγράπτως ευφυούς εμπορικής πράξης πώλησης των παραρτημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Τράπεζα Πειραιώς. Για τους πλέον δύσπιστους το πόσο επιτυχής ήταν η πράξη εκείνη αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η Τράπεζα Πειραιώς από ζημιογόνος που ήταν μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα κατέγραψε κέρδη €3,4 δις.

Κάνοντας τη σούμα, διαπιστώνουμε ότι €10,6 δις ήταν μόνο τα χρήματα που κλάπηκαν από τον κόσμο, με στόχο την ανακεφαλαιοποίηση και την σωτηρία μίας τράπεζας. Τώρα, αν ανακεφαλαιοποιήθηκε ή σώθηκε, ο χρόνος θα δείξει. Οι κακές γλώσσες λένε ότι σύντομα θα χρειαστούν άλλα €600 εκατομ. Από την άλλη, η κυβέρνηση μιλά για επιτυχή ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών· επαναλαμβάνω, ο χρόνος θα δείξει.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μην αναμένετε ότι το success story σταματά εδώ. Η περιβόητη σταθεροποίηση του χρηματοοικονομικού τομέα έφερε άλλες “πρωτιές”, μεγαλύτερες. Καταφέραμε να έχουμε το υψηλότερο ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων στον κόσμο και τα υψηλότερα δανειστικά επιτόκια στην Ευρώπη. Οφείλω όμως να ομολογήσω ότι τα καταθετικά έγιναν χύμα. Η ψαλίδα με τα δανειστικά μεγάλωσε και έτσι τα κέρδη θα αυξάνονται.

Φαίνεται αυτή την πραγμάτωση του ονείρου του νέου οικονομικού θαύματος τη ζήλεψαν 65 000 άνεργοι, 234 000 φτωχοποιημένοι συμπατριώτες μας και χιλιάδες που ακόμα σιτίζονται στα κοινωνικά παντοπωλεία. Το success story της κυβέρνησής μας το γνώρισαν μάλιστα στο πετσί τους οι 500 απολυθέντες και ακόμα απλήρωτοι εργαζόμενοι στις Κυπριακές Αερογραμμές. Στις Κυπριακές Αερογραμμές, που έκλεισαν οι κυβερνώντες χειροκροτούμενοι θερμά από την Aegean, από την οποία ακόμα ψάχνουμε τα φθηνά εισιτήρια που μας υποσχέθηκαν.

Κυρία Πρόεδρε,

Οι πρωτιές της κυβέρνησής μας δε σταματούν εδώ. Να υπενθυμίσουμε απλά ότι για πρώτη φορά κυβέρνηση κατάφερε και πέτυχε ο τομέας των επενδύσεων να καταγράψει αρνητικό πρόσημο. Πέτυχε επίσης τη μεγαλύτερη μείωση μισθών σ’ ολόκληρη την Ευρώπη, παίρνοντάς μας πίσω στο 1996. Η χώρα μας έχει μετατραπεί σε ευρωπαϊκό πρωταθλητή της ανισότητας.

Πρόσθετα, 30 000 εργαζόμενοι δεν άντεξαν τις τόσες πολλές “επιτυχίες” της κυβέρνησής μας και πήραν των ομματίων τους, φεύγοντας στα ξένα. Αν σε όλες τις πιο πάνω “επιτυχίες” προσθέσουμε τη μείωση του ΑΕΠ κατά €2 δις, την κατάρρευση, με βάση την ομολογία υπουργού αυτής της κυβέρνησης, του τομέα της υγείας και την εκχώρηση του ΓΕΣΥ στους ιδιώτες, τη συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους κατά €360 εκατομ. σε τρία χρόνια και την επιστροφή στα ωράρια του μεσαίωνα μέσα στο 2015, ήταν ομολογουμένως μια φιλότιμη προσπάθεια από μέρους της κυβέρνησης και της κ. υπουργού, με στόχο να μην πλήττουν οι εργαζόμενοι τις Κυριακές, η οποία χειροκροτήθηκε ιδιαίτερα από τον κ. Σιακόλα και τον κ. Παπαέλληνα.

Τέλος, φτωχό συγγενή του προϋπολογισμού δε θα τον έλεγα, δε θα τον ονόμαζα “φτωχό συγγενή του προϋπολογισμού” τον πολιτισμό, γιατί στο τέλος της ημέρας ο πολιτισμός απεβίωσε στα χέρια της κυβέρνησης των “επιτυχιών”.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το success story με τα ωράρια των καταστημάτων θα ήτο ατελής ή ημιτελής, αν δε συνοδευόταν και από ξεπουλήματα. Μετά λοιπόν από το επιτυχές κλείσιμο των Κυπριακών Αερογραμμών και της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων -αυτό μάλλον πρέπει να έγινε στα πλαίσια της προώθησης του συνεδριακού τουρισμού- πρόσφατα έβγαλαν ντελάλη για τα τριάντα οκτώ συνολικά τεμάχια γης, άλλως “φιλέτα”. Τόση ήταν η φόρα που πήρε η κυβέρνησή μας, που έβγαλε στο σφυρί ακόμα και τα τεμάχια που θα κτιζόταν κάποτε εδώ απέναντί μας το κρατικό μουσείο. Λόγω κεκτημένης ταχύτητας στο σφυρί βγήκε και το παλιό ΓΣΠ, το οποίο ο δήμος Λευκωσίας προόριζε για πολυθεματικό πάρκο, αφήνοντας στον Κωνσταντίνο Γιωρκάτζη μόνο τις μακέτες.

Ο προϋπολογισμός ανάπτυξης, άλλος ένας φτωχός συγγενής του συνολικού προϋπολογισμού, αφού άφησε πίσω του άπαξ διά παντός το μέγαρο μουσικής, το δρόμο Αστρομερίτη-Ευρύχου, το δρόμο Σαϊττά-Τροόδους, το δρόμο Πάφου-Πόλης-Αργάκας, αφού η ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας της Λάρνακας έγινε γιοφύρι της Άρτας, φαίνεται ότι τώρα ερωτοτροπεί με την εγκατάλειψη και της ιδέας για νέο μουσείο. Περιπτώ να μιλήσει κανείς για τη νέα εθνική βιβλιοθήκη.

Το μόνο έργο μακράς πνοής που φαίνεται να προχωρεί είναι το καζίνο. Τόσος μάλιστα ήταν ο ζήλος, που από ένα μας βγήκαν πέντε! Εδώ, για να είμαστε σωστοί, οφείλουμε να συγχαρούμε την κυβέρνηση, να μην παραπονιέται ο κ. Νεοφύτου ότι δε λέμε τζιαι ένα λον γλυτζιή. Εδώ λοιπόν, για να είμαστε σωστοί, οφείλουμε να συγχαρούμε την κυβέρνηση η οποία έδρασε ταχύτατα, σε βαθμό που, πριν καν ανοίξουν οι προσφορές, βρήκαν και το χώρο που θα γίνει, κάπου ανατολικά της Λεμεσού.

Για πρώτη φορά στην Κύπρο πέντε δήμοι βρίσκονται στα πρόθυρα πτώχευσης, καταδεικνύοντας ότι δεν έχουμε τίποτα πλέον να ζηλέψουμε από το Ντιρόιτ.

Οφείλω παράλληλα να ομολογήσω ότι όλες οι πιο πάνω “επιτυχίες” της κυβέρνησής μας ήρθαν, χωρίς να μας βάλουν νέες φορολογίες. Η ισοπεδωτική φορολογία της ακίνητης ιδιοκτησίας ήταν light και ούτε που τη νιώσαμε. Και εμείς οι “αχάριστοι” ούτε ένα “ευχαριστώ” στην κυβέρνησή μας!

Λέει στην ομιλία του ο Υπουργός των Οικονομικών: «Επέφερε το τραπεζικό μας σύστημα σοβαρό πλήγμα στην οικονομία». Και εγώ που νόμιζα ότι ήταν τα “τσιεκκούδκια” του Χριστόφια! «Τα δημόσια οικονομικά αδυνατούν να στηρίξουν κατάρρευση του τραπεζικού τομέα μας» είπε χτες πολύ σωστά ο φίλος πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, ενώ τα δημόσια οικονομικά του Χριστόφια έπρεπε να μπορούν να τον στηρίξουν! Το αφήνω λοιπόν στην κρίση σας.

Το παραμύθι περί δημοσιονομικής κρίσης κατέρρευσε, όταν διορθώθηκαν τα δημόσια οικονομικά, αλλά δε λύθηκαν τα προβλήματα.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν αναφέρθηκα ούτε στις εκποιήσεις ούτε στο διάτρητο πλαίσιο αφερεγγυότητας ούτε και στο εξευτελιστικό επίδομα ελεημοσύνης ΕΕΕ, το οποίο αποτελεί τη ναυαρχίδα της κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης. Άλλωστε, όταν η πλειοψηφία βιώνει αυξημένες δυσκολίες και οι προνομιούχοι βρίσκονται σε καλύτερη μοίρα από πριν, κάτι πάει λάθος.

Δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κυπριακός λαός πραγματικά δεν μπορεί να αντέξει τόσες πολλές “επιτυχίες”, γι’ αυτό απευθύνω έκκληση να τον λυπηθείτε.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, και θα ήθελα πραγματικά να πάρω κάποιες απαντήσεις από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Η κυβέρνηση θέλει να ιδιωτικοποιήσει την αρχή τηλεπικοινωνιών. Μια αρχή τηλεπικοινωνιών, η οποία έχει μισθολόγιο €100 εκατομ., τα οποία €100 εκατομ. θέλει να αναλάβει η κυβέρνηση μαζί με τους υπαλλήλους και να τα πληρώνει στο διηνεκές μέχρι την

αφυπηρέτηση. Θέλω να ξέρω πόσο κόστος θα είναι αυτό. Μια ΑΤΗΚ η οποία έχει €110 εκατομ. κέρδος μέχρι τη στιγμή που μιλούμε, προ-φορολογία, €110 εκατομ., με καθαρά περιουσιακά στοιχεία €850 εκατομ. Από αυτά €300 εκατομ. σε μετρητά και τρίμηνα γραμμάτια του κράτους. Άρα, δανείζεται το κράτος από την ΑΤΗΚ, απαντώντας. Μειώθηκαν επίσης οι λειτουργικές δαπάνες κατά €40 εκατομ. Και ερωτώ: Ποιο θα είναι το όφελος για τον κυπριακό λαό; Ποιο θα είναι το όφελος για την οικονομία; Ποιο είναι το όφελος ή θα είναι το όφελος για τα δημόσια οικονομικά; Ποιο είναι το όφελος τέλος πάντων ευρύτερα για την Κύπρο;

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Σταύρου Ευαγόρου ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Ευχαριστούμε τον κ. Ευαγόρου.

Ακολουθεί ο κ. Πρόδρομος Προδρόμου του Δημοκρατικού Συναγερμού, βουλευτής Λευκωσίας.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανεβαίνοντας στο βήμα, κύριε Πρόεδρε, δεν έχω απαλλαγεί από το δίλημμα: Να ασχοληθώ με αριθμούς, να αναφέρω αριθμούς ή να προσχωρήσω στην οικονομία του αναρίθμητου; Έχουμε στα χέρια μας και είναι υπό κρίση ένα νομοσχέδιο προϋπολογισμού, χίλιες διακόσιες δεκαεννέα σελίδες, που είναι γεμάτες με αριθμούς· περισσότεροι αριθμοί δε γίνεται. Όμως ακούμε κάποιους να λένε «να μην αρχίζουμε συζητήσεις με αριθμούς, γιατί οι αριθμοί δε λένε τίποτα, γιατί οι αριθμοί δε λένε την αλήθεια!». Ας μην ξεκινήσω λοιπόν με αριθμούς· με λόγια θα ξεκινήσω.

Είπε ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ χτες και φαίνεται να προκάλεσε και αίσθηση, προειδοποιώντας πάντως ο ίδιος για το εξεζητημένο της εκφράσεώς του και αναγνωρίζοντάς το, ότι είναι σχιζοφρενικό να λέγεται ότι ΑΚΕΛ και Δημοκρατικός Συναγερμός συμπορεύονται στο κυπριακό ζήτημα. Δε θα μιλήσω για το Κυπριακό -το έχουν κάνει εκτενώς χτες οι κομματικοί ηγέτες- θα μιλήσω για το σχιζοφρενικό. Σχιζοφρενικό είναι, ενώ μιλάμε για τον προϋπολογισμό και την οικονομία, το ότι υπάρχει ανάπτυξη, ενώ για τέσσερα χρόνια, για τέσσερα συνεχόμενα χρόνια υπήρχε μόνο ύφεση, να μην έχει σημασία. Σχιζοφρενικό είναι να θέλουμε να μιλήσουμε για την ανεργία, που είναι το ένα από τα δύο μεγαλύτερα προβλήματα που απομένει στην Κύπρο, αλλά να μην πούμε με αριθμούς και στοιχεία ότι το 2015 είναι η πρώτη φορά από το 2008 που η ανεργία μειώνεται, λίγο, αλλά το λίγο είναι αναγκαίο, αν πρόκειται να έρθει και το πολύ, δηλαδή η δημιουργία των απαραίτητων θέσεων εργασίας στην Κύπρο. Και να μη λάβουμε υπόψη άραγε το μνημόνιο μέσα στο οποίο λειτουργούμε αυτά τα χρόνια; Θέλετε να το πείτε νεοφιλελεύθερο; Θέλετε να το πείτε καταστροφικό; Καταστροφικό! Εκείνο τέλος πάντων το μνημόνιο που μας έφερε και μας άφησε πίσω η κυβέρνηση του ΑΚΕΛ. Εκείνο το μνημόνιο είχε πρόβλεψη, προνοούσε ότι, με όλα εκείνα που έγιναν στα χρόνια εκείνα, η ανεργία, που ξεκίνησε 3,7% το 2008 και εκτοξεύτηκε σε 15% το 2012, θα μεγάλωνε ακόμα περισσότερο και η πρόβλεψη του μνημονίου ήταν ότι το 2014 θα άγγιζε το 20%. Αυτή τη χώρα παρέλαβε η σημερινή κυβέρνηση το 2013. Με πρόβλεψη για ανεργία 19,8% είχε να αναμετρηθεί. Αντί λοιπόν 19,8% ανεργία, που ήταν το αναμενόμενο, έπεσε η ανεργία, με τη διακυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη, στο 15%, κάτω από το 15%. Αν αυτά είναι αριθμοί και αν η διαφορά ανάμεσα στο 20% και το 15% δε μας λέει τίποτα, τότε, εντάξει! Σίγουρα δεν μπορούν να την εκτιμήσουν εκείνοι των οποίων τη φωνή δεν την είχαμε ακούσει, όταν η ανεργία ανέβαινε απ' το 3,7% στο 15%, όταν σχεδόν τετραπλασιάστηκε σε μερικά χρόνια.

Μας λένε ακόμα με λέξεις ότι ο προϋπολογισμός είναι αντιαναπτυξιακός. Φυσικά οι αναπτυξιακές δαπάνες αυξάνονται κατά τι, αλλά συμφωνούμε ότι την ανάπτυξη δε θα την κάνουν οι κρατικές δαπάνες. Μπορεί όμως να υπάρξει ανάπτυξη χωρίς μεγέθυνση; Όχι, αδύνατον! Οικονομική μεγέθυνση είναι να μεγαλώνει το προϊόν της χώρας, το λεγόμενο ΑΕΠ. Για να έχουμε λοιπόν οικονομική ανάπτυξη, πρέπει να μεγαλώνει το προϊόν. Η οικονομική μεγέθυνση -το ξέρουν καλά οι οικονομολόγοι και όχι μόνο- δε λέει όλη την αλήθεια. Πράγματι, δεν τη λέει! Λέει όμως -και είναι η βασική αλήθεια, κάτι σαν εκ των ων ουκ άνευ στην περίπτωση μας- ότι δεν μπορεί να μιλάμε για ανάπτυξη, όταν δεν υπάρχει μεγέθυνση. Και, όταν από φέτος ήδη η οικονομία μεγαλώνει, 1,5% τουλάχιστον και ακόμη περισσότερο, ίσως μέχρι το 2%, αυτό δε μας λέει τίποτα; Αυτό περιγράφει το αντιαναπτυξιακό που ακούσαμε κατ' επανάληψη; Να μην πούμε τίποτα λοιπόν, να μην πούμε ότι μ' αυτό τον προϋπολογισμό και μαζί με τον περσινό και τον προπέρσινο για τρίτη συνεχόμενη χρονιά έχουμε δημοσιονομική ισορροπία; Τρία χρόνια που οι δαπάνες ουσιαστικά δεν ξεπερνούν τα έσοδα, δηλαδή δεν κάνουμε πια χρέος... Ειδικά αυτές οι δεκάδες χιλιάδες αριθμοί που είναι στο νομοσχέδιο που θα ψηφίσουμε απόψε λένε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι με αυτό τον προϋπολογισμό, για κάθε €100 του φορολογούμενου που θα ξοδεύει το κράτος, δε θα κάνει έλλειμμα περισσότερο από 10 σεντ. Λέει ακόμα ότι το μέσο σταθμικό επιτόκιο που πλήρωνε η Κύπρος μειώθηκε σε 2,75% συγκρινόμενο με 4,2% το 2012. Είναι αριθμοί. Μετρήστε. Συγγνώμη για την αριθμητική πρόσκληση, αλλά μετρήστε τι μπορεί να σημαίνει 1,45%

πάνω σε τόσα δισεκατομμύρια. Σημαίνει δεκάδες εκατομμύρια. Σημαίνει δηλαδή περιθώρια για τις πολιτικές που όλοι μας δικαιολογημένα ζητάμε.

Η Κύπρος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι νέο, βγαίνει από το μνημόνιο -και είναι πολύ σημαντικό- πολύ σύντομα. Με επιδόσεις που έχουν ήδη διαψεύσει τις προβλέψεις. Με καλύτερες των αναμενόμενων επιδόσεις. Είναι αυτό ψέματα; Είναι αριθμοί; Όχι, είναι αλήθεια! Η Κύπρος βγαίνει από το μνημόνιο, αλλά ο κόσμος μας είναι ταλαιπωρημένος, κάποιοι μάλιστα ιδιαίτερα καταπονημένοι. Ναι, και αυτό είναι αλήθεια! Φυσικά ένα τέτοιο μνημόνιο δεν είναι παιδική χαρά! Δεν το ξέραμε; Το ξέραμε. Γι' αυτό κάποιοι προειδοποιούσαν να κάνουμε το ένα και να αποφύγουμε το άλλο, για να μη φτάναμε σε αδήριτες ανάγκες και γονυπετείς να ζητούσαμε μνημόνια. Όμως έγινε. Ξέρουμε πώς και γιατί. Αυτά είναι όμως πια ιστορία. Το 2012 ψηφίστηκε εδώ σ' αυτή την αίθουσα ένας προϋπολογισμός με τον οποίο η χώρα μπήκε στο μνημόνιο. Σήμερα, 17 Δεκεμβρίου 2015, έχουμε την τύχη να εγκρίνουμε τον προϋπολογισμό που βγάζει την Κύπρο απ' την ανάγκη του μνημονίου.

Η κυβερνητική πολιτική, την οποία υποστηρίζουμε, αυτή την οποία και δυνάμεις της αντιπολίτευσης, ώρες ώρες, κατά τόπους, άλλοι λίγο και άλλοι πολύ, έχουν υποστηρίξει, έχουν εγκρίνει, είναι αυτή που, στηριζόμενη στις προσπάθειες του κυπριακού λαού, μπόρεσε να κάνει παλιά ιστορία τα απανωτά ελλείμματα και τις ζημιές, τη χρεοκοπία και την ύφεση. Από τώρα και στο εξής, πατώντας καλύτερα στα πόδια μας, ζητάμε από την κυβέρνηση να διατηρήσει το κεκτημένο των αλλαγών που έγιναν και τη δημοσιονομική ισορροπία. Να φέρει σε πέρας μεγάλες μεταρρυθμίσεις με τον ίδιο τρόπο που έφερε αυτήν που επιτέλους έγινε, για την αξιολογική λογική αντί της αρχαιότητας στην εκπαίδευση. Όπως και η άλλη, για την εμβάθυνση και την εμπέδωση της κοινωνικής πολιτικής, με βάση το μηχανισμό του εγγυημένου εισοδήματος. Και να προχωρήσει η κυβέρνηση με αποφασιστικότητα στις υπόλοιπες και οφειλόμενες μεταρρυθμίσεις και αλλαγές, που αποτελούν τις προκλήσεις του σήμερα, ένα σύστημα υγείας, με κριτήριο τις ανάγκες της κοινωνίας και του πολίτη, όταν είναι ασθενής, μια υπεύθυνη για τον εαυτό της, αλλά και πιο αποτελεσματική και οικονομικά εξορθολογισμένη τοπική αυτοδιοίκηση, που θα δίνει προτεραιότητα στο δημότιο, αλλά και η μεταρρύθμιση, η μεγάλη μεταρρύθμιση του ευρύτερου δημόσιου τομέα, νομοσχέδια της οποίας βρίσκονται ήδη μπροστά στη Βουλή· μια μεταρρύθμιση η οποία θα επιτρέψει επιτέλους, για πρώτη φορά, το κόστος του κράτους να μην είναι αυθαίρετο, αλλά να εξαρτάται από την πορεία και τις δυνατότητες της πραγματικής οικονομίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η διόρθωση της οικονομίας μας δεν είναι κομματική υπόθεση. Έτυχε στην παράταξή μας να πρέπει, εκείνη στη διακυβέρνηση, να πάρει δύσκολες και κάποτε πολύ σκληρές αποφάσεις για πράγματα που για χρόνια πολλά κάναμε ότι δεν τα βλέπαμε, για στρεβλώσεις και σαθρούς μηχανισμούς, που σιγά σιγά οδήγησαν σε έκρηξη και τα ερείπια της έκρηξης έπεσαν και πλάκωσαν τον κόσμο. Μετά από τρία χρόνια το μεγαλύτερο μέρος της διόρθωσης έχει γίνει. Έγιναν τομές και αλλαγές, ίσως όχι πάντα με το εύρος και στο βάθος που θα θέλαμε, αλλά έγιναν και γίνονται· τομές και αλλαγές που διορθώνουν στρεβλώσεις, δυσλειτουργίες, αλλά και αδικίες ακόμα, συχνά μάλιστα προκλητικές αδικίες. Όλα αυτά που έγιναν μας επιτρέπουν τώρα πια να έχουμε ξανά ένα όραμα. Και μπορούμε και πρέπει να έχουμε όραμα για την Κύπρο. Πρέπει όμως για το σκοπό αυτό να διαφυλάξουμε κιόλας αυτό το κεκτημένο των αλλαγών και της εξυγίανσης, γιατί υπάρχει ο πειρασμός, με τα πρώτα περιθώρια που δημιουργούνται, να γλιστρήσουμε σε παλιές πρακτικές και συνήθειες. Δεν πρέπει να γίνει αυτό. Πρέπει αυτό το κεκτημένο να το προβάλλουμε ωφέλιμα μέσα σ' ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο. Αυτό το νέο αναπτυξιακό πρότυπο είναι η πρόκληση σήμερα. Και ο φεινός προϋπολογισμός κρίνουμε ότι δημιουργεί τις προϋποθέσεις, για να κάνουμε αυτό το βήμα, μετά το μνημόνιο το νέο αναπτυξιακό πρότυπο για την κυπριακή οικονομία με όραμα για την Κύπρο.

Θα τελειώσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και, κατεβαίνοντας από αυτό το βήμα, θα επικαλεστώ λόγια του ποιητή για συμπυκνωμένες αλήθειες που δεν έχουν ανάγκη από αριθμητικές αναφορές, λόγια που μάλλον δεν απευθύνονται σε κόμματα παρά στους ανθρώπους εκεί έξω· σε ανθρώπους που προβληματίζονται, αγωνιούν, προσπαθούν, ελπίζουν και θέλουν να δημιουργήσουν, κυρίως οι νέοι. Ας μη θεωρηθεί απρέπεια -έναντι της ποιήσεως εννοώ- θυμίζω τα λόγια του Αντιφωνητή από τη "Μαρία Νεφέλη" του Οδυσσέα Ελύτη: «Πιάσε την αστραπή στο δρόμο σου, άνθρωπε· δώσε της διάρκεια· μπορείς!».

Εύχομαι σε όλους και όλες ένα προσωπικό και οικογενειακό success story των εορτών που έρχονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απόψε ακούσαμε πολλά ποιήματα. Ίσως η Βουλή πρέπει να δημιουργήσει μια ομάδα λογοτεχνίας, ποιημάτων κ.λπ.

(Γέλια)

Παρακαλώ, έχει σειρά ο κ. Νίκος Νικολαΐδης, βουλευτής Λεμεσού της ΕΔΕΚ.

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οφείλω να απολογηθώ, γιατί είμαι απροετοίμαστος, δεν έχω πραγματικά επιλέξει και εγώ ένα ποίημα να πω και αισθάνομαι ότι θα είναι ελλειμματική η ομιλία μου σήμερα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μέχρι να τελειώσετε, κύριε Νίκο, κάποιος εννά θθυμηθείτε!

(Γέλια)

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κύριε υπουργέ,

Ο κρατικός προϋπολογισμός ελέχθη πολλές φορές ότι δεν είναι απλά ένας ισολογισμός εσόδων και εξόδων. Ο κρατικός προϋπολογισμός εκφράζει κατά κύριο λόγο την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης και αποτελεί το κατεξοχήν εργαλείο υλοποίησης της δημοσιονομικής πολιτικής της, μια και τη νομισματική πολιτική για ένα κράτος της Ευρωζώνης, όπως είναι η Κύπρος, την ασκεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Συνεπώς, ο προϋπολογισμός του 2016 θα πρέπει να κριθεί όχι αν λογιστικά είναι εντάξει, αλλά αν αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τα προβλήματα της οικονομίας, αλλά και τα ευρύτερα κοινωνικά προβλήματα, γιατί η οικονομική πολιτική της κυβέρνησης έχει ως αντικείμενο την αντιμετώπιση και αυτών των προβλημάτων.

Ο προϋπολογισμός του 2016 καταρτίστηκε στη βάση εκτιμήσεων και προβλέψεων που συμφώνησε η κυβέρνησή μας με την τρόικα, στα πλαίσια της έβδομης αξιολόγησης, αλλά και στα πλαίσια του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου 2016-2018. Δε μηδενίζουμε την τάση για σταθεροποίηση των δημοσιονομικών δεικτών που καταγράφεται, έστω και αν αυτή η τάση, αυτή η σταθεροποίηση γίνεται με βαρύτατο κόστος και αιματηρές θυσίες από τους πολίτες. Δεν μπορούμε όμως να παραγνωρίσουμε το γεγονός ότι αυτοί οι αριθμοί κάθε άλλο παρά εκφράζουν την εικόνα της πραγματικής οικονομίας.

Το ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε σήμερα, πριν εγκρίνομε ή πριν απορρίψομε τον προϋπολογισμό που έχουμε ενώπιόν μας, είναι κατά πόσο η οικονομική πολιτική της κυβέρνησης που εκφράζεται μέσα από αυτό τον προϋπολογισμό είναι η οικονομική πολιτική που χρειάζεται σήμερα ο τόπος, είναι η οικονομική πολιτική που λύει προβλήματα ή δε λύει προβλήματα. Αν λύει προβλήματα, τότε είναι success story, για να χρησιμοποιήσω και εγώ έναν όρο που χρησιμοποιήθηκε κατά κόρον σήμερα. Αν δε λύει προβλήματα, ε, τότε, δεν είναι success story, δεν πιά' να το λέει η κυβερνητική παράταξη από το πρωί ως το βράδυ! Δεν είναι ιστορία επιτυχίας, είναι απλά ιστορία, παραμύθια!

Φέτος αυτό που έγινε ήταν αυτό που έγινε και πέρσι και πρόπερσι. Η κυβέρνηση προσπαθεί να επιχειρηματολογήσει υπέρ της οικονομικής της πολιτικής και εκεί που δεν έχει επιχειρήματα απλά λέει ότι η τρόικα και το μνημόνιο είναι που δε μας αφήνουν να κάνουμε αυτό που θα θέλαμε να κάνουμε. Η δικαιολογία του μνημονίου θα ευσταθούσε, αν η κυβέρνηση έκανε έστω και κάποιες στοιχειώδεις ενέργειες, για να διαφοροποιηθούν κάποια από τα πράγματα που μας επιβάλλει η τρόικα μέσω του μνημονίου. Αυτό δεν το κάνει η κυβέρνηση, όχι επειδή δεν μπορεί, δεν το κάνει, επειδή δεν το θέλει. Δεν το θέλει, γιατί συμφωνεί με τις πολιτικές της τρόικας και συχνά βρίσκεται πιο μπροστά ακόμα και από αυτές τις πολιτικές. Η κυβέρνησή μας δεν αμφισβητεί τις πολιτικές της τρόικας, παρά το ότι σήμερα οι πολιτικές αυτές αμφισβητούνται όλο και περισσότερο από προοδευτικές δυνάμεις σε όλο και περισσότερες χώρες της Ευρώπης. Αμφισβητούνται οι πολιτικές της λιτότητας, αμφισβητούνται οι πολιτικές της ύφεσης, γιατί είναι οι πολιτικές που δεν μπορούν να οδηγήσουν την Ευρώπη έξω από την κρίση, έξω από τα κοινωνικά προβλήματα, έξω από την ανεργία. Αποδείχτηκε στην πράξη ότι αυτές οι πολιτικές δεν οδήγησαν την Ευρώπη έξω από την κρίση, παρά το ότι πέρασαν ήδη πέντε χρόνια από την είσοδο της Ευρώπης σε αυτή την κρίση.

Σήμερα αναζητούνται τρόποι, για να προωθηθούν πολιτικές που θα βγάλουν επιτέλους την Ευρώπη έξω από την κρίση, που θα οδηγήσουν ξανά στην ανάπτυξη, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην ενίσχυση του κοινωνικού ιστού. Δυστυχώς όμως η κυβέρνησή μας εφαρμόζει κατά γράμμα τις πολιτικές της τρόικας, που στην ουσία είναι πολιτικές των συντηρητικών κομμάτων που βρίσκονται σήμερα στην εξουσία στις χώρες του κεντρικού και βόρειου ευρωπαϊκού άξονα, που είτε η κρίση τις έχει αγγίξει λιγότερο -αυτές τις χώρες δηλαδή- είτε ακόμα έχουν ωφεληθεί από αυτή την κρίση.

Το ερώτημα είναι: Υπάρχει άλλος τρόπος διαχείρισης της κρίσης που να φέρνει αποτελέσματα; Σήμερα στην Ευρώπη υπάρχουν δύο βασικές προσεγγίσεις. Υπάρχει η κυρίαρχη άποψη, η συντηρητική, νεοφιλελεύθερη άποψη, και υπάρχει και η προοδευτική προσέγγιση, που αμφισβητεί αυτή την κυρίαρχη άποψη. Και οι δύο προσεγγίσεις έχουν ως στρατηγικό στόχο την έξοδο από την κρίση και οι δύο πολιτικές συμφωνούν ότι το όχημα για έξοδο από την κρίση είναι η ανάπτυξη και οι δύο πολιτικές υποστηρίζουν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Απ' εκεί και πέρα όμως, αρχίζουν οι διαφορές που έχουν να κάνουν με τις προτεραιότητες της καθεμιάς από αυτές τις δύο πολιτικές. Η συντηρητική προσέγγιση θέτει ως πρώτη

προτεραιότητα τη δημοσιονομική πειθαρχία και τα ενισχυμένα πλεονάσματα. Αυτές είναι οι προτεραιότητες, αυτές είναι οι μεγαλύτερες προτεραιότητες από την άμεση δημιουργία θέσεων εργασίας. Και εδώ βρίσκεται και η βασική αντίφαση αυτής της πολιτικής, την οποία υιοθετεί και η δική μας κυβέρνηση. Ενώ δηλαδή η κυβέρνηση αποδέχεται ότι το όχημα για έξοδο από την κρίση είναι η ανάπτυξη, θέτοντας ως πρώτες προτεραιότητες της τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη δημιουργία πλεονασμάτων, ουσιαστικά οδηγεί σε συνθήκες που δε δημιουργούν ώθηση της ανάπτυξης και δεν οδηγούν στην άμεση δημιουργία θέσεων εργασίας.

Παράλληλα, η κυβερνητική πολιτική υποβαθμίζει το τεράστιο κοινωνικό κόστος από την παρατεταμένη παραμονή στην κρίση και τις μόνιμες βλάβες που προκαλούνται, όπως είναι η μετανάστευση της νέας γενιάς και η φτωχοποίηση των αδύνατων στρωμάτων του λαού μας. Αλλά και σε σχέση με τις μεταρρυθμίσεις, η συντηρητική φιλοσοφία για τις μεταρρυθμίσεις επιδιώκει την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας μέσα από τη μονόπλευρη συμπίεση της εργασιακής πλευράς, μέσα από την απορρύθμιση της αγοράς με τις αλόγιστες ιδιωτικοποιήσεις. Στην ουσία οι πολιτικές της συντηρητικής άποψης δεν αναγνωρίζουν την ανάγκη για πιο κοινωνικά και αναπτυξιακά στοχευμένων πολιτικών, των τραπεζών για παράδειγμα, ώστε να υπάρξει μια έστω και κάποια εξισορρόπηση της μετατροπής της τραπεζικής κρίσης σε δημοσιονομική, κάτι που επέφερε ασήκωτο κόστος στους πολίτες όλης της Ευρώπης.

Εκείνο που χρειάζεται σήμερα είναι αλλαγή στην οικονομική πολιτική της κυβέρνησης και στις προτεραιότητές της. Πρώτη προτεραιότητα πρέπει να είναι η αντιμετώπιση των ανοικτών προβλημάτων της πραγματικής οικονομίας, όπως τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, η ανεργία, η ύφεση, η έλλειψη ρευστότητας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τα κοινωνικά προβλήματα. Είναι υπαρκτά αυτά τα προβλήματα και είναι αναποτελεσματική η κυβερνητική πολιτική αντιμετώπισής τους. Ο ισοσκελισμός του προϋπολογισμού είναι σωστός στόχος, αλλά δε λύνει τα υπάρχοντα προβλήματα.

Οι τράπεζες και τα συνεργατικά ιδρύματα δεν προχωρούν με τους απαιτούμενους ρυθμούς σε βιώσιμες αναδιαρθρώσεις δανείων, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος εκποιήσεων και μαζικών πωλήσεων. Παρά την υιοθέτηση του Πλαισίου Αφερεγγυότητας, ακόμα δεν έγιναν οι απαραίτητες διοικητικές ρυθμίσεις, ώστε να επιστευσθούν οι διαδικασίες αναδιαρθρώσεων των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Στόχος εξακολουθεί να είναι, μέσα από τις πρόνοιες του πλαισίου, να καταστεί δυνατή η προστασία της κύριας κατοικίας βιώσιμων δανειοληπτών, αλλά και να διασφαλιστεί η επιβίωση των βιώσιμων επιχειρήσεων, κυρίως των μικρομεσαίων, ώστε να μη χαθούν άλλες θέσεις εργασίας. Εξίσου σημαντικός στόχος είναι και η λήψη μέτρων για δανειολήπτες που εντάσσονται στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και των οποίων τα δάνεια θεωρούνται μη βιώσιμα. Δυστυχώς όμως δεν έχει ακόμα υλοποιηθεί η εξαγγελία της κυβέρνησης για θεσμοθέτηση του προγράμματος ενοικίου αντί δόσης, ενώ η ανυπαρξία κυβερνητικής στεγαστικής πολιτικής πλήττει επίσης την κοινωνική συνοχή. Η όποια βελτίωση των κυπριακών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων δεν έχει ακόμα μεταφραστεί σε πρακτικό όφελος για την πραγματική οικονομία μέσα από τη διευκόλυνση, για παράδειγμα, στην παραχώρηση χορηγήσεων, μέσα από την αποκλιμάκωση των δανειστικών επιτοκίων κ.λπ.

Ανησυχητικό φαινόμενο αποτελούν οι αβεβαιότητες για την κεφαλαιακή επάρκεια των δύο κυπριακών συστημικών τραπεζών, γεγονός που καταδεικνύει ότι ακόμα υπάρχει μια σημαντική ευπάθεια του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος. Ιδιαίτερα ανησυχητικά όμως είναι τα δεδομένα στο συνεργατισμό, με το κεφαλαιακό κενό των €200 εκατομ., που παρουσιάζεται σήμερα. Έχουμε ζητήσει και περιμένουμε να δούμε λεπτομέρειες των κυβερνητικών σχεδιασμών και των σχεδιασμών της Κεντρικής Τράπεζας για το συνεργατισμό. Το Κίνημά μας στηρίζει ασφαλώς -το έχουμε πει- σθεναρά το συνεργατικό κίνημα και θα αγωνιστούμε να μην τον δούμε το συνεργατισμό να περνά στα χέρια των οποιωνδήποτε κερδοσκόπων, εξέλιξη για την οποία η κυβέρνηση θα φέρει τεράστια ευθύνη.

Αναφορικά με την ανάπτυξη, αυτοεπαινείται η κυβέρνηση ότι αύξησε τις αναπτυξιακές δαπάνες κατά 5%. Δε μας λέει όμως στη βάση ποιου αναπτυξιακού μοντέλου. Όλοι μιλούν για την ανάγκη ενός νέου αναπτυξιακού μοντέλου, ενός μείγματος από παραδοσιακούς τομείς που πρέπει να ενισχυθούν και νέους τομείς που πρέπει να δημιουργηθούν. Δεν είδαμε ακόμα γιατί δεν υπάρχει ένας ολοκληρωμένος στρατηγικός σχεδιασμός γι' αυτό το νέο αναπτυξιακό μοντέλο. Και χωρίς νέο οικονομικό μοντέλο δεν υπάρχει ούτε προσέλκυση ξένων κεφαλαίων. Γι' αυτό και δεν υπήρξε μέχρι σήμερα καμιά μεγάλη και ουσιαστική ξένη επένδυση στην Κύπρο. Σε όλες τις οικονομίες σήμερα συζητείται η ανάγκη της αυξημένης κρατικής συμβολής στην ενίσχυση της ανάπτυξης μέσα στις συνθήκες ύφεσης και καθήλωσης της αγοράς. Στη δική μας περίπτωση η πενιχρή αύξηση στις αναπτυξιακές δαπάνες του κράτους, του προϋπολογισμού απέχει πολύ από το να έχει την απαιτούμενη δυναμική, για να ωθήσει την ανάπτυξη και την έξοδο από την κρίση.

Αναφορικά με τις μεταρρυθμίσεις, τι είδαμε μέχρι σήμερα; Δεν υπάρχει ούτε ενιαία στρατηγική ούτε ενιαία λογική για την πολιτική αναφορικά με τους δημόσιους οργανισμούς. Υπάρχει ο βασικός στόχος της αδιάκριτης ιδιωτικοποίησης -αυτό κι αν είναι φυσικά ιδεολογική αγκύλωση κατ' εμάς- απ' εκεί και πέρα όμως βλέπουμε μια σειρά από αντιφατικές αποφάσεις. Από τη μια νομοσχέδια που αποκρατικοποιούν και από την άλλη νομοσχέδια που ενισχύουν τον κρατικό έλεγχο πάνω στους ημικρατικούς και τη δημόσια υπηρεσία.

Αποφάσεις που τη μια μέρα θεωρούν ως προαπαιτούμενο την ιδιωτικοποίηση ενός ημικρατικού και την επόμενη μέρα δεν τη θεωρούν! Και αντίστροφα!

Το θέμα της κοινωνικής πολιτικής του κράτους, μετά την ψήφιση του νόμου για τις εκποιήσεις, αποκτά καθοριστική σημασία μέσα στις εξαιρετικά σκληρές οικονομικές συνθήκες που περνά ο λαός μας. Αναμέναμε να δούμε έναν προϋπολογισμό που, μέσα από τον ουσιαστικό εξορθολογισμό των δαπανών, να στηρίζει την κοινωνική συνοχή και να προσφέρει την απαιτούμενη προστασία και ανακούφιση προς εκείνες τις κοινωνικές ομάδες που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη. Η κυβέρνηση έχει εξαντλήσει όλους τους σχεδιασμούς της σε ό,τι αφορά την κοινωνική πολιτική στην εφαρμογή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, το οποίο, χωρίς να υποτιμούμε τη δική του συμβολή, ιδίως σε οικογένειες που δεν είχαν καθόλου εισόδημα μέχρι σήμερα, πρέπει να πούμε ότι απέχει από το να δώσει λύση στα τεράστια κοινωνικά προβλήματα του τόπου, λύσεις ουσιαστικές και αποτελεσματικές.

Θα ήθελα με την ευκαιρία της σημερινής συζήτησης να κάνω και μια αναφορά στο θέμα της πορείας διερεύνησης του σκανδάλου της οικονομίας και της προσαγωγής των ενόχων στη δικαιοσύνη. Η Βουλή, μέσα στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού της ελέγχου, έχει καθήκον και υποχρέωση να ασχοληθεί με θέματα που αφορούν τους θεσμούς και τη χρηστή διοίκηση. Και τα αίτια της οικονομικής κατάρρευσης της πατρίδας μας αφορούν κατά κύριο λόγο την καταστρατήγηση των θεσμών και της χρηστής διοίκησης στη δημόσια διοίκηση υπό την ευρεία τη έννοια. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια, είναι ευθύνη της Βουλής απέναντι στο λαό μας να διερευνήσει τα τεράστια ζητήματα, λάθη, κενά, παραλείψεις, διαπλοκές και συγκρούσεις συμφέροντος σε σχέση με τη χρηματοπιστωτική κρίση και την καταστροφή της κυπριακής οικονομίας. Υπάρχουν θέματα μείζονος σημασίας, όπως η αγορά ελληνικών ομολόγων, η πώληση των παραρτημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα, η εκτόξευση του ΕΛΑ, τα τοξικά δάνεια, οι αλόγιστες επεκτάσεις των κυπριακών τραπεζών στο εξωτερικό και άλλα παρόμοια, τα οποία είχαν καθοριστικό ρόλο στην καταστροφή του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της οικονομίας της Κύπρου και για τα οποία δεν υπάρχει εξέλιξη. Βρίσκονται ακόμα σε εκκρεμότητα. Η Βουλή ασφαλώς και δεν έχει ως αντικείμενό της την ποινική διερεύνηση. Είναι δική της ευθύνη όμως ο εντοπισμός και η ανάδειξη πολιτικών και θεσμικών ευθυνών. Αναπόφευκτα, εκεί όπου μέσα από τον κοινοβουλευτικό έλεγχο εντοπίζονται θέματα πιθανής ποινικής ή άλλης ευθύνης, η Βουλή καθηκόντως ενημερώνει τους αρμοδίους για τα θέματα αυτά φορείς για περαιτέρω χειρισμό, μέσα στα πλαίσια της επιβαλλόμενης συνεργασίας όλων των θεσμών, με στόχο την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος.

Το θέμα της κάθαρσης, που είναι καθολική απαίτηση του κυπριακού λαού, είναι θέμα που αφορά όλους τους θεσμούς της κυπριακής πολιτείας, οι οποίοι, καθένας στον τομέα του, οφείλουν να συμβάλουν στη γρηγορότερη απονομή δικαιοσύνης. Κατανοούμε ασφαλώς τις δυσκολίες και την πολυπλοκότητα των θεμάτων αυτών, όπως και την ανάγκη να στοιχειοθετηθούν επαρκώς όλες οι υποθέσεις από τις ανακριτικές αρχές. Την ίδια όμως στιγμή κατανοούμε και τις ιδιαίτερες ευαισθησίες και ανησυχίες της κυπριακής κοινωνίας σε σχέση με την ταχύτητα της πορείας προς την απαραίτητη κάθαρση. Η Βουλή έχει μια ύψιστη αποστολή να επιτελέσει, να κρατήσει το θέμα της κάθαρσης στις πρώτες προτεραιότητες της κυπριακής πολιτείας και ταυτόχρονα να κάνει ό,τι είναι δυνατό, για να μην υπάρξει καμιά πιθανότητα συγκάλυψης ή παραγραφής των εγκλημάτων αυτών, όπως έγινε με το χρηματιστήριο.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Καταληκτικά, το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ είναι αντίθετο με την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Είμαστε εναντίον και της φιλοσοφίας της οικονομικής πολιτικής, αλλά και της έκφρασης αυτής της πολιτικής, που είναι ο ετήσιος προϋπολογισμός. Πιστεύουμε πως ο τόπος, το δημόσιο συμφέρον, το καλό του κυπριακού λαού απαιτούν μια διαφορετική πολιτική. Η ΕΔΕΚ έχει καταθέσει απόψεις και συγκεκριμένες εισηγήσεις και προτάσεις για το τι χρειάζεται σήμερα ο τόπος, όχι σε θεωρητικό και αόριστο επίπεδο, αλλά σε σχέση με τα κορυφαία ζητήματα του τόπου και σε σχέση με τα καθημερινά που αγγίζουν τον κάθε πολίτη και την κάθε οικογένεια. Ήδη, από το 2013, στη βάση των πορισμάτων από το φόρουμ για την οικονομία που διοργάνωσε η ΕΔΕΚ, διαμόρφωσε μια ολοκληρωμένη λεπτομερή, τεκμηριωμένη πρόταση για έξοδο από την κρίση, αποτελούμενη από δεκάδες συγκεκριμένα μέτρα. Η πρόταση καθόριζε ένα στρατηγικό σχεδιασμό για την έξοδο της πατρίδας μας από την κρίση, την επάνοδο στις αγορές, την αποκατάσταση της ευρωστίας της οικονομίας μας, την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία του λαού μας. Οι προτάσεις της ΕΔΕΚ υποβλήθηκαν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στον Υπουργό Οικονομικών, αλλά αγνοήθηκαν.

Σήμερα, σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2016, η ΕΔΕΚ επανέλαβε τις βασικές της θέσεις και τη βασική της φιλοσοφία. Η ΕΔΕΚ κωδικοποίησε την προσέγγισή μας στον προϋπολογισμό του 2016 μέσα από δέκα θεμελιακές προτάσεις, που τις ανέφερε ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος στην πρωτομιλία του, προτάσεις που αφορούν τα πιο σημαντικά ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, την ανάπτυξη, τις κοινωνικές παροχές, τους ημικρατικούς, το ΓΕΣΥ, τους μισθούς και τις συντάξεις. Καλέσαμε τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας να αποδεχτεί αυτές τις προτάσεις και να αποδείξει κατά πόσο η κυβέρνηση του έχει ως πρώτη προτεραιότητά της το συμφέρον του τόπου ή την εξυπηρέτηση των πολιτικών της τρόικας. Τον καλέσαμε και ταυτόχρονα δηλώσαμε την ετοιμότητά μας να στηρίξουμε ακόμα και τον προϋπολογισμό του 2016,

αλλά και την όποια προσπάθεια εξυπηρέτησης του τόπου. Δυστυχώς, ακόμα μια φορά, οι προτάσεις της ΕΔΕΚ αγνοήθηκαν. Η ΕΔΕΚ συνεπώς δε θα στηρίζει μέτρα και πολιτικές που δε λύουν, αλλά αντίθετα διαιωνίζουν και διευρύνουν τα προβλήματα του τόπου. Γι' αυτό θα καταψηφίσουμε τον κρατικό προϋπολογισμό του 2016 με εξαίρεση ασφαλών τα κονδύλια για την αμυντική θωράκιση του τόπου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ακολουθεί ο κ. Νεόφυτος Κωνσταντίνου, βουλευτής Λευκωσίας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Παρακαλώ να προσέλθει.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι αρχαίοι ημών πρόγονοι χαρακτήριζαν την υπομονή μεγάλη αρετή. Και όντως είχαν δίκαιο, γιατί το να χάνεις την υπομονή σου είναι σαν να χάνεις τη μάχη. Και αυτή η μάχη που δίνει ο κυπριακός λαός τα τελευταία χρόνια με την οικονομική κρίση και τα συνεπακόλουθά της είναι επίπονη και μεγάλη. Τα τελευταία χρόνια εμείς, ο κυπριακός λαός, μάθαμε όντως τι σημαίνει να κάνουμε υπομονή και μάλιστα πολλή.

Είμαστε δυστυχώς στα χρόνια της υπομονής. Κάνουμε υπομονή για το πότε επιτέλους θα βγούμε από αυτό το μαρτύριο της οικονομικής κρίσης και για το πότε επιτέλους θα δει μια άσπρη μέρα ο τόπος μας. Πότε επιτέλους αυτό το περιβόητο success story θα γίνει πραγματικότητα. Στα χαρτιά φαίνεται ότι όλα βαίνουν καλά, όμως είναι αυτή η αλήθεια; Δηλαδή η ευημερία των αριθμών αντανακλά και την ευημερία των πολιτών; Ας σταματήσουμε επιτέλους να ωραιοποιούμε τα πράγματα, επειδή πλησιάζουν οι εκλογές, και να πούμε την αλήθεια στον κόσμο. Δυστυχώς δεν είναι έτσι τα πράγματα. Πρέπει επιτέλους να καταλάβουμε ότι δεν είναι τα νούμερα που έχουν σημασία αλλά οι άνθρωποι. Η συνταγή της λιτότητας και του νεοφιλελευθερισμού δοκιμάστηκε σε ολόκληρη την Ευρώπη και εκ του αποτελέσματος απέτυχε, αφού τα χρόνια περνούν, αλλά η ύφεση παραμένει. Η κοινωνία δεν πρέπει να λειτουργεί, για να εξυπηρετεί την οικονομία, αλλά η οικονομία οφείλει να υπηρετεί την κοινωνία.

Συμπολίτες μας κάνουν υπομονή, για να επανακτήσουν την αξιοπρέπεια και την ευημερία τους. Κάνουν υπομονή, για να μπορέσουν να βρουν δουλειά, ώστε να σταματήσουν να είναι άνεργοι. Κάνουν υπομονή, για να μπορέσουν να βρουν κανονική δουλειά, ώστε να σταματήσουν να πληρώνονται με πενιχρά επιδόματα για μερικούς μήνες. Συμπολίτες μας κάνουν υπομονή, για να βρουν δουλειά τα ξενιτεμένα παιδιά τους και να επιστρέψουν στην Κύπρο, γιατί δυστυχώς καταφέραμε να διώξουμε τα καλύτερα μυαλά που διαθέτει η χώρα μας.

Σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία, έχουμε σχεδόν 45 000 συμπολίτες μας οι οποίοι παραμένουν άνεργοι, ποσοστό κοντά στο 16%. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, η Κύπρος είναι σε χειρότερη κατάσταση ακόμα και από το Σουδάν και σε λίγο καλύτερη κατάσταση από την Υεμένη, σε σχέση με την ανεργία.

Συμπολίτες μας κάνουν υπομονή για το πότε και αν θα διευθετηθεί το θέμα με τα κουρεμένα τους χρήματα και τις κουρεμένες τους οικονομίες. Κάνουν υπομονή για το πότε θα διευθετηθεί το θέμα με τα αξιόγραφα και αν επιτέλους θα τους επιστραφούν τα χρήματά τους, που με τόσο δόλιο τρόπο τούς τα πήραν οι τράπεζες, γεγονός που επιβεβαίωσαν και η Κεντρική Τράπεζα, αλλά και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Υπομονή κάνουν επίσης και όσοι ξεγελάστηκαν από τις τράπεζες και έκαναν δάνεια σε ξένο συνάλλαγμα, γεγονός που αύξησε τις υποχρεώσεις τους προς τα πιστωτικά ιδρύματα σε μεγάλο βαθμό.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζούμε στα χρόνια της υπομονής και για το πότε και αν θα οδηγηθούν στη δικαιοσύνη όσοι εμπλέκονται στην οικονομική κατάρρευση του τόπου μας. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα οι αρμόδιοι φορείς του κράτους δεν κατόρθωσαν ακόμα να οδηγήσουν στο εδώλιο του κατηγορουμένου αυτού που πραγματικά ευθύνονται για την κατάντια μας. Ακούμε συνεχώς από τους αρμόδιους μισόλογα και υπεκφυγές, παρ' όλο που τα στοιχεία που έχουν στα χέρια τους είναι αρκετά. Φαίνεται πως οι έρευνες προχωράνε με ρυθμούς χελώνας. Φαίνεται πως ορισμένοι ελπίζουν πως, όπως συνέβηκε για όλα τα εγκλήματα που έγιναν διαχρονικά σε βάρος αυτού του λαού, έτσι και γι' αυτό το έγκλημα στο τέλος θα επικρατήσει η λήθη. Όμως οφείλουν να γνωρίζουν πως αυτή τη φορά δε θα δοθεί ξανά κλάδος ελαίας. Ο Θεός μπορεί να συγχωρεί, αλλά ο λαός δεν μπορεί και δε

δικαιούται να συγχωρεί. Ο Θεός δίνει συγχώρεση, όταν μεσολαβήσει μετάνοια. Δυστυχώς, αυτοί που μας οδήγησαν εδώ δε φαίνεται καθόλου να είναι μετανιωμένοι και δυστυχώς με τη στάση και τη συμπεριφορά τους συνεχίζουν και να προκαλούν.

Εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος έχω καταθέσει πρόταση νόμου η οποία τροποποιεί τον Περί Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμο, με την οποία θα επιβάλλεται ποινή φυλάκισης, αλλά και χρηματική ποινή στους ανώτατους τραπεζίτες για τις αποφάσεις που λαμβάνουν ή για τις αποφάσεις που δε λαμβάνουν και θέτουν σε κίνδυνο το πιστωτικό ίδρυμα το οποίο διοικούν. Ποτέ ξανά τα ίδια λάθη. Ποτέ ξανά δεν πρέπει να φέρουμε τον τόπο μας σε αυτή την κατάσταση που είναι σήμερα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κάνουμε υπομονή ακόμα και για το πότε επιτέλους αυτός ο τόπος θα καταφέρει να ξεμπλέξει από τη διαφθορά και τη διαπλοκή. Η διαφθορά δεν είναι σημείο των καιρών. Συνιστά ένα διαχρονικό φαινόμενο που διαπερνά τους ιστορικούς χρόνους και στιγματίζει όλες τις εποχές, σε όλα τα επίπεδα: Σε επίπεδο ηθικό, κοινωνικό, θεσμικό, πολιτικό και οικονομικό. Οι πολιτικοί και τα πολιτικά κόμματα βρίσκονται στο στόχαστρο των πολιτών για τα συνεχόμενα φαινόμενα διαφθοράς που βλέπουν το φως της δημοσιότητας. Και είναι εδώ που επιβάλλεται η πολιτική να ανακτήσει τη σοβαρότητά της στο θέμα, με δύο βασικά όπλα: Μηδενική ανοχή και αποτελεσματικότητα. Μηδενική ανοχή που θα εκπέμπεται καθαρά, χωρίς αμφισβησίες, και στην πράξη, ώστε να διαχυθεί σε όλη την κοινωνία και να ανατραπεί το δεδομένο. Ο πολίτης να αντιλαμβάνεται τη διαφθορά ως αναπόσπαστο κομμάτι της σύγχρονης πολιτικής κουλτούρας καταδικαστέο μεν στα λόγια, αναπόφευκτο ωστόσο στην πράξη. Να δει τον εαυτό του όχι απέναντι αλλά συνοδοιπόρο και αλληλέγγυο με τη δικαιοσύνη και τις κρατικές δομές στη μάχη ενάντια στη διαφθορά. Σε αυτή τη μάχη έχουμε χρέος να αγωνιστούμε όλοι, έτσι ώστε να αποκατασταθεί η αξιοπιστία της πολιτικής, αλλά και σε τελική ανάλυση η αξιοπιστία της χώρας μας.

Στα πλαίσια της καταπολέμησης της διαφθοράς, κάνουμε επίσης υπομονή όσον αφορά τα αποτελέσματα της έρευνας για τη FOCUS και φυσικά για το αν άτομα τα οποία είχαν ενεργό ρόλο στην κατάρρευση της κυπριακής οικονομίας χρηματοδότησαν κόμματα. Εύχομαι και ελπίζω ο κυπριακός λαός να μάθει την πραγματικότητα και όλοι οι υπαίτιοι να τιμωρηθούν παραδειγματικά. Είναι εκ των ων ουκ άνευ η τιμωρία των υπαίτιων. Ως ΔΗΚΟ επιμένουμε στο "όλα για όλους στο φως". Όλες οι περιπτώσεις διαφθοράς πρέπει να οδηγηθούν στο δρόμο της δικαιοσύνης. Και για όλες αυτές τις περιπτώσεις δε χρειάζονται απλώς δίκες, χρειάζονται παραδειγματικές καταδίκες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ζούμε στα χρόνια της υπομονής και στον τομέα της άμυνας. Κάνουμε υπομονή για το πότε επιτέλους θα εκσυγχρονιστεί πραγματικά και ουσιαστικά η Εθνική Φρουρά, ξεφεύγοντας από τη λογική της απλής συντήρησης. Πάγια θέση του ΔΗΚΟ είναι το ότι τα κονδύλια για την άμυνα του τόπου δεν πρέπει να μειώνονται, αλλά να αυξάνονται. Η Εθνική Φρουρά είναι η δύναμη αποτροπής οποιασδήποτε ξένης επιβουλής και ως τέτοια πρέπει να την προστατεύσουμε και να την ενισχύσουμε. Ενόσω εκκρεμεί το κυπριακό πρόβλημα, όσο υφίστανται οι τουρκικές προκλήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ και επιπλέον λόγω της περιρρέουσας ατμόσφαιρας της τρομοκρατίας, είναι υποχρέωσή μας να ενισχύουμε την αμυντική μας προσπάθεια, στοχεύοντας στη δημιουργία μιας αξιόμαχης αποτρεπτικής δύναμης που να μπορεί να ανταποκρίνεται και στον τομέα της έρευνας και της διάσωσης. Παράλληλα, είναι μεγάλης σημασίας η εμπέδωση του αισθήματος της ασφάλειας και της εμπιστοσύνης από τους πολίτες της Δημοκρατίας. Αυτό έχει άμεση σχέση με την αναβάθμιση της Εθνικής Φρουράς. Και για να αναβαθμιστεί η Εθνική Φρουρά, πρέπει να επενδυθούν πόροι, αλλά πρέπει να υπάρχει πάνω απ' όλα και η πολιτική βούληση. Αναβάθμιση με σύγχρονο και ορθολογιστικό τρόπο, που να αξιοποιεί πρωτίστως το ανθρώπινο δυναμικό του στρατού μας και κυρίως χωρίς να περάσει στα χέρια του οποιουδήποτε επιχειρηματία η διαχείριση των μέσων επικοινωνίας της Εθνικής Φρουράς μέσω της ιδιωτικοποίησης της CΥΤΑ και της ΑΗΚ. Και τονίζω ότι η ενδεχόμενη ιδιωτικοποίηση των οργανισμών αυτών αποτελεί μέγα πρόβλημα για την εθνική ασφάλεια.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως Κύπριοι είμαστε υπομονετικοί άνθρωποι. Εξάλλου, διαχρονικά πολλές ήταν οι φορές που πονέσαμε, που ματώσαμε, αλλά πάντοτε τα καταφέραμε να σταθούμε όρθιοι. Και συνεχίζουμε να περνάμε δύσκολα. Και δυστυχώς, όπως συμβαίνει πάντα, έτσι και τώρα, «στα χρόνια της υπομονής δε μας θυμήθηκε κανείς». Δε θα μας σώσει κανένας σωτήρας, δε θα μας σώσει καμία μαγική συγκυρία. Όπως κάναμε πάντα, έτσι θα κάνουμε και τώρα. Με τον κόπο μας, με τη δουλειά μας και με το πείσμα μας θα καταφέρουμε να ορθοποδήσουμε και να συνεχίσουμε.

Ελπίζω όμως πως το 2016 θα είναι η χρονιά που επιτέλους μετά από τόση υπομονή θα καταφέρουμε να ανασάνουμε, βλέποντας τον τόπο μας να ευημερεί και τα παιδιά μας να βλέπουν το μέλλον με αισιοδοξία,

επειδή, εάν εμείς που σήμερα διαχειριζόμαστε διαφόρων ειδών εξουσίες -είτε βρισκόμαστε στην εκτελεστική είτε στη νομοθετική ή στη δικαστική εξουσία, είτε βρισκόμαστε στην αντιπολίτευση είτε στη συμπολίτευση- δεν καταφέρουμε να ικανοποιήσουμε τις προσδοκίες των πολιτών για ένα καλύτερο μέλλον, το αποτέλεσμα δε θα είναι η βολική εναλλαγή μας. Το αποτέλεσμα δυστυχώς θα είναι η ανεξέλεγκτη οργή των πολιτών, που δε θα στραφεί σε πρόσωπα και κόμματα αλλά προς το κράτος και τους θεσμούς. Και δε δικαιούμαστε να απογοητεύσουμε κι άλλο το λαό μας, δε δικαιούμαστε να πληγώσουμε κι άλλο τους συμπολίτες μας, δε δικαιούμαστε να υποτιμήσουμε κι άλλο το κράτος μας.

Ευχαριστώ για την υπομονή σας.

Εύχομαι καλές γιορτές, καλά Χριστούγεννα και κάθε καλό σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε και για το ποίημα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έν' τραγουδι, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σκέφτηκα να σας πω και εγώ ένα εις το τέλος.

Ο κ. Γιάννος Λαμάρης του ΑΚΕΛ, βουλευτής Λεμεσού.

Ελπίζω να έχεις έτοιμο και εσύ ένα ποίημα!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε υπουργέ,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ελπίζω στα χρόνια της υπομονής να σας έμεινε λίγη να με ακούσετε και εμένα!

Η συζήτηση του προϋπολογισμού διεξάγεται και φέτος με συνεχιζόμενη την παγκόσμια οικονομική κρίση που ασφαλώς επηρεάζει και τη χώρα μας. Οι ακολουθούμενες ωστόσο νεοφιλελεύθερες οικονομικές επιλογές των ηγετικών κύκλων της Ευρώπης δίνουν μεγαλύτερη διάρκεια σε αυτή. Τόσο σε διεθνές όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο παρατηρείται ασθενική ανάπτυξη, με ελάχιστες προοπτικές ανάκαμψης. Ο προϋπολογισμός της χώρας μας για το 2016, ο τρίτος της κυβέρνησης ΔΗΣΥ-Αναστασιάδη, είναι ακόμη ένας προϋπολογισμός στα ίδια ακριβώς πλαίσια με πριν. Κομμένους και ραμμένους στη λογική, στη φιλοσοφία και στις πολιτικές της κυβέρνησης σε συντονισμό πάντα με την τρικόκα. Αφαιρεί εισοδήματα και ωφελήματα από τα λαϊκά στρώματα, βουλιάζει ακόμη περισσότερο την κοινωνία, φορτώνοντας τα βάρη της κρίσης στο λαό, και την ίδια ώρα προστατεύει τους πλούσιους και τα αυξανόμενα κέρδη.

Αυτές οι οικονομικές πολιτικές, μεταφραζόμενες τάχατες σε υποχρεώσεις του μνημονίου, είναι πολιτικές σκληρής λιτότητας, με μοναδικό στόχο την απορρύθμιση της αγοράς εργασίας, τη διάλυση του κοινωνικού κράτους, την καταστροφή της όποιας δυνατότητας παραγωγής και τη βίαιη ανακατανομή του πλούτου. Η συνέχιση αυτής της λογικής απλά βαθαίνει την κρίση, διαλύει τον κοινωνικό ιστό, κοινωνικοποιεί τις τραπεζικές ζημιές, φορτώνοντας στους λαούς τεράστια οικονομικά βάρη, επιδεινώνοντας έτσι την ήδη άδικη κατανομή του εισοδήματος.

Τα αποτελέσματα είναι συγκλονιστικά. Εκατομμύρια άνθρωποι ζουν στα όρια της φτώχειας, της στέρησης και της εξαθλίωσης και 836 εκατομ., λέει η UNICEF, ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας. Στην Ευρώπη μας, το 2014, περίπου 26 εκατομ. παιδιά κάτω των 18 ετών, το 27,7% όλων των παιδιών στην Ευρώπη, αντιμετώπιζαν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Στη δε Κύπρο μας το ποσοστό αυτό αγγίζει το 24,7%. Το 2015 καταγράφηκε διεύρυνση της ψαλίδας μεταξύ των εύπορων και των φτωχότερων στρωμάτων στη χώρα μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μια και οι κυβερνώντες αρέσκονται στους αριθμούς, θεωρώντας ότι έτσι ίσως να ξεγελά πιο εύκολα κάποιος τον κόσμο, για λίγο θα ασχοληθώ με αυτούς. Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της χώρας μας το 2012 ήταν €19,5 δις. Σήμερα είναι €17,5 δις. Έχουμε χάσει €2 δις τα τελευταία χρόνια. Το δημόσιο χρέος ήταν 79,5% και σήμερα είναι 106%! Υπολογίζεται να είναι περισσότερο. Το έλλειμμα ήταν πλην 5,8% και σήμερα είναι γύρω στο πλην 1%. Θετικό, θα πει κάποιος. Βεβαίως! Αφού υποθηκεύτηκε το μέλλον των σημερινών και αυριανών πολιτών, για να εξυπηρετηθεί η λογική του πλεονάσματος, χωρίς καμιά... Δε διαφωνούμε με αυτό. Χωρίς όμως καμιά έγνοια για την κοινωνία. Κόπηκαν από τον μη έχοντα, στερήθηκαν το δικαίωμα της εργασίας χιλιάδες, χωρίς το όφελος να επιστρέφεται στην ανάπτυξη, για να υπάρξουν μεροκάματα. Σε ό,τι

αφορά το χρέος, όσο αυτό διευρύνεται για κοινωνικές παροχές και ανάπτυξη, οι γνωστοί οίκοι αξιολόγησης, που θεοποιήθηκαν, εργαλεία του μεγάλου τραπεζικού κεφαλαίου και όχι μόνο στον κόσμο, το θεωρούν στρέβλωση. Όταν όμως πρόκειται για στήριξη των τραπεζών, κανένα πρόβλημα να διευρύνεται το έλλειμμα και να ανεβαίνει το χρέος.

Να πώς φαίνεται μέσα από διάφορους τομείς αυτή η λογική. Η απασχόληση στη χώρα μας σημείωσε τη μεγαλύτερη μείωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Χάθηκαν 50 000 θέσεις εργασίας, η ανεργία το 2012 ήταν 11,8% -επίσημα στοιχεία, όχι να λείπει ο καθένας μας ό,τι θέλει- και εκτινάχτηκε σήμερα στο 16%. Και λείπει η κυβερνητική πλευρά ότι ξεκίνησε το 2015 να μειώνεται. Η μακροχρόνια ανεργία αυξάνεται ταχέως. Η νεανική ανεργία είναι σχεδόν στο 30%, 31,7%. Η μερική απασχόληση ανήλθε στο 14% και η προσωρινή απασχόληση στο 20% σχεδόν. Καταγράφηκε, μας λέτε, μείωση της εγγεγραμμένης ανεργίας. Πόσοι όμως είναι οι μη εγγεγραμμένοι άνεργοι και οι μακροχρόνιοι άνεργοι; Πόσοι είναι που έφυγαν, για να αναζητήσουν αλλού θέσεις εργασίας;

Το μέλλον, αγαπητοί φίλοι, για τους νέους το στείλατε στη μετανάστευση δυστυχώς. Στο χρηματοοικονομικό τομέα έγιναν τα πάντα για τις τράπεζες, παρά τη μεγάλη τους ληστεία. Η χώρα μας συνεχίζει όμως να έχει τα υψηλότερα δανειστικά επιτόκια στην Ευρωζώνη. Η χώρα μας δανειζεται πανηγυρικά στο υψηλότερο επιτόκιο από τις αγορές που μας κάμνουν χάρη και μας αναβαθμίζουν. Υπάρχει μεγαλύτερη διαφορά καταθετικού δανειστικού επιτοκίου από οπουδήποτε αλλού. Η δανειοδότηση, έστω και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, έχει γίνει όνειρο απατηλό, ενώ τα τεχνάσματα λογιστικής κερδοφορίας δίνουν και παίρνουν στα πιστωτικά ιδρύματα. Το ίδιο και η πακετοποίηση για αγοραπωλησίες δανείων, που έχει γίνει το κύριο έργο των πιστωτικών ιδρυμάτων καθημερινά.

Στον τομέα των κοινωνικών παροχών τεράστια συρρίκνωση. Τα δημόσια βοηθήματα πήραν την κατιούσα και τα κριτήρια την ανιούσα. Ο δείκτης κοινωνικής ανισότητας ανεβαίνει επικίνδυνα. Οι συνταξιούχοι υποφέρουν από τη συρρίκνωση των εισοδημάτων τους, ενώ το περιβόητο ΕΕΕ έγινε πραγματικός εφιάλτης για χιλιάδες συμπολίτες μας που το έχουν ανάγκη. Αναφέρθηκαν πάρα πολλοί αριθμοί και δε θα σταθώ στις χιλιάδες που ζουν στο όριο της φτώχειας, που στερούνται βασικά αγαθά κτλ. Δεκαπέντε χιλιάδες μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις έχουν βάλει λουκέτο. Οι εργαζόμενοι που συνεχίζουν να δουλεύουν έχασαν κατά μέσο όρο το ένα όγδοο του μισθού τους, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη μείωση μισθών στην Ευρώπη. Οι μισθοί έχουν υποστεί τέτοιο κούρεμα, που έχουν φθάσει στα επίπεδα του 1998. Η αγορά εργασίας έχει απορρυθμιστεί με τη συνεννοχή της κυβέρνησης, ενώ οι παραβιάσεις των συλλογικών συμβάσεων είναι σύνηθες φαινόμενο, κάνοντας συνδέσμους επιχειρηματιών και επιμελητήρια να τρίβουν τα χέρια.

Η κοινωνική σας πρόνοια, αγαπητοί συνάδελφοι, κρατά ουρά στα κοινωνικά παντοπωλεία δυστυχώς. Ο τομέας της υγείας, με τις ευλογίες της κυβέρνησης, ξηλώνεται καθημερινά, αφήνοντας εκατοντάδες ασθενείς χωρίς φάρμακα και αναλγησικά, είτε αυτοί είναι καρκινοπαθείς είτε θαλασσαιμικοί είτε ρευματοπαθείς κτλ. Η όποια μικρή αύξηση στο φετινό προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας δεν μπορεί να αναπληρώσει το κενό της μείωσης των εκατόν και κάτι εκατομμυρίων τα τελευταία δύο χρόνια. Καμιά δέσμευση για το ΓΕΣΥ, με αποτέλεσμα τα δημόσια νοσηλευτήρια δικαίως να αισθανόμαστε ότι θα καταρρεύσουν, για να εφαρμοστεί από μόνο του το πολυασφαλιστικό σχέδιό σας.

Όχι μόνο νοσεί ο τομέας της υγείας, συνάδελφοι, αλλά τον στείλατε και στον αναπνευστήρα. Το ίδιο και με την παιδεία. Η φοιτητική μέριμνα έχει μειωθεί σημαντικά. Δικαιούχοι φοιτητές μένουν έξω. Το δημόσιο σχολείο υποβαθμίστηκε. Ξηλώθηκαν θεσμοί που χρόνια υπήρχαν: νυκτερινό σχολείο, ζώνες εκπαιδευτικής προτεραιότητας και άλλα. Σε όλους αυτούς τους τομείς λοιπόν οι κυβερνώντες δε διστάζουν να ακολουθούν το δρόμο της ακατάσχετης λιτότητας και του συνεχόμενου "κόψε, κόψε". Και η παιδεία μας απροβίβαστη να παραπαίει στα φροντιστήρια.

Ήταν όλα αυτά αναγκαία; Ήταν στα πλαίσια μιας εθνικά σωτήριας πολιτικής ή ήταν επιταγές της τρόικας, απόλυτα όμως ταυτισμένες με μια ακραία ταξική πολιτική υπέρ των πλούσιων και σε βάρος της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού, μια πολιτική της δεξιάς παράταξης του τόπου και του κατεστημένου, του ΔΗΣΥ και της κυβέρνησης Αναστασιάδη;

Τα όπλα σας είναι η λιτότητα: οι περικοπές, η διάλυση του κοινωνικού κράτους, η συμπίεση των μισθών, η μείωση του βιοτικού επιπέδου, η αποψίλωση και η υποστελέχωση των κρατικών νοσηλευτηρίων, οι λίστες ανέργων, η διάλυση μικρών οικογενειακών επιχειρήσεων, το ξεπούλημα κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών. Σε ποιον μεταφέρονται οι επιπτώσεις μιας τέτοιας πολιτικής; Πρώτιστα στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, στους άνεργους, στους συνταξιούχους, στους μονογονιούς. Το πρόσχημα της εξυγίανσης και του εκσυγχρονισμού των μεταρρυθμίσεών σας ή των όποιων άλλων αλλαγών μπορεί να έπειθε κάποιους πριν, όχι τώρα. Είναι τέτοιο το ξεγύμνωμα, που δεν κρύβει τίποτα πλέον. Αναγκάζει ακόμη και τον πιο καλόπιστο να αγανακτεί, ακούγοντας με ύφος υψηλής σοφίας κομματικά στελέχη και υπουργούς της κυβέρνησης να μιλούν για τα επιτεύγματα που φτάνουν στα όρια των θαυμάτων της πολιτικής που εφαρμόζει το ντουέτο πλέον τρόικα και κυβέρνηση ΔΗΣΥ-Αναστασιάδη.

Πώς μπορεί κανείς να εμπιστευτεί μια τέτοια κυβέρνηση, που εξυπηρετεί τη βίαιη μετακίνηση του πλούτου από τους πολλούς στους λίγους; Αλλά στους πολλούς απευθύνεται μόνο με διακηρύξεις: «Βγαίνουμε από το μνημόνιο». Όμως θα συνεχιστούν οι ίδιες πολιτικές και μάλιστα με βαρίδι ασήκωτο την αποπληρωμή των δόσεων προς τους, κατά τα άλλα σωτήρες, δανειστές μας. Αυτό ήταν το περιεχόμενο της ομιλίας του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού χτες. Απλά προτιμάτε τους πανηγυρισμούς αντί τη συλλογική αντιμετώπιση των προκλήσεων που είναι μπροστά μας. Αν η χαμένη τάχατες εμπιστοσύνη της χώρας θεωρείτε ότι αποκαταστάθηκε στις αγορές, να είστε σίγουροι ότι η εμπιστοσύνη του κόσμου προς εσάς κάθε άλλο παρά ανακάταται. Μάλλον κλονίζεται όλο και περισσότερο, αφού άλλα λέτε καθημερινά και άλλα πράττετε.

Εμείς λέμε αναστροφή, όμως αυτή θα υπάρξει μόνο με λήψη μέτρων ανάπτυξης, με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και εμπέδωση ενός κοινωνικού κράτους και όχι με διάλυση του κοινωνικού ιστού. Με μέτρα διευκόλυνσης της εργασίας, προστασίας των δικαιωμάτων στην εργασία, και όχι με επιδότηση των μεγάλων επιχειρήσεων, με εργαζόμενους των €500 από τα σχέδια που παρέχει το κράτος ούτε και με μέτρα φιλελευθεροποίησης των ωραρίων εργασίας στο λανικό εμπόριο, που αποτελεί τη χαριστική βολή στη στήριξη τάχατες της οικογενειακής μικρής επιχείρησης.

Προτείνουμε ημικρατικούς οργανισμούς που να αποτελούν εργαλεία ανάπτυξης αντί να αποτελούν αντικείμενα ξεπουλήματος. Την ίδια ώρα, πρέπει να ληφθούν μέτρα αύξησης της υλοποίησης των όποιων αναπτυξιακών δαπανών έχουμε δυνατότητα. Δεν αρκεί το κουτσούρεμα και η υλοποίηση που βρίσκεται μόλις στο 42%, την ίδια στιγμή που για τον προϋπολογισμό του 2016 αυξάνονται μόνο κατά €30 εκατομ. οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και η αγορά υπηρεσιών. Αν αυτά δε γίνουν σε κρατικό επίπεδο, ποια ανάπτυξη θα έρθει από το εξωτερικό ή από Κύπριους επιχειρηματίες;

Για να μη σπαταλώ το χρόνο μιλώντας για τις περιβόητες εξαγγελίες -παραμύθι πραγματικά- των επιπρόσθετων αναπτυξιακών έργων που κήρυξε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το περασμένο καλοκαίρι σε περιοδεία του σε όλες τις επαρχίες... Στην πραγματικότητα τα περισσότερα έργα έχουν ήδη ξεκινήσει από το 2013, κάποια εξ αυτών έχουν ολοκληρωθεί -λέχθηκε χτες ότι έγιναν και εγκαινία- πλείστα βρίσκονται στον κατάλογο των εξοικονομήσεων που έκανε κυρίως το Υπουργείο Εσωτερικών, με ευθύνη, λέει, των εργολάβων που δεν πρόλαβαν να ολοκληρώσουν τα έργα. Επιτάσσεται λοιπόν η ανάγκη στοχευμένης αναπτυξιακής πολιτικής, κυρίως μέσω της δημιουργίας βασικών υποδομών, της βελτίωσης της δημόσιας υγείας, της στέγασης, των μεταφορών, της εκπαίδευσης και της ευημερίας, καθώς και μέσω της ανάπτυξης των αναγκαίων δεξιοτήτων για προσέλκυση επενδύσεων στους βασικούς τομείς της οικονομίας, αλλιώς το κόστος θα μεγαλώνει και θα καλείται κάθε φορά να πληρώνει ο άνεργος που εκλιπαρεί για το ΕΕΕ, ο ιδιώτης υπάλληλος που απολύθηκε, ο χαμηλόμισθος του δημόσιου τομέα που ο μισθός του μειώθηκε μέχρι 35%, ο συνταξιούχος που του κουτσουρεύτηκε η σύνταξη, ο νέος που μετανάστευσε, η μικρή οικογενειακή επιχείρηση, η οικοκυρά που δεν έχει πλέον καλάθι και κρατά ουρά στα κοινωνικά παντοπωλεία, ο κουρεμένος μικροκαταθέτης, ο κάτοχος χρεογράφων που εξαπατήθηκε. Από το όποιο όφελος της ανάπτυξης και της σημερινής και της όποιας αυριανής επωφελείται ο μεγαλοκαταθέτης που έβγαλε τα χρήματά του στο εξωτερικό -συμπέθεροι και άλλοι- οι τραπεζίτες που αυξάνουν τα μπόνους τους, οι μεγάλες επιχειρήσεις και τα συγκροτήματα που διέλυσαν τις μικρές επιχειρήσεις, τα καρτέλ μεγάλων συμφερόντων, που είναι έτοιμα να αρπάξουν το δημόσιο πλούτο. Με άλλα λόγια, το κόστος το πληρώνει ο φτωχός πολίτης, από το όφελος όμως θα επωφελείται ο πλούσιος.

Κύριε Πρόεδρε,

Η πολιτική αντιπαράθεση είναι υγεία. Καταθέτει ο καθένας τις δικές του βασικές απόψεις. Είμαστε διαφορετικοί. Πώς θα το κάνουμε; Αλλιώς βλέπουμε τα πράγματα. Κάναμε και λάθη. Όπως και εσείς δεν είστε αλάθητοι. Δε γνωρίζετε τα πάντα. Το πολιτικό μας DNA δεν είναι το ίδιο, κύριε υπουργέ. Περιέγραψα το δικό σας μεταρρυθμιστικό DNA. Το δικό μας είναι υπέρ των λαϊκών συμφερόντων και στην υπεράσπισή τους θα είμαστε παρόντες. Θα είμαστε ενωμένοι απέναντί σας, για να μην αφήσουμε την παιδεία να είναι στα φροντιστήρια, για να επιστρέψουν οι νέοι στη χώρα μας, για να βγάλουμε την υγεία από τον αναπνευστήρα, για να ξαναδώσουμε στην οικοκυρά το καλάθι, για να φύγουμε την κοινωνική πρόνοια από τους ήρωες των κοινωνικών παντοπωλείων.

Εύχομαι, συνάδελφοι, ό,τι καλύτερο, αλλά πάνω απ' όλα εύχομαι εκείνο που θα φέρει τη μοναδική καλύτερη προοπτική στον τόπο μας, τη λύση του Κυπριακού και την επανένωση της πατρίδας μας.

Καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επίσης.

Ο τελευταίος ομιλητής για απόψε είναι ο κ. Νίκος Τορναρίτης, βουλευτής Λευκωσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού. Παρακαλώ να προσέλθει στο βήμα.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι αλήθεια ότι η διακυβέρνηση Χριστόφια άφησε την οικοκυρά με το καλάθι στο χέρι, με τη διαφορά ότι το καλάθι ήταν αδειανό. Και είναι ακόμα αλήθεια ότι υπήρξαν πολλές προκλητικές τοποθετήσεις από τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ. Δεν πρόκειται να σηκώσω το γάντι, δεν πρόκειται να απαντήσω, γιατί κατανοώ την αγωνία σας να συσπειρώσετε τον κόσμο σας ενόψει των εκλογών. Εμείς τέτοιο πρόβλημα δεν έχουμε!

Κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός που παρουσιάζει η κυβέρνηση για το 2016 είναι το επιστέγασμα μιας μεγάλης προσπάθειας που άρχισε την επομένη της ανάληψης των καθηκόντων του Προέδρου Αναστασιάδη, πριν από σχεδόν τρία χρόνια. Με αντικειμενικότητα κάθε χρόνο τέτοια μέρα, μακριά από λαϊκίστικες εξάρσεις και μικροπολιτικές σκοπιμότητες, οφείλαμε να κάνουμε τις δικές του ο καθένας συγκρίσεις. Εξετάζοντας λοιπόν τη δύσκολη οικονομική πραγματικότητα της πατρίδας μας από το Μάρτιο του 2013, που βρεθήκαμε στο χείλος της ολικής κατάρρευσης, μέχρι σήμερα, σίγουρα μπορούμε να σημειώσουμε πολλά. Μια βόμβα βρέθηκε στα χέρια όλων μας, βόμβα που έσκασε τις πρώτες εβδομάδες της νέας διακυβέρνησης. Αν στεκόμαστε ακόμα στα πόδια μας, είναι γιατί έλαμψαν ξανά το ακατάλυτο σθένος και η εργατικότητα του λαού μας, αποδεικνύοντας πως κατέχει το μεγαλείο της αυτοθυσίας για το καλό της πατρίδας μας. Δεν είναι της ώρας να συζητήσουμε για τις αιτίες της τότε διολίσθησης προς την άτακτη χρεοκοπία. Φαίνεται ωστόσο πως κληθήκαμε να καταβάλουμε ακριβό το τίμημα των μωπικών πολιτικών, αφού αφενός η οικονομία μας στηριζόταν σε μη βιώσιμα θεμέλια παραγωγής, σε στρεβλώσεις και στον άκρατο δανεισμό και αφετέρου αρνηθήκαμε την προσέγγιση της έγκαιρης και ήπιας προσαρμογής στις συνθήκες που καθόρισε η παγκόσμια οικονομική κρίση. Σήμερα, στο μέσο της διακυβέρνησης Αναστασιάδη, δικαιούμαστε με αντικειμενικά κριτήρια και χωρίς σκοπιμότητες να πούμε ότι η χώρα διασώθηκε από τη χρεοκοπία, σταθεροποιήθηκε το τραπεζικό σύστημα, επανακτήθηκε η διεθνής μας αξιοπιστία και η οικονομία μας επέστρεψε σε αναπτυξιακού ρυθμούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με τη στήριξη της πλειοψηφίας του κοινοβουλίου, το οποίο κλήθηκε να νομοθετήσει και να πάρει αυστηρά μέτρα κάτω από πιεστικές και δύσκολες συνθήκες, σήμερα, μολονότι δεν έχουμε λύσει όλα τα προβλήματα της οικονομίας, μπορούμε να σημειώσουμε τη θεαματική επιστροφή της χώρας μας σε ρυθμούς ανάπτυξης. Δεν ισχυριζόμαστε πως έχουμε πετύχει όλους τους στόχους που έχουν τεθεί ούτε βέβαια πως έχουμε επαναφέρει τη χώρα στην προ κρίσης περίοδο. Γνωρίζουμε ότι ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού μας είναι ακόμη καθηλωμένο στην ανεργία. Γνωρίζουμε ότι ένας σημαντικός αριθμός συμπολιτών μας βρίσκεται κάτω από το όριο της φτώχειας. Ταυτόχρονα όμως γνωρίζουμε πως, για να ανακάμψει η πραγματική οικονομία, χρειάζεται πρώτα να έρθει η ονομαστική οικονομική σύγκλιση, δηλαδή οι αριθμοί, οι ρυθμοί ανάπτυξης, η ανάκαμψη στις αγορές, οι θετικές προβλέψεις.

Ο αξιοσημείωτοι ρυθμοί ανάπτυξης που καταγράφουμε, η επιστροφή σε οικονομική μεγέθυνση, είναι κεντρικό επίτευγμα, ιδίως αν το συγκρίνει κανείς με τις εξαιρετικά δυσοίωνες προβλέψεις του 2012-2013. Το ξέρουμε, το αναγνωρίζουμε, δεν είναι αρκετό. Όμως το αποτέλεσμα δεν μπορεί από κανέναν να υποτιμηθεί. Δεν το υποτιμούν άλλωστε όλοι οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι, που πολύ σύντομα θα πάψουν να είναι οι δανειστές μας και θα γίνουν φυσιολογικοί μας εταίροι. Το ξέρουν ακόμα και εκείνοι που δεν μπήκαν καθόλου σε μνημόνιο πόσο δύσκολο είναι να έχουν θετικό ρυθμό ανάπτυξης 0,5%, τη στιγμή που εμείς πλησιάζουμε το 2%. Όμως ακόμα περισσότερο δεν το υποτιμούν οι διεθνείς αγορές, στις οποίες βγήκαμε με αρκετή, θα έλεγα, επιτυχία, ενώ βρισκόμαστε ακόμα σε μνημόνιο. Εν τέλει, δεν το υποτιμούν οι πολίτες, και αυτό είναι το κυριότερο. Οι πολίτες μάς πιστώνουν με ειλικρινή προσπάθεια να φτιάξουμε τα του οίκου μας και βλέπουν ότι, έστω και σιγά σιγά, στεκόμαστε ξανά στα πόδια μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Την επόμενη μέρα της καταστροφής της πατρίδας μας το 1974 δημιουργήσαμε ένα μοντέλο ανάπτυξης που μας οδήγησε με ασφάλεια και ευημερία για δεκαετίες ολόκληρες. Ένα οικονομικό μοντέλο που όμως αποτύχαμε να εξορθολογήσουμε στο πέρασμα των χρόνων, προκειμένου να ανανεώσουμε τη βιωσιμότητά του. Ούτε και σήμερα η αποστολή αυτή έχει ολοκληρωθεί, αφήνοντας το στοίχημα ακόμη αναπάντητο. Το ερώτημα λοιπόν που επιτακτικά αναμένει απάντηση είναι το εξής: Ποιο είναι το όραμα του καθενός απ' εμάς για την επόμενη μέρα της πατρίδας μας; Όσους προϋπολογισμούς και να ψηφίσουμε, όση ανάπτυξη και να στοχεύσουμε ή να πετύχουμε, δεν παύουν να αφορούν τη μισή μας πατρίδα, δεν παύουν να αξιοποιούν τις μισές προοπτικές απ' αυτές που ολόκληρο το νησί μας έχει. Πόσο μεγάλο είναι το όραμά μας λοιπόν, αν πρόκειται να συνεχίζουμε να το βιάζουμε, για να χωρέσει σε μισή πατρίδα;

Η μη επίλυση του Κυπριακού μάς στερεί για δεκαετίες τη δυνατότητα να απελευθερώσουμε όλες τις παραγωγικές μας δυνάμεις και τους ανθρώπους μας σε όλη την έκταση της πατρίδας μας. Η μη επίλυση του Κυπριακού, κύριε Πρόεδρε, μας στερεί τη δυνατότητα να ανοιχθούμε σε όλη τη διεθνή μας περιφέρεια ως κόμβος ανάμεσα σε τρεις ηπείρους. Η μη επίλυση του Κυπριακού συνεπάγεται τη μη αξιοποίηση μεγάλου

μέρους του εθνικού μας πλούτου στα κατεχόμενα, περιουσιών, ακτών, φυσικών, οικονομικών και ανθρωπίνων πόρων. Για τόσες δεκαετίες σε συνθήκες ημικατοχής αναγκαστήκαμε να κάνουμε υπεραξιοποίηση του φυσικού πλούτου των ελευθέρων περιοχών. Εκτιμώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι έχουμε φτάσει στα όριά μας σε ό,τι αφορά το τι μπορούμε να κάνουμε μόνοι μας με τους αφόρητους περιορισμούς που αναγκαστικά μας επιβάλλει η συνεχιζόμενη διαίρεση. Είναι γι' αυτό που πιστεύω ότι έφθασε η ώρα -και σε μας έλαχε η ιστορική ευθύνη, η ιστορική ευκαιρία- να προχωρήσουμε αποφασιστικά στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Δεν το αρνούμαι, θα πρόκειται για τη μέγιστη πολιτική πρόκληση όχι μόνο για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή τους πολιτικούς αρχηγούς, αλλά και για τον καθένα απ' εμάς ως άνθρωποι που βρίσκονται στην πολιτική ζωή και θέλουν να υπηρετούν ένα μεγάλο σκοπό, την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας.

Θα μου πείτε εύλογα το εξής: «Μα, δεν εξαρτάται από εμάς· από την Τουρκία εξαρτάται, που είναι η κατοχική δύναμη». Θα απαντήσω: «Ναι, εξαρτάται και από την Τουρκία, αλλά εξαρτάται και από εμάς, γιατί το μέγεθος της προσπάθειας που απαιτείται τους επόμενους μήνες είναι τεράστιο, θα αφορά τον καθένα απ' εμάς, γιατί θα κληθούμε να συνδράμουμε σε μια προσπάθεια που φθάνει στο αποκορύφωμά της. Εξαρτάται και απ' εμάς, γιατί θα έπρεπε να έχουμε μετατρέψει την ορθή μας εκτίμηση, πως το κλειδί της λύσης βρίσκεται στην Άγκυρα, σε ευκαιρία και πρόκληση να βρούμε το αντικλειδί, που για σαράντα ένα χρόνια δεν έχουμε βρει. Εξαρτάται και από εμάς, αφού θα κληθούμε να συμβάλουμε σε στρατηγικές κινήσεις, ακόμα και την υστάτη, αν η Τουρκία δε μετακινείται από ορισμένες πάγιες θέσεις της και εμποδίζει την τελική διευθέτηση, αφού θα κληθούμε να πάρουμε αποφάσεις και να τις κοινοποιήσουμε στο λαό μας». Η ιστορία, είχε πει κάποτε ο Τσώρτσιλ, δεν είναι ευνοϊκή μαζί μας ή, καλύτερα, θα είναι ευνοϊκή μαζί μας, μόνο αν σκοπεύουμε να τη γράψουμε εμείς, μόνο αν αντιληφθούμε πως ο κόμπος δε θα λυθεί με το τέντωμα των δύο άκρων. Και είναι τα δύο αυτά άκρα που μας αναγκάζουν σήμερα να σχεδιάζουμε αναγκαστικό προϋπολογισμό μισής πατρίδας με αξιοποίηση μισών εκ των πόρων της και ακόμη λιγότερων εκ των δυνατοτήτων της.

Συζητάμε τον προϋπολογισμό του 2016. Στην πραγματικότητα κάνουμε μια άσκηση για τα οικονομικά μας μεγέθη μέσα στις υφιστάμενες συνθήκες της μη λύσης. Θα είμαι ιδιαίτερα ευτυχής, αν οι συνθήκες το επιβεβαιώσουν και αυτός ο προϋπολογισμός δε χρειαστεί τελικά να υλοποιηθεί στην ολότητά του, αλλά αντίθετα αν χρειαστεί να τροποποιηθεί και να γίνει, ναι, ο πρώτος ομοσπονδιακός προϋπολογισμός. Θα είμαι ιδιαίτερα ευτυχής, αν η προσπάθεια που σήμερα καταβάλλουμε ως κράτος αποκτήσει νέο δυναμικό περιεχόμενο ανάπτυξης στη βάση μιας νέας εποχής, της εποχής της λύσης, που σε λίγο αρχίζει. Να συζητούμε δηλαδή για έργα ανοικοδόμησης περιοχών που θα τελούν υπό επιστροφή σε ελληνοκυπριακή διοίκηση. Να συζητούμε για κίνητρα για τους πρόσφυγές μας, που, μετά από τόσες δεκαετίες, αυτοί και οι απόγονοί τους θα σχεδιάζουν το δρόμο της επιστροφής στη μελλοντική τουρκοκυπριακή πολιτεία, που θα είναι κομμάτι της δικής μας πατρίδας. Να συζητούμε τρόπους αξιοποίησης τεράστιων για τα δεδομένα της μικρής μας νήσου εκτάσεων γης που θα περάσουν από την άγονη εγκατάλειψη στην αξιοποίηση και επένδυση τόσο στην ελληνοκυπριακή πολιτεία, περιλαμβανομένων των υπό επιστροφή περιοχών, όσο και στην τουρκοκυπριακή πολιτεία. Να συζητούμε τρόπους αξιοποίησης διεθνών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων για όλη την Κύπρο, για όλους τους Κυπρίους, μαζί εμείς και οι Τουρκοκύπριοι. Να συζητούμε τρόπους προσέλκυσης διεθνών επενδύσεων και καινοτόμων επιχειρήσεων, που θα δώσουν δουλειές στα παιδιά μας, να μη μένουν στο περιθώριο με το πτυχίο στο χέρι ή να ξενιτεύονται.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η μισή Κύπρος δεν είναι η μοίρα μας. Ολόκληρη η Κύπρος είναι το μέλλον μας! Σίγουρα δεν μπορούμε να αλλάξουμε την ιστορία μας, μπορούμε όμως να γράψουμε νέα ιστορία, ιστορία ειρήνης και ευημερίας για μας και για τα παιδιά μας. Και επειδή, κύριε Πρόεδρε, ζητήσατε απ' όλους μας να αναφέρουμε ή να διαβάσουμε ορισμένους στίχους από κάποιο ποίημα, επιτρέψτε μου, αγαπητοί μου συνάδελφοι, να σας υπομνήσω τους εξής στίχους της Τουρκοκύπριας ποιήτριας Νεσιέ Γιασίν: «Η δική μου η πατρίδα έχει μοιραστεί στα δυο. Ποιο από τα δυο κομμάτια πρέπει να αγαπάω;»

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Εύχομαι καλή χρονιά σε όλους σας και εύχομαι από καρδιάς όλοι μαζί την ερχόμενη χρονιά να γιορτάσουμε την απελευθέρωση της σκλαβωμένης πατρίδας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Τορναρίτη.

Ευχαριστώ όλους τους ομιλητές, τους χθεσινούς και τους σημερινούς.

Θα ήθελα και εκ μέρους των δύο γραμματέων και από εμένα να ευχαριστήσω όλους σας για τον πολύ πολιτισμένο τρόπο που έγινε η συζήτηση του προϋπολογισμού αυτές τις δύο πλήρεις ημέρες.

Λοιπόν, πριν να προχωρήσουμε στα υπόλοιπα, σας υποσχέθηκα και εγώ κάτι. Δύο πράγματα. Επειδή μίλησε για επιστροφή στις ρίζες ο κ. Τορναρίτης, του απαντώ: «Αλί τον 'πού τες ρίζες του όποιος εξωμακρίσει, δεν έσει 'πού τον ήλιο φως ούτε πατρίδα ρίζει». Επομένως, στόχος όλων μας είναι να επιστρέψουμε στις ρίζες μας. Και δεύτερον, επειδή μιλούμε εδώ και δυο μέρες και πολύ καιρό για προϋπολογισμό, που σημαίνει χρήματα, λεφτά, ριάλια, λέω το εξής: «Τα ριάλια ριάλια τζιαι πούν' τα τζιαι χαράς τον που τα έσει στην πούγγαν».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τζιαι ο Χάρης που τα έσει στην πούγγαν!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2016.

Θα προχωρήσουμε τώρα στο στάδιο της ψηφοφορίας. Το σώμα έχει ενώπιόν του τον προϋπολογισμό του 2016 όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία. Στον προϋπολογισμό έχουν επίσης ενσωματωθεί μετά από συζήτηση στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, την επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, είκοσι επτά τροπολογίες, τις οποίες κατέθεσε η κυβέρνηση μετά την κατάθεση του προϋπολογισμού. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην ολομέλεια έχουν κατατεθεί επίσης σειρά τροπολογιών απ' όλα τα κόμματα.

Πριν να θέσω σε ψηφοφορία τις τροπολογίες, θα ήθελα να ρωτήσω αν κάποιος επιθυμεί να επεξηγήσει τις τροπολογίες, ίσως όταν έρθει η σειρά των τροπολογιών ή από τώρα.

Ο κ. Δημήτρης Συλλούρης έχει το λόγο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν έχω τροπολογίες. Θα υποστηρίξω ελάχιστες από τις τροπολογίες. Απλά, θέλω να κάνω μια δήλωση, για να προβληματίσει τη Βουλή, όπως έκανα και πέρσι, για τις επόμενες χρονιές. Θεωρώ -και πρέπει να το εξετάσει η Βουλή- ότι, πέραν του ότι πιθανόν να είναι και αντισυνταγματικό, είναι λανθασμένη αυτή η διαδικασία των σταυρωμάτων. Δεν μπορεί η Βουλή να αναθέτει σε μια επιτροπή... Και δεν μπορεί να μετατρέπεται ουσιαστικά σε δικαστική εξουσία η επιτροπή! Θεωρώ ότι πρέπει να τελειώνει τούτη η ιστορία με τα σταυρώματα. Εξεκινήσαμε την παλιά στην επιτροπή Άμυνας, γιατί έπρεπε κρυφά να αγοράζουμε όπλα, τούτα ούλλα που πετάσσουμε τώρα, και ούτω καθεξής.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Θεωρείς ότι πετάσσουμε τα;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, να μείνω στο θέμα. Απολογούμαι, ξέφυγα λίγο, απολογούμαι, κύριε Βαρνάβα. Να μείνω στην ουσία, στο διαδικαστικό.

Και αν σταυρώνονται και πάλι στις επιτροπές, πρέπει να έρχονται στην ολομέλεια. Όταν έρθουν στην ολομέλεια, θα προβληματίσει το σώμα και τους συναδέλφους, θα είναι φειδωλοί. Δεν μπορεί να σταυρώνουμε πεντακόσια κονδύλια και να τα βλέπει η επιτροπή Οικονομικών ή οποιαδήποτε άλλη επιτροπή! Και δεν έχω τίποτε με την επιτροπή Οικονομικών. Αυτή η διαδικασία πρέπει να τελειώνει. Γι' αυτό το λόγο δε θα ψηφίσω κανένα σταύρωμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, θα προχωρήσουμε τώρα θέτοντας πρώτα σε ψηφοφορία τις τροπολογίες των κομμάτων. Υπάρχουν κοινές τροπολογίες και τροπολογίες από μεμονωμένα κόμματα. Οι τροπολογίες θα τεθούν σε ψηφοφορία σύμφωνα με τη σειρά που περιλαμβάνονται στο έγγραφο που σας έχει διανεμηθεί.

Πριν όμως προχωρήσουμε με τους γραμματείς, με τη βοήθεια των γραμματέων, τρία πράγματα. Πρώτον, παρακαλώ τους γραμματείς να μας πουν τον αριθμό των παρόντων βουλευτών ανά κόμμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα πέντε σύνολο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κόμμα κόμμα.

Δημοκρατικός Συναγερμός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΔΗΣΥ είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΔΗΚΟ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΕΔΕΚ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΕΥΡΩΚΟ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας του ΕΥΡΩΚΟ, ένας των Οικολόγων, ένας της Συμμαχίας Πολιτών και ένας ανεξάρτητος. Απουσιάζει μόνο ο Πρόεδρος της Βουλής, ο κ. Ομήρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Απουσιάζει μόνο ο Πρόεδρος, που είναι προεδρεύων της Δημοκρατίας.

Δεύτερον, παρακαλώ όλους να ψηφίζετε με ανάταση χεριού με ευκρίνεια. «Ψηλά τα χέρια», λέει και το τραγούδι. Και τρίτον, όσο το δυνατό λιγότερες ή καθόλου παρεμβάσεις.

Ο κ. Νεοφύτου...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

«Χέρια ψηλά», λέει και το τραγούδι, Πρόεδρε!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Παρακαλώ, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν ξεκινήσει η διαδικασία της ψηφοφορίας των τροπολογιών, απλώς θέλω εξ υπαρχής να πω ότι σε δύο συγκεκριμένες τροπολογίες έχουμε κάτι να αναφέρουμε στο σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Όταν έρθει η σειρά, κύριε Νεοφύτου.

Λοιπόν, πάμε στις τροπολογίες. Θα λέω τη σελίδα, ο κ. γραμματέας, ο κ. Μιχαηλίδης, όπως και πέρσι, θα λέει συνοπτικά, σύντομα, την επεξήγηση και μετά θα προχωρούμε σε ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων

Κεφάλαιο	Ομάδα/	Επεξήγηση
	Υποομάδα	

Όλα 03000 Λειτουργικές δαπάνες

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 6% από την πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, εξαιρουμένων των δαπανών που αφορούν αγορά ύδατος, φαρμάκων και άλλων ιατρικών προμηθειών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε, πενήντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η τροπολογία εγκρίνεται.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Μιχαηλίδη, επί σκοπού δε σήκωσα το χέρι μου, γιατί δε με βρίσκει σύμφωνο τούτο το πράγμα που γίνεται τελευταία. Μετράτε τα κόμματα ανά κόμμα -γιατί τι σημασία έχει, αν έχει δεκαεννιά το ΑΚΕΛ ή δεκαοκτώ παρόντες;- και μετά δε μετράτε τους βουλευτές, απλώς λέτε ότι είναι φιλοκυβερνητική η πρόταση; Είκοσι του ΔΗΣΥ είναι δεδομένοι, δεκαεννιά του ΑΚΕΛ δεδομένοι εναντίον. Να μετράτε τους βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, έχεις απόλυτο δίκαιο. Οι δύο γραμματείς θα μετρούν επακριβώς, παρ' όλον ότι θα έχει κάποια καθυστέρηση, αλλά θα μετρούν επακριβώς ποιοι ψηλώνουν το χέρι τους.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να μην το κατεβάζει κανένας το χέρι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Αστειευόμενος)

Έστω και αν κουράζονται!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μερικές φορές συμβαίνει αυτό που λέει ο κ. Κατσουρίδης και το διορθώνουμε, αν υπάρχει μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, εδώ ήταν ομόφωνο, το διαπιστώσαμε.

Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στο Κεφάλαιο 20.02, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (σελ. 691), στην υποομάδα 04301, παροχές παιδείας, €66.890.000, ως ακολούθως:

«Από το Κεφάλαιο 20.02, 04301, παροχές παιδείας, οποιοδήποτε μη δαπανηθέν ποσό αντιστοιχεί στις πιστώσεις ύψους €66.750.000 μετά την καταβολή της φοιτητικής χορηγίας διατίθεται για την παραχώρηση φοιτητικών επιδομάτων ή και για προγράμματα/έργα/άλλες ενέργειες στήριξης των φοιτητών από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, με βάση κριτήρια και διαδικασίες που καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού προηγουμένως ενημερωθεί σχετικά η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού:

Νοείται ότι στο πλαίσιο της διάθεσης των σύμφωνα με τα πιο πάνω μη δαπανηθέντων κονδυλίων δύναται να είναι δικαιούχοι και αλλοδαποί φοιτητές υπήκοοι χωρών οι οποίες έχουν διακρατικές συμφωνίες με τη Δημοκρατία, στο πλαίσιο των οποίων τυγχάνουν αντίστοιχης στήριξης Κύπριοι φοιτητές στις χώρες αυτές.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ποσό είναι τεράστιο, €66.750.000.

Λοιπόν, ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;

Μετράτε τωρά.

(Γέλια)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πενήντα τέσσερις υπέρ.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Επόμενη τροπολογία, παρακαλώ.

Είναι των ιδίων κομμάτων η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
655	18.01	07400	Αγορά σταθερών και κινητών μηχανημάτων/άλλα κινητά μηχανήματα	€2.200.000
	Υπουργείο Οικονομικών	07580		

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας/υποομάδας, ώστε να ενημερώνεται ανά εξάμηνο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αναφορικά με τις διενεργηθείσες δαπάνες από την ομάδα/υποομάδα αυτή.

(**Σημ.:** Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει τις δαπάνες αγοράς νέων οχημάτων για αξιωματούχους του κράτους, καθώς και αγορά οχημάτων για κάλυψη των αναγκών της δημόσιας υπηρεσίας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλούμε για ένθεση σημείωσης, δηλαδή σταύρωμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σταύρωμα, σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, παρακαλώ, ψηφοφορία.

Πόσοι είναι υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Πενήντα τέσσερις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης είναι εναντίον.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να με βάλλετε εναντίον, χωρίς να με μετράτε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις υπέρ, μία εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Προχωρούμε, συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και της Συμμαχίας Πολιτών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
475	16.01	04120	Άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού	€1.000.000
	Υπουργείο Εσωτερικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά το σχέδιο «Ενοίκιο αντί Κατάσχεση», να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(**Σημ.:** Σχέδιο ΚΟΑΓ, το οποίο θα ενισχυθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών.)

Ένθεση σημείωσης. Είναι για σταύρωμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σημαίνει σταύρωμα.

Λοιπόν, πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Η επόμενη, στην ίδια σελίδα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
475	16.01	04500	Άλλες κοινωνικές παροχές	€600.000
	Υπουργείο Εσωτερικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Σημ.: Αφορά κονδύλια που είναι στη διάθεση του Υπουργού Εσωτερικών για κοινωνικές παροχές.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, ψηφοφορία.

Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Προχωρούμε, συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
513	16.08	08380	Πρωταρχικοί δρόμοι δήμων	€9.020.180
	Υπουργείο Εσωτερικών/ Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά «Βελτίωση της Οδού Τσερίου στο Στρόβολο και στο Τσέρι και του Κεντρικού Δρόμου της Κοινότητας» (€5.020.000), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι για τη βελτίωση της οδού Τσερίου στο Στρόβολο και στο Τσέρι, του κεντρικού δρόμου της κοινότητας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, €5.020.000.

Λοιπόν, ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.
Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
603	18.01	04120	Άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού	€50.000.000
	Υπουργείο Οικονομικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω υποομάδας, ώστε να ενημερώνεται ανά εξάμηνο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

(Σημ.: Πληρωμές λόγω κρατικών εγγυήσεων.)

Ένθεση σημείωσης, σταύρωμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
Μάλιστα.
Ψηφοφορία, παρακαλώ.
Πόσοι ψηφίζουν υπέρ αυτής της τροπολογίας;
Τα χέρια ψηλά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:
Ναι, κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Υπάρχουν κονδύλια τα οποία δεσμεύονται και πρέπει να υπάρχει γραπτή συγκατάθεση, που είναι σταύρωμα, και υπάρχουν κονδύλια που απλά η Βουλή θα ενημερώνεται. Επειδή άκουσα τώρα ότι είναι σταύρωμα, το προηγούμενο είναι ενημέρωση, δεν είναι σταύρωμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Ένθεση σημείωσης είναι, κύριε Λαμάρη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και οι τέσσερις λένε για ένθεση σημείωσης, Γιάννο.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Τα €50 εκατομ. δεν είναι σταύρωμα, είναι ενημέρωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Συνεχίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
172	01.01	03551	Υπηρεσίες εμπειρογνομόνων/ συμβούλων	€450.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(**Σημ.:** Οι προτεινόμενες πιστώσεις προορίζονται να καλύψουν την αμοιβή των ειδικών συμβούλων/συνεργατών του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Υφυπουργού παρά τω Προέδρω και του Κυβερνητικού Εκπροσώπου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, είναι για τους ειδικούς συμβούλους, συνεργάτες του Προέδρου, του υφυπουργού κ.λπ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Νεοφύτου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μια σύντομη επεξήγηση, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς, σ' αυτό το κονδύλι είναι και η αγορά υπηρεσιών για τη μεταρρύθμιση παρά τω Υφυπουργώ παρά τω Προέδρω, που δεν έχει μόνιμο προσωπικό και στελέχωση, για να μπορέσει να διεκπεραιώσει το έργο της μεταρρύθμισης. Απλώς, για ενημέρωση του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δικαιολόγηση ψήφου εν τάχει. Εδώ το καταψήφισα και για λόγους ουσίας, όχι μόνο συντάγματος και διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση
1201 Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Γεωργίας και Περιβάλλοντος	08950	Άλλα έργα
1401 Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού		
1601 Υπουργείο Εσωτερικών		
2001 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού		
2101 Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων		
2201 Υπουργείο Υγείας		

Γίνεται εισήγηση για την ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας, ώστε ουδεμία δαπάνη να διενεργείται παρά μόνο για αναπτυξιακά έργα:

Νοείται ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ενημερώνεται για τις γενόμενες δαπάνες ανά τριμηνία.

(**Σημ.:** 1. Αφορά πρόνοιες οι οποίες βρίσκονται στη διάθεση των υπουργών για σκοπούς επιχορήγησης εκδηλώσεων και άλλων έργων.

2. Εξαιρούνται οι δαπάνες που αφορούν το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, είναι για πρόνοιες που...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Για τις γενόμενες δαπάνες ανά τριμηνία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Εξαιρούνται οι δαπάνες που αφορούν το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ψηφοφορία.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, ησυχία!

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

Ο Δημήτρης.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Προχωρούμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
851	22.01	03000	Λειτουργικές δαπάνες	€1.000.000
	Υπουργείο Υγείας/ Μεταρρυθμίσεις στον τομέα της υγείας	03100	Άλλα λειτουργικά έξοδα	

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα/υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά την αναδιοργάνωση και αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων στα πλαίσια προώθησης του ΓΕΣΥ, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Κουτσού, με συγχωρείτε.

Αποχή ή εναντίον, κύριε Κουτσού;

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις υπέρ, είκοσι δύο εναντίον και καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, είκοσι δύο εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Συνεχίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και της Συμμαχίας Πολιτών

Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση
Όλα	03500	Εκπαίδευση προσωπικού/ συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 7% από την πιο πάνω ομάδα από όλα τα υπουργεία, ανεξάρτητες υπηρεσίες και γραφεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Δεν έχει ένθεση σημείωσης εδώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, είναι αποκοπή, απευθείας αποκοπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αποκοπή.

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και είκοσι αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση
Όλα	03550	Συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή από την πιο πάνω ομάδα ποσοστού ύψους 7%, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν τη ΔΕΑ, τις Τεχνικές Επιτροπές και το Τμήμα Εξωτερικής Πολιτικής και Κυπριακού.

(**Σημ.:** Αφορούν υπηρεσίες εμπειρογνομόνων συμβούλων και σύμβαση υπηρεσιών.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η ΔΕΑ είναι η Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων.

Λοιπόν, ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και είκοσι αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και είκοσι αποχές, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2016 με την αντικατάσταση του κειμένου στη στήλη των επεξηγήσεων έναντι των εδαφίων 20 και 30 της ομάδας 02100 του Κεφαλαίου 12.02, Τμήμα Γεωργίας (σελίδα 965), με το ακόλουθο νέο κείμενο:

«20. Τέσσερις θέσεις καταργήθηκαν. Τέσσερις θέσεις θα καταργηθούν και θα μεταφερθούν κάτω από το εδάφιο 30, αφού προηγουμένως ενημερωθεί η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και εξασφαλιστεί η γραπτή συγκατάθεσή της.

30. Τέσσερις θέσεις θα μεταφερθούν από το εδάφιο 20, αφού προηγουμένως ενημερωθεί η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και εξασφαλιστεί η γραπτή συγκατάθεσή της.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, ησυχία!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τριάντα τρεις.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και είκοσι μία αποχές, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Συνεχίζουμε, συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της υπ' αριθμόν 24 τροποποίησης που κατατέθηκε από την κυβέρνηση και ενσωματώθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2016 με την ένθεση σε αυτήν της ακόλουθης σημείωσης:

«Καμία θέση του Τμήματος Αναδασμού η οποία είναι σημειωμένη με διπλό σταυρό δεν καταργείται, εάν δεν ενημερωθεί εκ των προτέρων η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και εξασφαλιστεί η γραπτή συγκατάθεσή της.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τριάντα τρεις.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ αυτής της τροπολογίας, μία εναντίον και είκοσι μία αποχές, εγκρίνεται η τροπολογία αυτή.

Λοιπόν, προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση
Όλα	03550	Συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν τη ΔΕΑ, τις Τεχνικές Επιτροπές και το Τμήμα Εξωτερικής Πολιτικής και Κυπριακού, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Λοιπόν, πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν αποχές.

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, είκοσι έξι υπέρ και καμία αποχή, αυτή η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Συνεχίζουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
389	14.01	03520	Συνέδρια, σεμινάρια και άλλα γεγονότα	€1.204.670
	Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Στην προτεινόμενη πρόνοια περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων πιστώσεις ύψους €1.200.000, που προορίζονται να καλύψουν εκπαίδευση/υποτροφίες για θέματα υδρογονανθράκων. Η αντίστοιχη πρόνοια κατατίθεται από τις αδειούχες εταιρείες NOBLE, ENI-KOGAS και TOTAL.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όστε, προτού διενεργηθεί, να πηγαίνει στην επιτροπή Οικονομικών. Είναι για θέματα υποτροφιών, εκπαίδευσης για υδρογονάνθρακες κ.λπ.

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Σελίδα 15.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και της Συμμαχίας Πολιτών

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό

692 20.02 03100 Άλλα λειτουργικά έξοδα €111.648

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 10% από το σύνολο της σχετικής υποομάδας, ώστε να γίνει αντίστοιχη μείωση στην αντιμισθία του προέδρου, του αντιπροέδρου και των πέντε μελών του ΚΥΣΑΤΣ, πέραν της προτεινόμενης γενικής αποκοπής ύψους 7% των λειτουργικών δαπανών.

(Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει την αποζημίωση που καταβάλλεται στον πρόεδρο, αντιπρόεδρο και στα πέντε μέλη του ΚΥΣΑΤΣ.)

(Σημ.: Το ποσό της μείωσης ανέρχεται στις €11.164,80.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι πέντε εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
697	20.02	03100	Φορέας πιστοποίησης/ άλλα λειτουργικά έξοδα	€462.000

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού ύψους 10% από το σύνολο της σχετικής υποομάδας για το μέρος εκείνο που αφορά την αντιμισθία του προέδρου, του αντιπροέδρου και των μελών του Συμβουλίου Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης - Πιστοποίησης Κλάδων Σπουδών (ΣΕΚΑΠ) και της Επιτροπής Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (ΕΑΙΠ), πέραν της προτεινόμενης γενικής αποκοπής ύψους 7% των λειτουργικών δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι πέντε εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Σελίδα 16, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2016, ώστε οποιαδήποτε αναφορά σε “Βοηθό Γενικού Ελεγκτή”, όπου αυτή απαντά, να αντικατασταθεί από αναφορά σε “Βοηθό Γενικό Ελεγκτή”, στην κατάλληλη γραμματική παραλλαγή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ζητούν το λόγο ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, ο κ. Συλλούρης, ο κ. Νικολαΐδης και ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ θα μιλήσω τελευταίος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, ένα λεπτό. Αβέρωφ Νεοφύτου, μετά είναι ο κ. Συλλούρης, μετά ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης, μετά είναι ο κ. Νίκος Κουτσού...

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Είμαστε σε διαδικασία τροπολογιών και πολύ σωστά στην αρχή είχατε ζητήσει, αν έχει κάποιον επί τροπολογιών να μιλήσει ή να εξηγήσει, να το κάμει και μπήκαμε στην ψηφοφορία. Τώρα θα ξεκινήσουμε σε ξεχωριστές τροπολογίες να λέμε απόψεις;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα επί συγκεκριμένων τροπολογιών να κάμω παρατηρήσεις.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, κύριοι!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Εγώ είχα αντιληφθεί το ανάποδο απ’ ό,τι αντιλήφθηκε ο κ. Λαμάρης, οι προτείνοντες, αν είχαν να εξηγήσουν για τις τροπολογίες τους, να μιλούσαν στην αρχή.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εννά μιλήσουμε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ θέλω να μιλήσω για την τροπολογία τούτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ακούστε. Έγραψα εδώ τον κ. Νεοφύτου, τον κ. Συλλούρη, τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη, τον κ. Νίκο Κουτσού, τον κ. Γιώργο Βαρνάβα...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Αν επιτρέπεται, με όλο το σεβασμό. Απλά, επειδή υπάρχει πιθανόν κάποια έτσι παρεξήγηση, ο προϋπολογισμός είναι νομοσχέδιο της κυβέρνησης. Άρα, από τη στιγμή που έχουμε ενώπιόν μας μια τροπολογία, έχουμε και το δικαίωμα να ζητήσουμε και αναβολή. Είναι ξεκάθαρο. Εμείς ως ΕΔΕΚ θεωρούμε, κύριε Πρόεδρε, ότι το συγκεκριμένο ζήτημα είναι ένα ζήτημα το οποίο δεν μπορούμε απλά, ελαφρά τη καρδία, αυτή τη στιγμή να το ξεετάσουμε, γι' αυτό το λόγο εμείς ζητούμε όπως αυτή η συγκεκριμένη τροπολογία αναβληθεί και παραπεμφθεί σε αρμόδια επιτροπή προς συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Νεοφύτου.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Σας παρακαλώ!

Έτσι σύντομα όλοι να μιλήσουν, αν θέλουν, αλλά σύντομα! Αρχίστε, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα αρχίσω, όταν θα μπορώ να ακούγομαι, κύριε Πρόεδρε! Όταν τελειώσουν οι υπόλοιποι που μιλούν που δεν πήραν το λόγο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έκαμα έκκληση για ησυχία.

Παρακαλώ, σας ακούμε!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω πολιτικά επί της τροπολογίας. Προτείνεται από κάποιες κοινοβουλευτικές ομάδες να γίνει αλλαγή και, όπου αναφέρεται σε θέση "Βοηθό Γενικού Ελεγκτή", αυτό να αντικατασταθεί από αναφορά σε "Βοηθό Γενικό Ελεγκτή". Θέλω να διαβάσω στο σώμα την παράγραφο 1 του άρθρου 115 του συντάγματος υπό τον τίτλο «Ο γενικός ελεγκτής και ο βοηθός γενικού ελεγκτού»: «Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας διορίζουν από κοινού δύο ικανά και κατάλληλα πρόσωπα ως γενικών ελεγκτήν και βοηθόν γενικού ελεγκτού τηρουμένου του κανόνος ότι ο γενικός ελεγκτής και ο βοηθός γενικού ελεγκτού δεν θα ανήκωσιν εις την αυτήν κοινότητα.».

Και προχωρώ στη σελίδα 97 του συντάγματος, κύριε Πρόεδρε, στην κατηγορία ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ, ΠΙΝΑΞ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ, που δεν μπορούν ούτε και με απόφαση ομόφωνη του σώματος να αλλάξουν. Πίναξ Θεμελιωδών Άρθρων του Συντάγματος. Σ' αυτά αναφέρεται και το άρθρο 115 που έχω αναφέρει, πρώτη παράγραφος άρθρου 115.

Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι, αν για επιμέρους ζητήματα εγείρονται θέματα όπως ότι αυτό το σώμα πρέπει να δείχνει τον ελάχιστο σεβασμό προς τους νόμους, τι θα πούμε αν αυτή η ολομέλεια αγγίζει θεμελιώδες άρθρο του συντάγματος, που ούτε και ομοφώνως να αποφασίσουμε δεν μπορεί να αλλάξει.

Κύριε Πρόεδρε, είναι έκκληση να μην οδηγηθούμε σε τέτοια συνταγματική εκτροπή, διότι πιστεύω...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να σταματήσουμε τη συζήτηση, εμείς αποσύρουμε την τροπολογία μας.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και το ΔΗΚΟ συμφωνεί στην απόσυρση;

Μάλιστα.

Λοιπόν, ευχαριστώ πολύ.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κουτσού.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Υπάρχει και κάτι άλλο. Πέραν αυτών που ελέχθησαν...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δεν μπορούμε να συζητήσουμε σε θέμα που δεν υπάρχει.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Κυπριανού, μπορεί να ξανάρθει το θέμα και πρέπει να...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά. Με όλο το σεβασμό στον κ. Κουτσού, δεν μπορούμε να συζητούμε για ένα θέμα που δεν υπάρχει, δεν υφίσταται πλέον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουτσού, σας παρακαλώ! Είμαστε τόσο... Ξέρετε από ποια ώρα... Αφήστε το άλλη φορά.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ!

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Μία λέξη μόνο να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι μια, να την ακούσουμε.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Μπράβο! Υπήρξε τελευταία απόφαση και του Ανωτάτου και του Νομικού Συμβουλίου που καθορίζει το πώς θα λέγεται ο βοηθός του γενικού... Είναι του εισαγγελέα που έχει απόφαση. Αλλά νομίζω, κατά την ταπεινή μου άποψη, εφαρμόζεται και εδώ. Όσον αφορά τη στάση του κ. Κυπριανού και τη δική σας, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, παρακαλώ εκτός από το σύνταγμα πρέπει να προσέχουμε και τις δικαστικές αποφάσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εμείς δεν είχαμε ένσταση να μιλήσετε, κύριε Κουτσού. Απλώς αποσύρθηκε η τροπολογία και επομένως πρέπει να συνεχίσουμε με τις υπόλοιπες. Όταν θα ξανάρθει το θέμα, όπως αναφέρθηκε, να μιλήσετε όση ώρα θέλετε.

Λοιπόν, σελίδα 17.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος.

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
903	22.05	03200	Αγορά αναλώσιμων μη γραφειακών χώρων	€95.057.400
	Υπουργείο Υγείας/Φαρμακευτικές Υπηρεσίες			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω υποομάδας, ώστε, αφότου δαπανηθεί το 70% του συνολικού προβλεπόμενου ποσού, ουδεμία δαπάνη να διενεργείται από το εναπομείναν 30% χωρίς προηγουμένως να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Η προτεινόμενη πρόνοια προορίζεται να καλύψει μεταξύ άλλων «αγορά φαρμάκων και εμβολίων», κονδύλι το οποίο βρίσκεται υπό τη διαχείριση των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και, σύμφωνα με υπουργική απόφαση, η αρμοδιότητα αυτή θα μεταφερθεί σταδιακά στη διοίκηση του υπουργείου, σε ειδική επιτροπή προσφορών η οποία θα δημιουργηθεί.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι για αγορά φαρμάκων και εμβολίων.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, εναντίον είκοσι μία και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Σελίδα 18.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
754	20.08	04350	Πολιτιστικές παροχές	€3.160.000
	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού/ Πολιτιστικές Υπηρεσίες			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να ενημερώνεται ανά εξάμηνο για τις γενόμενες επιχορηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Σελίδα 19.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, ησυχία!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
779	21.02	08160	Άλλα οικοδομικά έργα	€150.000
	Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων/ Τμήμα Δημοσίων Έργων			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά «βελτιώσεις άλλων οικοδομικών έργων» για σκοπούς συντήρησης των κυβερνητικών κατοικιών στο Τρόδος, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Σελίδα 20. Προτεινόμενη τροπολογία εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 17 του νομοσχεδίου, ώστε αυτό να αντικατασταθεί από το ακόλουθο νέο άρθρο 17:

«21(Ι) του 2013 17(1) Παρά τις διατάξεις του περί της Απαγόρευσης Πλήρωσης Κενών Θέσεων στο Δημόσιο και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμου και 153(Ι) του 2013 οποιουδήποτε άλλου ισχύοντος Νόμου ή Κανονισμού, καθ' όλη τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2016 απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο πλήρωση κάθε θέσης πρώτου διορισμού, κάθε θέσης πρώτου διορισμού και προαγωγής και κάθε θέσης προαγωγής στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. 169(Ι) του 2013 157(Ι) του 2014 202(Ι) του 2014.

(2) Σε περίπτωση ανάγκης κάλυψης επείγουσας ανάγκης στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, η οποία δυνατόν να προκύψει κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2016, η κάλυψη αυτής γίνεται με τη μέθοδο της σύμβασης υπηρεσιών για χρονικά διαστήματα τα οποία δε δύναται να υπερβαίνουν τους έξι (6) μήνες κάθε φορά.

(3) Προς πλήρωση επείγουσας υπηρεσιακής ανάγκης σύμφωνα με τα πιο πάνω, η αρμόδια αρχή υποβάλλει στον Υπουργό Οικονομικών εισήγηση για

κάλυψη αυτής με σύμβαση υπηρεσιών μαζί με τα αναγκαία δικαιολογητικά στοιχεία, ο οποίος, εφόσον το κρίνει σκόπιμο και/ή αναγκαίο, υποβάλλει σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη σχετικής απόφασης:

Νοείται ότι απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου σύμφωνα με τα πιο πάνω υποβάλλεται αρμοδίως στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού προς έγκριση ή απόρριψη εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της, με απόφασή της η οποία κοινοποιείται γραπτώς στην αρμόδια αρχή.

(4) Παρά τις διατάξεις των εδαφίων (2) και (3), σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο κρίνεται από την αρμόδια αρχή ότι δεν καθίσταται δυνατή η κάλυψη της προκύψασας υπηρεσιακής ανάγκης με τη μέθοδο της σύμβασης υπηρεσιών είτε λόγω της φύσης της συγκεκριμένης ανάγκης είτε λόγω του ότι δεν κατέστη δυνατή η εξασφάλιση σύμβασης υπηρεσιών είτε για άλλους λόγους οι οποίοι αιτιολογούνται επαρκώς, ο Υπουργός Οικονομικών υποβάλλει σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο μαζί με πλήρη αιτιολόγηση για την ανάγκη πλήρωσης της προκύψασας ανάγκης με βάση τις διαδικασίες του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

(5) Σε περίπτωση κατά την οποία η προκύψασα υπηρεσιακή ανάγκη, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, επιβάλλεται να καλυφθεί με βάση τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, ενημερώνεται γραπτώς η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την υποβολή ενώπιόν της σχετικού εγγράφου από τον Υπουργό Οικονομικών, στο οποίο να περιέχεται πλήρης πληροφόρηση αναφορικά με τις ακολουθηθείσες διαδικασίες κάλυψης της συγκεκριμένης υπηρεσιακής ανάγκης με τη μέθοδο της σύμβασης υπηρεσιών οι οποίες δεν έχουν τελεσφορήσει, και, ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα πιο πάνω, αιτιολόγηση για την ανάγκη κάλυψης της συγκεκριμένης ανάγκης με βάση τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου ή τις διατάξεις άλλης οικείας νομοθεσίας με σκοπό την εξασφάλιση της γραπτής συγκατάθεσής της.

(6) Εάν εντός διαστήματος ενός (1) μηνός από την υποβολή ενώπιόν της εγγράφου σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (5) η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού δεν εκφράσει γραπτώς τη διαφωνία της, η σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου τίθεται σε εφαρμογή από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας αναφορικά με θέσεις στη δημόσια υπηρεσία ή από την αρμόδια αρχή αναφορικά με θέσεις στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Για σκοπούς του παρόντος άρθρου “ευρύτερος δημόσιος τομέας” σημαίνει κάθε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή οργανισμό δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, ή οποιοδήποτε άλλο οργανισμό δημοσίου δικαίου με ή χωρίς νομική προσωπικότητα θεσμοθετείται με βάση νομοθεσία για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος και/ ή του οποίου τα κεφάλαια παρέχονται ή είναι εγγυημένα από τη Δημοκρατία.

(7) Από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου εξαιρούνται οι θέσεις των Δικαστών στη Δικαστική Υπηρεσία οι οποίες θα κενωθούν ή είναι κενές κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, ανεξαρτήτως αν έχει αρχίσει η διαδικασία πλήρωσής τους.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νεοφύτου έχει το λόγο.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όχι, δεν είναι για να την αποσύρω. Η τροπολογία είναι για να δείξουμε τη συνέπειά μας στο ότι ψηφίσαμε την περασμένη βδομάδα ένα νόμο, για να υπάρχει μορατόριουμ προσλήψεων για τα επόμενα δύο χρόνια, αλλά στο νόμο που ψηφίσαμε δικαιούται το Υπουργικό Συμβούλιο να έρχεται για εξαίρεση του νόμου. Και εμείς βάζουμε μία διαδικασία, για να μειώσουμε τις δυνατότητες εξαίρεσης, για να μην διαβρώσουμε αυτό που ψηφίσαμε την περασμένη βδομάδα. Όμως στην επεξήγηση της τροπολογίας μας έγινε -και πιστεύω ότι δε θα παρεξηγηθώ από τους συνεργάτες στη Βουλή- λάθος. Έχει μπει στην τροπολογία μας ότι αυτό αφορά και κάθε θέση προαγωγής στη δημόσια υπηρεσία. Άρα, ισχύει η τροπολογία μας αφαιρεμένης της πρότασης «και κάθε θέσης προαγωγής στη δημόσια υπηρεσία». Οι θέσεις προαγωγής στη δημόσια υπηρεσία δε θα επηρεαστούν και θα μπορεί να γίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Καθαρή η θέση ότι από την πρώτη παράγραφο της σελίδας 20, από την προτελευταία γραμμή, αφαιρείται...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Και από οπουδήποτε αλλού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και οπουδήποτε αλλού. Αφαιρείται το «κάθε θέση προαγωγής στη δημόσια υπηρεσία».

Λοιπόν, έτοιμοι για ψηφοφορία.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ουδεμία.

Με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον, είκοσι υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή δεν εγκρίνεται.

Σελίδα 24. Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
481	16.02	03200	Αγορά αναλώσιμων μη γραφειακών χώρων	€507.000
	Υπουργείο Εσωτερικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

[**Σημ.:** Αφορά κονδύλια που είναι στη διάθεση του Επάρχου Λευκωσίας για την αγορά καυσίμων (€150.000), κατασκευαστικών υλικών (€350.000) και στολών εργατών (€7.000).]

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ένθεση σημείωσης. Σταύρωμα δηλαδή.

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον ο κ. Συλλούρης.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και αποχή ο κ. Περδίκης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Η επόμενη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Λαμάρη.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Η επόμενη αποσύρεται από πλευράς μας. Η υπ' αριθμόν 2 στη σελίδα 24.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, η επόμενη στη σελίδα 24, αυτή με αρ. 2, αποσύρεται από τους εισηγητές.

Πάμε στη σελίδα 25.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
603	18.01	04080	Συμβούλια/επιτροπές/ οργανώσεις	€1.670.010
	Υπουργείο Οικονομικών			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος του κονδυλίου που αφορά το Δημοσιονομικό Συμβούλιο, να ενημερωθεί για τον προγραμματισμό του έτους η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναντίον είναι ο κ. Συλλούρης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και μία αποχή ο κ. Περδίκης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα τρεις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία αυτή εγκρίνεται.

Η επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
850	22.01	04080	Συμβούλια/επιτροπές/ οργανισμοί	€5.100.000
	Υπουργείο Υγείας			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά τη χορηγία στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου (€4.900.000), να ενημερωθεί η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

(Οι πιστώσεις ύψους €4.900.000 αφορούν τη χορηγία στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής για υπηρεσίες που παρέχονται στο Υπουργείο Υγείας με βάση συμφωνία με ημερομηνία έναρξης την 26^η Νοεμβρίου 2010.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η αποχή είναι ο κ. Περδίκης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα πέντε ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία αυτή δεν εγκρίνεται.

Πάμε στη σελίδα 26, στην αρ. 5.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
856	22.02	08000	Ανέγερση, επεκτάσεις και βελτιώσεις κτιρίων	€11.731.000
	Υπουργείο Υγείας			

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω ομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι για το μέρος που αφορά το Κέντρο Υγείας Λατσιών και το Κέντρο Υγείας Αθηνών, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

(Αφορά ανέγερση νοσοκομείων και ιατρικών κέντρων.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους εναντίον, είκοσι υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία αυτή δεν εγκρίνεται.

Λοιπόν, σελίδα 27. Προτεινόμενες τροπολογίες εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της σημείωσης 31 του «Πρώτου Πίνακα» Δελτία Δαπανών 2016 με την αντικατάσταση στο σημείο «λ» αυτής της φράσης «ως μία ώρα» (πρώτη γραμμή) με τη φράση «ως 1,5 ώρες» και της φράσης «ως 1,3 ώρες» (δεύτερη γραμμή) με τη φράση «ως 2 ώρες».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και ουδεμία αποχή, η τροπολογία αυτή δεν εγκρίνεται.

Η δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του σημείου (i) της σημείωσης 17 του Πρώτου Πίνακα Δελτία Δαπανών 2016 (Πάγιο Ταμείο, Σημειώσεις - Γενικά) ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση του ποσού «€5.100» (πρώτη γραμμή) με το ποσό «€4.590».
2. Με την αντικατάσταση του ποσού «€3.570» (δεύτερη γραμμή) με το ποσό «€3.213».
3. Με την προσθήκη αμέσως μετά τη λέξη «φιλοξενίας» και του σημείου του κόμματος (τρίτη γραμμή) της φράσης «μειωμένο κατά δέκα τοις εκατόν (10%)».

(Σημ.: Μείωση ύψους 10% του επιδόματος φιλοξενίας που παραχωρείται στους διευθυντές τμημάτων/υπηρεσιών.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα δύο ψήφους εναντίον, τρεις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή δεν εγκρίνεται.

Η τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για διαγραφή της σημείωσης 17(iii) στον «Πρώτο Πίνακα Δελτία Δαπανών 2016» (Πάγιο Ταμείο, Σημειώσεις - Γενικά).

(Αφορά το κατ' αποκοπήν επίδομα τηλεφώνου που αποδίδεται σε διευθυντές τμημάτων/υπηρεσιών με πάγιο μισθό €65.315 το χρόνο ή με Κλίμακες Α15 και Α16, καθώς και σε άλλους διευθυντές με Κλίμακα Α15(i), ύψους €595 το χρόνο.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα δύο ψήφους εναντίον, τρεις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή δεν εγκρίνεται.

Η επόμενη, η τέταρτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο

Επεξήγηση

Όλα

Επίδομα παραστάσεως

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού 10% του επιδόματος παραστάσεως, όπου αυτό παραχωρείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα δύο ψήφους εναντίον, τρεις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία αυτή δεν εγκρίνεται.
Σελίδα 29.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κεφάλαιο	Επεξήγηση
Όλα	Επίδομα φιλοξενίας

Γίνεται εισήγηση για αποκοπή ποσοστού 10% του επιδόματος φιλοξενίας, όπου αυτό παραχωρείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πενήντα δύο ψήφους εναντίον, τρεις υπέρ και ουδεμία αποχή, η τροπολογία αυτή δεν εγκρίνεται.
Η επόμενη, η έκτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα/Υποομάδα	Επεξήγηση
513	16.08	08380	Πρωταρχικοί δρόμοι δήμων
	Υπουργείο Εσωτερικών/Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως		

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στην πιο πάνω υποομάδα, ώστε να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος που αφορά τα ακόλουθα:

1. Κατασκευή δρόμου πρωταρχικής σημασίας από την Αγλαντζιά μέχρι τη Διεθνή Έκθεση στην Έγκωμη.
2. Κατασκευή δρόμου πρωταρχικής σημασίας από το δάσος Αθαλάσσας (ΑΤΙ) μέχρι τον κυκλικό κόμβο παρά το ΣΟΠΑΖ (τέμνει τις λεωφόρους Κερύνειας, Αγλαντζιάς και Λάρνακας).
3. Κατασκευή δρόμου πρωταρχικής σημασίας δυτικά της Πανεπιστημιούπολης.
4. Βελτίωση της λεωφόρου Λάρνακας στη Λευκωσία και Αγλαντζιά.

5. Διαμόρφωση μεγάλων κυκλοφοριακών κόμβων στη Λευκωσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης αυτής της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα εννέα ψήφους εναντίον και έξι υπέρ, η τροπολογία αυτή δεν εγκρίνεται.

Συνάδελφοι, συμπληρώσαμε τη μελέτη και την ψηφοφορία επί των τροπολογιών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, συμπληρώθηκε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και, παρακαλώ, λίγη ησυχία, για να τελειώσουμε γρήγορα!

Προτού προχωρήσουμε στην ψήφιση του προϋπολογισμού στο σύνολό του, θα παρακαλέσω τα κοινοβουλευτικά κόμματα τα οποία δε θα ταχθούν υπέρ της ψήφισης του προϋπολογισμού στο σύνολό του και έχουν οποιαδήποτε διαφορετική θέση σε σχέση με επιμέρους κεφάλαιά του να δηλώσουν τη θέση τους, αν υπάρχει κάτι.

Δε φαίνεται να υπάρχει και προχωρούμε.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Απλά, εμείς, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνουμε ότι η τοποθέτησή μας είναι η καταψήφιση του προϋπολογισμού εκτός από τα κονδύλια που αφορούν την άμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση μου είναι ότι θα καταψηφίσω τον προϋπολογισμό εκτός από τα κονδύλια που αφορούν τα σώματα ασφαλείας, το Γενικό Εισαγγελέα και το Γενικό Ελεγκτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τους εγκλωβισμένους σου;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και τους πρόσφυγες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, σημειώθηκε από τους γραμματείς και από τις στενογράφους.

Προχωρούμε λοιπόν στην ψήφιση του νομοσχεδίου που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμος του 2015».

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο ποσού €5.280.005.317 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2016. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων σε ομάδες/υποομάδες δαπανών για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων σε ομάδες/υποομάδες δαπανών κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο. Άρθρο 5.

Μισθολογικές Θέσεις. Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο στα Έσοδα και στις Δαπάνες. Άρθρο 7.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 8.

Διάθεση ειδικώς εισπραττομένων/εμβαζομένων ποσών για υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων/σκοπών. Άρθρο 9.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Αμυντική Θωράκιση. Άρθρο 12.

Επίλυση προβλημάτων και άρση ανωμαλιών. Άρθρο 13.

Άρθρο 14.¹

Άρθρο 15.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού και προσωπικού για κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 16.

Αναστολή πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού, προαγωγής και πρώτου διορισμού και προαγωγής. Άρθρο 17.

Φορολόγηση Επιδομάτων. Άρθρο 18.

Δημοσιονομική Διόρθωση. Άρθρο 19.

Εφαρμογή προνοιών για μείωση απολαβών και μη παραχώρηση προσαυξήσεων σε υπηρετούντες σε νομικά πρόσωπα κ.λπ. που λαμβάνουν κρατική χορηγία. Άρθρο 20.

Εφαρμογή προνοιών της Σημείωσης 31 του Δελτίου Δαπανών του Πρώτου Πίνακα. Άρθρο 21.

Άρθρο 22.

Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 23;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

¹ Τα άρθρα 14, 15, 22 και 23 εκ παραδρομής δε φέρουν πλαγιότιτλο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 23 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, αγαπητέ μου Ανδρέα, και ψήφιση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμος του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και καμία αποχή, ο προϋπολογισμός του 2016 ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Δεν υπάρχει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Δεν υπάρχουν.

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 21^η Ιανουαρίου 2016, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010. (Αρ. Φακ. 23.01.051.097-2010).
2. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2011. (Αρ. Φακ. 23.01.052.036-2011).
3. Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Αγροτών και Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων Νόμος του 2015. (Αρ. Φακ. 23.01.056.064-2015).
4. Ο περί Εγγραφής Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων Νόμος

του 2009.

(Πρόταση νόμου των κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, Σωτήρη Σαμψών, Γεώργιου Τάσου, Μαρίας Κυριακού, Γεώργιου Γεωργίου και Κώστα Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).

(Αρ. Φακ. 23.02.050.034-2009).

5. Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Γεωργών και Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων Νόμος του 2014.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιαννάκη Γαβριήλ, Αντρέα Φακοντή και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Νίκου Νικολαΐδη εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.02.055.021-2014).
6. Ο περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιαννάκη Γαβριήλ, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Αντρέα Φακοντή, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, Σοφοκλή Φυττή, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας, και Αντρέα Καυκαλιά και Νίκου Νικολαΐδη, βουλευτών εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).
(Αρ. Φακ. 23.02.053.069-2012).
7. Οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.03.052.069-2015).
8. Ο περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.233-2015).
9. Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.03.052.056-2015).
10. Οι περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.03.052.057-2015).
11. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2016 Νόμος του 2015.
(Αρ. Φακ. 23.01.056.223-2015).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Ο τρόπος χειρισμού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και του Ταμείου για Προώθηση και Ενθάρρυνση της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και της Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ) - Προβλήματα, προοπτικές και προσδοκίες».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων).
(Αρ. Φακ. 23.05.048.005-2015).
2. «Η πανεπιστημιακή ανάπτυξη της χώρας, δημόσια και ιδιωτική, τα προβλήματα που υπάρχουν και τρόποι αντιμετώπισής τους σε σχέση με τις δυνατότητες και τα δεδομένα της χώρας και τα προβλήματα, τις ανάγκες και τις αντοχές του λαού, της οικονομίας, της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους).
(Αρ. Φακ. 23.05.048.003-2015).
3. «Οι μονομερείς ενέργειες της κυβέρνησης, που διχάζουν τον κυπριακό λαό».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άντρου Κυπριανού εκ μέρους της

κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.048.006-2015).

4. «Η 21^η Διάσκεψη Μερών για την κλιματική αλλαγή (COP21) και οι ευθύνες, οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις που προκύπτουν για την Κύπρο από τις κλιματικές αλλαγές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Γιώργου Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών).
(Αρ. Φακ. 23.05.048.007-2015).

Κυρίες και κύριοι, ευχαριστώ πάρα πολύ για τη συνεργασία σας. Εύχομαι ο προϋπολογισμός αυτός να έχει πολύ καλή χρήση. Και στον κ. υπουργό και στους υπολοίπους να πω “προγραμματισμός, συντονισμός, έλεγχος”. Τρεις λέξεις που μας αφορούν όλους, και το κράτος μας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Καληνύχτα σας.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 9.10 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Αντωνίου Αντώνης	Μαππουριδής Ρίκκος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυριδής Μάριος
Βότσης Άγγελος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μέσης Χρίστος
Γεωργίου Γεώργιος	Μισός Αριστοτέλης
Γεωργίου Γιώργος	Μιχαηλίδης Ανδρέας
Δαμιανού Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νικολαΐδης Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαγεωργίου Πάμπος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Περδίκης Γιώργος
Καρογιάν Μάριος	Προδρόμου Πρόδρομος
Κατσουριδής Νίκος	Προκοπίου Γεώργιος
Καυκαλιάς Αντρέας	Σαμψών Σωτήρης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σαρίκας Φειδίας
Κουλίας Ζαχαρίας	Σταυριανός Πανίκκος
Κουτσού Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Ανδρέας	Τάσου Γεώργιος
Κυπριανού Άντρος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυριακίδου Αθηνά	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακίδου Στέλλα	Φακοντής Αντρέας
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χαμπουλλάς Ευγένιος
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	Χατζηγιάνης Κυριάκος
Λαμάρης Γιάννος	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέχιση της συζήτησης [Α. Μιχαηλίδης, Π. Σταυριανός, Α. Μισός, Χρ. Τζιοβάνης, Φ. Σαρίκας, Α. Καυκαλιάς, Κ. Χατζηγιάννης, Κ. Κώστα, Ευ. Χαμπουλλάς, Α. Βότσης, Ει. Χαραλαμπίδου, Μ. Μαυρίδης, Γιώργος Γεωργίου, Α. Θεμιστοκλέους, Γ. Προκοπίου, Χρ. Μέσης, Κ. Κωνσταντίνου, Στ. Μισιαούλη Δημητρίου, Ν. Νουρής, Α. Κυριακίδου, Γ. Γαβριήλ, Μ. Κυριακού, Α. Αδάμου, Ευ. Δίπλαρος, Α. Φακοντής, Γ. Τάσου, Σ. Φυττής, Π. Παπαγεωργίου, Ανδρέας Κυπριανού, Ρ. Μαυρονικόλα, Σκ. Κούτρα Κουκουμά, Ζ. Ζαχαρίου, Α. Δαμιανού, Σ. Σαμψών, Α. Αντωνίου, Ν. Κατσουρίδης, Στ. Κυριακίδου, Γ. Λουκαΐδης, Ζ. Κουλίας, Γεώργιος Γεωργίου, Μ. Καρογιάν, Στ. Ευαγόρου, Πρ. Προδρόμου, Ν. Νικολαΐδης, Ν. Κωνσταντίνου, Γ. Λαμάρης, Ν. Τορναρίτης, προεδρεύων (Σ. Φυττής), Δ. Συλλούρης, Α. Νεοφύτου, Άντρος Κυπριανού, Ν. Κουτσού, Γ. Βαρνάβα] για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμος του 2015» και ψήφισή του σε νόμο.

Τιμή: €3,50